Agatha Christie

Agatha Christie

O crimă anunţată

Capitolul 1
SE ANUNŢĂ O CRIMĂ
I

Între 7.30 şi 8.30, în fiecare dimineaţă, cu excepţia duminicilor, Johnnie Butt făcea turul satului Chipping Cleghorn pe bicicletă, fluierând straşnic printre dinţi şi oprindu-se în dreptul fiecărei case pentru a strecura în cutia poştală ziarele care fuseseră comandate de locatarii în cauză de la domnul Totman, proprietarul unei papetarii de pe strada principală. Astfel, la Colonel şi la doamna Easterbrook aducea The Times şi Daily Graphic; la doamna Swettenham lăsa The Times şi Daily Worker, iar la domnişoara Hinchcliffe şi domnişoara Murgatroyd, Daily Telegraph şi New Chronicle; la domnişoara Blacklock lăsa Telegraph, The Times şi Daily Mail.

La toate aceste adrese şi, practic, la fiecare casă din Chipping Cleghorn, livra în fiecare vineri un exemplar din North Benham News and Chipping Cleghorn Gazette, cunoscut pur şi simplu sub numele de Gazeta.

Aşa că, vineri dimineaţa, după ce frunzăreau cotidienele, parcurgând în grabă principalele titluri, majoritatea locuitorilor din Chipping Cleghorn deschideau cu nerăbdare Gazeta şi se cufundau în descifrarea ştirilor locale.

Situaţie internaţională critică! O. N. U. Se întruneşte astăzi! Copoii sunt pe urmele asasinului dactilografei blonde! Trei mineri şomeri. 23 de morţi în urma unei toxiinfecţii alimentare la hotelul Seaside etc.

După o privire rapida asupra rubricii „Corespondenţa” (unde puteai găsi toată savoarea animozităţilor şi a vrajbelor vieţii rurale), nouă din zece abonaţi dădeau la pagina de „Mică publicitate”. Aici puteai găsi, alandala, anunţuri de vânzări sau cumpărări, cereri frenetice de ajutor domestic, o groază de informaţii legate de câini, anunţuri referitoare la orătănii şi unelte de grădinărit şi o sumedenie de alte informaţii care puteau stârni interesul locuitorilor micii comunităţi din Chipping Cleghorn.

Ziua de vineri, 29 octombrie, nu se abătu de la regulă.

II

Îndepărtându-şi buclele grizonate de pe frunte, doamna Swettenham deschise The Times, aruncă o privire plictisită în partea stângă a paginii din mijloc şi trase concluzia că, dacă exista într-adevăr vreo ştire interesantă în The Times, reuşiseră s-o camufleze de minune; trecu apoi repede în revistă coloanele de naşteri, căsătorii şi decese, oprindu-se puţin mai mult asupra celei din urmă, apoi, simţind că-şi făcuse datoria, puse deoparte The Times şi se năpusti nerăbdătoare asupra ziarului local: Chipping Cleghorn Gazette.

Când fiul ei, Edmund, intră în cameră câteva secunde mai târziu, doamna era deja absorbită de anunţurile de la „Mica publicitate”.

— Bună dimineaţa, dragă, spuse doamna Swettenham. Familia Smedley îşi vinde Daimler-ul din 1935. E cam vechi, nu crezi?

Fiul mormăi ceva, îşi turnă o ceaşcă de cafea, se servi cu două scrumbii afumate, după care se aşează la masă şi deschise Daily Worker, pe care-l sprijini de coşul cu pâine prăjită.

— Pui de pitbull”, citi cu voce tare doamna Swettenham. Chiar nu înţeleg cum se descurcă lumea cu mâncarea câinilor mari, în ziua de azi… Hm, Selina Lawrence caută iar un bucătar. I-aş spune că e o pierdere de timp să dai anunţ în vremurile astea. Nici nu şi-a trecut adresa, a lăsat

doar numărul unei căsuţe poştale, iar aşa ceva e etalon nerecomandabil, având în vedere că servitorii ţin morţiş să ştie unde merg. Le plac casele bune… „Dinţi falşi.” Nu-mi explic de ce dinţii falşi sunt atât de populari. „Cel mai bun preţ… Bulbi frumoşi. Selecţie specială.” Nu par prea scumpi… Uite, o fată vrea „un serviciu interesant cu oportunităţi de călătorie”. Ce chestie! Cine nu şi-ar dori să călătorească?… „Baseţi”… Niciodată nu m-au atras baseţii, şi nu pentru că sunt nemţeşti, cred că am trecut peste problema asta, ci pur şi simplu pentru că nu-mi spun nimic. Da, doamnă Finch?

Uşa se deschise lăsând să se întrevadă capul şi bustul unei femei încruntate, care purta o beretă veche de catifea.

— Bună dimineaţa, doamnă, răspunse femeia. Pot să strâng masa?

— Nu încă. N-am terminat, veni replica doamnei Swettenham. Încă n-am terminat, repetă aceasta insinuant.

Aruncând o privire către Edmund şi ziarul lui, doamna Finch se retrase pufnind.

— Abia am început să mănânc, spuse Edmund, în timp ce mama lui remarcă:

— Mi-ar plăcea să nu mai citeşti ziarul acela oribil, Edmund. Doamna Finch urăşte chestia asta.

— Nu văd care este legătura dintre convingerile mele politice şi doamna Finch.

— Niciuna, desigur, sublinie doamna Swettenham, având în vedere că tu nu eşti un om al muncii. Tu nu munceşti deloc.

— Nu e chiar aşa, zise Edmund indignat. Scriu o carte.

— Eu vorbesc de muncă adevărată. Şi să ştii că trebuie să fim atenţi cu doamna Finch. Dacă se supără pe noi şi nu mai vrea să vină? Pe cine mai angajăm?

— Dai anunţ în Gazetă, replică Edmund zeflemitor.

— Tocmai ţi-am spus că ar fi în zadar. În ziua de azi, dacă n-ai o fostă bonă care să se ocupe de întreaga gospodărie, eşti cu adevărat pierdut!

— Şi noi de ce n-avem o fostă bonă? Cât de neglijentă ai fost că nu mi-ai angajat una! Unde ţi-a fost capul?

— Ai avut o doică, dragă.

— Câtă lipsă de prevedere, murmură Edmund.

Doamna Swettenham se cufundă încă o dată în rubrica de „Mică publicitate”.

— Vând motor de secerătoare second-hand”. Mă întreb… Doamne, ce preţ!… Iar baseţi… „Scrie-mi sau sună-mă urgent, Woggles.” Ce porecle prosteşti mai au şi oamenii… „Cockeri spaniel…?” Ţi-o mai aminteşti pe draga de Susie, Edmund? Era atât de umană! Şi înţelegea fiecare cuvinţel… „Vând bufet Sheraton. Antichitate autentică. Doamna Lucas, Dayas Hall…” Ce femeie mincinoasă! E Sheraton pe naiba!

Doamna Swettenham strâmbă din nas, după care îşi continua lectura:

— Totul a fost o greşeală, iubito. Dragoste eternă. Vineri, ca de obicei. J…” Presupun că au avut o ceartă de îndrăgostiţi sau crezi că e un cod al hoţilor?… Baseţi din nou! Sinceră să fiu, cred că lumea a luat-o un pic razna cu baseţii ăştia. Mai există şi alţi câini. Unchiul Simon, bunăoară, creştea terieri de Manchester. Ce fiinţe adorabile! Mie îmi plac câinii cu picioare… „Doamnă care pleacă în străinătate, vând două uniforme de marinar…” Nu tu preţ, nu tu mărime… „Se anunţă o căsătorie – nu, o crimă.” Ce? Pe onoarea mea! Edmund, ascultă aici…

Va anunţăm că o crimă va avea loc vineri, 29 octombrie, la Little Paddocks, la ora 18.30. Prietenii sunt invitaţi să participe.

— Ce lucru extraordinar! Edmund!

— Despre ce e vorba? bâigui Edmund ridicându-şi ochii din ziarul lui.

— Vineri, 29 octombrie… E chiar azi.

— Ia să văd, spuse fiul smulgându-i ziarul.

— Dar ce poate să însemne asta? întrebă doamna Swettenham extrem de curioasă.

Edmund Swettenham îşi freca nasul, şovăind.

— Cred că este vorba despre o petrecere. Ceva gen Jocul morţii.

— Aha, făcu doamna Swettenham nelămurită. Oricum, invitaţia e destul de bizară, aşa, strecurată la pagina de „Mică publicitate”. Şi nici nu pare stilul Letitiei Blacklock, care mi s-a părut întotdeauna o femeie cu capul pe umeri.

— Poate s-a lăsat influenţată de tinerii care locuiesc cu ea.

— E prea din scurt. Azi… Crezi că ar trebui să mergem?

— Scrie: „Prietenii sunt invitaţi să participe”, sublinie fiul.

— După părerea mea, genul acesta de invitaţie ultramondenă n-are nici un haz, susţinu cu tărie doamna Swettenham.

— Bine, mamă, nu-i nevoie să mergi.

— Aşa e, aprobă doamna Swettenham.

Urmă o pauză.

— Mai mănânci şi ultima felie de pâine prăjită, Edmund?

— Aveam impresia că pentru tine contează mai mult să mă hrănesc bine decât să-i spui lu’ Baba-Cloanţa că poate să strângă masa.

— Şşş, dragă, o să te audă… Edmund, ce se întâmplă la un Joc al morţii?

— Nu prea ştiu… Primeşti nişte hârtiuţe sau ceva de genul ăsta… Nu, cred că le tragi dintr-o pălărie. Şi cineva e victima, iar altcineva, detectivul. Apoi se stinge lumina şi cineva te atinge pe umăr, iar tu ţipi şi cazi, prefăcându-te mort.

— Sună interesant.

— Probabil va fi plictisitor. Eu nu merg.

— Prostii, Edmund, zise doamna Swettenham hotărâtă. Eu mă duc, iar tu vii cu mine. Am stabilit!

III

— Archie, îşi strigă doamna Easterbrook soţul, ia ascultă puţin!

Colonelul Easterbrook nici n-o băgă în seamă, pentru că era deja prins şi enervat de articolul pe care-l citea în The Times.

— Problema ăstora e că nu ştiu absolut nimic despre India. N-au nici cea mai vagă idee.

— Ştiu, dragă, ştiu.

— Dacă aveau habar, n-ar mai fi scris asemenea aberaţii.

— Da, dragă, ai dreptate. Archie, fii atent!

Va anunţam că o crimă va avea loc vineri, 29 octombrie, la Linie Paddocks, la ora 18.30. Prietenii sunt invitaţi să participe.

Se opri triumfătoare. Colonelul îi aruncă o privire indulgentă, însă fără prea mult interes.

— Jocul morţii, zise el.

— A!

— Despre asta e vorba. Dacă stau să mă gândesc, se relaxă el puţin, poate fi o distracţie pe cinste, dar numai în cazul în care e abordat cum trebuie. Trebuie să fie bine organizat de cineva care ştie cum să tragă sforile. O persoană este criminalul, dar nimeni nu ştie cine. Lumina se stinge. Asasinul îşi alege victima, care trebuie să numere până la 20 înainte să ţipe. Apoi intră în scenă persoana care a fot desemnată detectiv, începe ancheta. Toată lumea e interogată, se verifică alibiurile şi se încearcă descoperirea criminalului. Da, e un joc bun – dacă detectivul se pricepe cât de cât să facă treaba poliţiei.

— Aşa cum te pricepi tu, Archie, tu care te-ai ocupat de toate acele cazuri interesante din districtul tău.

Colonelul Easterbrook zâmbi indulgent şi îşi răsuci satisfăcut mustaţa.

— Da, Laura, îmi place să cred că le-aş putea da câteva indicii pentru prinderea asasinului, zise el îndreptându-şi umerii.

— Domnişoara Blacklock ar fi trebuit să te roage s-o ajuţi la pregătirea jocului.

Colonelul tuşi înfundat.

— Ei, o are pe copila aia râzgâiată care locuieşte cu ea. Bănuiesc că a fost ideea ei. Îi este nepoată, nu? Totuşi, destul de ciudată forma asta de a strecura anunţul în ziar.

— Era la rubrica de „Mică publicitate”. Şi când te gândeşti că era cât pe ce să n-o vedem! Mie mi se pare o invitaţie, tu ce zici, Archie?

— Halal invitaţie! Dar îţi spun că pe mine pot să nu conteze.

— O, Archie! îl rugă doamna Easterbrook pe un ton piţigăiat.

— E prea pe ultima sută de metri. Poate aveam treabă.

— Dar nu ai nici o treabă, nu-i aşa, dragule? insinuă doamna Easterbrook coborându-şi vocea. Şi-apoi, gândeşte-te, Archie, trebuie să mergi chiar şi numai pentru a o ajuta pe biata domnişoară Blacklock. Sunt sigură că se bazează pe tine ca totul să fie un succes. Având în vedere că tu ştii atât de multe despre munca de poliţist şi toate procedurile alea complicate… O să fie un fiasco dacă nu mergi. Şi, în definitiv, nu uita că trebuie să fii un bun vecin.

Doamna Easterbrook îşi scutură părul blond artificial şi-şi deschise larg ochii albaştri.

— Păi dacă pui problema aşa, Laura…

Colonelul Easterbrook îşi răsuci din nou mustaţa sură şi îşi privi micuţa şi drăgălaşa soţie cu indulgenţă. Doamna Easterbrook era cu 30 de ani mai tânără decât soţul ei.

— Dacă pui problema aşa… repetă el.

— Cred că e de datoria ta, Archie, zise doamna Easterbrook solemn.

IV

Chipping Cleghorn Gazette era livrată şi la Boulders, unde locuiau domnişoara Hinchcliffe şi domnişoara Murgatroyd, în trei căsuţe pitoreşti care alcătuiau o mare gospodărie.

— Hinch?

— Ce-i, Murgatroyd?

— Unde eşti?

— La găini.

— Aha.

Păşind în vârful picioarelor prin iarba udă, domnişoara Amy Murgatroyd se apropie de prietena ei. Cea din urmă,

înveşmântată în pantaloni marinăreşti de catifea şi cu tunică soldăţească, era preocupată să arunce mâncare într-un bazin dezgustător care fumega, plin de coji de cartofi fierţi şi resturi de varză. Îşi întoarse capul tuns scurt, băieţeşte, către prietena ei, cu o mină extenuată.

Domnişoara Murgatroyd, grăsuţă şi simpatică, purta o fustă de tweed în carouri şi un pulover lălâu, albastru-strălucitor. Părul grizonat şi creţ ca un cuib de pasare îi era răvăşit şi abia mai putea răsufla.

— În Gazetă, gâfâi ea, ascultă, ce poate însemna asta?

Va anunţam că o crimă va avea loc vineri, 29 octombrie, la Little Paddocks, la ora 18.30. Prietenii sunt invitaţi să participe.

Termină de citit cu răsuflarea tăiata, aşteptând o părere avizată.

— O tâmpenie, zise domnişoara Hinchcliffe.

— Da, dar ce anume înseamnă?

— Înseamnă că o să se lase cu băutură, în tot cazul!

— Crezi că e un fel de invitaţie?

— O să aflăm despre ce e vorba la faţa locului, zise domnişoara Hinchcliffe. Oricum, mă aştept la nişte vin de proastă calitate. Ar fi mai bine să ieşi de pe iarbă, Murgatroyd. Eşti în papuci de casă şi ţi s-au udat leoarcă.

— Of!

Domnişoara Murgatroyd îşi privi cu milă picioarele.

— Câte ouă avem azi?

— Şapte. Găina asta blestemată cloceşte încă. Trebuie s-o duc la cooperativă.

— Ciudat mod de a aborda problema, nu crezi? întrebă Amy Murgatroyd, revenind la anunţul din Gazetă, pe un ton meditativ.

Dar prietena ei avea o fire aspră şi neînduplecată. Era concentrată asupra problemei orătăniilor recalcitrante şi nici un anunţ din ziar, oricât de enigmatic ar fi fost, nu-i putea distrage atenţia. Lipăi cu greu prin noroi şi apucă o găină pestriţă. Se auzi un cârâit indignat.

— Prefer de o mie de ori raţele, zise domnişoara Hinchcliffe. Mult mai puţină bătaie de cap.

V

— Colosal! exclamă doamna Harmon, peste masă, către soţul ei, reverendul Julian Harmon. O să fie o crimă la domnişoara Blacklock.

— O crimă? răspunse soţul uşor mirat. Când?

— Azi după-amiază, la ora 18.30. Ce ghinion, dragul meu, tu trebuie să te pregăteşti pentru confirmare la ora aia. Mare păcat, având în vedere cât de mult iubeşti tu crimele!

— Habar n-am despre ce vorbeşti, Bunch.

Doamna Harmon, ale cărei rotunjimi îi atrăseseră de timpuriu porecla de Bunch1, înlocuindu-i numele de botez, Diana, îi întinse reverendului ziarul peste masă.

— Citeşte. E acolo printre anunţurile despre piane şi cele despre dinţi.

— Ce anunţ ieşit din comun!

— Nu-i aşa? aprobă Bunch veselă. N-ai zice că domnişoara Blacklock se dă în vânt după crime şi jocuri. Probabil au convins-o fraţii Simmons, deşi aş fi zis că Julia Simmons găseşte crimele cam fără haz. Oricum se va întâmpla, şi cred că e păcat că nu vei fi prezent. Mă voi duce eu şi-ţi voi povesti tot, deşi o să cam fie pierdere de vreme, pentru că mie nu-mi plac jocurile care se întâmplă pe întuneric. Îmi dau fiori şi sper că nu voi fi eu aleasă victima. Dacă îmi pune cineva mâna pe umăr şi şopteşte: „Eşti moartă”, s-ar putea ca inima mea s-o ia atât de tare razna, încât să fac infarct şi să mor. Crezi că e posibil?

— Nu, Bunch. Cred că vei trăi mult, mult şi vei îmbătrâni alături de mine.

— Şi vom muri în aceeaşi zi, şi ne vor pune în acelaşi mormânt. Aşa ar fi frumos.

Bunch zâmbi cu gura până la urechi la gândul acestei perspective.

— Pari foarte fericită, Bunch, observă soţul.

— Cine n-ar fi fericită în locul meu? întrebă Bunch un pic contrariată. Te am pe tine, pe Susan şi pe Edward, care ţineţi la mine şi nu vă pasă că sunt prostuţă… Şi soarele care străluceşte! Şi casa asta mare în care locuim…

Reverendul Julian Harmon aruncă o privire sufrageriei mari şi pustii şi consimţi fără prea multă tragere de inimă.

— Unii ar considera că a locui în casa asta imensă, cu atâtea cotloane, e picătura care umple paharul.

— Mie îmi plac camerele mari şi faptul că pot pătrunde pe fereastră miresmele plăcute de afară. În plus, având atâta spaţiu, îţi poţi permite să fii dezordonat şi poţi lăsa lucrurile pe unde ai chef.

— Nu ai aparatură casnică şi nici încălzire centrală. Asta înseamnă că trebuie să munceşti mult, Bunch.

— Nu, Julian, nu e chiar aşa. Mă trezesc la 6.30, aprind boilerul, trebăluiesc ca o albinuţă şi până la opt totul e gata. Şi mă descurc de minune, nu crezi? Dau cu ceară mobila şi podeaua, lustruiesc tot şi umplu casa de vaze cu flori. Nu e mai greu să faci curat într-o casă mare decât într-una mică. Când spăl pe jos, termin mult mai repede, pentru că nu mă lovesc tot timpul de lucruri, ca într-o camera mică. Îmi place să dorm într-o cameră mare şi răcoroasă, să mă cuibăresc în plapumă şi să-mi rămână doar nasul pe-afară. Indiferent cât de mare este casa în care locuieşti, cureţi aceeaşi cantitate de cartofi şi speli aceleaşi vase. Gândeşte-te cât de bucuroşi sunt Edward şi Susan să aibă atâta spaţiu de joacă: se pot juca cu trenuleţele sau pot da petreceri cu păpuşi pe toată podeaua fără a fi nevoie după aceea să le strângă. Şi apoi, e întotdeauna bine să ai mai mult spaţiu în casă pentru a putea primi musafiri. Jimmy Symes şi Johnnie Finch ar fi trebuit să trăiască cu socrii dacă situaţia era alta. Şi ştii prea bine, Julian, că nu e prea plăcut să trăieşti cu socrii. În mod sigur, ţii la mama, dar cred că nu ţi-ar fi plăcut să ne începem viaţa conjugală locuind cu ea şi cu tata. Nici mie nu mi-ar fi plăcut, pentru că m-aş fi simţit ca o fetiţă.

— Încă eşti o fetiţă, Bunch, îi spuse Julian zâmbind.

La cei 60 de ani ai săi, Julian Harmon era un bărbat model şi aveau să mai treacă 25 de ani până când natura îşi va fi atins scopul în privinţa lui.

— Ştiu că sunt prostuţă.

— Nu-i adevărat, Bunch. Eşti foarte isteaţă.

— Nu. Chiar nu sunt o intelectuală, deşi încerc. Dar îmi place să te ascult vorbind despre cărţi şi istorie. Cred că n-a fost o idee atât de rea să-mi citeşti cu voce tare Gibbon, seara, pentru că, dacă afară bate vântul, iar în casă e cald şi bine, Gibbon te îmbie să adormi.

Julian râse.

— Chiar îmi place să te ascult, Julian. Mai spune-mi povestea despre bătrânul vicar care predica despre Ahasverus.

— O ştii pe de rost, Bunch.

— Mai spune-mi-o o dată, te rog.

Soţul îi făcu pe plac.

— A fost odată bătrânul Scrymgour. Cineva îi cercetă într-o zi biserica. Se aplecase peste amvon şi predica cu fervoare pentru două servitoare bătrâne. Le atenţiona îndreptând către ele un deget ameninţător: „Aha! Ştiu ce gândiţi. Credeţi că Ahasverus cel Mare, din prima lecţie, era Artaxerxes al II-lea. Dar nu-i aşa! Şi apoi adăugă triumfător: Era Artaxerxes al III-lea”.

Reverendului nu i se păruse niciodată o poveste amuzantă, însă pe Bunch o făcea întotdeauna să râdă. La fel ca în alte dăţi, râse din toată inima.

— Scumpule, cred că vei fi la fel ca el, într-o zi.

Julian păru un pic stânjenit.

— Ştiu, zise el cu umilinţă. Mă tem că nu pot găsi întotdeauna cea mai bună cale de comunicare cu enoriaşii.

— Eu nu mi-aş face griji în locul tău, zise Bunch, ridicându-se şi începând să strângă vasele pe o tavă. Doamna Butt mi-a spus ieri că Butt, care nu mergea deloc la biserică şi era,

practic, ateul satului, vine acum în fiecare duminică să-ţi asculte predica.

Bunch continuă, imitând vocea afectată a doamnei Butt:

— Nu mai departe de ieri, doamnă, Butt i-a spus domnului Timkins de la Little Worsdale că avem parte de cultură adevărată, aici, la Chipping Cleghorn. Nu e ca la Little Worsdale, unde domnul Goss vorbeşte congregaţiei ca unor copii mici, lipsiţi de educaţie. Avem parte de cultură adevărată, aşa zicea Butt. Vicarul nostru este un om cu şcoli înalte – Oxford, nu Milchester, iar noi profităm de învăţătura lui aleasă. Ştie totul despre romani şi greci, dar şi despre babilonieni şi asirieni. Şi chiar şi pisica vicarului poartă numele unui rege asirian!" Aşa că eşti în plină glorie, termina Bunch triumfătoare. Doamne, trebuie să mă apuc de treabă, altfel nu mai termin niciodată. Hai încoace, Tiglath Pileser, să-ţi dau oasele de peşte.

Deschizând uşa şi ţinând-o cu îndemânare întredeschisă cu piciorul, Bunch ieşi cu tava plină, fredonând tare şi cam fals un cântec festiv, în varianta ei:

E o zi minunată pentru o crimă
La fel de înmiresmată ca o zi de mai
Iar copoii-s plecaţi din sat.

Un zdrăngănit de vase aruncate în chiuvetă acoperi următoarele versuri, dar, în timp ce ieşi din casă, reverendul putu să audă finalul triumfător:

Şi vom merge cu toţii la o crimă, azi!

Capitolul 2

MIC DEJUN LA LITTLE PADDOCKS.

Şi la Little Paddocks micul dejun era în plină desfăşurare.

Domnişoara Blacklock, proprietara, o femeie de vreo 60 şi ceva de ani stătea în capul mesei. Purta un costum tradiţional din tweed la care asortase, cam neinspirat însă, un colier de perle false. Citea un articol de Lane Norcott în Daily Mail. Julia Simmons frunzărea, cu indiferenţă, The Telegraph, iar Patrick Simmons dezlega cuvintele încrucişate din The Times. Domnişoara Dora Bunner era

încântată să îşi îndrepte întreaga atenţie către săptămânalul local.

Domnişoara Blacklock chicoti pe înfundate, în timp ce Patrick murmura:

— Aderent, nu adeziv, aici am greşit.

Pe neaşteptate, se auzi un ţipăt, ca un cotcodăcit, dinspre domnişoara Bunner.

— Letty, Letty, ai văzut asta? Oare ce înseamnă?

— Ce-i Dora?

— E cel mai neobişnuit anunţ pe care l-am citit vreodată. Scrie Little Paddocks, negru pe alb. Dar ce poate însemna oare?

— Da-mi să văd, dragă.

Domnişoara Bunner abandonă, supusă, ziarul în mâna întinsă a domnişoarei Blacklock, arătându-i anunţul cu un deget tremurător.

— Citeşte, Letty!

Domnişoara Blacklock citi cu sprâncenele ridicate. Aruncă o privire scrutătoare în jurul mesei, apoi citi cu voce tare:

Va anunţam că o crimă va avea loc vineri, 29 octombrie, la Little Paddocks, la ora 18.30. Prietenii sunt invitaţi să participe.

După aceea întrebă scurt:

— Patrick, a fost ideea ta?

Îl fixă cu privirea pe tânărul fluşturatic, care stătea în celălalt capăt al mesei.

Patrick dezminţi prompt.

— În nici un caz, mătuşă Letty. Cum de ţi-a venit o asemenea idee? De unde până unde să am eu vreo legătura?

— Nu te-am acuzat, spuse încruntată domnişoara Blacklock. M-am gândit că poate e vorba despre una dintre glumele tale.

— O glumă? Nu prea cred.

— Şi tu, Julia?

Julia răspunse plictisită:

— Normal că nu.

— Credeţi că doamna Haymes… Întrebă domnişoara Bunner privind un loc gol unde cineva luase micul dejun mai devreme.

— Nu o cred în stare pe Phillipa noastră de astfel de glume, zise Patrick. Doar e o fată serioasă.

— Totuşi, despre ce e vorba? spuse Julia şi căscă. Ce înseamnă asta?

— Cred că este un fel de farsă de prost gust, zise domnişoara Blacklock încet.

— Dar de ce? exclama domnişoara Bunner. Care să fie rostul acestei glume proaste?

Obrajii ei scofâlciţi tremurară de indignare, iar ochii miopi îi scăpărară de mânie.

Domnişoara Blacklock îi zâmbi.

— Nu te supăra, Bunny. Asta înţeleg unii prin glume, şi chiar mi-ar plăcea să aflu cine sunt.

— Se va întâmpla azi, aşa scrie, sublinie domnişoara Bunner. Azi la 18.30. Ce credeţi că va fi?

— Moarte! zise Patrick pe un ton sepulcral. Delicious Death.

— Taci, Patrick, sări domnişoara Blacklock, în vreme ce domnişoara Bunner nu-şi putu stăpâni un ţipat.

— Vorbeam de prăjitura pe care o face Mitzi, se scuză Patrick. Ştii doar că o considerăm mereu o moarte delicioasă.

Domnişoara Blacklock zâmbi, cu mintea departe. Domnişoara Bunner insistă:

— Dar, Letty, tu ce părere ai?

Prietena ei îi tăie vorba cu o veselie liniştitoare.

— Nu sunt sigură, dar ştiu un lucru: la 18.30 vom avea jumătate de sat în casă, înnebunit de curiozitate. Trebuie să mă asigur că avem nişte vin la îndemână.

II

— Eşti îngrijorată, nu-i aşa, Letty?

Domnişoara Blacklock tresări. Stătea la biroul ei, total absentă, şi rupea o hârtie în bucăţele mici. Privi faţa preocupată a prietenei sale.

Nu era foarte sigură ce ar trebui să-i spună Dorei Bunner ca să n-o supere şi să n-o alarmeze. Nu zise nimic, câteva clipe, gândindu-se.

Dora Bunner îi fusese colegă de şcoală. Era o fată drăguţă, blondă, cu ochi albaştri şi cam prostuţă. Prostia îi era însă compensată de firea veselă şi de faptul că era drăgălaşă, lucruri care o făceau o companie agreabilă. După părerea prietenei sale, ar fi trebuit să se mărite cu vreun ofiţer simpatic sau cu vreun avocat. Cu toate că avea o grămadă de calităţi, fiind afectuoasă, devotată şi loială, viaţa fusese nedreaptă cu Dora Bunner. Fusese nevoită să-şi câştige singură existenţa şi se străduise din răsputeri, dar nu reuşise să facă niciodată nimic ca lumea. Cele două prietene pierduseră legătura, însă cu şase luni în urmă domnişoara Blacklock primise o scrisoare patetică. Dora era bolnavă şi trăia într-o cămăruţă, încercând să supravieţuiască din pensie. Încercase să brodeze, însă degetele îi erau înţepenite din cauza reumatismului. Făcuse apel la amintirile legate de anii de şcoală şi se întreba dacă, în pofida faptului că nu se mai văzuseră de mult, vechea ei prietenă nu o putea ajuta.

Domnişoara Blacklock îi răspunsese prompt. Biata Dora, drăguţa şi prostuţa de Dora! Alergase într-un suflet, o luase cu ea şi o instalase la Little Paddocks pe motiv că treburile casei o cam depăşeau şi că avea nevoie de cineva care s-o ajute. Doctorul o prevenise că nu va mai rezista mult, dar uneori biata Dora i se părea o povară prea mare. Încurca tot, o supăra pe bucătăreasa străină, era neglijentă cu rufele, rătăcea facturi şi scrisori, iar uneori o aducea pe eficienta domnişoară Blacklock în pragul celei mai crunte disperări. Sărăcuţa şi zăpăcită Dora – atât de devotată şi de dornică să ajute, atât de mulţumită la gândul că putea fi de folos, dar, vai, atât de nepricepută.

Domnişoara Blacklock i-o reteză scurt.

— Încetează, Dora. Ştii ce te-am rugat…

— A! făcu domnişoara Bunner, vinovată. Uitasem. Dar eşti îngrijorată, nu-i aşa?

— Îngrijorată? Nu e chiar cel mai potrivit cuvânt. Te referi la anunţul acela stupid din Gazetă?

— Da. Chiar dacă e numai o glumă, mi se pare cam răuvoitoare.

— Răuvoitoare?

— Da. Simt o undă de duşmănie în toată povestea asta. Nu prea e vorba de o glumă inofensivă.

Domnişoara Blacklock îşi cercetă prietena observându-i ochii blânzi, gura încreţită şi nasul uşor în vânt. Biata Dora – atât de enervantă, atât de aiurită, atât de loială şi atât de exasperantă.

O prostuţă împopoţonată, care avea, paradoxal, un instinctiv simţ al valorii.

— Cred că ai dreptate, Dora, zise domnişoara Blacklock. Nu e o glumă bună.

— Nu-mi place deloc, zise Dora, cu o fermitate nebănuită. Mă sperie tot ce se întâmplă. Şi te sperie şi pe tine, Letiţia.

— Prostii, negă domnişoara Blacklock, cu tărie.

— Sunt sigură că e ceva periculos. Şi toată situaţia asta seamănă cu o bombă pe care o primeşti frumos ambalată într-un pachet.

— Draga mea, nu e vorba decât despre un idiot care încearcă să fie amuzant.

— Dar nu e deloc amuzant.

Nu prea era amuzant… Faţa domnişoarei Blacklock îi trăda gândurile, aşa că Dora strigă triumfătoare:

— Ai văzut! Şi tu crezi la fel!

— Dar, Dora…

Se întrerupse pentru că pe uşă năvăli ca o vijelie o tânără care purta un jerseu mulat de sub care se ghiceau nişte sâni bine dezvoltaţi. Avea o fustă strâmtă într-o culoare vie

şi părul cam slinos aranjat în codiţe împletite în jurul capului. Ochii ei negri scăpărau de mânie. Întrebă iritată:

— Pot să va vorbesc?

Domnişoara Blacklock o ţintui cu privirea şi oftă.

— Da, Mitzi, ce s-a întâmplat?

Uneori se gândea că ar fi preferat să se ocupe singură de curăţenie, inclusiv de bucătărie, decât să fie deranjată de veşnicul pachet de nervi care se dovedea a fi refugiata care-i devenise „fată în casă”.

— O să vă spun imediat, şi sper că nu va fi o problemă. Îmi dau demisia şi plec, plec imediat!

— Dar ce-ţi veni? Te-a supărat cineva?

— Da, sunt supărată, dramatiză Mitzi. Abia am scăpat, în Europa. Ai mei au murit toţi – au fost ucişi: mama, frăţiorul meu, nepoţica mea iubită – niciunul nu a scăpat. Dar eu am fugit, m-am ascuns. Am ajuns în Anglia. Muncesc. Fac lucruri pe care nu le-aş fi făcut niciodată în ţara mea. Şi…

— Ştiu, ştiu, i-o taie domnişoara Blacklock pe un ton glacial. Era refrenul preferat al lui Mitzi. Dar de ce vrei să pleci tocmai acum?

— Pentru că vin iar să mă omoare!

— Cine?

— Duşmanii mei, naziştii! Sau poate de data asta vor fi bolşevicii. Am aflat că sunt aici şi vor să mă omoare. Am citit în ziar!

— A, e vorba de Gazetă?

— Aici, scrie aici! Şi Mitzi îi arătă ziarul pe care îl ţinuse ascuns la spate. Vedeţi, scrie „crimă”. La Little Paddocks. Adică aici, nu? Astă-seară la 18.30. Vai! Nu vreau să fiu omorâtă, nu vreau!

— Dar de ce crezi că e vorba despre tine? Suntem de părere că nu e decât o glumă.

— O glumă? Să omori pe cineva nu e o glumă!

— Nu, normal. Dar, copila mea, dacă cineva ar fi vrut să te omoare, n-ar fi dat anunţ în ziar, nu?

— Credeţi? Mitzi păru şi mai nedumerită, apoi reluă: Sunteţi de părere că nu vor să omoare pe nimeni? Poate că dumneavoastră sunteţi ţinta, domnişoară Blacklock.

— Nu pot să-mi închipui că ar vrea cineva să mă omoare, zise domnişoara Blacklock senină. Şi, zău, Mitzi, nu pot crede că ar vrea cineva să te omoare pe tine. La urma urmei, ce motive ar avea?

— Pentru că sunt răi… Foarte răi… Vă spun, mama, frăţiorul meu, nepoţica mea iubită…

— Da, da, îi curmă brusc domnişoara Blacklock debitul verbal. Dar tot nu pot crede că vor să te omoare pe tine, Mitzi. Dacă tu chiar vrei să pleci în momentul acesta, nu te pot opri. Dar cred că e o prostie din partea ta.

Mitzi nu părea foarte convinsă, dar domnişoara Blacklock adăugă:

— Te rog să pregăteşti friptura pe care a trimis-o măcelarul pentru prânz. Pare foarte tare.

— Voi face un gulaş special.

— Dacă vrei să-i spui aşa…

— Şi poate încerci să faci ceva şi cu brânza aceea tare, nişte pateuri, de exemplu. Cred că vom avea musafiri în seara aceasta.

— Astă-seară? Cum adică, astă-seară?

— La ora 18.30.

— Dar nu e ora din ziar? De ce să vină?

— Vin la înmormântare, zise domnişoara Blacklock cu o sclipire în privire. Te poţi retrage, Mitzi. Sunt ocupată. Şi închide, te rog, uşa în urma ta.

— Am calmat-o pe moment, zise domnişoara Blacklock după ce Mitzi părăsi încăperea, cam răvăşită.

— Eşti atât de eficientă, Letty! spuse plină de admiraţie domnişoara Bunner.

Capitolul 3
ORA 18.30
I

— Totul e pregătit, spuse domnişoara Blacklock, uitându-se prin salon cu o privire evaluativă: draperiile cu imprimeu de trandafiri, cele două vase cu crizanteme arămii, o vază mică cu violete, tabachera de argint pe masa de lângă perete şi tava cu băutură pe masa din mijlocul camerei.

Little Paddocks era o casă de mărime medie, construită în stil victorian. Avea o verandă lungă şi strâmtă şi obloane verzi la ferestre. Salonul, lung şi îngust, luminat foarte prost din cauza acoperişului verandei, avea iniţial o uşă dublă la unul din capete, care dădea într-o încăpere unde se găsea o fereastră arcuită. O generaţie anterioară înlocuise uşa dublă cu o draperie de catifea. Domnişoara Blacklock desfiinţase şi draperia şi astfel cele două camere deveniseră una singură. La fiecare extremitate a salonului exista câte un şemineu, dar niciunul din ele nu funcţiona, deşi în camera era o căldură plăcută.

— E pornită centrala? întrebă Patrick.

Domnişoara Blacklock încuviinţă.

— În ultima vreme a fost atâta umezeală şi ceaţă. Frigul a cuprins întreaga casă. L-am rugat pe Evans să-i dea drumul înainte să plece.

— Preţiosul cocs? întrebă Patrick în bătaie de joc.

— Exact cum spui, preţiosul cocs. Pentru că altfel am fi vorbit de şi mai preţiosul cărbune. Ştii prea bine că de la Oficiul pentru Combustibil nu primim nici măcar raţia săptămânală dacă nu declarăm că nu dispunem de nici o altă posibilitate de a găti.

— Să înţeleg că au existat timpuri fericite în care era cărbune şi cocs pentru toată lumea? interveni Julia cu interesul cuiva care aude pentru prima oară acest lucru.

— Da. Şi era şi foarte ieftin.

— Şi oricine putea merge să cumpere oricât de mult dorea, fără să trebuiască să completeze nici un formular? Erau multe sortimente de combustibil?

— De toate felurile şi de calităţi diferite, nu numai piatră şi gresie ca în ziua de azi.

— Trebuie să fi fost minunat, zise Julia cu veneraţie în glas.

Domnişoara Blacklock zâmbi.

— Privind retrospectiv, sunt sigură că aşa era, dar eu sunt o femeie în vârstă, şi e normal să prefer timpurile trecute. Dar voi, tinerii, gândiţi altfel.

— Atunci n-aş fi fost nevoită să am o slujbă. Aş fi putut sta acasă să mă ocup de flori şi să scriu bilete. De ce se scriau atâtea bilete şi cui erau ele adresate?

— Tuturor celor pe care azi îi suni, răspunse domnişoara Blacklock clipind. Nici nu cred că ştii cum se scrie, Julia.

— Nu în stilul deliciosului Ghid de redactat scrisori pe care l-am descoperit ieri. Dumnezeule, te învaţă care e formula corectă de a refuza cererea în căsătorie a unui văduv.

— Mă îndoiesc că ţi-ar fi plăcut atât de mult să stai acasă precum crezi. Erau îndatoriri care trebuiau îndeplinite, zise domnişoara Blacklock pe un ton sec. Oricum nu prea ştiu multe despre asta. Eu şi Bunny, zâmbi afectuos domnişoara Blacklock către Dora Bunner, am început să lucrăm de tinere.

— Aşa e, într-adevăr, aprobă domnişoara Bunner. Copiii ăia răutăcioşi! N-o să-i uit niciodată. Însă Letty era isteaţă, normal. Era o femeie de afaceri, secretara unui bancher important.

Uşa se deschise şi intră Phillipa Haymes. Era înaltă, blondă şi părea o fiinţă paşnică. Se uită surprinsă în jur.

— Bună, zise, dăm cumva o petrecere? Nu mi-a spus nimeni.

— Normal, strigă Patrick. Phillipa noastră nu ştie. Pariez că e singura femeie din Chipping Cleghorn care nu ştie. Phillipa îl privi nedumerită. Priveşte! În faţa ta, flutură Patrick teatral o mână, ai scena unei crime. Phillipa rămase perplexă. Aici, arătă, Patrick înspre cele două vase mari cu crizanteme, sunt urnele funerare, iar aceste platouri cu brânză şi măsline reprezintă mâncarea de la pomană.

Phillipa o privi nedumerită pe domnişoara Blacklock.

— E o glumă? Eu nu prea mă prind când e vorba de glume.

— E o glumă oribilă, zise Dora Bunner cu însufleţire. Nu-mi place deloc.

— Arată-i anunţul, zise domnişoara Blacklock. Trebuie să mă duc să închid raţele. E întuneric şi trebuiau să fie deja în coteţ la ora asta.

— Lasă-mă pe mine, se oferi Phillipa.

— În nici un caz, dragă. Ziua ta de lucru s-a încheiat.

— Mă duc eu, mătuşă Letty, spuse Patrick.

— În nici un caz. Data trecută nu ai încuiat uşa cum trebuie.

— O să merg eu, dragă Letty, strigă domnişoara Bunner. Chiar mi-ar plăcea. Doar să-mi pun galoşii, dar unde oare mi-e pelerina?

Însă domnişoara Blacklock ieşise deja din cameră, zâmbind.

— N-are rost, Bunny, zise Patrick. Mătuşa Letty e atât de eficientă încât n-ar suporta să-i facă altcineva munca. Preferă să facă totul de una singură.

— Adoră să procedeze aşa, zise Julia.

— Nu te-am auzit oferindu-te să o ajuţi, o tachină fratele.

Julia zâmbi leneş.

— Tocmai ai spus că mătuşii Letty îi place să facă lucrurile cu mâna ei. În afară de asta, port cele mai bune dresuri ale mele, zise ea ridicând un picior frumos conturat într-un dres fin.

— Moartea în dresuri de mătase! exclamă Patrick.

— Nu de mătase, de nailon, fraierule.

— Nu prea e o denumire potrivită.

— Îmi spune şi mie cineva, se plânse Phillipa, de ce vorbiţi atât de mult despre moarte?

Săriră toţi deodată să-i explice, dar nu mai găsiră ziarul, pentru că Mitzi îl luase la bucătărie.

Domnişoara Blacklock reveni câteva minute mai târziu.

— Gata, zise voioasă, am rezolvat-o. Se uită la ceas. E 18.20. Ar trebui să înceapă să sosească – asta dacă nu mă înşel în ce-i priveşte pe vecinii mei.

— Nu înţeleg de ce ar veni cineva, spuse Phillipa uimită.

— Sunt sigură că nu înţelegi, draga mea. Dar majoritatea oamenilor sunt mult mai curioşi decât tine.

— Filosofia de viaţă a Phillipei este: „Nu-mi pasă”, zise Julia cu răutate.

Phillipa nu răspunse.

Domnişoara Blacklock aruncă o privire prin cameră.

Mitzi aşezase pe masa din mijlocul încăperii vinul şi trei platouri cu măsline, sărăţele şi alte produse de patiserie.

— Patrick, te rog să muţi tava sau, mai bine, toată masa lângă fereastra din cealaltă cameră, dacă nu te superi. La urma urmei, nu dau nici o petrecere. N-am invitat pe nimeni şi nu vreau să sară în ochi că aştept musafiri.

— Vrei să-ţi camuflezi inteligenta anticipare, nu-i aşa, mătuşă Letty?

— Foarte frumos spus, Patrick. Mulţumesc, dragule.

— Acum putem juca scena unei seri liniştite în familie şi ne putem preface surprinşi când va apărea cineva.

Domnişoara Blacklock ridică sticla de vin şi o privi nehotărâtă.

Patrick o linişti.

— E aproape o jumătate de sticlă. Ar trebui să ajungă.

— Da, da, ezită ea. Apoi, roşind uşor, reluă: Patrick, fii drăguţ… e o sticlă nouă în bufetul din cămară. Adu-o şi ia şi un tirbuşon. Ar trebui să avem şi o sticlă neîncepută. Cea de aici e deschisă de ceva vreme.

Patrick se supuse fără să comenteze şi se întoarse cu sticla şi cu tirbuşonul. Se uită scrutător la domnişoara Blacklock şi, în timp ce aşeza sticla pe tavă, o întrebă cu blândeţe:

— Iei lucrurile în serios, mătuşică dragă?

— O, interveni Dora Bunner, şocată. Păi bine, Letty, doar nu crezi că…

— Şşş, făcu domnişoara Blacklock repede. Soneria. Vedeţi, presimţirea mea s-a adeverit.

II

Mitzi deschise uşa salonului şi îi introduse pe colonel şi pe doamna Easterbrook. Avea propriul stil de a anunţa musafirii.

— Iată, domnul şi doamna colonel Easterbrook au venit să vă vadă, spuse ea pe un ton neprotocolar.

Colonelul adopta o atitudine plină de vervă pentru a masca situaţia uşor jenantă.

— Sper că nu vă deranjam.

Julia chicoti pe înfundate.

— Eram în trecere prin zonă. E o seară frumoasă. Observ că v-aţi pus centrala în funcţiune. Noi n-am pornit-o încă.

— Ce crizanteme minunate aveţi, se entuziasma doamna Easterbrook. O splendoare!

— De fapt, sunt cam pipernicite, spuse Julia.

Doamna Easterbrook o salută pe Phillipa cu un plus de cordialitate, pentru a-i arăta că ea chiar înţelegea că Phillipa nu era o simplă agricultoare.

— Cum se prezintă grădina doamnei Lucas? Credeţi că-şi va reveni? A fost complet neglijată în timpul războiului, după care omul acela îngrozitor, Ashe, n-a făcut altceva decât să măture câteva frunze şi să sădească nişte varză.

— E în proces de refacere, dar va mai dura.

Mitzi deschise din nou uşa şi anunţă:

— Au sosit doamnele de la Boulders.

— Bună seara, salută domnişoara Hinchcliffe, mergând şi strângând cu putere mâna domnişoarei Blacklock. Tocmai îi spuneam lui Murgatroyd: „Hai să trecem pe la Little Paddocks”. Voiam să ştiu cum clocesc raţele voastre.

— Ai observat că începe să se întunece mai devreme? i se adresa domnişoara Murgatroyd lui Patrick. Ce crizanteme frumoase!

— Pipernicite, interveni Julia.

— De ce nu poţi fi amabilă? îi reproşă în şoaptă Patrick.

— V-aţi pus în funcţiune centrala, observă domnişoara Hinchcliffe. Cam devreme.

— În casă este răcoare în perioada aceasta a anului, răspunse domnişoara Blacklock.

Patrick ridică întrebător din sprâncene: „Vin?”, iar domnişoara Blacklock îi răspunse în acelaşi mod: „încă nu”.

— Primiţi bulbi din Olanda anul acesta? îl întrebă ea pe colonel.

Uşa se deschise iar, pentru a o lăsa să intre pe doamna Swettenham, care avea un aer puţin vinovat, urmată de Edmund, încruntat şi stânjenit.

— Iată-ne! zise doamna Swettenham veselă, privind în jur curioasă. Apoi, uşor ruşinată, continua: M-am gândit să trec pentru a vă întreba dacă nu vreţi o pisicuţă, domnişoară Blacklock. Pisica noastră tocmai a fătat.

— A fost sedusă de un motan vagabond, povesti Edmund. Cred că rezultatul va fi dezastruos. Să nu ziceţi că nu v-am prevenit.

— E foarte bună la prins şoareci, se grăbi să adauge doamna Swettenham. Ce crizanteme drăguţe!

— Aţi pornit încălzirea centrala, nu-i aşa? întreba Edmund, încercând să pară original.

— Nu sunt oamenii simple plăci de gramofon? şopti Julia.

— Nu-mi plac ştirile, i se adresă colonelul Easterbrook lui Patrick pe un ton feroce. Nu-mi plac deloc. Am senzaţia că războiul e inevitabil, absolut inevitabil.

— Nu acord atenţie ştirilor, replică Patrick.

Uşa se deschise şi intră doamna Harmon.

Îşi purta pălăria de stofă uzată data pe spate, în încercarea de a fi cât de cât la modă, şi-şi schimbase puloverul obişnuit cu o bluză cu volănaşe.

— Buna seara, domnişoară Blacklock, exclama ea, radiind toată. N-am ajuns prea târziu, nu-i aşa? Când începe crima?

III

Toată lumea începu să şuşotească. Julia chicoti aprobator, Patrick se strâmbă, iar domnişoara Blacklock zâmbi către

ultima musafiră.

— Julian e extrem de furios că nu poate fi aici, reluă doamna Harmon. Adoră crimele. De aceea a ţinut o predică atât de bună duminica trecută – poate n-ar fi trebuit să spun asta, din moment ce e vorba de soţul meu, dar chiar a fost o predică bună, nu credeţi? Mult mai bună decât altele. Dar, cum va spuneam, totul se datorează cărţii Moartea loveşte de trei ori. Aţi citit-o? Fata de la Boots mi-a păstrat-o special. Te păcăleşte pur şi simplu. Ai senzaţia că ştii, apoi totul se schimbă la 180 de grade şi, în plus, sunt şi câteva crime drăguţe, patru sau cinci cred. Am lăsat cartea în birou, iar Julian, care se închisese acolo să-şi pregătească predica, a văzut-o din întâmplare şi n-a mai putut s-o lase din mână! În consecinţă, a trebuit să-şi scrie predica în cea mai mare grabă, aşa că totul a ieşit foarte simplu, fără artificii complicate şi trimiteri culturale, dar, uite că a fost mult mai bună. O, cred că vorbesc prea mult. Dar, spuneţi-mi, când începe crima?

Domnişoara Blacklock privi ceasul de pe şemineu.

— Dacă o să înceapă, zise veselă, ar trebui să se întâmple în curând. Mai e un minut până la şi jumătate. Între timp, vă rog să serviţi un pahar de vin.

Patrick se îndreptă cu promptitudine către fereastra arcuită, iar domnişoara Blacklock se duse către masa unde se afla tabachera.

— Mi-ar plăcea nişte vin, zise doamna Harmon. Dar ce vreţi să spuneţi prin „dacă”?

— Păi, răspunse doamna Blacklock, sunt la fel de în ceaţă ca dumneavoastră. Nu ştiu ce…

Se opri şi îşi întoarse privirea către micul ceas de pe poliţa de deasupra şemineului, care începu să sune. Avea o sonerie cristalină, ca de clopoţel. Toată lumea tăcu şi rămase încremenită, holbându-se la ceas. Era şi jumătate. După ce soneria se opri, lumina se stinse.

IV

Prin întuneric se auziră murmure de încântare şi ţipete feminine de apreciere.

— Începe, striga doamna Harmon extaziată.

Dora Bunner începu să se vaite:

— Of, nu-mi place deloc ce se întâmplă!

Alte voci strigau:

— Teribil! Mă trec fiori de spaimă!

— Archie, unde eşti? Ce trebuie să fac?

— Te-am călcat? Scuze!

Apoi uşa se deschise cu zgomot. O rază de lanternă făcu înconjurul camerei. Pe urmă, o voce răguşită de bărbat care amintea de după-amiezile plăcute de la cinematograf se adresă adunării:

— Mâinile sus! Am zis mâinile sus! ameninţă vocea.

Toţi îşi ridicară de bunăvoie mâinile.

— Nu e grozav? întrebă o voce de femeie. Îmi place la nebunie.

Pe neaşteptate, se auzi o împuşcătură. Două.

Şuieratul celor două gloanţe risipiră veselia din cameră. Dintr-odată jocul nu mai era un joc. Cineva ţipă…

Silueta din uşă se răsuci, păru că ezită, apoi se auzi o a treia împuşcătură, iar omul tresări prăbuşindu-se. Lanterna căzu şi se stinse.

Se făcu întuneric din nou. Şi, încetişor, cu un zgomot imperceptibil de protest victorian, uşa salonului scârţâi, cum făcea atunci când nu era bine deschisă, şi se închise cu zgomot.

V

În salon se instală o panică apocaliptică. Mai multe voci se auziră deodată:

— Lumina!

— Poţi găsi întrerupătorul?

— Cine are o brichetă?

— Nu-mi place deloc!

— Împuşcăturile au fost reale!

— Avea un pistol adevărat.

— Era un hoţ?

— Archie, vreau să plec.

— Are cineva o brichetă?

Apoi, în acelaşi timp, se aprinseră două brichete, care luminau cu flacără mică.

Toată lumea clipi cercetându-se reciproc. Se priviră terifiaţi.

Domnişoara Blacklock stătea lipită de peretele de lângă fereastra arcuită, acoperindu-şi faţa cu palmele. Lumina era prea slaba şi nu lăsa să se desluşească decât că i se prelingea pe degete ceva negru.

Colonelul Easterbrook îşi drese vocea:

— Încearcă să apeşi pe întrerupător, Edmund.

Edmund, care stătea lângă uşă, se conformă.

— O fi vreun scurtcircuit, zise colonelul. Cine scoate sunetele astea îngrozitoare?

O femeie se auzea urlând întruna, dincolo de uşa închisă. Ţipetele deveniră mai intense şi toţi putură desluşi bătăi şi pumni în uşă.

Dora Bunner, care până atunci plânsese cu sughiţuri fără să zică nimic, începu să strige:

— E Mitzi. Cineva a omorât-o pe Mitzi…

Patrick mormăi printre dinţi:

— N-avem noi norocul ăsta.

Se auzi vocea domnişoarei Blacklock:

— Trebuie să aducem luminări. Patrick, eşti drăguţ?

Colonelul deschisese deja uşa. Ieşi cu Edmund pe hol, la lumina brichetelor, şi aproape că se împiedicară de o persoană întinsă pe jos.

— Se pare că e mort! constată colonelul. Unde e femeia care face zgomotul acesta infernal?

— În sufragerie, spuse Edmund.

Sufrageria era la capătul holului. Cineva lovea în lambriu şi urla din răsputeri.

— Uşa e încuiată, zise Edmund oprindu-se.

Învârti cheia în broască, iar Mitzi ţâşni din cameră ca un tigru.

Lumina din sufragerie era încă aprinsă. Aflată în pragul uşii, Mitzi era înspăimântată şi continua să ţipe. Scena avea ceva comic, având în vedere că Mitzi tocmai lustruise argintăria şi mai ţinea încă în mână o bucată de piele de căprioară şi un cuţit pentru peşte.

— Taci, Mitzi, îi zise domnişoara Blacklock.

— Încetează! strigă Edmund.

Şi, pentru că fata nu dădea semne că se va opri din urlat, îşi luă avânt şi o plesni peste ceafă. Mitzi scoase un horcăit, după care se opri.

— Adu nişte luminări, zise domnişoara Blacklock. Sunt în bufetul de la bucătărie. Patrick, ştii unde e panoul de siguranţe?

— Pe culoarul din spatele spălătorului? În regulă, o să văd ce pot rezolva.

Domnişoara Blacklock înainta în bătaia luminii ce venea dinspre sufragerie, iar Dora Bunner suspina înăbuşit. Mitzi începu din nou să urle isteric.

— Sânge, sânge! gâfâi ea. Sunteţi rănită, domnişoară Blacklock, sângeraţi.

— Prostii! izbucni femeia, e doar un fleac, m-a zgâriat un pic la ureche.

— Dar, mătuşă Letty, zise Julia, sângele…

Cămaşa albă, perlele şi mâinile domnişoarei Blacklock ofereau, într-adevăr, un tablou oribil şi însângerat.

— Urechile sângerează întotdeauna mult. Îmi amintesc că am leşinat odată în copilărie la coafor. Omul abia dacă îmi ciupise urechea, şi dintr-odată eram într-o baltă de sânge. Dar trebuie să aprindem lumina.

— Aduc luminările, spuse Mitzi.

Julia o însoţi şi se întoarseră cu mai multe sfeşnice cu luminări.

— Hai să-l vedem pe criminalul nostru, zise colonelul. Apleacă luminările, Swettenham. Cât mai mult posibil.

— Mă duc în partea cealaltă, sări Phillipa.

Luă hotărâtă două luminări, iar colonelul Easterbrook îngenunche.

Persoana întinsă era înfăşurată într-o pelerină neagră, dintr-un material ordinar, şi avea o glugă pe cap. Pe faţă purta o mască neagră, iar în mâini mânuşi negre, din bumbac. Gluga îi alunecase, lăsând să i se vadă părul blond, ciufulit.

Colonelul îl întoarse, îi verifică pulsul, inima, apoi îi cercetă degetele cu o exclamaţie de dezgust. Erau ţepene şi reci.

— S-a împuşcat.

— E grav rănit?

— Hm. Mi-e teamă că e mort. Poate s-a sinucis sau poate s-a împiedicat în pelerină, iar pistolul s-a descărcat când a căzut. Daca-aş putea să văd mai bine…

În acel moment, ca prin minune, luminile se aprinseră.

Locuitorii din Chipping Cleghorn, adunaţi în holul de la Little Paddocks, realizară, fără a le veni să-şi creadă ochilor, că se aflau în prezenţa morţii violente şi subite. Colonelul Easterbrook avea mâinile mânjite de sânge. Sânge se prelingea şi pe gâtul domnişoarei Blacklock, ajungând pe bluză şi pe haina, iar grotescul cadavru al intrusului zăcea la picioarele lor…

Venind dinspre sufragerie, Patrick zise:

— Se pare că s-a ars una dintre siguranţe…

Se opri.

Colonelul Easterbrook arătă înspre mica mască neagră.

— Ar fi mai bine să aflăm cine-i tipul. Deşi nu cred să fie cineva cunoscut…

Scoase masca. Gâturile se întinseră în tăcerea tulburată numai de suspinele lui Mitzi.

— E destul de tânăr, constată doamna Harmon cu milă în glas.

Deodată, Dora Bunner începu să strige cu însufleţire:

— Letty, Letty, e tânărul de la hotelul Royal Spa din Medenham Wells. Cel care a venit să-ţi ceară bani pentru a

se întoarce în Elveţia, iar tu l-ai refuzat. Cred că a fost doar un pretext să spioneze casa. O, Doamne, ar fi putut să te omoare…

Domnişoara Blacklock, stăpână pe situaţie, zise ferm:

— Phillipa, du-o pe Bunny în sufragerie şi dă-i o jumătate de pahar de coniac. Julia, te rog, mergi până la baie şi adu-mi nişte pansament din dulăpior, pentru că sângerez ca un porc. Patrick, sună imediat la poliţie!

Capitolul 4

HOTELUL ROYAL SPA

I

George Rydesdale, comandantul poliţiei din Middleshire, era un om tăcut. De înălţime medie, cu ochi ageri, ascunşi de sprâncene stufoase, mai degrabă obişnuia să asculte decât să vorbească. Apoi, cu vocea lui lipsită de orice emoţie, dădea un ordin scurt, iar acesta era executat.

Acum îl asculta pe inspectorul Dermont Craddock. Craddock se ocupa oficial de caz. Rydesdale îl chemase noaptea trecuta de la Liverpool, unde fusese trimis să facă investigaţii în legătură cu un alt caz. Rydesdale avea o părere bună despre Craddock. Nu era numai inteligent şi avea imaginaţie, dar – lucru pe care Rydesdale îl aprecia şi mai mult la el – era disciplinat şi nu cerceta faptele în grabă, păstrându-şi mintea deschisă până la finalizarea cazului.

— A răspuns poliţistul Legg, domnule, spuse Craddock. Se pare că a acţionat foarte bine, cu promptitudine şi prezenţă de spirit. Şi nu cred că i-a fost uşor. Să-ţi vorbească o mulţime de oameni în acelaşi timp, plus o emigrantă care înnebuneşte când vede un poliţist, nu-i lucru uşor. Era sigură că o să ajungă la închisoare, aşa că nu se mai oprea din urlat.

— Decedatul a fost identificat?

— Da, domnule. Rudi Schertz. Elveţian. Angajat la hotelul Royal Spa din Medenham Wells ca recepţioner. M-am gândit să merg mai întâi la hotel şi apoi la Chipping

Cleghorn, dacă sunteţi de acord. Sergentul Fletcher e acolo. Se va întâlni cu martorii, după care va merge la casa unde a avut loc crima.

Rydesdale dădu din cap aprobator.

Uşa se deschise, iar comandantul zise:

— Intră, Henry. Avem un caz mai special.

Sir Henry Clithering, fost comisar la Scotland Yard, intră cu sprâncenele uşor ridicate. Era un domn în vârstă, înalt şi distins.

— Vom avea nevoie de „nasul” tău blazat.

— N-am fost niciodată blazat, zise Henry indignat.

— Ultima modă este să faci reclamă unei crime înainte de a avea loc. Arată-i lui Sir Henry anunţul, Craddock.

— The North Benham News and Chipping Cleghorn Gazette, zise cu voce tare Sir Henry. Ce pompos!

Citi paragraful indicat de Craddock.

— Mda, destul de neobişnuit.

— Ştim ceva despre persoana care a dat anunţul? întrebă Rydesdale.

— După descriere, se pare că a fost dus chiar de Rudi Schertz, miercuri, domnule.

— Şi nu l-a întrebat nimeni nimic? Persoanei care a primit anunţul nu i s-a părut nimic ciudat?

— După părerea mea, blonda placidă care se ocupă de anunţuri e incapabilă să gândească. A murmurat cuvintele şi a luat banii.

— Ce a urmărit prin acest anunţ? întrebă Sir Henry.

— Să stârnească curiozitatea locuitorilor satului, sugeră Rydesdale. Să-i strângă pe toţi într-un anumit loc, la o anumită oră şi să-i jefuiască. Destul de originală ideea.

— Ce fel de loc e Chipping Cleghorn? întreba Sir Henry.

— Un sat pitoresc. Are măcelărie, brutărie, magazin de mezeluri, un magazin bun de antichităţi, două ceainării. Un loc cu adevărat frumos. Atrăgător pentru turişti şi destul de populat. Casele, locuite în trecut de agricultori, sunt

ocupate acum de domnişoare bătrâne şi de cupluri ieşite la pensie. Multe clădiri datează din epoca victoriană.

— M-am prins, zise Sir Henry. Vulpi bătrâne şi colonei pensionari. Dacă au citit acel anunţ, sunt sigur că s-au năpustit la 18.30 să vadă despre ce e vorba. Doamne, cât mi-aş dori să fie aici vulpea mea bătrână! Cum i-ar mai plăcea să-şi bage nasul în afacerea asta.

— Cine e vulpiţa ta, Henry? Vreo mătuşă?

— Nu, negă Sir Henry. Nu suntem rude. Apoi continuă cu respect: E cel mai bun detectiv pe care l-a creat Dumnezeu. Are un talent înnăscut, cultivat pe cel mai potrivit sol. Se întoarse către Craddock. Să nu le subestimezi pe vulpile bătrâne din satul acesta, băiete! În caz că misterul se dovedeşte de nedezlegat, deşi nu cred că va fi cazul, ţine minte că o domnişoară bătrână care tricotează şi se ocupă de grădină e cu zece paşi înaintea oricărui detectiv. Îţi poate spune ce e posibil să se fi întâmplat, ce trebuie să se fi întâmplat şi chiar ce s-a întâmplat. Şi îţi poate spune şi de ce s-a întâmplat!

— O să ţin minte, domnule, spuse inspectorul Craddock în stilul sau formal, şi nimeni n-ar fi ghicit că Dermont Eric Craddock era, de fapt, finul lui Sir Henry şi se aflau în cele mai cordiale relaţii.

Rydesdale îi prezentă succint cazul prietenului său.

— Au apărut toţi la 18.30, sunt convins. Dar era oare elveţianul sigur că vor veni? Şi cum putea şti că vor avea bunuri de valoare asupra lor?

— Vreo două broşe demodate, un şirag de perle false, ceva mărunţiş, poate o bancnotă, două, cam asta să fi fost, zise Sir Henry căzut pe gânduri. Domnişoara Blacklock ţine mulţi bani în casă?

— Zice că nu, domnule. Din câte am înţeles, cinci lire.

— O nimica toată, constată Rydesdale.

— Vrei să sugerezi că tipul acesta a făcut-o doar de amuzament şi că nu banii erau scopul, ci plăcerea de-a se

juca de-a banditul? Cinema? Ce să zic, e posibil. Dar cum de s-a împuşcat singur?

Rydesdale luă o hârtie.

— Raport medical preliminar. Pistolul s-a descărcat la distanţă mică, arsură superficială, hm, nimic care să constituie o probă concludentă pentru accident sau sinucidere. Poate chiar a vrut să se omoare sau poate s-a împiedicat şi, în cădere, pistolul s-a descărcat. Mai plauzibilă a doua variantă. Îl privi pe Craddock. Va trebui să interoghezi martorii cu multă atenţie şi să-i determini să-ţi spună exact ce au văzut.

Detectivul inspector Craddock răspunse:

— Fiecare a văzut altceva.

— Mi s-a părut întotdeauna interesant, interveni Sir Henry, ce văd oamenii într-un moment de încordare şi de excitabilitate maximă. Ceea ce văd şi, mult mai interesant, ceea ce nu văd.

— Ce informaţii avem despre pistol?

— Marcă străină, destul de comună pe continent. Schertz n-avea permis şi nici nu l-a declarat când a intrat în Anglia.

— Un flăcău neinspirat, aprecie Sir Henry.

— Şi un caracter reprobabil. Ei bine, Craddock, du-te şi vezi ce afli despre el la hotelul Royal Spa.

II

La hotelul Royal Spa inspectorul Craddock fu condus imediat în biroul directorului.

Directorul, domnul Rowlandson, un tip înalt, rumen şi inimos, îl întâmpină pe inspector cu multă efuziune.

— Mă bucur că vă pot fi de folos, inspectore. Toată povestea asta m-a uimit. N-aş fi bănuit niciodată. Schertz părea un tip corect şi la locul lui, în nici un caz un bandit.

— De cât timp lucrează la dumneavoastră, domnule Rowlandson?

— Tocmai am verificat înainte să veniţi. Lucra la noi de trei luni şi ceva. Avea referinţe destul de bune, ce să zic.

— Şi eraţi mulţumit de el? Fără să se trădeze, Craddock remarcă pauza aproape imperceptibilă pe care Rowlandson o făcu înainte să răspundă.

— Destul de mulţumit.

Craddock făcu apel la o tactică care în alte situaţii se dovedise eficace.

— Domnule Rowlandson, haideţi, nu prea cred că e cazul să ne ascundem după deget.

— Păi…

Directorul păru că bate în retragere.

— Trebuie să fi existat vreo problemă, nu-i aşa?

— Păi tocmai asta e, că nu ştiu.

— Dar v-aţi gândit că ceva nu e în regulă?

— Într-adevăr, însă nu am nici o dovadă şi nu mi-ar plăcea ca presupunerile mele să fie notate şi folosite împotriva mea.

Craddock zâmbi indulgent.

— Ştiu ce vreţi să spuneţi. Nu trebuie să vă temeţi. Dar trebuie să-mi fac o idee despre ce fel de om era acest Scherz. De ce anume îl suspectaţi?

Rowlandson răspunse cam în silă:

— Păi am avut o dată sau de două ori probleme cu facturile. Erau nişte cheltuieli care n-ar fi trebuit să existe.

— Adică îl suspectaţi că ar fi încărcat anumite facturi cu cheltuieli care nu apar în registrele hotelului şi că ar fi băgat în buzunar diferenţa?

— Ceva de genul acesta. Oricum, a fost o scăpare flagrantă din partea lui, având în vedere că o dată sau de două ori era vorba de sume considerabile. L-am pus pe contabil să-i verifice registrele, bănuind că a făcut ceva nereguli, dar, cu toate că s-au găsit unele greşeli şi numeroase neglijenţe, suma efectivă era corectă. Aşa că am tras concluzia că mă înşelasem.

— Dar dacă nu v-aţi înşelat? Dacă Schertz ciupea sume mici de ici-colo se putea salva punând banii înapoi.

— Da, dacă i-ar fi avut. Dar cei care iau „sume mici”, aşa cum aţi spus, sunt de obicei lefteri şi trebuie să improvizeze.

— Aşadar, dacă voia bani ca să înlocuiască sumele sustrase, ar fi trebuit să-i obţină făcând o economie la sânge sau prin alte mijloace…

— Da. Mă întreb dacă a fost prima lui tentativă…

— S-ar putea. Oricum, a fost o lovitură de amator. Ar mai fi putut împrumuta bani de la cineva? Vreo femeie în viaţa lui?

— Una dintre chelneriţele de la Grill. O cheamă Myrna Harris.

— Ar fi bine să stau de vorbă şi cu ea.

III

Myrna Harris era o fată drăguţă, cu o frumoasă coamă roşcată şi cu nas obraznic. Era speriată, precaută şi pe deplin conştientă de cât de înjositor era să fii interogat de poliţie.

— Eu nu ştiu nimic, domnule, absolut nimic, protestă ea. Dacă aş fi ştiut ce fel de om era, n-aş fi ieşit deloc cu Rudi. Dar, pentru că lucra aici la recepţie, nu mi s-a părut un lucru rău să ne vedem. Ceea ce vreau să spun e că directorii hotelului ar trebui să fie mai atenţi când angajează oameni, mai ales străini. Pentru că niciodată nu ştii la ce să te aştepţi din partea străinilor. Poate făcea parte din una dintre acele bande de hoţi despre care citeşti prin ziare!

— Credem, răspunse Craddock, că lucra pe cont propriu.

— Ciudat! Era atât de tăcut şi de respectuos încât nu te-ai fi aşteptat la aşa ceva. Totuşi, acum când mă gândesc, au dispărut nişte obiecte. O broşă cu diamante şi un mic medalion de aur, cred. Dar niciodată nu m-am gândit că le-ar fi furat Rudi.

— Sunt convins, oricine le-ar fi putut lua. Eraţi apropiaţi?

— Apropiaţi” nu e cel mai potrivit termen.

— Dar eraţi amici?

— Da, eram amici, dar numai atât. Nimic serios. Sunt întotdeauna precaută în privinţa străinilor. Fac deseori doar cum îi taie capul şi niciodată nu ştii la ce să te aştepţi, nu-i aşa? Bunăoară, ca unii dintre polonezi în timpul războiului! Şi chiar şi unii dintre americani! Niciodată nu-ţi spun că sunt căsătoriţi şi întotdeauna afli prea târziu. Rudi îmi spunea vorbe mari, însă eu nu l-am luat prea în serios.

Craddock îi repeta cuvintele:

— Spunea vorbe mari? Interesant, domnişoară Harris. Cred că ne vei fi de mare ajutor. Şi ce spunea, mai precis?

— Pai spunea cât de bogaţi erau ai lui în Elveţia şi cât de importanţi. Dar el era prea sărac ca să fie adevărat. Spunea mereu că din cauza regularizării financiare nu-şi putea aduce banii din Elveţia. Poate că spunea adevărul, însă nu avea lucruri scumpe. Mă refer la haine, care nu prea erau cine ştie ce. Şi mai cred şi că poveştile pe care mi le spunea erau mai mult invenţii. Zicea că a urcat pe Alpi şi că a salvat viaţa cuiva pe un gheţar. El, care ameţea doar când ne plimbam pe marginea trecătorii Boulter.

— V-aţi întâlnit destul de mult timp, aşa-i?

— Da. Era extrem de manierat şi ştia cum să se poarte cu o fată. Cele mai bune locuri la cinema, flori din când în când, unde mai pui că dansa minunat!

— I-a vorbit vreodată despre domnişoara Blacklock?

— Vine şi ia prânzul la hotel uneori, nu-i aşa? Şi o dată a şi stat la hotel. Nu-mi amintesc să fi vorbit despre ea cu Rudi. Nu ştiam că o cunoştea.

— A zis ceva despre Chipping Cleghorn?

Inspectorului i se păru că vede o tulburare în privirea Myrnei, dar nu putu fi sigur.

— Nu cred… Parcă o dată a întrebat despre autobuze, la ce oră sunt, dar nu-mi amintesc dacă era vorba despre Chipping Cleghorn sau alt loc. S-a întâmplat mai demult.

Nu mai scoase altceva de la ea. Rudi Schertz părea absolut normal şi nu-l văzuse cu o seară înainte. Nu bănuise

nici o clipă şi sublinie, nici o clipă, că Rudi Schertz era un escroc. Iar Craddock se gândi că probabil spunea adevărul.

Capitolul 5

DOMNIŞOARA BLACKLOCK ŞI DOMNIŞOARA BUNNER.

Little Paddocks era exact cum îşi imaginase detectivul inspector Craddock. Observă raţe şi găini şi ceea ce fusese până nu de mult un rond atractiv cu flori în care îşi trăiau ultimele clipe de frumuseţe câteva margarete. Pajiştea şi aleile erau cam neîngrijite.

Una peste alta, detectivul inspector Craddock îşi zise: „Probabil că nu au suficienţi bani ca să-şi permită un grădinar, iubesc florile şi se pricep să aranjeze un rond. Casa trebuie văruită, ca majoritatea caselor din ziua de azi. O proprietate drăguţă”.

În timp ce maşina lui Craddock se oprea în faţa intrării, sergentul Fletcher apăru dintr-o parte a casei. Sergentul Fletcher arăta ca un soldat, se ţinea băţos ca în armata şi putea să atribuie mai multe înţelesuri cuvântului „domnule”.

— A, iată-l pe Fletcher.

— Domnule, spuse sergentul.

— Ai ceva de raportat?

— Am terminat de cercetat casa, domnule. Se pare că Schertz n-a lăsat nicăieri amprente. Purta mănuşi, bineînţeles. Nu sunt semne că vreo uşă sau vreo fereastră au fost forţate pentru a pătrunde în casă. Se pare că a venit de la Medenham cu autobuzul şi a ajuns la ora şase după-amiază. Uşa laterală a casei a fost încuiată la ora 5.30, din câte am înţeles. Se pare că a intrat pe uşa principală. Domnişoara Blacklock declară că uşa nu e de obicei încuiată, cu excepţia nopţii. Pe de altă parte, servitoarea susţine că uşa din faţă a fost încuiată toată după-amiaza, dar nu prea ai ce să scoţi de la ea. O să vedeţi că e foarte temperamentală. E o refugiată de undeva din Europa Centrală.

— Te-ai descurcat greu cu ea, nu?

— Domnule! exclamă Fletcher tulburat.

Craddock zâmbi.

Fletcher îşi prezentă pe scurt raportul:

— Sistemul electric pare a fi în regulă peste tot. Încă nu ne-am dat seama cum a întrerupt curentul. Oricum, n-a operat decât un singur circuit, cel care a afectat salonul şi holul. În zilele noastre lămpile şi becurile dintr-o casă nu sunt toate pe aceeaşi siguranţă, dar instalaţia electrica din casa aceasta e destul de veche. Nu-mi dau seama cum de a reuşit să se strecoare până la panoul de siguranţe, pentru că acesta se află în spatele cămării şi, ca să ajungă acolo, ar fi trebuit să treacă prin bucătărie, caz în care ar fi fost văzut de servitoare.

— Doar dacă nu au fost complici.

— Destul de posibil. Amândoi străini, şi-apoi n-am încredere în ea nici cât negru sub unghie.

Craddock observă o pereche de ochi mari, negri şi înspăimântaţi, spionând în spatele unei ferestre de la intrarea principala. Faţa, lipită de geam, abia se distingea.

— Ea e?

— Da, domnule.

Faţa dispăru.

Craddock sună la uşă.

După o aşteptare prelungă, uşa fu deschisă de către o tânără drăguţă cu păr castaniu şi mină plictisită.

— Sunt inspectorul Craddock.

Ochii căprui şi foarte frumoşi ai tinerei îl examinară netulburaţi, apoi fata spuse:

— Intraţi. Domnişoara Blacklock vă aşteaptă. Craddock intră într-un hol lung şi îngust, unde i se păru că exista o aglomerare incredibila de uşi.

Tânăra deschise o uşă din stânga şi anunţă:

— Inspectorul Craddock, mătuşa Letty. Mitzi n-a vrut să deschidă. S-a încuiat în bucătărie şi scoate cele mai minunate suspine. Nu cred că vom avea parte de prânz.

Apoi adăugă pentru a-l lămuri pe Craddock: Nu-i plac poliţiştii, şi se retrase închizând uşa după ea.

Craddock înaintă pentru a o cunoaşte pe proprietara de la Little Paddocks.

Văzu o femeie înaltă şi energică de vreo şaizeci de ani. Părul grizonat şi distins înnobila o faţă inteligentă şi hotărâtă. Avea ochi cenuşii, pătrunzători şi o bărbie fermă, iar urechea stângă îi era bandajată. Nu era machiată şi era îmbrăcată simplu, cu un sacou, o fustă de tweed şi un pulover. La gât purta, cu totul neaşteptat, un medalion demodat, care îi dădea un aer victorian ce lăsa să se întrevadă un sentimentalism altfel nebănuit.

Chiar lângă ea stătea o femeie cu o faţă rotundă şi îmbujorată şi cu părul ieşindu-i neglijent de sub o bonetă. Era cam de-o vârstă cu domnişoara Blacklock, iar Craddock o recunoscu imediat pe „Dora Bunner – prietenă”, din descrierea poliţistului Legg, căreia acesta îi adăugase mai târziu un epitet neoficial: „aiurita”.

Domnişoara Blacklock i se adresă pe un ton aristocratic:

— Bună dimineaţa, inspectore Craddock. V-o prezint pe prietena mea, domnişoara Bunner, care mă ajută la treburile gospodăreşti. Vă rog să luaţi loc. Bănuiesc că nu veţi fuma, nu-i aşa?

— Nu obişnuiesc în timpul serviciului.

— Ce păcat!

Craddock aruncă o privire rapidă prin cameră. Era un salon tipic victorian: două ferestre mari, o fereastră mai mică în cealaltă încăpere, scaune, canapea, o masă în mijloc cu o vaza cu crizanteme şi altă vaza la fereastră – totul curat şi plăcut, dar fără prea multă originalitate.

Singura notă discordantă o făcea o văzuţă de argint cu violete ofilite care se afla pe o măsuţă de lângă fereastra arcuită. Şi pentru că nu şi-o imagina pe domnişoara Blacklock tolerând flori moarte într-o cameră, se gândi că ăsta era un semn că rutina casei fusese tulburată de ceva neobişnuit.

Spuse:

— Bănuiesc că asta e camera în care a avut loc incidentul?!

— Da.

— Ar fi trebuit s-o vedeţi seara trecută, exclamă domnişoara Bunner. Un dezastru. Două măsuţe s-au ciocnit şi uneia i-a căzut un picior, oameni bâjbâind prin întuneric, iar cineva a scăpat o ţigară aprinsă şi a ars una dintre cele mai bune mobile. Unele persoane, mai ales tinerii, sunt atât de neglijente cu lucrurile astea. Noroc că nu s-a spart nimic de porţelan.

Domnişoara Blacklock o întrerupse cu blândeţe, dar hotărât:

— Dora, lucrurile astea, oricât de importante ar părea, sunt, de fapt, nişte fleacuri. Cred că ar fi mai bine să ne liniştim şi să răspundem la întrebările inspectorului Craddock.

— Vă mulţumesc, domnişoară Blacklock. Să ne întoarcem la ce s-a întâmplat seara trecută! Mai întâi aş vrea să ştiu când l-aţi văzut prima oară pe mort, pe Rudi Schertz.

— Rudi Schertz? Domnişoara Blacklock păru uşor surprinsă. Aşa îl cheamă? Într-un fel am crezut… Ei, nu contează. Prima oară l-am întâlnit într-o zi când eram la cumpărături, acum, staţi să-mi amintesc, acum trei săptămâni. Eu şi domnişoara Bunner luam prânzul la hotelul Royal Spa. Ne pregăteam să plecăm, când m-am auzit strigată pe nume. Era acest tânăr care m-a întrebat: „Sunteţi domnişoara Blacklock, nu-i aşa?”

Şi a continuat spunându-mi că poate nu-mi aduc aminte, dar el este fiul proprietarului de la Hotel des Alpes din Montreux, unde eu şi sora mea am stat aproape un an în timpul războiului.

— Hotel des Alpes, Montreux, îşi notă Craddock. Şi vi l-aţi amintit, domnişoară Blacklock?

— Nu. De fapt, nu-mi amintesc să-l fi văzut vreodată. Băieţii ăştia de la recepţiile hotelurilor arată la fel. Ne-am

simţit foarte bine la Montreux, iar proprietarul hotelului s-a comportat admirabil, aşa că am încercat să fiu politicoasă şi i-am spus că sper că se simţea bine în Anglia. Mi-a răspuns că tatăl său îl trimisese pentru şase luni în Anglia să se perfecţioneze în afacerea hotelieră. Totul părea perfect logic.

— Şi următoarea întâlnire?

— Păi, acum, da, acum zece zile, când a venit aici pe neaşteptate. Am fost foarte surprinsă să-l văd. S-a scuzat de deranj şi mi-a spus că eram singura persoană pe care o cunoştea în Anglia şi că avea nevoie urgentă de bani pentru a se întoarce în Elveţia, fiindcă mama lui era grav bolnavă.

— Dar Letty nu i-a dat nimic, spuse dintr-o suflare domnişoara Blacklock.

— Era o poveste cusută cu aţă albă, zise femeia convinsă. Era praf în ochi. Tatăl lui putea să-i facă uşor un transfer de bani pentru a se întoarce în Elveţia. Doar era vorba de oameni din aceeaşi branşă. L-am suspectat de o delapidare de bani sau ceva de genul acesta. Făcu o pauză, apoi reluă, pe un ton aspru: Dacă mă credeţi o persoană fără inimă, aflaţi că am fost timp de mulţi ani secretara unui important om de afaceri şi cunosc toate dedesubturile acestei chestiuni. Singurul lucru care m-a surprins, continuă ea căzută pe gânduri, a fost că a renunţat prea repede. A plecat imediat, fără să spună nimic. E ca şi cum s-ar fi aşteptat să nu primească nici un ban.

— Privind retrospectiv, credeţi că totul a fost un simplu pretext pentru a veni şi a spiona casa?

Domnişoara Blacklock încuviinţă cu multă convingere.

— Este exact ceea ce cred. A făcut unele comentarii în timp ce-l conduceam. Spunea: „Aveţi un salon foarte drăguţ!”, lucru deloc adevărat, pentru că e o cameră întunecoasă şi neprietenoasă. Cred că era o scuză pentru a studia locul. Apoi s-a grăbit să deschidă uşa de la intrare zicând: „Daţi-mi voie”. Cred că voia să studieze

încuietoarea. Noi nu încuiem uşa de la intrare decât după ce se întunecă. Ar putea intra oricine.

— Şi uşa laterală? Am înţeles că exista o uşă laterală care dă în gradină, nu?

— Da. Am ieşit pe acolo să închid raţele cu puţin înainte să sosească musafirii.

— Era încuiată când aţi ieşit.

Domnişoara Blacklock ezită.

— Nu-mi amintesc, dar cred că da. Dar în mod sigur am încuiat-o după ce m-am întors.

— Asta s-a întâmplat pe la 18.15?

— Cam aşa.

— Şi uşa din faţa?

— Pe asta n-o încuiem decât mai târziu.

— În cazul acesta, Schertz ar fi putut să intre foarte uşor. Sau s-ar fi putut strecura când aţi ieşit să închideţi raţele. Deja spionase locul şi observase diverse locuri unde s-ar fi putut ascunde: în dulap, etc. Da, pare să aibă sens.

— Îmi pare rău, dar mie nu mi-e foarte clar. De ce s-ar strădui cineva atât de tare să jefuiască casa asta, apelând şi la atacul acela prostesc?

— Ţineţi mulţi bani în casă, domnişoara Blacklock?

— Cam cinci lire în biroul de acolo şi poate o liră sau două în poşetă.

— Bijuterii?

— Două inele, broşe şi nişte perle pe care le port. Inspectore, trebuie să recunoaşteţi că totul e absurd.

— N-a fost vorba de un jaf, ţipă domnişoara Bunner. I-am spus-o tot timpul. A fost răzbunare. Pentru că nu i-ai dat bani. A tras premeditat spre tine, de două ori.

— A, zise Craddock, apropo de seara trecută, ce s-a întâmplat de fapt, domnişoară Blacklock? Spuneţi-mi tot ce vă amintiţi exact.

Domnişoara Blacklock reflectă o clipă.

— A bătut ceasul, cel de pe şemineu, şi-mi amintesc că am spus că, dacă se va întâmpla ceva, va fi în curând. Ceasul a

sunat, iar noi l-am ascultat în tăcere. A bătut de şi jumătate, apoi dintr-odată s-a stins lumina.
— Care lumini erau aprinse?
— Luminile de aici şi din camera următoare. Lampa cea mare şi cele mai mici pentru citit nu erau aprinse.
— Înainte să se ia curentul, lumina a pâlpâit sau s-a auzit vreun zgomot?
— Nu cred.
— Sunt sigură că a fost o flamă, zise Dora, şi un trosnet. Periculos!
— Şi apoi, domnişoară Blacklock?
— S-a deschis uşa, asta de aici, pentru că aceea din camera alăturată nu se deschide. E de formă. După cum spuneam, uşa s-a deschis şi l-am văzut – un om mascat cu un pistol. Părea ireal şi în momentul respectiv am crezut că e o glumă proastă. A zis ceva, dar am uitat ce.
— Mâinile sus sau trag!” exclamă Miss Blacklock teatral.
— Ceva de genul acesta, confirmă Miss Blacklock nu foarte convinsă.
— Şi aţi ridicat toţi mâinile?
— Da, zise domnişoara Bunner, chiar le-am ridicat toţi, că doar făcea parte din joc.
— Eu n-am ridicat mâinile, spuse domnişoara Blacklock cu asprime în glas. Mi s-a părut o prostie, şi toată situaţia începuse să mă enerveze.
— Şi apoi?
— M-am trezit în ochi cu lumina lanternei. M-a ameţit, în momentul următor, am auzit şuieratul incredibil al unui glonţ care a lovit peretele de lângă capul meu. Cineva a urlat, apoi am simţit o durere ascuţită în ureche şi s-a auzit a doua împuşcătură.
— A fost oribil, preciză domnişoara Bunner.
— Şi mai departe, domnişoară Blacklock?
— E greu de spus, mai ales că eram şocată de durere şi de uimire. Silueta s-a întors şi a părut că se împiedică, apoi a

urmat altă împuşcătură, după care a căzut şi toată lumea a început să se împingă şi să strige. Un haos general.

— Unde stăteaţi, domnişoară Blacklock?

— Era lângă masă şi ţinea în mână vaza cu violete, spuse pe nerăsuflate domnişoara Bunner.

— Eram aici, spuse domnişoara Blacklock ducându-se către măsuţa din dreptul ferestrei arcuite. Şi, de fapt, ţineam în mână tabachera.

Inspectorul Craddock examină peretele din spatele ei. Cele două găuri făcute de gloanţe se observau clar. Gloanţele fuseseră scoase şi trimise la analiza balistică.

— Aţi scăpat ca prin urechile acului, domnişoară Blacklock!

— A tras asupra ei! exclamă domnişoara Bunner. Deliberat! L-am văzut. S-a uitat cu lanterna la toată lumea şi, când a descoperit-o, a tras. Voia să te omoare, Letty.

— Dora, draga mea, ai rumegat atât de mult în minte povestea asta, încât ai o idee fixă.

— A tras spre tine, repeta Dora cu încăpăţânare. A vrut să te împuşte şi, fiindcă a ratat, s-a sinucis. Sunt sigură că aşa a fost.

— În nici un caz nu a vrut să se sinucidă, nu era genul.

— Domnişoară Blacklock, vreţi să spuneţi că, până în momentul când s-a tras, aţi crezut că totul era o glumă?

— Dar ce altceva să cred?

— Şi cine credeţi că a pus la cale gluma?

— La început ai crezut că e vorba de Patrick, îi aminti Dora Bunner.

— Patrick? întrebă inspectorul uimit.

— Vărul meu mai tânăr, Patrick Simmons, continuă răspicat domnişoara Blacklock enervată de intervenţia prietenei sale. Mi-a trecut prin minte când am văzut anunţul din ziar că ar putea fi o gluma de-a lui, dar a negat cu tărie.

— Şi pe urmă erai îngrijorată, Letty, spuse domnişoara Bunner. Erai îngrijorată, deşi pretindeai că nu erai. Şi chiar

aveai dreptate să fii. Anunţul vorbea despre o crimă şi anunţa că tu vei fi omorâtă. Şi dacă omul acela nu rata, ai fi fost ucisă. Şi, cine ştie, poate şi noi…

Dora Bunner tremura în timp ce vorbea. I se citea neliniştea pe faţă şi părea că o să izbucnească în plâns.

Domnişoara Blacklock o bătu pe umăr.

— Gata, Dora, linişteşte-te. Săraca de tine. Totul e bine acum. Am trecut printr-o experienţă trista, dar s-a terminat. Trebuie să fii tare pentru mine, Dora. Mă bazez pe tine la treburile casei. Nu azi trebuie să sosească rufele de la spălat?

— O, Letty, ce noroc că mi-ai amintit. Mă întreb dacă o să ne restituie faţa aceea de pernă care lipseşte. Trebuie să-mi notez. Mă duc să mă ocup de asta.

— Şi ia şi violetele, o rugă domnişoara Blacklock. Nimic nu-mi displace mai mult decât florile moarte.

— Ce păcat, erau proaspete ieri când le-am cules. N-au rezistat deloc. Doamne, cred că am uitat să le pun apă. Ce ciudat! Mereu uit câte ceva. Trebuie să merg să văd ce-i cu rufele. Pot ajunge în orice moment.

Se năpusti afară, părând din nou veselă.

— Nu e foarte rezistentă, zise domnişoara Blacklock, iar emoţiile puternice nu-i priesc! Mai doriţi să mă întrebaţi ceva, inspectore?

— Vreau să ştiu exact câte persoane locuiesc cu dumneavoastră şi câte ceva despre ei.

— În afară de mine şi de Dora Bunner, mai locuiesc aici doi veri de-ai mei mai tineri, Patrick şi Julia Simmons.

— Veri, nu nepoţi?

— Nu. Îmi spun „mătuşă Letty”, dar în realitate sunt doi veri îndepărtaţi. Mama lor mi-e o verişoară de gradul al doilea.

— Au locuit dintotdeauna cu dumneavoastră?

— Nu. Locuiesc aici de două luni. Au trăit în sudul Franţei înainte de război. Patrick a fost în marină, iar Julia a lucrat într-un minister, cred. A fost la Llandudno. La sfârşitul

războiului mama lor mi-a scris şi m-a întrebat dacă ar fi posibil să-i primesc la mine în regim de pensiune. Julia studiază farmacia la Spitalul General Milchester, iar Patrick se pregăteşte să-şi ia diploma de inginer la Universitatea Milchester. După cum ştiţi, Milchester e la o distanţă de 50 de minute cu autobuzul de aici, iar eu am fost bucuroasă să-i găzduiesc. Casa asta e prea mare pentru mine. Îmi plătesc o sumă modică pentru întreţinere, iar lucrurile merg foarte bine. Făcu o pauză, apoi adăugă zâmbind: în plus îmi face plăcere să am tineri în preajmă.

— Cine este doamna Haymes?

— Lucrează pe post de ajutor de grădinar la Days Hall, locuinţa doamnei Lucas. Căsuţa de acolo este deja ocupată de bătrânul grădinar şi de soţia lui, aşa că doamna Lucas m-a rugat s-o găzduiesc aici. E o fată de treabă. Soţul ei a fost ucis în Italia şi are un băiat de opt ani care e la şcoală şi care va veni să-şi petreacă aici vacanţa.

— Ce-mi puteţi spune despre personalul de aici?

— Un grădinar vine în fiecare marţi şi vineri. Doamna Huggins vine din sat cinci dimineţi pe săptămână şi mai e şi o refugiată din străinătate, care e un fel de bucătăreasă şi are un nume de nepronunţat. Mi-e teamă că Mitzi vi se va părea o persoana dificilă. Suferă de un fel de manie a persecuţiei.

Craddock dădu din cap. În minte îi răsunau comentariile din raportul poliţistului Legg care o numise pe Dora Bunner „ştearsă”, pe Letiţia Blacklock, „de treabă”, iar pe Mitzi o onorase cu epitetul de „mincinoasă”. Ca şi cum i-ar fi citit gândurile, domnişoara Blacklock zise:

— Te rog să n-o judeci prea aspru pe biata creatură pentru că minte. Consider că, la fel ca în cazul multor mitomani, exista un substrat de adevăr în toate minciunile ei. Mă gândesc, bunăoară, la toate poveştile despre atrocităţile prin care ea şi familia ei au trecut şi pe care le amplifică de fiecare dată. Totul a pornit probabil de la un şoc prin care a trecut. E posibil ca multe persoane, asemenea lui Mitzi, să

simtă, şi pe bună dreptate, că nu le acordăm atenţie şi compasiune decât din cauza atrocităţilor prin care au trecut, aşa că exagerează şi inventează. Ca să fiu sinceră, adăugă domnişoara Blacklock, Mitzi e exasperantă şi reuşeşte să ne scoată pe toţi din sărite. E tot timpul suspicioasă şi îmbufnată şi se simte rănită şi insultată. Dar, dincolo de toate, astea nu pot să nu o compătimesc, preciză domnişoara Blacklock zâmbind. Iar când vrea, găteşte chiar bine.

— O să încerc pe cât posibil să n-o tulbur, o linişti Craddock. Domnişoara Julia Simmons a fost cea care mi-a deschis uşa?

— Da. Vrei să vorbeşti cu ea acum? Patrick a ieşit, iar pe Phillipa Haymes o găseşti lucrând la Dayas Hall.

— Vă mulţumesc, domnişoara Blacklock. Aş dori s-o văd pe domnişoara Simmons acum, dacă se poate.

Capitolul 6

JULIA, MITZI ŞI PATRICK.

I

Julia intră în cameră şi ocupă locul pe care Letiţia Blacklock tocmai îl eliberase, cu o seninătate pe care Craddock o găsi puţin deranjantă. Îl ţintui cu o privire limpede şi aşteptă întrebările.

Domnişoara Blacklock părăsise deja, cu tact, încăperea.

— Povestiţi-mi ce vă amintiţi despre seara trecută, domnişoară Simmons.

— Seara trecută? murmură Julia cu mintea departe. Am dormit toţi buştean. Ca urmare a celor petrecute, cred.

— Mă refer la evenimentele care au avut loc după ora 18.

— A! Au venit o groază de persoane plictisitoare.

— Şi anume?

Julia îl mai fixă încă o dată.

— Nu ştiţi deja toate aceste amănunte?

— Eu pun întrebările, domnişoară Simmons, îi aminti Craddock amabil.

— Scuze. Găsesc stupid să repet ceva deja ştiut, dar se pare că avem opinii diferite. Păi, să vedem, erau colonelul şi doamna Easterbrook, domnişoara Hinchcliffe şi domnişoara Murgatroyd, doamna Swettenham şi Edmund Swettenham şi doamna Harmon, soţia vicarului. Iar dacă vreţi să ştiţi despre ce s-a discutat, va pot spune că toţi au zis cam aceleaşi lucruri: „Văd că aţi pornit încălzirea centrală” şi „Ce crizanteme frumoase!”

Craddock îşi muşcă buzele. Domnişoara Julia se pricepea foarte bine să imite.

— Excepţia a constituit-o doamna Harmon, care pare mai degrabă un copil răsfăţat. A intrat cu pălăria într-o parte şi cu şireturile de la pantofi dezlegate şi a întrebat când va avea loc crima. I-a pus pe toţi în încurcătură, pentru că ei se prefăceau că au venit în vizită aşa, ca din întâmplare. Mătuşa Letty a răspuns în stilul ei sever că va avea loc în câteva momente. Apoi a bătut ceasul, s-a stins lumina, uşa a fost trântită de perete şi un om mascat a strigat: „Mâinile sus!” sau ceva de genul ăsta. A fost ca într-un film prost. Chiar ridicol. Apoi a tras două focuri înspre mătuşa Letty şi am înţeles că gluma se îngroaşă.

— Unde erau ceilalţi când s-au întâmplat toate acestea?

— Când s-a stins lumina? Stăteau prin cameră, pur şi simplu. Doamna Harmon era pe canapea, iar Hinch (adică domnişoara Hinchcliffe) luase o poziţie de drepţi în faţa şemineului.

— Toată lumea era în camera aceasta sau se mai aflau persoane şi în camera alăturată?

— Cred că majoritatea celor prezenţi erau aici. Patrick se dusese dincolo să aducă vinul. Cred că îl urmase colonelul Easterbrook, dar nu sunt sigură. După cum am mai spus, stăteau pur şi simplu.

— Dumneavoastră unde eraţi?

— Cred că lângă fereastră. Mătuşa Letty s-a dus să aducă ţigările.

— De pe măsuţa din dreptul ferestrei boltite?

— Da, apoi s-au stins luminile şi a început toată comedia.
— Bărbatul avea o lanternă puternică. Ce-a făcut cu ea?
— A îndreptat-o spre noi. A fost oribil, pentru că te orbea.
— Vreau să vă gândiţi cu atenţie, domnişoară Julia. A ţinut lanterna nemişcată sau a rotit-o prin cameră?
Julia se gândi. Părea mult mai puţin plictisită.
— A mişcat-o, şopti ea, aşa cum se mişcă un reflector de pe ringul de dans. Mi-a pus-o drept în ochi, apoi a rotit-o prin toată camera, după care au urmat împuşcăturile. Două.
— Şi după aceea?
— S-a clătinat, iar Mitzi a început să ţipe ca nebuna de undeva, lanterna a căzut şi s-a auzit o nouă împuşcătură. Apoi uşa s-a închis (se închide cu un zgomot imperceptibil, aproape straniu, nefiresc), după care ne-am trezit toţi în întuneric, neştiind ce să facem, în timp ce săraca Bunny chiţăia, iar Mitzi îi ţinea isonul de peste hol.
— Credeţi că omul s-a împuşcat deliberat sau că s-a împiedicat şi arma s-a descărcat automat?
— N-am nici cea mai vagă idee. Totul a fost atât de teatral, încât încă mai credeam că a fost vorba despre o glumă proastă. Asta până să văd sângele de pe urechea mătuşii Letty. Chiar dacă farsa presupunea focuri de armă, ca să crească gradul de credibilitate, s-ar fi tras totuşi mult deasupra capului cuiva, nu?
— Aşa este. Credeţi că a putut vedea clar asupra cui trăgea? Adică domnişoara Blacklock a fost într-adevăr ţinta?
— Nu-mi dau seama. Nu mă uitam la ea, ci la el.
— Totuşi, credeţi că a tras spre ea în mod special?
Julia părea un pic bulversată de această idee.
— Adică să tragă deliberat în mătuşa Letty? O… nu cred. La urma urmei, dacă ar fi vrut s-o ucidă pe mătuşa, ar fi existat alte ocazii mult mai favorabile. N-ar fi avut nici un rost să-i strângă laolaltă pe toţi vecinii şi prietenii ca să-şi îngreuneze situaţia. Ar fi putut s-o împuşte din spatele unui

gard viu, în manieră irlandeză, în orice zi a săptămânii, şi, probabil, nimeni nu l-ar fi descoperit în veci.

Craddock tocmai primise contraargumentul perfect la sugestia Dorei Bunner despre atacul deliberat asupra domnişoarei Blacklock.

— Mulţumesc, domnişoară Simmons, îi spuse el oftând. Cred că o să merg să vorbesc cu Mitzi acum.

— Atenţie la gheare, inspectore! îl avertiză Julia. E infernală!

II

Craddock o găsi pe Mitzi la bucătărie, în grija lui Fletcher. Fata întindea o foaie de plăcintă şi îi aruncă o privire plină de suspiciune.

Părul negru îi intra în ochi; părea posacă, iar puloverul mov şi fusta verde pe care le purta nu se potriveau cu tenul ei palid.

— Ce căutaţi în bucătăria mea, domnule? Sunteţi poliţist, nu? Întotdeauna veniţi să persecutaţi! Ar fi trebuit să mă obişnuiesc până acum. Se zice că aici, în Anglia, lucrurile stau altfel, însă e exact la fel. Aţi venit să mă torturaţi, să mă faceţi să vă spun lucruri, dar n-o să vă spun nimic. Îmi veţi smulge unghiile şi îmi veţi arde pielea cu chibrituri şi cine mai ştie ce! Dar nu veţi auzi nimic de la mine, aţi înţeles? Nu voi spune nimic, absolut nimic. Şi chiar dacă mă veţi trimite într-un lagăr, tot nu îmi va păsa.

Craddock o privi îngândurat, încercând să aleagă cea mai bună metoda de abordare. Până la urmă suspină şi zise:

— În cazul ăsta, ia-ţi pălăria şi haina.

— Ce spuneţi? zise Mitzi ca trăsnită.

— Ia-ţi pălăria şi haina şi haide. Nu am aparatul de smuls unghii şi restul instrumentarului cu mine. Le ţinem la secţie. Ai cătuşele la îndemână, Fletcher?

— Da, domnule! confirmă sergentul Fletcher cu respect.

— Nu vreau să merg, strigă Mitzi, făcând un pas înapoi.

— În cazul acesta va trebui să răspunzi în mod civilizat la întrebări. Dacă vrei, o poţi face în prezenţa unui avocat.

— Avocat? Nu-mi plac avocaţii, nu vreau avocaţi.

Puse sucitorul jos, îşi şterse mâinile cu o cârpă şi luă loc.

— Ce vreţi să ştiţi? întrebă îmbufnată.

— Vreau versiunea ta despre ce s-a întâmplat aici seara trecută.

— Ştiţi foarte bine ce s-a întâmplat.

— Vreau să ştiu şi povestea ta.

— Am vrut să plec. V-am spus. Când am văzut ce scria în ziar despre crimă, am vrut să plec. Nu m-a lăsat. E foarte dură şi n-are pic de compasiune. M-a convins să rămân. Dar ştiam, ştiam ce se va întâmpla. Ştiam că voi fi omorâtă.

— Şi totuşi n-ai fost ucisă, nu-i aşa?

— Nu, admise Mitzi în silă.

— Haide, povesteşte-mi ce s-a întâmplat!

— Am fost nervoasă, foarte nervoasă. Toată seara. Am auzit zgomote. Şi oameni mişcându-se. La un moment dat, am crezut că înainta cineva pe hol pe furiş, dar era doar doamna Haymes care intrase pe uşa laterală (ca să nu murdărească scările din faţă, aşa a zis. De parcă i-ar păsa). E o nazistă cu păr blond şi ochi albaştri, care se uită de sus la mine gândindu-se că sunt un nimeni…

— S-o lăsăm pe doamna Haymes.

— Cine se crede? Are studii universitare scumpe ca mine? Are o diplomă în economie? Nu, e doar o muncitoare plătită. Sapă şi plantează gazon, şi e plătită în fiecare sâmbătă. Cine e ea să se creadă o doamnă?

— Ţi-am spus s-o laşi pe doamna Haymes. Continuă!

— Am luat vinul, paharele şi prăjiturelele gustoase pe care le-am făcut şi le-am dus în salon. Apoi a sunat la uşă şi am răspuns. Încă o dată şi încă o dată. E umilitor, dar n-am ce face. Apoi m-am întors în cămară şi-am început să lustruiesc argintăria şi m-am gândit că sunt la adăpost pentru că, dacă va veni cineva să mă omoare, aş fi avut la îndemână cuţitul de bucătărie abia ascuţit.

— Foarte precaut din partea ta.

— Apoi, deodată am auzit împuşcături şi m-am gândit că tocmai începuse, se întâmpla! Am fugit prin sufragerie (cealaltă uşă nu s-a deschis pur şi simplu). Am aşteptat puţin să ascult şi am auzit o mare bufnitură în hol; am încercat să deschid uşa, dar era închisă pe dinafară. M-am trezit prinsă ca un şoarece în cursă şi am luat-o razna de frică. Am urlat, am bătut în uşă şi, în sfârşit, cheia s-a învârtit în broască şi mi-au dat drumul. Apoi am adus lumânări, multe lumânări, s-au aprins luminile şi-am văzut sânge – sânge. O, Dumnezeule din cer, sânge! Nu e prima oară când văd sânge. Frăţiorul meu a fost ucis în faţa mea, am văzut sânge în stradă…

— Da, zise inspectorul Craddock. Mulţumesc mult.

— Acum, spuse Mitzi pe un ton dramatic, mă puteţi aresta şi duce la închisoare.

— Nu astăzi, spuse inspectorul.

III

În timp ce Craddock şi Fletcher înaintau pe hol către uşa de la intrare, aceasta se deschise şi un tânăr înalt şi chipeş aproape că se ciocni de ei.

— Copoi, pe legea mea! exclamă tânărul.

— Domnul Patrick Simmons?

— Chiar el, inspectore. Sunteţi inspector, nu-i aşa, iar colegul dumneavoastră, sergent?

— Exact, domnule Simmons. Pot să vă pun câteva întrebări?

— Sunt nevinovat, inspectore, jur!

— Haideţi, domnule Simmons, nu faceţi pe grozavul. Mai am destule persoane de văzut şi nu vreau să-mi pierd timpul. Ce cameră este aceasta? Putem intra?

— Este aşa-zisul birou, dar nimeni nu intră aici să studieze ceva.

— Mi s-a spus că sunteţi student, zise Craddock.

— Mi-am dat seama că matematica îmi dă dureri de cap, aşa că am venit acasă.

Într-o manieră foarte oficială, inspectorul Craddock îi ceru să-şi spună numele întreg, vârsta, datele personale şi detalii despre stagiul militar.

— Şi acum, domnule Simmons, vă rog să-mi descrieţi ce s-a întâmplat seara trecută.

— Am tăiat viţelul cel gras, domnule inspector. Mitzi s-a apucat să facă pateuri savuroase, mătuşa Letty a deschis o nouă sticla de vin…

Craddock îl întrerupse.

— O sticlă nouă? Exista şi una începută?

— Da, pe jumătate plină. Mătuşii se pare că nu i-a convenit.

— Era emoţionată?

— Nu chiar! E foarte sensibilă, iar bătrâna Bunny a înnebunit-o cobind toată ziua.

— Prin urmare, domnişoara Bunner era îngrijorată?

— Şi încă cum!

— A luat anunţul în serios?

— Era moartă de frică!

— Când a citit anunţul prima oară, domnişoara Blacklock s-a gândit că aţi putea avea vreo legătură cu toată povestea. Cum aşa?

— Mda, se consideră că eu sunt vinovat de tot ce se întâmpla pe aici.

— N-aveţi nici o legătură cu ce s-a întâmplat, nu-i aşa, domnule Simmons?

— Eu? În nici un caz!

— L-aţi văzut sau aţi vorbit vreodată cu Rudi Schertz?

— Niciodată!

— Totuşi, acest gen de farse vă caracterizează, nu-i aşa?

— Cine v-a spus asta? Doar pentru că i-am pus lui Bunny plăcintă cu mere în pat şi i-am trimis lui Mitzi o carte poştală în care o anunţam că e urmărită de Gestapo…

— Ce credeţi că s-a întâmplat?

— Tocmai mă dusesem în salonaş să aduc băutura, când hocus-pocus, s-a stins lumina. M-am întors şi am văzut un

tip în uşă care a strigat: „Mâinile sus!” Toată lumea a început să şuşotească şi să chicotească şi, tocmai când mă întrebam dacă aş putea să-l opresc, a început să tragă, apoi s-a prăbuşit cu tot cu lanternă şi ne-am trezit din nou în întuneric. Colonelul Easterbrook a început să dea ordine în stilul lui milităresc, „Lumină”, a strigat şi bineînţeles că bricheta mea nu s-a aprins.

— Vi s-a părut că intrusul a tras deliberat în domnişoara Blacklock?

— De unde să ştiu? Mi s-a părut că s-a dat în spectacol cu pistolul acela până când a realizat că poate a exagerat.

— Şi s-a împuşcat?

— Posibil. Când i-am văzut faţa, mi s-a părut că se încadra în acea categorie a hoţilor de mărunţişuri care se pierd repede cu firea.

— Şi sunteţi sigur că nu-l ştiaţi dinainte?

— Foarte sigur.

— Mulţumesc, domnule Simmons. O să-i interoghez şi pe ceilalţi. Cu cine credeţi că ar trebuie să încep?

— Păi Phillipa noastră, adică doamna Haymes, lucrează la conacul Dayas, care e foarte aproape de aici. Apoi familia Swettenham locuieşte alături de conac. Oricine vă poate îndruma.

Capitolul 7

PRINTRE CEI PREZENŢI.

Conacul Dayas suferise destul de mult în timpul războiului. Buruienile crescuseră din belşug peste ceea ce odată fuseseră culturi de sparanghel, iar acum acesta abia se mai zărea pe alocuri. Volbura şi alte buruieni năpădiseră aproape tot locul.

O parte a grădinii dinspre bucătărie părea curăţată, şi acolo Craddock zări un bătrân posac care se sprijinea de un hârleţ, adâncit în gânduri.

— O căutaţi pe doamna ’Aymes? Nu ştiu unde o puteţi găsi. Face totul de capul ei şi nu acceptă nici un sfat. Aş putea să-i arăt o groază de lucruri, cu dragă inimă, dar n-are rost,

pentru că oricum n-ar asculta. Domnişoarele astea tinere nu ascultă nimic. Au senzaţia că ştiu totul, numa' pentru că şi-au pus o pereche de nădragi şi au condus un tractor. Aici e nevoie de muncă serioasă, iar asta nu se învaţă de pe o zi pe alta. Locul ăsta are nevoie de mâna unui grădinar adevărat.

— Aşa se pare, încuviinţă Craddock.

Bătrânul primi afirmaţia ca pe o critică.

— Ia ascultă, domnule, cum crezi că aş putea să mă descurc cu un loc de mărimea asta? Pe vremuri, aici lucrau trei bărbaţi şi un băiat. Nu mulţi ar fi în stare să facă ce fac eu. Uneori mă apucă opt seara aici. Opt seara!

— Şi cum mai vedeţi să lucraţi? Vă aprindeţi o lampă?

— Nu vorbesc de perioada asta, ci de serile de vară.

— Aha, zise Craddock. Mai bine m-aş duce s-o caut pe doamna Haymes.

Ţăranul păru curios.

— Da' ce aveţi cu ea? Sunteţi de la poliţie, nu? A dat de necaz sau o căutaţi în legătură cu ce s-a întâmplat la Little Paddocks? Un mascat care dă buzna şi ameninţă o cameră plină de oameni – asemenea lucruri nu se întâmplau înainte de război. Sunt foarte mulţi dezertori, disperaţi, care rătăcesc prin toată ţara. De ce nu-i prinde armata?

— Nu ştiu, zise Craddock. În sat se vorbeşte despre ce s-a întâmplat la Little Paddocks?

— Da. „Unde o să ajungă lumea asta?" a zis Ned Barker. Crede că ni se trage de la filme. Însă Tom Riley e de părere că de vina sunt toţi străinii care mişună pe aici şi trăiesc pe spinarea noastră. Străini ca fata aia care găteşte pentru domnişoara Blacklock şi care are un caracter atât de urât. Crede că e implicată în povestea asta şi zice că e o comunistă sau chiar mai rău. Iar noi n-avem nevoie de astfel de oameni aici. Marlene, de la bar, crede că nu se poate să nu existe ceva de valoare acasă la domnişoara Blacklock. Nu pare, pentru că domnişoara Blacklock nu lasă să se bănuiască nimic cu excepţia acelor şiraguri de perle false

pe care le poartă. Apoi a zis: „Să presupunem că perlele sunt adevărate”, dar Florrie (fiica bătrânului Bellalmy) a sărit: „Prostii, nu sunt decât gablonţuri”. Iar gablonţuri este un fel pretenţios de a numi un şirag de perle false. Bogătaşii le numeau cândva „perle romane” sau „diamante pariziene” – asta o ştiu de la soţia mea care a fost camerista unei cucoane. Dar nu sunt decât sticlă! Cred că şi tânăra domnişoara Simmons poartă tot gablonţuri: pandantive poleite cu aur. Nu prea mai vezi aur veritabil în ziua de azi; chiar şi verighete se fac din platină cenuşie. Mie toate astea mi se par o porcărie.

Bătrânul Ashe făcu o pauză ca să respire, apoi reluă:

— Domnişoara Blacklock nu ţine prea mulţi bani în casă, din câte ştiu eu”, mi-a zis foarte convins Jim Huggins. El ştie sigur, pentru că femeia lui lucrează la Little Paddocks şi cunoaşte cum merg treburile pe acolo. Îşi cam bagă nasul unde nu-i fierbe oala, după părerea mea.

— Şi a zis şi ce crede doamna Huggins?

— Crede că Mitzi aia e implicată. Are un caracter urât şi mai e şi cu nasul pe sus! I-a aruncat doamnei Huggins în faţă faptul că e o slugă, dimineaţa trecuta.

Craddock ramase o clipă pe gânduri, trecând în revistă în mintea lui ordonată tot ce aflase de la bătrânul grădinar. Îi oferise un tablou elocvent al comunităţii rurale din Chipping Cleghorn, dar nu credea că îi va fi de folos în ancheta lui. Întoarse spatele bătrânului şi plecă în timp ce acesta îi striga din urmă:

— Poate o găsiţi în livada de meri. E mai tânără decât mine, aşa că poate scutura merele.

Craddock o găsi pe Phillipa Haymes în livadă. Văzu mai întâi nişte picioare frumoase, în pantaloni, alunecând pe trunchiul unui pom. Apoi apăru şi capul Phillipei, cu părul ei blond zburlit şi cu faţa îmbujorată, privindu-l uimită.

„Ar fi o Rosalinda perfectă”, gândi pe loc Craddock, şi asta pentru că detectivul inspector Craddock îl iubea pe Shakespeare şi jucase rolul melancolicului Jacques cu mare

succes, în Cum vă place, într-o reprezentaţie dată pentru orfelinatul poliţiei.

Peste câteva clipe, se răzgândi. Phillipa Haymes era prea băţoasă ca s-o joace pe Rosalinda, iar tenul ei alb şi mina apatică erau tipic englezeşti, însă ţineau mai mult de secolul al XX-lea decât de secolul al XVI-lea. Era o englezoaică banală şi bine-crescută.

— Buna dimineaţa, doamnă Haymes. Îmi pare rău că v-am speriat. Sunt detectivul inspector Craddock de la poliţia din Middleshire. Aş vrea să vorbim puţin.

— Despre seara trecută?

— Da.

— Va dura? Vreţi să mergem…?

Se uită în jur puţin nedumerită. Craddock făcu semn către un trunchi de copac doborât la pământ.

— Nu prea e oficial, zise el pe un ton de glumă, dar nu vreau să vă reţin mai mult decât e necesar.

— Mulţumesc.

— Face parte din procedură. La ce oră v-aţi întors de la lucru ieri-seară?

— Cam pe la 17.30. Am stat 20 de minute peste program ca să termin ceva legat de irigarea serei.

— Pe care dintre uşi aţi intrat în casă?

— Pe uşa laterală. Merg pe o scurtătură care trece pe lângă coteţele raţelor şi găinilor. Nu mai ocolesc şi, în plus, nu murdăresc nici veranda din faţă. Uneori mă întorc destul de murdară de la lucru.

— Întotdeauna intraţi pe acolo?

— Da.

— Uşa era descuiată?

— Da. În timpul verii stă de obicei larg deschisa. Pe vremea asta e închisă, dar nu încuiată. O folosim des. Am încuiat-o după ce am intrat.

— Aşa faceţi mereu?

— În ultima săptămână, da. Ştiţi, la şase se întunecă deja. Domnişoara Blacklock merge să închidă raţele şi găinile,

dar, de obicei, iese pe uşa de la bucătărie.
— Sunteţi sigură că ieri aţi încuiat uşa după ce aţi intrat?
— Absolut.
— Bine, doamnă Haymes. Şi ce aţi făcut după ce aţi intrat?
— M-am descălţat de pantofii plini de noroi, am mâncat, am făcut o baie şi m-am schimbat. Apoi am coborât şi am aflat că urma să aibă loc o petrecere. Nu ştiusem nimic despre anunţul acela ciudat până atunci.
— Acum vă rog să-mi descrieţi ce vă amintiţi din timpul atacului.
— Pai, lumina s-a stins pe neaşteptate.
— Unde eraţi?
— Eram lângă şemineu şi căutam bricheta, pe care îmi aminteam că o lăsasem acolo. Lumina s-a stins şi toţi au început să chicotească. Apoi s-a trântit uşa şi omul acela ne-a pus o lanternă în ochi şi ne-a ameninţat cu un pistol, strigând să ridicăm mâinile sus.
— Şi v-aţi conformat?
— Nu prea. Credeam că totul e o glumă şi, cum eram obosită, nu aveam nici un chef să intru în joc.
— Vă cam plictisea tot ce se întâmpla, nu-i aşa?
— Aşa e. Apoi am auzit pistolul. Împuşcăturile au fost asurzitoare şi m-am speriat îngrozitor. Iar Mitzi a început să ţipe ca un porc înjunghiat.
— V-a ameţit lumina lanternei?
— Nu tocmai, cu toate că era destul de puternică. La un moment dat am văzut-o în raza ei pe domnişoara Bunner, care arăta ca o fantomă – palidă, holbându-se cu gura căscată şi cu ochii ieşiţi din orbite.
— Omul mişca lanterna?
— Da, a plimbat-o prin toată camera.
— De parcă ar fi căutat pe cineva?
— N-aş putea să afirm asta.
— Şi pe urmă, doamnă Haymes?
Phillipa Haymes se încrunta.

— A urmat o stare de confuzie şi de panică teribilă. Edmund Swettenham şi Patrick Simmons şi-au aprins brichetele şi-au ieşit în hol urmaţi de toată lumea. Cineva a deschis uşa sufrageriei. Lumina nu se întrerupsese acolo, iar Edmund Swettenham i-a tras lui Mitzi o palmă zdravănă peste obraz, ca s-o calmeze, după care lucrurile s-au mai liniştit.

— Aţi văzut cadavrul?

— Da.

— Îl cunoşteaţi? L-aţi mai văzut vreodată?

— Niciodată!

— Credeţi că moartea lui a fost un accident sau credeţi că s-a sinucis?

— N-am nici cea mai vagă idee.

— Nu l-aţi mai văzut când a venit la domnişoara Blacklock?

— Nu. Cred că atunci când a venit se apropia prânzul, şi eu nu eram acasă. Lipsesc toată ziua.

— Mulţumesc. Încă ceva, doamna Haymes. Aveţi bijuterii de valoare? Cercei, brăţări sau alte lucruri?

Phillipa negă.

— Nu am decât inelul de logodnă şi două broşe.

— Şi, din câte ştiţi, în casă nu există lucruri de valoare?

— Nu. Exista ceva argintărie, dar nimic special.

— Va mulţumesc, doamnă Haymes.

II

Când Craddock ieşi prin gradina din faţa bucătăriei, dădu nas în nas cu o doamnă solidă şi roşcată, îngrijit îmbrăcată.

— Bună dimineaţa, salută doamna. Ce doriţi?

— Doamna Lucas? Sunt detectivul inspector Craddock.

— A, dumneavoastră sunteţi? Mă scuzaţi. Nu-mi plac străinii care se fofilează în grădină să-mi deranjeze angajaţii. Dar înţeleg că a trebuit să vă faceţi datoria.

— Aşa este.

— Pot să vă întreb dacă vă aşteptaţi să se repete ceea ce s-a întâmplat aseară la domnişoara Blacklock? E vorba de o bandă de hoţi?

— Suntem siguri că nu a fost vorba de atacul unei bande, doamnă Lucas.

— Se fură prea mult în zilele noastre, iar poliţia e cam delăsătoare. Craddock tăcu. Presupun că aţi vorbit cu Phillipa Haymes.

— Da, având în vedere că a fost martor ocular.

— Nu puteaţi să aşteptaţi până la ora 13.00? Ar fi fost mai indicat s-o interogaţi în timpul ei, decât în al meu.

— Mă grăbesc să mă întorc la secţie.

— În zilele noastre nu mai are nimeni pic de consideraţie faţă de alţii. Şi nici respectul faţa de muncă nu mai este ce era odată. Se întârzie, se stă o jumătate de oră la taclale, pauza de prânz începe la ora 10.00, şi nimic nu e pregătit când vine ploaia. Dacă vrei să tunzi peluza, întotdeauna e ceva în neregulă cu maşina de tuns iarba. Şi se pleacă mereu cu cinci sau zece minute înainte de sfârşitul programului.

— Doamna Haymes spunea că a plecat ieri cu 20 de minute mai târziu de ora 17.00.

— Da, cred. E destul de conştiincioasă, cu toate că au fost zile când am venit şi n-am găsit-o nicăieri. E de viţa nobilă şi e de datoria noastră, cred, să le ajutăm pe aceste tinere văduve de război. Am făcut unele aranjamente pentru că vrea să aibă mai mult timp liber pe durata vacanţelor şcolare. I-am recomandat nişte tabere excelente pentru băiatul ei, unde copiii se pot distra de minune.

— Şi doamnei Haymes nu pare să-i surâdă ideea?

— Fata asta e încăpăţânată ca un catâr şi vrea liber tocmai în perioada când trebuie marcat terenul de tenis. Bătrânul Ashe trasează liniile greşit. Dar de dorinţele mele nu se ţine niciodată cont.

— Presupun că doamna Haymes n-are un salariu prea mare.

— Evident. Ce pretenţii poate avea?

— Niciuna, sunt sigur, zise Craddock. La revedere, doamnă Lucas.

III

— A fost oribil, ciripi doamna Swettenham veselă, absolut oribil, şi sunt de părere că ar trebui să fie mai atenţi cu anunţurile pe care le publică în ziare. De îndată ce l-am citit, mi s-a părut că e ceva în neregulă. Nu-i aşa, Edmund?

— Vă amintiţi ce făceaţi când s-a stins lumina? întrebă inspectorul.

— Întrebarea asta îmi aminteşte de bunica. „Unde era Moise când s-a stins lumina?” Şi răspunsul era, logic, „în întuneric”. La fel şi noi ieri-seară. Stăteam toţi şi ne întrebam ce o să se întâmple. Apoi a urmat fiorul acela din cameră, când s-a stins lumina. Uşa s-a deschis şi l-am văzut pe bărbatul acela în prag cu un pistol şi cu lanterna care ne-a orbit. Şi a zis ca-n filme: „Banii sau viaţa!” O, niciodată nu m-am distrat aşa de bine. Un minut mai târziu însă, totul a devenit odios. Gloanţe adevărate care mi-au şuierat pe lângă ureche. O scenă de război în toată regula.

— Unde eraţi în acel moment?

— Să-mi amintesc… Cu cine vorbeam, Edmund?

— Habar n-am, mamă.

— Oare o întrebam pe domnişoara Hinchcliffe dacă să le dau găinilor ulei de peşte în timpul iernii? Sau era doamna Harmon – nu, ea de-abia sosise. Cred că tocmai îi spuneam colonelului Easterbrook că e foarte periculos să avem un centru de cercetare atomică în Anglia. Ar trebui să fie undeva pe o insulă pustie, în caz că radioactivitatea o ia razna.

— Nu va amintiţi dacă stăteaţi jos sau în picioare?

— Chiar contează, inspectore? Eram pe undeva pe lângă fereastră sau lângă şemineu, pentru că-mi amintesc că eram destul de aproape de ceas când a bătut. Ce moment încântător! Să aştepţi să vezi dacă se va întâmpla ceva.

— Aţi descris lumina lanternei ca fiind orbitoare. V-a fost pusă în faţă?

— Drept în ochi. Nu mai vedeam nimic.

— A ţinut-o nemişcată sau a mişcat-o, oprindu-se asupra fiecăruia?
— Nu mai ştiu. Cum a fost, Edmund?
— A îndreptat-o pe rând, asupra fiecăruia, pentru a vedea ce făceam, cred, şi ca să se asigure că nu-l va ataca nimeni.
— Dumneavoastră unde stăteaţi, în acel moment, domnule Swettenham?
— Vorbeam cu Julia Simmons, şi eram amândoi în mijlocul salonului, în camera cea mare.
— Mai era cineva lângă dumneavoastră sau în camera alăturată?
— Phillipa Haymes era prin preajma şi cred că se îndrepta către şemineu, căutând ceva.
— Ce părere aveţi, cel de-al treilea glonţ a fost sinucigaş sau un simplu accident?
— Nu-mi dau seama. Individul s-a mişcat brusc, după care s-a prăbuşit, dar totul e foarte confuz. Trebuie să mă credeţi că nu puteam vedea nimic. Apoi refugiata aceea a început să urle de se dărâma casa.
— Am înţeles că dumneavoastră aţi descuiat uşa de la sufragerie, eliberând-o?
— Da.
— Şi uşa chiar era încuiată pe dinafară?
Edmund îl privi straniu.
— Bineînţeles că era. De ce întrebaţi, doar nu vă închipuiţi că…
— Îmi place să clarific toate amănuntele. Vă mulţumesc, domnule Swettenham.

IV

Inspectorul fu obligat să petreacă destul de mult timp alături de colonel şi de doamna Easterbrook pentru a asculta o lungă expunere despre aspectul psihologic al cazului.
— Latura psihologică e esenţială în zilele noastre, îi zise colonelul. Trebuie să înţelegi criminalul. Toată afacerea asta e destul de clară pentru un om cu o experienţa atât de

vastă ca mine. De ce a dat individul ăsta anunţ în ziar? Psihologic vorbind, a vrut să-şi facă reclamă pentru a atrage atenţia asupra lui. Probabil a fost luat peste picior sau dispreţuit de ceilalţi angajaţi ai hotelului din cauză că era străin. Ori poate l-a părăsit o fată. Cine sunt idolii cinematografului din zilele noastre? Gangsterii, băieţii răi. Jaf şi violenţă. O mască, un pistol? Dar vrea şi public, trebuie să aibă şi public, aşa că se asigură că va avea unul. Apoi, în punctul culminat, rolul îl depăşeşte – e mai mult decât un hoţ, e un criminal. Şi trage orbeşte.

Inspectorul Craddock se bucură că poate strecura un cuvânt:

— Aţi spus „orbeşte”, domnule colonel. Nu credeţi că avea o ţintă precisă, precum domnişoara Blacklock, spre exemplu?

— Nu, a tras la întâmplare, v-am spus. Şi asta l-a dus la sinucidere. Glonţul a lovit pe cineva – de fapt, nu a produs decât o zgârietură, însă el nu ştia asta. Şi-a indus singur ideea de crimă, aşa că totul i s-a părut real. Trăsese în cineva, poate ucisese… Consecinţa: a intrat în panică şi a întors pistolul către el.

Colonelul Easterbrook făcu o pauză, tuşi să-şi dreagă vocea şi spuse pe deplin satisfăcut:

— Situaţia e mai mult decât clară!

— E absolut uimitor, zise doamna Easterbrook plină de admiraţie, cum ai intuit exact ce s-a întâmplat, Archie.

Inspectorul se gândi că era într-adevăr minunat, dar nu împărtăşea întru totul entuziasmul doamnei Easterbrook.

— Şi unde vă aflaţi mai exact în cameră, domnule colonel, când s-au produs împuşcăturile?

— Stăteam cu soţia lângă masa din centru pe care se aflau nişte flori.

— Te-am strâns de braţ când s-a întâmplat, Archie, îţi mai aminteşti? Eram speriată de moarte, trebuia să te ţin de braţ.

— Sărăcuţa de tine, zise colonelul jucăuş.

V

Inspectorul o găsi pe domnişoara Hinchcliffe la cocina de porci.

— Interesante creaturi, porcii, spuse domnişoara Hinchcliffe scărpinând un purcel roz pe spate. N-arată rău, nu-i aşa? O să fie o friptură bună în preajma Crăciunului. De ce m-aţi căutat? Le-am spus deja oamenilor dumneavoastră aseară că n-am nici cea mai mică idee cine e omul acela. Nu l-am văzut niciodată spionând prin împrejurimi. Doamna Mopp zice că a venit de la unul dintre marile hoteluri din Medenham Wells. De ce n-a jefuit pe cineva de acolo, dacă tot voia să facă asta? Ar fi avut parte de o pradă mult mai bogată.

Craddock îi dădu întru totul dreptate în sinea lui.

— Unde eraţi când s-a produs incidentul?

— Incident! Îmi aminteşte de zilele mele de la A. R. P. Acolo am văzut câteva incidente, pe legea mea. Unde eram când a început să se tragă, asta vreţi să ştiţi?

— Da.

— Mă sprijineam de şemineu, rugându-mă să apară odată cineva cu vreo băutură, replică domnişoara Hinchcliffe prompt.

— Credeţi că a tras la întâmplare sau că avea o ţintă precisă?

— Vă gândiţi la Letty Blacklock? De unde naiba să ştiu? E destul de greu să-ţi dai seama ce-ai simţit pe moment sau ce s-a întâmplat cu adevărat, după ce se termină totul. Tot ce ştiu e că s-a stins lumina şi ne-am trezit cu raza de la lanternă în ochi; apoi au urmat împuşcăturile şi m-am gândit: „Nebunul acela de Patrick Simmons face glume proaste cu un pistol şi ar putea răni pe cineva”.

— Aţi crezut că e Patrick Simmons?

— Păi, părea plauzibil. Edmund Swettenham e intelectual, scrie cărţi şi nu pariază la curse, iar bătrânul colonel n-ar fi făcut asemenea glume. Patrick e un rebel. Oricum, i-am cerut scuze pentru acest gând.

— Şi prietena dumneavoastră îl bănuieşte pe Patrick Simmons?

— Murgatroyd? Mai bine vorbiţi singur cu ea, deşi nu cred că veţi înţelege mare lucru din ce spune. E în livadă. Dacă vreţi, o strig. Şi domnişoara Hinchcliffe ridică vocea ei tunătoare: Heiiii, Murgatroyd…

— Vin acum, se auzi un răspuns slab.

— Grăbeşte-te, poliţia vrea să-ţi pună câteva întrebări, zbieră Miss Hinchcliffe.

Domnişoara Murgatroyd sosi în grabă, cu răsuflarea tăiată. Fusta îi atârna într-o parte, iar părul îi ieşea, în neorânduială, de sub o plasă de prins părul. Faţa ei rotundă, ca o lună plina, era îmbujorată.

— Sunteţi de la Scotland Yard? întrebă ea pe nerăsuflate. Nu ştiu nimic, altfel n-aş mai fi ieşit din casă.

— Nu am anunţat încă Scotland Yardul, domnişoară Murgatroyd. Sunt inspectorul Craddock din Milchester.

— A, foarte drăguţ, zise femeia uşor dezamăgită. Aveţi vreo pistă?

— Vrea să ştie unde erai în momentul crimei, Murgatroyd, zise domnişoara Hinchcliffe, făcându-i cu ochiul lui Craddock.

— A, făcu aceasta, ar fi trebuit să mă pregătesc, să am un alibi. Ia să vedem… eram cu toţi ceilalţi.

— Cu mine nu erai, spuse domnişoara Hinchcliffe.

— Chiar aşa, Hinch, nu eram cu tine? Aşa e, admiram crizantemele. Delicate, foarte delicate. Apoi s-a întâmplat, numai că nu prea mi-am dat seama că s-a întâmplat, adică nu am realizat că a putut să se întâmple aşa ceva. Nu mi-am închipuit nici o clipă că pistolul era adevărat… şi toate ţipetele alea îngrozitoare care se auzeau din întuneric. Am înţeles totul aiurea. Am crezut că pe ea au ucis-o, pe refugiată, că e pe undeva pe hol cu gâtul tăiat. Nu ştiam că a fost el, vreau să zic nici măcar n-am ştiut că e vorba despre un bărbat. Am auzit doar o voce spunând: „Sus, vă rog!”

— Mâinile sus!” o corectă domnişoara Hinchcliffe. Şi nici vorbă de „vă rog”.

— Mă gândesc cu groază că, până în momentul în care fata aia a început să urle, chiar m-am simţit bine. Eram în întuneric şi cineva m-a călcat pe o bătătură. Era suspans! Mai vreţi să ştiţi şi altceva, inspectore?

— Nu, răspunse inspectorul Craddock măsurând-o din priviri pe domnişoara Murgatroyd. Nu cred.

Prietena ei râse scurt.

— Te-a înregistrat, Murgatroyd.

— Sunt gata să spun orice e de folos.

— El nu vrea asta, continuă domnişoara Hinchcliffe. Îl privi pe inspector. Dacă respectaţi criteriul geografic, presupun că de aici veţi merge la casa parohială. E posibil să aflaţi ceva acolo. Doamna Harmon pare cam aiurită, după cum o crede toată lumea, dar uneori am senzaţia că are ceva în cap. Oricum, ceva tot o să aflaţi.

În timp ce amândouă îi priveau pe inspector şi pe sergentul Fletcher îndepărtându-se, Amy Murgatroyd zise pe nerăsuflate:

— Ce zici, Hinch, am fost un dezastru? Mă fâstâcesc aşa uşor!

— Stai liniştită, zâmbi domnişoara Hinchcliffe, una peste alta, cred că te-ai descurcat foarte bine.

VI

Inspectorul Craddock se uită prin camera mare, sărăcăcioasă cu un sentiment de plăcere, pentru că îi amintea oarecum de camera lui din casa natală, din Cumberland. Pânză uzată, scaune mari, încercate de vreme, flori şi cărţi împrăştiate şi un spaniel într-un coş. Doamna Harmon, cu aerul ei zăpăcit şi neglijent şi cu faţa energică, îi trezi simpatia.

Deodată spuse cu o sinceritate dezarmantă:

— Nu vă voi putea fi de nici un ajutor, pentru că mă dor ochii. Urăsc să fiu orbită de lumină, cum s-a întâmplat aseară. S-a tras, iar eu am ţipat mai straşnic decât în toată

viaţa mea. Îmi doresc din tot sufletul să fi fost o crimă silenţioasă. Nu-mi plac împuşcăturile.

— Deci n-aţi văzut nimic, zâmbi inspectorul. Dar aţi auzit ceva?

— O, Dumnezeule, chiar aveai ce auzi. Uşi deschise, împuşcături, cei din jur zicând tot felul de prostii, Mitzi urlând ca din gură de şarpe şi săraca Bunny guiţând ca un porc înjunghiat. Cei din cameră se împingeau şi se îmbulzeau. Asta după ce nu s-a mai tras. Am deschis ochii şi toată lumea era în hol ţinând lumânări în mâini. Apoi, dintr-odată s-a aprins lumina şi totul a fost ca înainte. Adică nu chiar ca înainte, însă ne puteam vedea din nou şi nu mai eram simple umbre în întuneric. Pe întuneric oamenii sunt altfel, nu sunteţi de aceeaşi părere?

— Cred că ştiu ce vreţi să spuneţi, doamnă Harmon.

Doamna Harmon îi zâmbi.

— Apoi l-am văzut, zise. Un străin slăbănog, livid şi cu un aer surprins, zăcând mort, cu un pistol alături. Într-un fel, lucrurile chiar nu se legau.

Nici pentru inspector nu prea se legau. Situaţia începea să-l îngrijoreze.

Capitolul 8
MISS MARPLE INTRĂ ÎN SCENĂ.
I

Craddock îi înmână şefului său transcrierea diferitelor mărturii. Acesta tocmai terminase de citit raportul primit de la poliţia elveţiană.

— Deci avea cazier, aşa cum am bănuit, zise Rydesdale.

— Da, domnule.

— Bijuterii, falsuri, acte măsluite… În mod sigur, un infractor.

— Da, domnule, un hoţ de mărunţişuri.

— Chiar aşa. Iar lucrurile mici conduc la cele mari.

— Mă întreb, domnule…

Comandantul-şef îl privi întrebător:

— Eşti îngrijorat, Craddock?

— Da, domnule.

— De ce? Povestea e simplă. Sau nu-i aşa? Hai să vedem ce-au spus cei pe care i-ai interogat! Luă raportul şi-l citi în grabă. Mda, ca de obicei, contradicţii şi incompatibilităţi. Oamenii au opinii diferite despre acelaşi moment tensionant. Dar viziunea de ansamblu e cam aceeaşi.

— Ştiu, domnule, dar e o viziune destul de nesatisfăcătoare. Am senzaţia că ne scapă ceva.

— Păi, hai să recapitulam faptele! Rudi Schertz a luat autobuzul de 17.20 de la Medenham la Chipping Cleghorn, sosind la ora 18.00. Sunt martori şoferul şi doi pasageri. Din staţia de autobuz s-a îndreptat către Little Paddocks. A intrat în casă fără mari dificultăţi, probabil pe uşa principală. I-a ameninţat pe cei adunaţi acolo cu un pistol, a tras două focuri, dintre care unul a rănit-o uşor pe domnişoara Blacklock, apoi s-a sinucis, fie accidental, fie deliberat, şi nu avem încă probe suficiente pentru a şti care varianta e cea reală. Şi nu am aflat de ce a acţionat astfel, recunosc. Dar de ce nu este întrebarea la care trebuie să răspundem noi. Juriul ar putea pune verdictul sinucidere sau moarte accidentală, dar, orice ar decide, pentru noi e acelaşi lucru. Putem scrie: clasat.

— Aşadar, putem spune că mergem pe mâna analizei psihologice a colonelului Easterbrook, zise Craddock posomorit.

Rydesdale zâmbi.

— La urma urmei, colonelul are ceva experienţă. Sunt destul de sătul de jargonul psihologic care se foloseşte la tot pasul în zilele noastre, dar nu-l putem ignora complet.

— Eu continui să cred că e ceva în neregulă, domnule.

— Ai motive să crezi că vreunul dintre participanţii de la „spectacolul” din Chipping Cleghorn te-a minţit?

Craddock ezita.

— Am senzaţia că străina aceea ştie mai multe decât spune, dar poate mă înşel.

— Crezi că e posibil să fi fost implicată? Să-i fi dat drumul tipului în casă, fiindu-i complice?

— E posibil. Totuşi, complicitatea lor s-ar fi legat de existenţa în casă a unor obiecte de valoare, bani, bijuterii, iar acest lucru a fost negat cu tărie atât de domnişoara Blacklock, cât şi de ceilalţi. De aici rezultă că în casă se afla probabil ceva de valoare despre care nu ştia nimeni.

— Asta e subiect de roman.

— Ştiu că pare ridicol. Mai există şi posibilitatea sugerată de domnişoara Bunner, şi anume că Schertz ar fi încercat să o omoare pe domnişoara Blacklock.

— Păi din ce mi-ai spus tu şi după cum rezultă şi din mărturia ei, aceasta domnişoară Bunner…

— Da, sunt de acord cu dumneavoastră, se repezi să aprobe Craddock, e un martor pe care nu ne putem baza. Foarte influenţabilă. Oricine ar putea s-o convingă uşor de orice, dar lucrul cel mai interesant e că teoria asta e numai a ei şi nimeni nu i-a indus-o. Toţi ceilalţi o neagă şi, pentru prima oară, domnişoara Bunner înoată împotriva curentului. Această teorie e strict a ei.

— Şi de ce ar fi vrut Rudi Schertz s-o omoare pe domnişoara Blacklock?

— Tocmai asta e, domnule, că nu-mi dau seama. Şi nici domnişoara Blacklock nu ştie, asta numai dacă nu minte mult mai bine decât mi-aş putea imagina. Nimeni nu ştie, aşa că, în lipsa unui răspuns, teoria nu sta în picioare, spuse Craddock dând din cap dezamăgit.

— Fruntea sus, Craddock. Te invit să iei prânzul cu mine şi cu Sir Henry la hotelul Royal Spa.

— Mulţumesc, domnule, zise Craddock uşor surprins.

— Vezi tu, am primit o scrisoare.

Comandantul-şef fu întrerupt de Sir Henry Clithering, care intră în cameră.

— A, bine ai venit, Henry.

De data asta, Sir Henry îl saluta neprotocolar:

— Neaţa Dermont.

— Am ceva pentru tine, Henry, îl anunţă comandantul-şef.

— Ce anume?

— O scrisoare de la o vulpe bătrână care stă la hotelul Royal Spa şi spune că ştie ceva ce ne-ar plăcea să aflăm în legătură cu afacerea Chipping Cleghorn.

— Vulpile bătrâne, zise Sir Henry triumfător. Ce v-am spus eu? Aud tot şi văd tot. Pe de alta parte, mai şi critică orice. Dar ce o face pe această „vulpe” atât de specială?

Rydesdale consulta scrisoarea.

— Scrie ca bunică-mea, se plânse el. Ascuţit, neinteligibil şi mai şi subliniază cuvintele. Multă vorbărie despre faptul că nu vrea să ne facă să ne pierdem timpul nostru preţios, dar e posibil să ne fie de ajutor etc. Cum o cheamă? Jane, ceva, Murple, nu, Marple, Jane Marple.

— Pe legea mea, izbucni Sir Henry, să fie oare posibil? George, e vorba de vulpea mea fără pereche, de patru stele! Cea mai grozavă dintre toate vulpile bătrâne. Şi văd că într-un fel sau altul a reuşit să fie în Medenham Wells, exact la ţanc pentru a-şi băga nasul într-o crimă, în loc să stea liniştită acasă în St. Mary Mead. Încă o crimă – spre deliciul şi încântarea lui Miss Marple.

— În cazul ăsta, Henry, zise Rydesdale sarcastic, voi fi bucuros s-o cunosc pe faimoasa Miss Marple. Haideţi. Luăm prânzul la Royal Spa şi vorbim cu doamna. Craddock pare foarte neîncrezător.

— În nici un caz, domnule, se apără Craddock politicos, în timp ce se gândea că, uneori, naşul său cam exagera.

II

Miss Jane Marple era aproape exact cum şi-o imaginase Craddock. Era mult mai blândă decât crezuse şi puţin mai în vârstă. Părea foarte bătrână. Avea părul alb ca neaua, o faţă rozalie, ridată şi nişte ochi albaştri limpezi şi calzi. Era înfofolită toată în lână: avea un şal de lână pe umeri şi tricota ceva ce părea un fular pentru copii.

Fu extrem de încântată să-l vadă pe Sir Henry şi se fâstâci în momentul în care îi fură prezentaţi comandantul-şef şi

inspectorul Craddock.

— Ce întâmplare fericită, Henry, ce noroc… De când nu ne-am mai văzut! În ultimul timp mi s-a agravat reumatismul. Nu mi-aş fi permis să stau într-un astfel de hotel (e fantastic ce preţuri exorbitante sunt în ziua de azi), dar Raymond, nepotul meu, Raymond West, poate ţi-l aminteşti…

— Toată lumea a auzit de el.

— Da, dragul de el a avut atâta succes cu cărţile lui isteţe – e foarte mândru că nu scrie niciodată cărţi „uşurele”. A insistat să suporte el cheltuielile. Soţia lui începe să câştige renume ca artistă. Face aranjamente cu flori uscate şi bucăţi de pieptene de pus pe pervazuri. N-am îndrăznit să-i spun, dar încă îi mai admir pe Blair Leighton şi Alma Tadema. Vai, iar pălăvrăgesc. Sincer, nu mă aşteptam să vină chiar comandantul-şef în persoană şi n-aş vrea să-i răpesc timpul.

„E complet ţicnită”, gândi inspectorul Craddock dezgustat.

— Să mergem în biroul de protocol al directorului, propuse Rydesdale. Vom vorbi mai în linişte acolo.

După ce se debarasă de valurile de lână şi scăpă şi de andrele, Miss Marple îi însoţi, un pic agitată şi protestând, în biroul confortabil al domnului Rowlandson.

— Vă ascultăm, Miss Marple, zise comandantul-şef.

Miss Marple trecu la subiect cu o rapiditate uimitoare.

— E vorba de un cec, spuse, pe care el l-a modificat.

— El?

— Tânărul de la recepţie despre care se spune că a pus la cale atacul şi s-a împuşcat.

— Spuneţi că a modificat un cec?

Miss Marple încuviinţă.

— Da, îl am la mine, spuse scoţându-l din geantă şi aşezându-l pe masa. A sosit azi-dimineaţă împreună cu celelalte, de la banca. Observaţi, era de 7 lire şi l-a modificat la 17. A pus un „1” în faţa lui şapte şi a adăugat „sprezece” la şapte cu o pată mică de cerneală care mâzgăleşte tot cuvântul. Foarte bine realizat! Ne indică o

anumită experienţă, după părerea mea. E aceeaşi cerneală, pentru că am scris cecul chiar la recepţie. Cred că n-a fost prima oară când făcea aşa ceva.

— Dar, de data asta şi-a ales greşit persoana, remarcă Sir Henry.

Miss Marple încuviinţă cu plăcere.

— Mi-e teamă că de data asta nu i-ar fi mers, pentru că eu am fost, desigur, persoana nepotrivită. O femeie măritată ocupată sau vreo tânără îndrăgostită ar scrie cecuri pentru diverse sume fără să verifice cu atenţie. Dar o bătrână care trebuie să fie atentă cu banii şi care are deja tabieturi e, clar, o alegere proastă. Eu nu scriu niciodată un cec de 17 lire. Scot 20 de lire, o sumă rotundă pentru cheltuielile lunare şi cărţi. Iar pentru cheltuieli personale, de obicei scot 7 lire – înainte scoteam 5, dar cum toate preţurile au crescut…

— Şi, probabil, v-a amintit de cineva? insinuă Sir Henry cu o licărire poznaşă.

Miss Marple zâmbi, dând din cap.

— Nu sunteţi deloc cuminte, Sir Henry. Ca să fiu sinceră, chiar mi-a amintit de Fred Tyler, de la pescărie, care întotdeauna îşi păstra câte un şiling. Cum în zilele noastre se mănâncă mult peşte, se făcea o factură lungă pe care oamenii n-o verificau. Aşa că Fred se trezea cu câte 10 şilingi de fiecare dată în buzunar, nu mult, dar îndeajuns să-şi cumpere o cravata nouă sau să o invite pe Jessie Spragge (fata de la raionul de stofe) la film. Tinerii ăştia vor să iasă în faţă cu orice preţ. În prima săptămână când am ajuns, a fost o problemă cu factura mea, pe care i-am semnalat-o tânărului, iar el şi-a cerut scuze, foarte amabil, şi a părut afectat de această greşeală, dar eu mi-am spus atunci: „Ai o privire prefăcută, băiete!”

Pe neaşteptate, Craddock dădu apreciativ din cap, amintindu-şi de un pungaş la a cărui punere după gratii contribuise recent.

— Rudi Schertz era un subiect reprobabil, zise Rydesdale. Am aflat că avea cazier în Elveţia.

— Iar când gluma s-a îngroşat acolo, bănuiesc că a venit aici cu acte false, spuse Miss Marple.

— Exact.

— Se întâlnea cu o chelneriţă roşcată. Din fericire, nu cred că acum ea suferă prea mult. Îi plăcea să iasă cu un băiat mai „deosebit”, iar el îi aducea flori şi bomboane, ceea ce băieţii englezi nu prea obişnuiesc. V-a spus tot ce ştie, întrebă ea, întorcându-se brusc către Craddock, sau nu încă?

— Nu sunt foarte sigur, răspunse Craddock precaut.

— Cred că vom mai afla ceva în curând, pentru că pare destul de îngrijorată. Azi-dimineaţă mi-a adus scrumbie afumată în loc de hering şi a uitat de cana cu lapte. De obicei e o chelneriţă bună, dar de data asta are o problema. Îi e teamă să nu dea socoteală pentru ceva, poate. Dar sunt convinsă, spuse ea, fixându-l pe detectivul inspector Craddock cu o privire albastră încărcată de o consideraţie feminină victoriană, că dumneavoastră veţi fi capabil s-o convingeţi să spună tot ce ştie.

Inspectorul Craddock roşi, iar Sir Henry chicoti.

— Poate fi foarte important, continuă Miss Marple. E posibil ca el să-i fi spus cine e.

Rydesdale se holba la ea.

— Cum adică cine e?

— Nu mă exprim cum trebuie. Cine l-a pus să pună la cale atacul, vreau să zic.

— Deci dumneavoastră credeţi că cineva a plănuit tot?

Miss Marple făcu ochii mari, surprinsă.

— O, sunt sigură. Adică… vorbim despre un tânăr frumuşel, care ciupeşte câte ceva de ici, de acolo, modifică uneori câte un cec, poate subtilizează bijuterii lăsate la voia întâmplării sau ia nişte bani din casă, tot felul de găinării. Face rost de bani pentru a se îmbrăca cât de cât bine şi pentru a putea ieşi cu fetele. Şi dintr-odată ia un pistol şi se

duce să ameninţe o cameră plină de oameni şi să tragă asupra lor. N-ar fi făcut niciodată aşa ceva! Nu era genul. Nu are nici un sens.

Lui Craddock i se acceleră pulsul. Exact acelaşi lucru spuseseră şi Letiţia Blacklock şi soţia vicarului. Exact acelaşi lucru simţea şi el din ce în ce mai mult. Nu avea nici un sens. Şi acum, vulpea bătrână a lui Sir Henry susţinea acelaşi lucru cu tărie în glas.

— Poate ne spuneţi dumneavoastră, Miss Marple, ce s-a întâmplat în realitate, izbucni comandantul-şef pe un ton brusc agresiv.

Miss Marple se întoarse către el surprinsă.

— Dar de unde să ştiu eu ce s-a întâmplat? O cifră pe hârtie nu spune mare lucru. Putem să facem speculaţii, desigur, dar nu avem informaţii suficiente.

— George, interveni Sir Henry, ar fi foarte neortodox dacă i-am permite lui Miss Marple să citească declaraţiile pe care Craddock le-a luat persoanelor din Chipping Cleghorn?

— Nu e tocmai normal, răspunse Rydesdale, însă n-am ajuns unde sunt făcând totul ca la carte. Poate să citească declaraţiile, şi sunt chiar curios să-i aflu părerea.

Miss Marple se ruşină toată.

— Cred că aţi ascultat prea mult ce zice Sir Henry, care este întotdeauna mult prea drăguţ şi ia în calcul orice observaţie pe care o fac. Nu se poate spune că am vreun talent special, ci poate doar o bună cunoaştere a naturii umane. După părerea mea, oamenii sunt prea creduli, iar eu am tendinţa să mă gândesc întotdeauna la ce e mai rău. Nu e ceva de laudă, dar, din păcate, de multe ori, am dreptate.

— Citiţi astea, îi înmână Rydesdale raportul dactilografiat. Nu vă va lua mult timp. La urma urmei, probabil cunoaşteţi mulţi oameni ca ei şi veţi putea să intuiţi ceva ce nouă ne-a scăpat. Tocmai ne pregăteam să clasăm cazul. Ar fi bine să avem şi părerea unui amator înainte să-l închidem oficial. Trebuie să vă mărturisesc că inspectorul Craddock nu e

mulţumit de rezultat şi e de părere, la fel ca dumneavoastră, că ceva nu se leagă.

Se aşternu tăcerea în timp ce Miss Marple citea. Când termină, puse foile pe masă.

— Foarte interesant, spuse ea, oftând… Cât de diferit pot gândi oamenii şi câte lucruri spun! Lucrurile pe care le văd sau cred că le-au văzut… Totul e atât de complex şi aproape banal, iar dacă un lucru e banal, e greu să descoperi ceva, e ca şi cum ai căuta acul în carul cu fân.

Craddock fu dezamăgit. Pentru o secunda se întrebase dacă Sir Henry nu avusese cumva dreptate în legătură cu bătrânica asta simpatică. Poate ar fi reuşit să pună punctul pe „i”, având în vedere că bătrânii sunt deseori foarte intuitivi. Bunăoară, el nu reuşise niciodată să-i ascundă ceva mătuşii sale, Emma, care îi mărturisise că, atunci când se pregătea să spună o minciună, i se mişca nasul.

Faimoasa Miss Marple a lui Sir Henry nu fusese în stare să emită decât câteva generalităţi neinteresante. Simţi că deja îl plictisea şi spuse aproape tăios:

— Adevărul e că faptele sunt indiscutabile. Indiferent de diferenţele de detaliu pe care le conţin declaraţiile, toate susţin, în mare, acelaşi lucru. Au văzut un bărbat mascat cu un pistol şi o lanternă intrând şi ameninţându-i. Indiferent că ei cred că a zis: „Mâinile sus” ori „Banii sau viaţa” sau orice altă frază pe care o asociază în mintea lor cu o ameninţare, toţi l-au văzut.

— Desigur, zise Miss Marple cu blândeţe, dar, în realitate, nu puteau vedea nimic…

Craddock îşi ţinu răsuflarea. Îşi dăduse seama! Era perspicace, până la urmă. O testase, însa Miss Marple trecuse testul. Nu aflaseră nimic nou despre caz, însă ea îşi dăduse seama, la fel ca el, că acei oameni care văzuseră un om mascat ameninţându-i cu un pistol n-ar fi avut cum să-l vadă.

— Dacă am înţeles eu bine, reluă Miss Marple ai cărei obraji se îmbujoraseră, în timp ce ochii îi scânteiau, pe hol

nu era lumină şi nici pe culoarul de la etaj, nu-i aşa?

— Corect, spuse Craddock.

— Prin urmare, dacă omul stătea în uşă, cu o lanternă îndreptată către cei din cameră, nimeni nu putea vedea nimic din cauza luminii lanternei, nu?

— Aşa este. Am verificat.

— În felul acesta, atunci când unii dintre ei afirmă că au văzut un om mascat etc., se bazează, deşi nu-şi dau seama, pe ceva ce au văzut ulterior, după ce lumina a revenit. Deci totul se leagă foarte bine, nu-i aşa, asta dacă se presupune că Rudi Schertz a fost ţapul ispăşitor parcă ăsta era termenul.

Rydesdale făcu o faţă atât de surprinsă, încât Miss Marple se coloră şi mai mult.

— Poate nu am înţeles foarte bine expresia, murmura ea, nu mă prea pricep la americanisme şi am auzit că sensurile sunt în continuă schimbare. L-am întâlnit într-una dintre povestirile lui Dashiel Hammett (nepotul meu, Raymond, spune că e considerat cel mai de seamă reprezentant al literaturii de acţiune). Un ţap ispăşitor este, dacă am înţeles corect, o persoană care este învinuită de o crimă comisă de altcineva. Iar acest Rudi Schertz mi se pare a fi ideal pentru o astfel de ipostază: cam prostuţ, dar foarte lacom şi, probabil, extrem de credul.

Rydesdale zâmbi îngăduitor.

— Sugeraţi că a fost convins de cineva să meargă şi să tragă cu pistolul asupra unei încăperi pline de oameni? Cam dur ordinul.

— Cred că i s-a spus că e vorba despre o glumă, spuse Miss Marple, şi a fost plătit pentru serviciul său, bineînţeles. Plătit să dea anunţul la ziar, să spioneze casa şi, în seara respectivă, trebuia să meargă, mascat, să deschidă o uşă şi, orbindu-i pe toţi cu o lanternă, să strige: „Mâinile sus!”

— Şi apoi să tragă cu pistolul?

— Nu, nu, zise Miss Marple. Nici n-a avut un pistol.

— Dar toţi spun… Începu Rydesdale, dar se opri.

— Exact. Nimeni n-ar fi putut să vadă arma, chiar dacă ar fi avut una. Cred că, după ce a strigat „Mâinile sus”, cineva s-a furişat în spatele lui şi a tras cele două focuri peste umărul său, speriindu-l de moarte. S-a răsucit şi, în acel moment, celălalt a tras în el şi a lăsat arma să cadă lângă cadavru.

Cei trei bărbaţi o priviră. Sir Henry şopti:

— E o teorie.

— Dar cine e domnul X, care s-a furişat în întuneric? întreba comandantul-şef.

Miss Marple tuşi.

— Dumneavoastră va trebui să-l descoperiţi de la domnişoara Blacklock, pe care a încercat s-o ucidă.

Craddock se gândi că bătrâna Dora Bunner avusese dreptate. Încă o dată instinctul triumfase asupra inteligenţei.

— Deci credeţi că a fost un atac deliberat asupra domnişoarei Blacklock? întreba Rydesdale.

— Aşa pare, răspunse Miss Marple, deşi s-ar putea să fie câteva probleme. Dar mă întreb dacă situaţia nu s-ar putea simplifica. Sunt sigură că cel care a aranjat totul i-a pus în vedere lui Schertz să-şi ţină gura, dar dacă el a spus cuiva, e vorba probabil despre fata aceea, Myrna Harris. Şi, poate, i-a scăpat vreun amănunt care să ne arate cine e persoana care l-a plătit să facă tot ce a făcut.

— Mă duc s-o interoghez imediat, zise Craddock, ridicându-se.

Miss Marple îl aprobă cu o înclinare a capului.

— Chiar vă rog, inspectore Craddock. Mă bucur că veţi face asta, pentru că, după ce vă va spune tot ce ştie, va fi mult mai în siguranţă.

— Mai în siguranţă? A, înţeleg.

Ieşi din cameră în timp ce comandantul-şef zise neîncrezător, dar cu tact:

— Ei bine, Miss Marple, ne-aţi cam dat ceva de gândit!

III

— Îmi pare rău pentru tot, spuse Myrna Harris, brusc volubilă. Drăguţ din partea dumneavoastră că nu v-aţi înfuriat. Dar ştiţi, mama e genul de persoană care se enervează din orice. Şi părea că eu, cum să spun, eram oarecum vinovată. Adică mă gândeam că n-o să mă credeţi niciodată că ştiam că va fi doar o glumă.

Inspectorul Craddock o linişti pe Myrna cu aceleaşi cuvinte pe care le folosise pentru a o convinge să rupă tăcerea.

— Da. O să vă spun tot. Dar vă rog să nu mă implicaţi în caz, pentru că mama… Totul a început când Rudi a anulat o întâlnire cu mine. Trebuia să mergem la film, în seara aceea, după care mi-a zis că nu mai poate să vină, aşa că m-am supărat pe el, pentru că, la urma urmei, el mă invitase, şi nu suport să mă lase baltă un străin. Mi-a zis că nu e vina lui, dar eu nu l-am crezut, aşa că mi-a mărturisit că în noaptea respectivă va face cuiva o farsă şi va face rost de nişte bani. Apoi m-a întrebat dacă mi-ar plăcea să primesc un ceas de mână. Am vrut să ştiu ce înţelege el prin „farsă”. M-a rugat să nu povestesc nimănui că în seara aceea, undeva se ţine o petrecere, iar el trebuia să meargă acolo şi să simuleze o spargere. Apoi mi-a arătat anunţul pe care-l dăduse la ziar şi am râs. Avea o atitudine uşor dispreţuitoare, zicând că totul o să fie floare la ureche şi ca aşa sunt englezii, nu se maturizează niciodată. M-am îmbufnat şi ne-am ciondănit puţin, însă ne-am împăcat. Numai că, vedeţi, când am citit că ceea ce se întâmplase n-a fost doar o glumă şi că Rudi trăsese în cineva şi apoi se sinucisese, n-am ştiut ce să fac. Şi m-am gândit că, dacă declaram că am ştiut despre lucrul acesta dinainte, m-aţi fi considerat amestecată în poveste. Dar chiar părea o glumă atunci când mi-a povestit, pot să jur. Nici nu ştiam că avea un pistol. N-a pomenit nici o clipă că s-ar duce înarmat acolo.

Craddock o calmă, după care îi adresă cea mai importantă întrebare:

— Şi a spus cine a pus la cale petrecerea?

Urmă un moment de tăcere.

— N-a spus cine l-a pus să facă asta. Cred că nimeni. Poate a fost ideea lui.

— N-a menţionat nici un nume? A spus „el” sau „ea”?

— N-a spus nimic decât că se va lăsa cu ţipete. „O să mor de râs când le voi vedea mutrele”, asta a spus.

„Dar i-a cam rămas râsul în gât”, se gândi Craddock.

IV

— E numai o teorie, spuse Rydesdale în timp ce se întorceau cu maşina la Medenham. Dar nu există dovezi. A pus pistolul jos şi pe urmă s-a evaporat?

— E o posibilitate, domnule.

— Totuşi, pare de necrezut. Un individ misterios care apare brusc, pe întuneric, în spatele amicului nostru elveţian. De unde a apărut? Cine era? Unde a fost până atunci?

— Ar fi putut intra pe uşa laterală, la fel la Schertz. Sau, adăugă Craddock în şoaptă, el putea veni din bucătărie.

— Vrei să zici, ea putea veni de la bucătărie?

— Da, e o posibilitate. Nu sunt mulţumit deloc de declaraţia acelei fete. Mă intrigă atitudinea ei. Toate ţipetele şi isteria ar putea fi o înscenare. Ar fi putut să se folosească de el, să-l lase să intre în casă, să-l împuşte, apoi să se întoarcă în sufragerie la lustruitul argintăriei şi la un moment dat să înceapă să urle.

— Dar nu scăpa din vedere faptul că băiatul ăla, cum îl cheamă, Edmund Swettenham, e sigur că uşa era încuiată pe dinafară şi că el a descuiat-o. Mai există vreo uşă în partea aceea a casei?

— Da, mai e o uşă, sub scări, lângă bucătărie, dar mânerul a căzut acum trei săptămâni şi nimeni nu s-a sinchisit să-l repare. Uşa nu se poate deschide momentan şi nu cred că e o invenţie. Tija şi cele două minere erau pe o etajeră din hol, acoperite de praf, dar, normal, un profesionist ar fi găsit şi alte metode de a deschide uşa cu pricina.

— Ar fi bine să te mai uiţi o dată peste declaraţia fetei şi să verifici dacă are acte în regulă. Totul mi se pare însă pură speculaţie.

Comandantul-şef se uită din nou întrebător la subordonatul său. Craddock îi răspunse încet:

— Aveţi dreptate, domnule, şi dacă dumneavoastră consideraţi că ar trebui să închidem cazul, aşa vom face. Dar aş aprecia dacă mi-aţi permite să mai lucrez puţin la el.

Spre surprinderea lui, comandantul-şef îi ură pe un ton aprobator:

— Succes.

— Trebuie să rezolvăm problema pistolului. Dacă noua teorie este corectă, înseamnă că pistolul nu-i aparţinea lui Schertz şi până acum nu s-a dovedit nici că Schertz ar fi avut vreodată unul.

— E o marcă germană.

— Ştiu, domnule, dar în ţară circulă o mulţime de mărci din Europa, aduse de americani sau chiar de băieţii noştri. Argumentul nu stă în picioare.

— Adevărat. La ce te mai gândeşti?

— Trebuie să existe un motiv. Dacă teoria e reală, înseamnă că tot ce s-a întâmplat vinerea trecută n-a fost o simplă glumă şi nici un simplu jaf, ci o tentativă de omor plănuită cu sânge rece. Cineva a încercat să o ucidă pe domnişoara Blacklock. Dar de ce? Cred că răspunsul la întrebarea asta îl deţine chiar domnişoara Blacklock.

— Din câte am înţeles, a infirmat o astfel de ipoteză?!

— A negat ipoteza că Rudi Schertz a vrut s-o omoare. Şi chiar avea dreptate. Dar mai e ceva, domnule.

— Ce anume?

— Ar putea încerca din nou.

— Ceea ce ar demonstra validitatea teoriei, spuse comandantul-şef, grav. Apropo, ai grijă de Miss Marple.

— De Miss Marple? De ce?

— Am înţeles că o să locuiască în casa vicarului din Chipping Cleghorn şi va veni la Medenham Wells de două

ori pe săptămână la tratament. Se pare că doamna „Cum-o-cheamă” e fiica unei vechi prietene a lui Miss Marple. Ce instinct de vulpoi bătrân are! Probabil nu prea are parte de senzaţii tari, iar adulmecarea unei posibile crime o incită.

— Mi-ar fi plăcut să nu se implice.

— Ţi-e teamă că va descoperi totul înaintea ta?

— Nu e vorba de asta, ci de faptul că e o bătrânică simpatică. N-aş vrea să păţească ceva… rămânând în sfera supoziţiei. Adică dacă, într-adevăr, teoria e reală.

Capitolul 9
DESPRE O UŞĂ.
I

— Îmi pare rău că vă deranjez din nou, domnişoara Blacklock.

— Nu-i nimic. Bănuiesc că, dacă încheierea anchetei a fost amânată cu o săptămână, speraţi să mai adunaţi nişte dovezi.

Inspectorul Craddock încuviinţă.

— Pentru început, domnişoara Blacklock, Rudi Schertz nu era fiul proprietarului de la Hotel des Alpes din Montreux. Se pare că şi-a început cariera într-un spital din Berna, ca infirmier. Multor pacienţi au început să le dispară mici bijuterii. Sub un alt nume a lucrat ca ospătar într-un mic restaurant unde se specializase în duplicarea notelor de plată, care aveau, evident, trecute sume diferite. Iar diferenţa ajungea, desigur, în buzunarele lui. După aceea a lucrat la un raion dintr-un magazin din Zürich. Pierderile din perioada în care a fost acolo s-au ridicat mult peste medie şi în felul acesta s-a dovedit că a sustrage produse fără să plăteşti nu e numai un obicei al clienţilor.

— Prin urmare, era un biet găinar, şi aveam dreptate când mă gândeam că nu-l mai văzusem vreodată.

— Cam aşa ceva. V-a păcălit, fără doar şi poate, când v-aţi întâlnit la hotelul Royal Spa şi s-a prefăcut că vă recunoaşte. Poliţia elveţiană îl cam încolţise, aşa că a venit aici cu acte false şi s-a angajat la hotel.

— Şi-a ales un teren bun de vânătoare, zise domnişoara Blacklock cu asprime în glas. Hotelul e foarte scump şi nu vin decât oameni înstăriţi, care sunt, uneori, destul de neglijenţi în privinţa notelor de plată.

— Într-adevăr, o aprobă Craddock. Avea perspectiva unei recolte considerabile.

Domnişoara Blacklock se încruntă.

— Acum înţeleg. Ceea ce nu înţeleg încă e de ce a venit la Chipping Cleghorn. De ce credea el ca avem aici ceva mai interesant decât bogăţiile de la hotelul Royal Spa?

— Susţineţi în continuare că nu există nimic de valoare în casă?

— Bineînţeles că nu. Aş fi ştiut. Vă asigur, inspectore, că n-avem decât un Rembrandt neautentificat.

— În cazul acesta, se pare că prietena dumneavoastră, domnişoara Bunner, avea dreptate. A venit să vă atace.

— Ai văzut Letty? Ce ţi-am spus eu!

— Vorbeşti prostii, Bunny.

— Tot mai susţineţi că sunt prostii? zise Craddock. Cred că sunteţi conştientă că e adevărat.

Domnişoara Blacklock îl fixă cu o privire severă.

— Staţi să lămurim puţin lucrurile. Chiar credeţi că tânărul acela a venit aici, după ce, în prealabil, s-a asigurat printr-un anunţ că vor fi prezenţi şi jumătate din oamenii din sat chiar la ora precizată…

— Dar poate nu a vrut să se întâmple asta, o întrerupse domnişoara Bunner cu însufleţire. Poate că a fost doar un odios avertisment pentru tine, Letty – eu una, aşa l-am perceput atunci, „Se anunţă o crimă.” Am simţit până în măduva oaselor că avea să se întâmple ceva îngrozitor, iar dacă totul ar fi mers conform planului, te-ar fi împuşcat, după care ar fi dispărut, şi nimeni n-ar fi ştiut cine e.

— E logic ceea ce spui, zise domnişoara Blacklock. Dar…

— Ştiam că anunţul ăla nu poate fi o glumă, Letty, doar ţi-am zis. Şi gândeşte-te la Mitzi, şi ea era speriată!

— A, făcu Craddock, Mitzi! Aş dori să aflu mai multe despre această tânără.

— Actele ei sunt în ordine.

— Nu mă îndoiesc de acest lucru. Şi cele ale lui Schertz păreau în regulă.

— Dar ce interes ar fi avut acest Rudi Schertz să mă omoare? Asta nu mi-aţi explicat încă, inspectore Craddock.

— V-aţi gândit la posibilitatea că ar putea fi altă persoană în spatele lui Schertz?

Craddock folosi o metaforă, însă, în acelaşi timp, îi trecu prin minte că dacă teoria lui Miss Marple era corectă, atunci sensul cuvintelor pe care le rostise ar putea fi adevărat şi într-un sens literal. În orice caz, domnişoara Blacklock părea încă destul de sceptică.

— Ne lovim în continuare de aceeaşi problema. De ce Dumnezeului ar vrea cineva să mă omoare?

— Asta aştept să-mi spuneţi dumneavoastră, domnişoară Blacklock.

— Păi nu pot. Asta e. N-am duşmani. Din punctul meu de vedere, am fost mereu în relaţii bune cu vecinii. Nu ştiu nici un secret ruşinos al nimănui. Toată povestea asta e ridicolă! Şi dacă insinuaţi că Mitzi e amestecată, e absurd. După cum v-a spus domnişoara Bunner, era speriată de moarte când a citit anunţul în ziar. A vrut chiar să-şi strângă lucrurile şi să plece.

— Poate a fost doar o strategie, ştiind că, oricum, o veţi convinge să rămână.

— Dacă dumneavoastră chiar credeţi în teoria asta, atunci veţi găsi un răspuns pentru orice. Dar vă asigur că, dacă Mitzi ar fi vrut să-mi facă rău, ar fi găsit mijloace mai convenabile, ca de exemplu să-mi otrăvească mâncarea, în loc să-şi bată capul cu un plan atât de elaborat. E absurd ce susţineţi. Cred că voi, poliţiştii, sunteţi cam xenofobi. Poate că Mitzi e o mincinoasă, dar nu e o criminală cu sânge rece. Mergeţi şi interogaţi-o, dacă vreţi, dar, după ce se va înfuria la culme sau se va închide în camera ei să bocească, o să vă

pun pe dumneavoastră să pregătiţi cina. Domnişoara Harmon vine în vizită cu o doamnă în vârstă şi o pusesem pe Mitzi să facă nişte prăjiturele, dar cred că nu va mai face nimic, dacă o supăraţi. Nu se poate să suspectaţi pe altcineva?

II

Craddock merse la bucătărie. Îi puse lui Mitzi aceleaşi întrebări, iar ea îi dădu aceleaşi răspunsuri.

Da, încuiase uşa de la intrare la scurt timp după ora 16.00. Nu, nu făcea mereu aşa, dar în după-amiaza aceea era nervoasă din pricina „anunţului ăluia îngrozitor”. Nu verificase uşa laterală, pentru că pe acolo ieşeau domnişoara Blacklock şi domnişoara Bunner să închidă raţele şi să hrănească găinile, iar doamna Haymes intra de obicei pe acea uşă când se întorcea de la lucru.

— Doamna Haymes susţine că a încuiat uşa, când s-a întors, la ora 17.30.

— Şi pe ea o credeţi, nu?

— Crezi că n-ar trebui s-o credem?

— Nu contează ce gândesc eu, oricum pe mine n-o să mă credeţi.

— Să zicem că ai dreptate. Chiar crezi că doamna Haymes n-a încuiat uşa?

— Cred că a fost foarte atentă să n-o închidă.

— Ce vrei să spui prin asta?

— Tânărul acela nu acţionează singur. Ştie unde să vină, ştie că, atunci când va ajunge, o uşă va fi deschisă pentru el, chiar foarte deschisă!

— Ce vrei să spui?

— Ce contează? Oricum n-o să mă ascultaţi. Spuneţi că sunt o biată refugiată care minte. Spuneţi că englezoaica blondă nu minte, nu, ea e foarte englezoaică şi foarte corectă. Deci o credeţi pe ea şi nu pe mine. Dar aş putea să vă spun, da, chiar aş putea!

Trânti cu zgomot o cratiţă pe plită.

Craddock nu era foarte sigur dacă trebuia să ia prea mult în seamă ceea ce părea a fi doar o împroşcare cu venin.

— Notăm tot ce ni se declară, îi spuse.

— Nu vă voi spune nimic. De ce aş face-o? Sunteţi toţi la fel. Îi dispreţuiţi şi îi persecutaţi pe bieţii refugiaţi. Dacă vă spun că, atunci când tânărul a venit să-i ceară bani domnişoarei Blacklock, cu o săptămână înainte, iar ea l-a lăsat să plece cu buza umflată, l-am auzit apoi vorbind cu doamna Haymes, da, da, afară, acolo în chioşc, o să spuneţi că inventez!

„Şi probabil, chiar inventezi”, se gândi Craddock, dar spuse cu voce tare:

— Nu poţi auzi ce se vorbeşte afară, în chioşc.

— Greşit! strigă Mitzi triumfătoare. Am ieşit să culeg urzici, sunt foarte bune. Lor nu le plac, dar eu le pun în mâncare, fără să le spun. Şi i-am auzit vorbind. El îi spunea: „Unde să mă ascund?” Iar ea: „O să-ţi arăt unde”. Şi apoi a adăugat: „La 17.45”. Şi m-am gândit: „Aha, deci de-asta mi-eşti, doamnă! După serviciu ai întâlnire cu un bărbat şi îl aduci în casă”. M-am gândit că domnişoarei Blacklock nu i-ar plăcea. Însă acum ştiu că am înţeles greşit. Nu plănuiau o întâlnire de amor, ci un jaf şi o crimă. Dar veţi spune că inventez. Mitzi cea vicleană, aşa veţi spune. O să o bag la închisoare.

Craddock rămase pe gânduri. Ar fi putut inventa sau poate nu. Întrebă cu precauţie:

— Eşti sigura că persoana căreia îi vorbea era Rudi Schertz?

— Bineînţeles că da. Tocmai plecase şi l-am văzut îndreptându-se către chioşc. Iar acum, zise Mitzi sfidător, mă voi duce să văd dacă găsesc urzici proaspete.

Inspectorul se întrebă mirat dacă chiar mai existau urzici proaspete în octombrie. Dar îşi dădu seama că urzicile fuseseră motivaţia perfectă pentru o acţiune de tras cu urechea.

— N-ai mai auzit şi altceva în afară de ce mi-ai declarat?

Mitzi păru ofensată.

— Domnişoara Bunner, cea cu nasul lung, mă striga insistent: „Mitzi! Mitzi!” Trebuie să mă duc. Te scoate din sărite şi se bagă întotdeauna unde nu-i fierbe oala. Zice că o să mă înveţe să gătesc. Auzi, ea să gătească! Tot ce face ea are gust de apă, apă, apă!

— De ce nu mi-ai spus toate astea data trecută? întreba Craddock neînduplecat.

— Pentru că nu mi-am amintit, nu m-am gândit… Abia apoi mi-a trecut prin minte că totul a fost plănuit împreună cu ea.

— Eşti sigură că era doamna Haymes?

— Da, sunt sigură, foarte sigură. Doamna Haymes e o hoaţă şi o complice a hoţilor. Ce primeşte din grădinărit nu e suficient pentru o doamnă aşa fină. Trebuie s-o fure pe domnişoara Blacklock, care a fost bună cu ea. E o fiinţă rea, rea de tot!

— Să presupunem, spuse Craddock observând-o cu atenţie, că cineva declară că te-a văzut vorbind cu Rudi Schertz.

Cuvintele nu avură efectul scontat de Craddock, căci Mitzi râse, scuturându-şi capul.

— Dacă a zis cineva aşa ceva, minte, minte, minte, spuse ea cu dispreţ. Să spui o minciună despre cineva e uşor, dar în Anglia trebuie să dovedeşti ceea ce spui. Domnişoara Blacklock mi-a spus asta, şi e adevărat, nu-i aşa? Eu nu vorbesc cu hoţi şi criminali. Şi nici un poliţist englez nu va spune aşa ceva despre mine. Şi cum pot pregăti prânzul dacă dumneavoastră staţi aici şi vorbiţi, vorbiţi, vorbiţi? Ieşiţi din bucătăria mea, vă rog. Vreau să pregătesc un sos.

Craddock o ascultă şi plecă. Convingerile lui erau cam zdruncinate de ce-i spusese Mitzi cu atâta convingere despre Phillipa Haymes. Era posibil ca Mitzi să fie o mincinoasă (cel puţin el aşa credea), dar bănuia că există un sâmbure de adevăr în această poveste. Decise să vorbească cu Phillipa despre acest subiect. Când o

interogase, i se păruse o tânără tăcută şi bine-crescută şi n-o bănuise de nimic.

În timp ce traversa holul, adâncit în gânduri, încercă să deschidă o uşă greşită.

— Asta nu se deschide, îl informă domnişoara Bunner repede, coborând scara. Următoarea din stânga e cea bună. Cam complicat, nu-i aşa? Sunt atâtea uşi aici!

— Într-adevăr, consimţi Craddock, privind de-a lungul holului îngust.

Domnişoara Bunner fu atât de amabilă încât le enumeră pentru el:

— Prima este uşa de la garderobă, apoi urmează cea de la o debara pentru haine şi ultima de pe partea cealaltă este sufrageria. Pe partea aceasta e mai întâi uşa stricată pe care aţi încercat s-o deschideţi, apoi uşa de la salon, uşa de la bufetul pentru vase, uşa unui salonaş, iar la final uşa laterală prin care se iese afară. Le poţi încurca foarte uşor, mai ales pe astea două, care sunt foarte apropiate. Adeseori mă înşel şi eu. Înainte era aşezată aici masa de pe hol, dar apoi a fost mutată mai încolo, după cum vedeţi.

Craddock observase, aproape mecanic, o linie orizontala subţire de-a lungul panoului uşii pe care încercase s-o deschidă. Acum realiză că era urma de la masa care fusese aici.

O idee îi încolţi vag în minte, în timp ce întrebă:

— A fost mutată? Când?

Din fericire, când Dora Bunner era întrebată ceva, nu era nevoie să i se ofere o explicaţie. Orice întrebare, pe orice temă, i se părea absolut normală guralivei domnişoare Bunner, căreia îi făcea plăcere să dea orice fel de informaţii, fie ele şi banale.

— Să mă gândesc… cred că destul de recent, acum zece zile sau două săptămâni.

— Şi de ce a fost mutată?

— Nu-mi amintesc prea bine. Ceva legat de flori. Cred că Phillipa a aranjat o vază frumoasă – se pricepe foarte bine –

cu tot felul de flori de toamnă şi crenguţe şi era atât de mare, încât ni se agăţa părul în ele când treceam, aşa că Phillipa a zis: „De ce nu mutăm masa la perete, mai ales că oricum florile vor arata mai bine la perete decât lângă uşă”? A trebuit să-l dam jos pe Wellington la Waterloo, care oricum nu-mi plăcea. L-am dus sub scară.

— Deci nu e o uşă falsă, întreba Craddock privind uşa.

— A, nu, e o uşă adevărată. E uşa de la micul salonaş, dar când camerele au devenit una singură, nu mai era nevoie de două uşi, aşa că una a fost încuiată.

— Încuiată?

Craddock încercă din nou uşa.

— Vreţi să spuneţi că a fost blocată sau doar încuiată?

— Cred că încuiată şi zăvorâtă.

Văzu lacătul în partea de sus a uşii şi îl încerca. Se mişcă uşor, prea uşor…

— Când a fost deschisă uşa asta ultima oară?

— Cu mulţi ani în urmă, cred. Nu a fost deschisă de când am venit eu aici.

— Şi nu ştiţi unde e cheia?

— Sunt multe chei în sertarul de pe hol. Probabil e acolo.

Craddock o urmă, se uită la o mulţime de chei vechi şi alese una care arata altfel decât celelalte, apoi se întoarse la uşă. Cheia se potrivi la fix. Împinse, iar uşa se deschise fără zgomot.

— Fiţi atent, strigă domnişoara Bunner. Poate e aşezat ceva în uşă. N-o deschidem niciodată.

— Chiar aşa? făcu inspectorul. Se întunecă la faţă şi spuse apăsat: Uşa asta a fost deschisă de curând, domnişoară Bunner, iar balamalele au fost unse.

Se holbă la el cu gura căscată.

— Dar cine ar fi putut să facă asta?

— Asta intenţionez să aflu, zise Craddock încruntat. Îşi spuse: „X a venit de afară? Nu, X era aici, acasă, şi se afla în salon în seara aceea…”

Capitolul 10

PIP ŞI EMMA.

I

Domnişoara Blacklock îl ascultă cu mai mult interes decât data trecută. Era o femeie inteligentă, din câte observase, şi înţelegea implicaţiile pe care le aveau spusele inspectorului.

— Da, zise ea încet. Asta schimbă lucrurile… Nimeni nu avea dreptul să deschidă acea uşă, şi nimeni n-a făcut aşa ceva, după ştiinţa mea.

— Cred că înţelegeţi asta, se grăbi inspectorul să-i pună în vedere. Când luminile s-au stins în acea seară, oricine din camera aceasta putea să se strecoare pe uşa aceea, să vină în spatele lui Rudi Schertz şi să tragă în dumneavoastră.

— Fără să fie văzut, sau auzit, sau observat?

— Fără să fie văzut, sau auzit, sau observat. Amintiţi-vă, atunci când luminile s-au stins, oamenii s-au mişcat, s-au împins, au început să chicotească. Şi tot ce s-a văzut a fost lumina orbitoare a lanternei.

Domnişoara Blacklock întrebă şoptit:

— Şi dumneavoastră credeţi că unul dintre aceşti oameni, unul dintre vecinii mei drăguţi, s-a furişat încercând să mă omoare? Dar de ce? Pentru numele lui Dumnezeu, de ce?

— Am senzaţia că trebuie să ştiţi răspunsul la aceasta întrebare.

— Dar nu-l am, inspectore, vă asigur că nu-l am.

— Păi, atunci să ne gândim împreună. Cine v-ar moşteni dacă aţi muri?

Domnişoara Blacklock răspunse cam cu părere de rău:

— Patrick şi Julia. Lui Bunny i-am lăsat mobila din casă şi o mică rentă. Sincer, nu las mare lucru în urma mea. Am avut acţiuni în companii italiene şi germane, dar s-au devalorizat şi cu toate taxele care se percep acum, vă asigur că nu merit efortul de a fi ucisă. Mi-am pus majoritatea banilor într-o rentă acum un an.

— Totuşi, aveţi un venit, domnişoară Blacklock, care ar intra în posesia nepoţilor dumneavoastră.

— Aşa că Patrick şi Julia s-au gândit să mă omoare? Chiar nu pot să cred. Nu sunt chiar atât de strâmtoraţi.

— Sunteţi sigură?

— Nu. Ştiu toate astea din ce mi-au spus ei… Dar refuz să-i suspectez. Poate într-o zi va merita să fiu ucisă, dar acum chiar nu e cazul.

— Ce vreţi să spuneţi? întrebă inspectorul apăsat.

— Vreau să spun că într-o zi, probabil destul de curând, s-ar putea să devin o femeie foarte bogată.

— Interesant. Puteţi fi mai explicită?

— Bineînţeles. Poate nu ştiţi, dar timp de mai mult de 20 de ani am fost secretara şi colaboratoarea apropiată a lui Randall Goedler.

Craddock ciuli urechile. Randall Goedler fusese un nume mare în lumea finanţelor. Speculaţiile lui îndrăzneţe şi publicitatea un pic teatrală pe care şi-o făcuse îl transformaseră într-un personaj care nu putea fi uitat uşor. Murise, dacă-şi amintea corect, în 1937 sau 1938.

— Nu e tocmai din epoca dumitale, zise domnişoara Blacklock, dar probabil ai auzit de el.

— Da. A fost un milionar, nu-i aşa?- Şi unul chiar foarte bogat, deşi averea lui a fluctuat. Risca întotdeauna grosul sumei pe care-o obţinea în urma unei lovituri. Domnişoara Blacklock se însufleţise şi ochii îi străluceau în timp ce povestea. În orice caz, a murit foarte bogat. Nu avea copii. Şi-a lăsat averea în grija soţiei sale, iar după moartea acesteia totul îmi va reveni mie.

O amintire vagă răsări în mintea inspectorului.

„FABULOASA AVERE VA REVENI CREDINCIOASEI SECRETARE.”

Sau ceva de genul acesta.

— În ultimii 12 ani sau chiar mai mult, continuă domnişoara Blacklock cu o uşoară licărire în privire, am avut un motiv mai mult decât întemeiat s-o omor pe doamna Goedler, dar asta cred că nu vă ajuta cu nimic.

— Îmi cer scuze că vă întreb, dar doamnei Goedler i-au convenit dispoziţiile testamentare ale soţului său?

Domnişoara Blacklock păru complet amuzată.

— Nu trebuie să fiţi atât de discret. Vreţi să ştiţi dacă am fost amanta lui Randall Goedler, nu-i aşa? Între mine şi Randall n-a fost niciodată vorba de sentimente. O iubea pe Belle (soţia lui) şi a iubit-o până la moarte. Cred că gestul său de a-mi lăsa averea se poate explica prin recunoştinţă. Vedeţi, inspectore, la început, când Randall nu era atât de puternic, a fost foarte aproape de dezastru. Era o lovitură extrem de profitabilă şi tentantă, îndrăzneaţă, ca toate celelalte ale lui. Dar mai avea nevoie de o sumă mică. Atunci i-am sărit în ajutor cu suma respectivă, pentru că eu credeam în Randall. I-am dat toţi banii pe care îi aveam şi a mers, pentru că o săptămână mai târziu era un om foarte bogat. După aceea m-a considerat mai mult sau mai puţin un mic partener. Ce vremuri încântătoare! Şi le-am trăit din plin. Apoi a murit tata, iar unica mea soră, invalidă, a rămas singură. A trebuit să renunţ la tot şi să am grijă de ea. Randall a murit doi ani mai târziu. Strânsesem destul de mulţi bani în timpul colaborării noastre şi nu mă aşteptam să-mi mai lase ceva, dar am fost foarte emoţionată şi mândră să aflu că, dacă Belle ar fi murit înaintea mea (e o fiinţă fragilă din acelea despre care se spune că nu vor trăi mult), urma să moştenesc toată averea lui. Cred că bietul om n-a ştiut cui s-o lase. Belle e o scumpă şi n-a avut nici o obiecţie. Trăieşte în Scoţia. Nu ne-am mai văzut de ani de zile, dar ne scriem de Crăciun. Chiar înainte de război am fost cu sora mea într-un sanatoriu din Elveţia. A murit acolo, de tuberculoză. Făcu o pauză de câteva momente, apoi reluă: M-am întors în Anglia acum un an şi ceva.

— Aţi spus că e posibil să deveniţi o femeie bogată foarte curând… Cât de curând?

— Am înţeles de la infirmiera care o îngrijeşte pe Belle Goedler că se stinge repede. Poate fi o chestiune de câteva săptămâni. Banii nu vor mai însemna mare lucru pentru

mine acum, zise domnişoara Blacklock cu tristeţe în glas. Am destul pentru nevoile mele actuale. Mai de mult mi-ar fi plăcut să fac speculaţii pe piaţa financiară, însă acum nu mai este cazul… Asta e, îmbătrânim. Prin urmare, inspectore, dacă Patrick şi Julia ar fi vrut să mă omoare din motive financiare, ar mai fi aşteptat câteva săptămâni.

— Ce s-ar întâmpla dacă muriţi înaintea doamnei Goedler? Cui îi revin banii?

— Nu m-am gândit niciodată, dar cred că lui Pip şi Emmei.

Craddock o privi încurcat, iar domnişoara Blacklock zâmbi.

— Sună ciudat? Cred că, dacă mor înaintea lui Belle, banii vor reveni moştenitorilor legali, sau care o fi termenul, ai unicei surori a lui Randall, Sonia. Randall s-a certat cu sora lui pentru că s-a măritat cu un individ pe care el îl considera un escroc sau chiar mai rău.

— Şi chiar era?

— Absolut. Dar cred că era un bărbat atrăgător. Era grec sau român, oare cum îl chema… Stamfordis, Dimitri Stamfordis.

— Şi Randall Goedler a şters-o pe sora lui din testament când s-a măritat cu acest om?

— Sonia era oricum bogată, pentru că Randall îi deschisese deja conturi, dar în aşa fel încât soţul ei să nu se poată atinge de bani. Cred că atunci când avocaţii l-au obligat să mai adauge un moştenitor pe listă, în cazul în care eu aş fi murit înaintea lui Belle, i-a trecut pe moştenitorii Soniei, pur şi simplu pentru că nu i-a venit altcineva în minte şi, oricum, nu era genul de om care să facă acte caritabile.

— Şi au rezultat copii din acea căsătorie?

— Păi da, Pip şi Emma. Râse. Ştiu că sună ridicol. Tot ce ştiu e că Sonia i-a scris o dată lui Belle după ce s-a măritat, rugând-o să-i spună lui Randall că era foarte fericită pentru că tocmai născuse gemeni, pe care-i botezase Pip şi Emma.

Din câte ştiu eu, n-a mai scris niciodată. Dar Belle v-ar putea spune mai multe.

Domnişoara Blacklock se amuzase vorbindu-i de toate aceste lucruri, însă inspectorul nu găsea nimic de râs în această poveste.

— Uitaţi cum stau lucrurile, spuse. Dacă aţi fi fost ucisă în acea vineri, se presupune că doi oameni din lumea aceasta ar fi intrat în posesia unei averi imense. Deci greşiţi, domnişoară Blacklock, când afirmaţi că nimeni n-ar avea nici un motiv să vă omoare. Există cel puţin doi oameni care ar vrea lucrul acesta. Cam câţi ani au acum cei doi fraţi?

Domnişoara Blacklock se gândi.

— Să vedem… 1922… nu, e greu să-mi amintesc. Cred că vreo 25 sau 26. Se încruntă brusc. Doar nu credeţi că…?

— Cred că a fost cineva care a tras în dumneavoastră cu intenţia de a vă ucide. Mai cred că acea persoană sau acele persoane ar putea încerca din nou. Vreau să fiţi foarte, foarte atentă, domnişoară Blacklock. O crimă a fost deja aranjată şi a dat greş. E posibil ca altă crimă să fie plănuită foarte curând.

II

Phillipa Haymes îşi îndreptă spatele şi îşi îndepărtă o şuviţă de păr de pe fruntea jilavă. Curăţa un rond de flori.

— Ce doriţi, inspectore?

Îl privi întrebătoare. În schimb, inspectorul o măsură mult mai scrutător decât o făcuse data trecută. Da, o fată drăguţă, tipul clasic de englezoaică cu părul blond-cenuşiu şi cu faţa mai degrabă alungită. O bărbie şi o gură bine conturate. Avea un aer uşor zeflemitor. Ochii ei albaştri, cu care-l fixa pe interlocutor, nu trădau nimic. „Genul de fată care ştie să păstreze un secret”, gândi inspectorul.

— Îmi pare rău că vă deranjez din nou în timpul programului, doamnă Haymes, dar nu mai pot aştepta până în pauza de prânz. În plus, m-am gândit că ar fi mai bine să vorbim aici şi nu la Little Paddocks.

— Da, inspectore?

Vocea ei era lipsită de orice emoţie. Dar inspectorului i se păru că detectează o urmă de îngrijorare.

— În această dimineaţă am ascultat o declaraţie care vă priveşte.

Phillipa ridică uşor din sprâncene.

— Doamna Haymes, mi-aţi spus că nu-l cunoşteaţi pe Rudi Schertz, nu-i aşa?

— Exact.

— Deci l-aţi văzut pentru prima oară, mort, în acea seară şi niciodată înainte?

— Da. Nu-l mai văzusem până atunci.

— N-aţi avut, de exemplu, o conversaţie cu el în chioşcul de la Little Paddocks?

— În chioşc?

Inspectorul fu aproape sigur că vocea doamnei Haymes tremurase de frică.

— Da, doamnă Haymes.

— Cine spune asta?

— Mi s-a spus că aţi vorbit cu Rudi Schertz şi că el v-a întrebat unde s-ar putea ascunde, iar dumneavoastră i-aţi promis că-i veţi arata. Aţi mai menţionat şi o oră, 17.45, exact ora la care Rudi Schertz a coborât din autobuz în seara atacului.

Urmă un moment de tăcere. Apoi Phillipa începu să râdă amuzată.

— Nu ştiu cine v-a spus toate astea, dar cred că pot ghici. Oricum e o poveste prostească, normal. Dintr-un anumit motiv, Mitzi nu mă agreează deloc. De fapt, cred că pe mine mă place mai puţin decât pe toţi ceilalţi.

— Să înţeleg că negaţi?

— Normal că neg… Nu l-am văzut şi nici nu l-am întâlnit pe Rudi Schertz în viaţa mea, iar în dimineaţa aceea nu eram la Little Paddocks. Eram aici şi lucram.

Inspectorul întrebă amabil:

— În care dimineaţă?

Urmă un moment de tăcere, timp în care ochii ei scăpărară.

— Sunt aici în fiecare dimineaţă şi nu plec decât la ora 13.00. Apoi adăugă dispreţuitor: Nu plecaţi urechea la vorbele lui Mitzi, pentru că minte tot timpul.

III

— Cam asta e povestea, îi zise Craddock sergentului Fletcher. Două tinere care susţin două lucruri diferite. Pe care s-o cred?

— Toată lumea pare să fie de acord că fata asta străină toarnă minciuni, spuse Fletcher. Din experienţa pe care o am cu refugiaţii, se pare că le vine mult mai uşor să mintă decât să spună adevărul. Cred că e clar că are un dinte împotriva doamnei Haymes.

— Deci, în locul meu, ai crede-o pe doamna Haymes?

— Numai dacă nu aveţi vreun motiv de îndoială, domnule.

Iar Craddock nu avea un astfel de motiv, ci numai amintirea unor ochi albaştri, imobili şi pronunţarea un pic ciudată a cuvintelor „în dimineaţa aceea”. Din câte îşi amintea, nu precizase dacă acea convorbire la care făcuse referire avusese loc dimineaţa sau după-amiaza.

Cu toate acestea, domnişoara Blacklock sau, dacă nu ea, sigur domnişoara Bunner menţionase vizita tânărului străin care venise să cerşească bani. Iar Phillipa Haymes se putuse gândi, din acest motiv, că era de presupus că respectiva conversaţie avusese loc în dimineaţa vizitei.

Lui Craddock îi răsuna în minte acea notă de spaima din glasul ei atunci când întrebase: „ în chioşc?”

Decise că subiectul nu era încheiat.

IV

Era foarte plăcut în grădina casei vicarului. Vraja unei toamne blânde se pogorâse asupra Angliei. Inspectorul nu-şi amintea dacă era Sfântul Martin sau Sfântul Luca, dar ştia că era foarte plăcut şi, în acelaşi timp, foarte enervant. Stătea într-un şezlong care-i fusese oferit de energica Bunch care tocmai se pregătea să plece la o întâlnire a

mamelor. Lângă el, înfofolită în şaluri şi cu o pătură în jurul genunchilor, tricota Miss Marple. Soarele, liniştea şi zgomotul regulat al andrelelor lui Miss Marple aveau un efect narcotic asupra inspectorului. Şi totul se derula pe un fundal de coşmar, undeva în mintea lui. Era ceva asemănător unui vis familiar care creşte, creşte şi în final se transformă în ceva oribil.

Zise brusc:

— N-ar trebui să fiţi aici.

Andrelele lui Miss Marple se opriră o clipă. Ochii ei albaştri şi blânzi îl fixară un moment gânditori.

— Ştiu ce vrei să spui, zise. Eşti un băiat foarte drăguţ, dar lucrurile sunt sub control. Tatăl lui Bunch (a fost vicar în parohia noastră – un om deosebit) şi mama ei (de o remarcabilă forţă spirituală) sunt vechi prieteni de-ai mei. De aceea e absolut normal, ca atunci când ajung în Medenham, să vin aici şi să stau puţin cu Bunch.

— Posibil, dar, vă rog, nu vă amestecaţi prea tare în povestea asta cu crima, pentru că am sentimentul că pericolul nu a trecut încă.

Miss Marple zâmbi uşor.

— Mi-e teama că noi, femeile bătrâne, suntem întotdeauna curioase. Ar fi ciudat dacă n-aş fi aşa. Apar tot felul de întrebări despre prieteni comuni aflaţi prin lume sau dacă îşi amintesc asta sau cealaltă sau oare cu cine s-o fi măritat fata doamnei Cutare? Şi toate astea sunt de folos, nu-i aşa?

— De folos? întrebă inspectorul stupefiat.

— Sunt de folos ca să afli dacă oamenii sunt într-adevăr cine pretind a fi. Continuă: Asta vă îngrijorează, nu-i aşa? Lumea s-a schimbat după război. Să luăm Chipping Cleghorn, bunăoară. Seamănă destul de mult cu St. Mary Mead, unde locuiesc eu. Acum 15 ani toată lumea cunoştea pe toată lumea. Familia Bantry locuia în casa aceea mare, apoi erau familiile Hartnell, Price Ridley şi Weatherby… Erau oameni ai căror părinţi, bunici, unchi şi mătuşi trăiseră acolo înaintea lor. Dacă se muta un străin acolo,

aducea scrisori de recomandare sau era imposibil să nu fi fost în acelaşi regiment sau pe acelaşi vas cu vreunul dintre locuitori. Iar dacă apărea o persoană pe care n-o ştia chiar nimeni, făceau cercetări şi nu se lăsau până nu aflau ceva despre ea.

Dădu din cap încetişor.

— Lucrurile s-au schimbat acum. În fiecare sat sau orăşel se stabilesc din ce în ce mai mulţi oameni pe care nu-i leagă nimic de locurile respective. Conacele au fost vândute, şi casele transformate. Iar oamenii apar, şi tot ce afli despre ei este ce-ţi spun. Au venit din toate colţurile lumii. Oameni din India, Hong Kong sau China şi oameni care au trăit în Franţa, ori Italia, în locuri ieftine sau în insule ciudate. Mai sunt oamenii care au strâns ceva bani şi vor să se retragă undeva. Dar nimeni nu mai ştie cine sunt cei din jurul nostru. Poţi avea alămuri Benares în casă şi să vorbeşti despre „prânzişor” şi chota Hazri2, şi poţi avea poze din Taormina şi să vorbeşti despre biserica din Anglia şi biblioteci, cum fac domnişoara Hinchcliffe şi domnişoara Murgatroyd. Poţi proveni din sudul Franţei sau să-ţi fi trăit viaţa în Orient. Oamenii te judecă după imaginea pe care o afişezi. Nu aşteaptă să te sune abia după ce au primit o scrisoare de la un prieten care le spune că doamna şi domnul Cutare sunt nişte persoane încântătoare pe care îi ştie dintotdeauna.

Craddock se gândi că exact acesta era lucrul care-l bloca. Nu ştia. Erau doar feţe şi personalităţi protejate de cărţi de identitate, noi şi frumoase, cu multe date, dar lipsite de fotografii sau amprente. Oricine se străduia puţin putea fi în posesia unei cărţi de identitate convenabile şi, în mare parte, din această cauză legăturile subtile care unificaseră viaţa socială englezească din mediul rural se pierduseră. La oraş, nimeni nu avea pretenţia să-şi cunoască vecinii. Iar acum, nici la ţară nimeni nu-şi mai cunoştea vecinul, deşi încă mai credea că-l cunoaşte…

Datorită acelei uşi unse, Craddock ştia că una dintre persoanele care fusese în salonul Letitiei Blacklock nu era un vecin atât de prietenos cum pretinsese…

Şi din această cauză se temea pentru Miss Marple, care era fragilă şi bătrână şi observa lucruri…

— Putem, în anumite limite, să-i verificăm pe aceşti oameni, spuse el, fiind totuşi conştient că nu era chiar atât de simplu.

India, China, Hong Kong şi sudul Franţei… Nu era la fel de uşor pe cât ar fi fost acum 15 ani. Erau indivizi, iar el o ştia prea bine, care umblau din ţinut în ţinut cu identităţi furate de la persoane care muriseră subit prin oraşe. Existau organizaţii care cumpărau şi falsificau documente şi cărţi de identitate – sute de mici escrocherii erau pregătite să circule prin lume. S-ar fi putut face verificări, însă necesitau timp, iar el nu prea avea timp, având în vedere că văduva lui Randall Goedler era pe moarte.

În acel moment, îngrijorat şi obosit, moleşit de soare, îi povesti lui Miss Marple despre Randall Goedler, Pip şi Emma.

— Două nume, zise Craddock, poate porecle. Poate nici nu există. Sau poate sunt nişte cetăţeni respectabili care trăiesc undeva, în Europa. Pe de altă parte, unul din ei sau chiar amândoi pot fi aici în Chipping Cleghorn. Aproximativ 25 de ani – ce să faci cu descrierea asta? Apoi, gândind cu voce tare, Craddock spuse:

— Nepoţii aceia ai ei, sau veri, sau ce sunt… mă întreb când i-a văzut ultima…

Miss Marple îl întrerupse politicos:

— O să aflu eu pentru dumneavoastră.

— Nu, Miss Marple, vă rog.

— Va fi foarte simplu, inspectore, nu trebuie să vă faceţi griji. Şi nici nu va bate la ochi, pentru că eu nu sunt de la poliţie. Dacă e ceva în neregulă, nu e bine să bănuiască., „Pip şi Emma, se gândi Craddock, Pip şi Emma?” Devenea

obsedat de Pip şi Emma. Tânărul acela atrăgător şi fata drăguţă atât de impasibilă.

— E posibil să aflu mai multe despre ei în următoarele 48 de ore, zise el. Plec în Scoţia. Dacă mai poate vorbi, doamna Goedler îmi va putea spune mai multe despre ei.

— Cred că e o mişcare înţeleaptă.

Miss Marple ezită.

— Sper că aţi prevenit-o pe domnişoara Blacklock să fie atentă.

— Bineînţeles că da. Şi voi lăsa un om care să o păzească neobservat.

Evită privirea lui Miss Marple, care afirmă destul de tăios că un poliţist care da târcoale nu e o soluţie prea bună dacă pericolul se afla chiar în familie…

— Şi nu uitaţi, mai spuse Craddock privind-o serios, eu v-am prevenit.

— Va asigur, inspectore, că-mi pot purta foarte bine singură de grijă.

Capitolul 11

MISS MARPLE VINE LA CEAI.

I

Dacă Letiţia Blacklock părea uşor absentă când doamna Harmon veni în vizită să servească ceaiul împreună cu o musafiră care stătea la ea, musafira în cauză, Miss Marple, nu părea să observe această stare a domnişoarei Blacklock, din moment ce era prima oară când o vedea.

Bătrâna doamnă era încântătoare în felul ei guraliv de-a fi. Se dovedi a fi una dintre acele bătrâne care au drept subiect favorit hoţii.

— Pot intra oriunde, draga mea, îşi asigura ea gazda, absolut oriunde în ziua de azi. Sunt atâtea metode noi preluate de la americani. Eu cred însă mai mult într-un vechi şiretlic. Un cârlig şi un nod. Pot da gata lacăte, pot scoate şuruburi, dar un cârlig de aramă şi un nod le poate da clasă. Aţi încercat vreodată?

— Mi-e teamă că nu ne pricepem la şuruburi şi lacăte, spuse domnişoara Blacklock amuzată. Mai ales că nu prea e mare lucru de furat pe-aici.

— Ar trebui să vă puneţi lanţ la uşa din faţă, o atenţionă Miss Marple. Ar fi de ajuns ca servitoarea să întredeschidă uşa pentru a vedea cine a venit şi totul ar fi mult mai sigur.

— Îmi închipui că lui Mitzi, emigranta noastră din Europa Centrală, i-ar plăcea acest lucru.

— Probabil atacul din seara aceea v-a înspăimântat foarte tare, comenta Miss Marple. Bunch mi-a spus toată povestea.

— Eu una am fost chiar terifiată, zise Bunch.

— A fost o experienţă alarmantă, admise domnişoara Blacklock.

— Cred că aţi avut noroc că hoţul s-a împiedicat şi s-a împuşcat, având în vedere cât de violenţi sunt răufăcătorii în zilele noastre. Cum a intrat în casă?

— Din păcate, noi nu ne prea încuiem uşile.

— A, Letty, am uitat să-ţi spun că inspectorul s-a purtat destul de ciudat de dimineaţă. A insistat să deschidă cea de-a doua uşă, ştii tu, cea care n-a mai fost deschisă de secole, cea de aici. A căutat cheia şi apoi a zis că uşa a fost unsă. Dar nu-mi pot dea seama de ce, pentru că…

Domnişoara Bunner recepţionă prea târziu mesajul domnişoarei Blacklock de a tăcea şi se opri la jumătatea frazei.

— Vai, Lotty, îmi pare rău, adică… te rog, iartă-mă, of, sunt atât de proastă.

— Nu-i nimic, o împăcă domnişoara Blacklock, dar vocea ei trăda enervarea. Am senzaţia că inspectorul Craddock nu vrea să se cunoască toate aceste amănunte ale anchetei. Nu ştiam că erai cu el când a făcut descoperirea, Dora. Înţelegeţi situaţia, nu-i aşa, doamnă Harmon?

— Normal, o aprobă Bunch. N-o să suflăm un cuvânt, nu-i aşa, mătuşa Jane? Dar mă întreb de ce…

Bunch căzu pe gânduri. Domnişoara Bunner nu avea astâmpăr şi se simţea îngrozitor, aşa că la un moment dat izbucni:

— Mereu spun ce nu trebuie. Of, sunt o povară pentru tine, Letty.

Domnişoara Blacklock se grăbi să o contrazică:

— Eşti o alinare pentru mine, Dora. Şi, în orice caz, într-un loc atât de mic precum Chipping Cleghorn, nu prea există secrete.

— Asta e foarte adevărat, spuse Miss Marple. Mi-e teamă că lucrurile se află cu o iuţeală inimaginabilă. Totul, din vina servitorilor şi nu numai, pentru că avem din ce în ce mai puţini. Mai sunt şi femeile care lucrează cu ziua, iar ele sunt şi mai rele, pentru că se duc la toată lumea şi răspândesc zvonurile.

— Aha! exclamă deodată Bunch Harmon. M-am prins. Dacă uşa aceasta se deschide, înseamnă că oricine de aici s-ar fi putut strecura în întuneric şi ar fi putut ataca. Numai că n-a fost aşa, pentru că hoţul a fost omul de la hotelul Royal Spa. Sau n-a fost el?… Nu, nu-mi dau seama, se încruntă Bunch.

— Deci s-a întâmplat în camera aceasta? întreba Miss Marple, scuzându-se. Cred că mă consideraţi îngrozitor de curioasă, domnişoară Blacklock, dar totul pare o aventură ca acelea pe care le citeşti în ziare. Mor de nerăbdare să aflu tot şi să îmi construiesc în minte o imagine de ansamblu.

În minutele următoare Miss Marple asculta o povestire confuză şi animată de la Bunch şi domnişoara Bunner, în care interveni cu mici comentarii şi corectări domnişoara Blacklock.

În mijlocul povestirii intră Patrick, care, amabil ca de obicei, intră în joc şi merse până acolo încât îl „jucă” pe Rudi Schertz.

— Iar mătuşa Letty stătea acolo, în colţ, lângă fereastră. Mătuşă Letty, du-te acolo!

Domnişoara Blacklock asculta, iar lui Miss Marple îi fură arătate urmele gloanţelor.

— Aţi scăpat într-un mod miraculos, într-adevăr.

— Mă pregăteam să le ofer musafirilor ţigări, zise domnişoara Blacklock indicând tabachera de argint de pe masă.

— Oamenii sunt atât de neglijenţi când fumează, comentă domnişoara Bunner dezaprobator. Nimeni nu mai are grija de mobilă în ziua de azi. Uitaţi-vă la arsura asta oribilă pe care a făcut-o cineva cu ţigara pe masa aceasta frumoasă. Îngrozitor.

Domnişoara Blacklock oftă.

— Cred că uneori exagerăm cu preocuparea pentru bunurile materiale.

— Dar e o masă atât de frumoasă, Letty!

Domnişoara Bunner ţinea la lucrurile prietenei sale cu o fervoare atât de mare de parcă ar fi fost ale ei. Doamnei Harmon i se păruse întotdeauna o fiinţă foarte altruistă, care nu ştia ce-i invidia.

— E chiar o masă frumoasă, confirmă Miss Marple; la fel şi lampa de pe ea.

Domnişoara Bunner fu din nou cea care se bucură de complimentul făcut, ca şi cum ea ar fi fost proprietara lămpii şi nu domnişoara Blacklock.

— Nu-i aşa că e minunată? De la Dresda. Mai există una la fel în camera liberă, cred.

— Ştii unde se află orice din casa asta, Dora, sau crezi că ştii, zise domnişoara Blacklock binedispusă. Ţii la lucrurile mele mai mult decât mine.

Domnişoara Blacklock se îmbujoră.

— Îmi plac lucrurile frumoase, zise domnişoara Bunner cu jumătate de gură.

— Trebuie să mărturisesc că şi mie îmi sunt foarte dragi puţinele lucruri pe care le posed, pentru că sunt încărcate de multe amintiri, spuse Miss Marple. La fel se întâmplă şi cu fotografiile. Oamenii din zilele noastre păstrează foarte

puţine fotografii. Mie îmi place să păstrez şi să privesc fotografiile nepoţilor de când erau copii, de exemplu.

— Ai o fotografie oribilă cu mine la trei ani, zise Bunch. Aveam strabism şi mângâiam un foxterier.

— Presupun că mătuşa dumneavoastră are multe fotografii în care apăreţi, spuse Miss Marple, întorcându-se către Patrick.

— Suntem veri îndepărtaţi, răspunse Patrick.

— Cred că Elinor mi-a trimis o poză cu tine de când erai bebeluş, Pat. Dar mi-e teamă că n-am păstrat-o. Uitasem câţi copii a avut sau cum îi chema, până în momentul în care mi-a scris rugându-mă să vă primesc aici.

— Iată alt semn al schimbărilor din zilele noastre, remarca Miss Marple: Nici nu mai ştim ce rude avem. În trecut ar fi fost imposibil să se întâmple aşa ceva, cu toate reuniunile frecvente de familie.

— Ultima oară, am văzut-o pe mama lui Pat şi a Juliei la o nuntă acum 30 de ani, zise domnişoara Blacklock. Era o fată foarte drăguţă.

— Motiv pentru care are asemenea copii drăguţi, glumi Patrick.

— Ai un album de poze vechi superb, exclamă Julia. Îţi aminteşti, mătuşă Letty, ne-am uitat prin el zilele trecute. Pălăriile alea caraghioase!

— Şi cât de elegante ne credeam! îi aruncă domnişoara Blacklock.

— N-o lua în seama, mătuşă Letty, zise Patrick. Julia va descoperi peste vreo treizeci de ani nişte poze cu ea din tinereţe şi îşi va da seama că arată ca un băiat!

II

— Ai făcut-o special? întreba Bunch în timp ce mergea către casă cu Miss Marple. Mă refer la fotografii.

— Ei bine, draga mea, e interesant de ştiut că domnişoara Blacklock nu-şi cunoştea cele două rude mai tinere. Da, cred că inspectorul Craddock va fi mai mult decât interesat să afle acest lucru.

Capitolul 12
DIMINEAŢA ÎN CHIPPING CLEGHORN.
I

Edmund Swettenham se aşează într-un fotoliu de grădină cam şubred.

— Buna dimineaţa, Phillipa.

— Bună.

— Eşti foarte ocupată?

— Aşa şi aşa.

— Ce faci?

— Nu vezi?

— Nu. Mi se pare că îţi faci de lucru cu pământul.

— Smulg lăptuci.

— Smulgi? Ce termen interesant! Ca şi cum ai smulge un punct unui adversar. Aveam senzaţia că un astfel de termen se foloseşte numai pentru duelurile profesioniste.

— Vrei ceva anume? întrebă Phillipa cu răceală.

— Da, vreau să te văd.

Phillipa îi aruncă o privire fugară.

— Nu îmi place că ai venit aici. Doamnei Lucas nu-i va conveni.

— Nu te lasă să ai admiratori?

— Nu fi absurd.

— Admiratori. Alt cuvânt drăguţ, care descrie perfect atitudinea mea. Mult respect, de la distanţă, dar insistent.

— Te rog să pleci, Edmund. N-ai ce căuta aici.

— Te înşeli, zise Edmund triumfător. Chiar am treabă aici. Doamna Lucas a sunat-o pe mama de dimineaţă şi i-a spus că are mulţi dovlecei proaspeţi.

— Aşa este.

— Şi ne-am dori să schimbăm un borcan cu miere pe câţiva dovlecei.

— Ăsta nu este un schimb corect! Dovleceii nu se vând foarte bine în acest moment, pentru că toată lumea are din belşug.

— Normal. De asta a şi sunat doamna Lucas. Ultima oară, dacă îmi amintesc bine, schimbul sugerat era smântână, te rog să reţii, smântână, contra lăptuci. Nu era încă sezonul lor şi costa aproximativ un şiling bucata.

Phillipa nu spuse nimic.

Edmund băgă mâna în buzunarul hainei, scoţând un borcan cu miere.

— Uite alibiul meu. Folosit în cel mai inofensiv sens al termenului. Dacă doamna Lucas apare pe aici, am venit după dovlecei. Prin urmare, nu e vorba de nici o pierdere de timp.

— Văd.

— Ai citit Tennyson? se interesă Edmund.

— Foarte puţin.

— Ar trebui. Tennyson e pe punctul de-a reveni pe val. Dacă vei deschide radioul seara, vei auzi Idilele regelui şi nu pe interminabilul Trollope. Întotdeauna am fost de părere că scrierile lui Trollope sunt de o afectare insuportabilă. Trollope merge puţin, dar fără exagerare. Apropo de Tennyson, ai citit Maud?

— Mai de mult.

— Are dreptate în anumite privinţe. Începu să citeze: „Vinovata fără de prihană, mereu de gheaţă, şi minunat de vidă”. Asta eşti tu, Phillipa.

— Ce mai compliment!

— N-am vrut să sune aşa. Cred că Maud i-a intrat în suflet bietului băiat la fel cum mi-ai intrat tu mie.

— Încetează, Edmund.

— Of, la naiba, Phillipa, de ce trebuie să fii aşa? Ce se petrece în spatele frumuseţii tale de marmură? La ce te gândeşti? Ce simţi? Eşti fericită, sau tristă, sau speriată, sau ce? Trebuie să fie ceva.

Phillipa şopti:

— E treaba mea ce simt.

— E şi treaba mea. Vreau să te fac să vorbeşti. Vreau să aflu ce se întâmplă în mintea ta. Am dreptul să ştiu. Chiar îl

am. N-am plănuit să mă îndrăgostesc de tine. Voiam să stau liniştit şi să-mi scriu cartea. O carte amuzantă despre cât de mizerabilă este lumea asta. E înspăimântător de uşor să fii atât de isteţ încât să-ţi dai seama cât de îngrozitori sunt ceilalţi. Şi la un moment dat devine un obicei. Am realizat de curând acest lucru, după ce am citit o biografie a lui Burne Jones.

Phillipa se opri din cules. Îl fixă uimită.

— Ce legătură are Burne Jones cu toate astea?

— Totul. Când ai citit totul despre prerafaeliţi, îţi dai seama care era tendinţa momentului. Erau îngrozitor de mărinimoşi. Aveau un limbaj al lor, erau veseli, râdeau, glumeau şi totul era absolut minunat. Aşa era pe atunci. Şi ei nu erau mai fericiţi sau mai generoşi decât noi, iar noi nu suntem mai nefericiţi decât erau ei. Totul se leagă de tendinţe, îţi spun eu. După război, eram înnebuniţi după sex; acum suntem frustraţi. Dar nici nu contează. De ce vorbim despre toate astea? începusem să vorbesc despre noi. Numai că mi s-a făcut frică şi am intrat în panică pentru că tu nu mă ajuţi deloc.

— Ce ai vrea să fac?

— Să-mi vorbeşti! Să-mi spui lucruri. E din cauza soţului tău? Îl adori şi, pentru că a murit, te-ai închis în tine? Asta e? Foarte bine, l-ai adorat şi a murit. Şi soţii altor fete au murit, iar unele dintre ele chiar i-au iubit. Îţi spun asta în baruri şi plâng puţin după ce s-au îmbătat, apoi vor să se culce cu tine ca să se simtă mai bine. Cred că e un mod de-a uita. Trebuie să treci peste asta, Phillipa. Eşti tânără, foarte frumoasă, şi eu te iubesc enorm. Vorbeşte-mi odată de blestematul ăla de soţ al tău!

— Nu-i nimic de spus, ne-am întâlnit şi ne-am căsătorit.

— Cred că erai foarte tânără.

— Prea tânără.

— Să înţeleg că n-ai fost fericită cu el? Continuă, Phillipa.

— N-am ce să continui. Ne-am căsătorit şi am fost atât de fericiţi cât pot fi oamenii obişnuiţi. S-a născut Harry, apoi

Roland a plecat peste mări şi ţari. A fost ucis în Italia.
— Şi ai rămas cu Harry?
— Am rămas cu Harry.
— Îmi place Harry. E un băiat foarte drăguţ. Mă place şi ne înţelegem bine. Ce părere ai, Phillipa? Să ne căsătorim? Te poţi ocupa în continuare de grădinărit, eu o să-mi continui cartea, iar în vacanţe nu o să mai lucrăm şi o să ne simţim bine. Putem să aranjăm, cu tact, să nu locuim cu mama. Se poate strădui puţin să-l ajute pe fiul ei devotat. Sunt leneş, scriu cărţi plictisitoare, nu văd prea bine şi vorbesc mult. Astea sunt defectele mele. Ce zici, vrei să încercam?
— Nu, răspunse Phillipa.
— Indiscutabil, nu?
— Indiscutabil.
— De ce?
— Nu ştii nimic despre mine.
— Doar despre asta e vorba?
— Nu. Nu ştii nimic despre nimic.
Edmund se gândi puţin.
— Poate ai dreptate, admise el. Dar cine ştie? Phillipa, dragostea mea…
Edmund se întrerupse brusc. O voce ascuţită şi zgomotoasă se auzi din ce în ce mai aproape.
Se plimbă prin gradină, (începu Edmund)
La lăsarea serii (numai că e doar unsprezece dimineaţa)
De peste tot se auzea:
Phil, Phil, Phil, Phil
— Prenumele tău nu se prea potriveşte ritmului, nu crezi? Suna ca o Odă închinata stiloului. Nu mai ai alt prenume?
— Joan. Te rog să pleci. Se apropie doamna Lucas.
— Joan, Joan, Joan, Joan. E mai bine, dar nu foarte bine. „Când Joan cea mânjită pune flori în ghiveci.” Mda, nici asta nu e o imagine prea plăcută a vieţii conjugale.
— Doamna Lucas e…
— Of, la naiba! exclamă Edmund. Dă-mi nişte blestemaţi de dovlecei.

II

Sergentul Fletcher avea casa de la Little Paddocks la dispoziţie.

Era ziua liberă a lui Mitzi, care se ducea întotdeauna cu autobuzul de ora 11.00 la Medenham Wells. Sergentul aranjase cu domnişoara Blacklock să aibă acces în toată casa. Ea şi Dora Bunner plecaseră în sat.

Fletcher se mişcă repede. Cineva din casă unsese balamalele uşii şi oricine făcuse acest lucru acţionase pentru a putea să părăsească salonul neobservat, de îndată ce se stingea lumina. Constatarea o scotea din cărţi pe Mitzi, care n-ar fi avut nevoie de uşa în cauză.

Deci cine ieşise din salon? Fletcher se gândi să-i taie de pe listă şi pe vecini, care n-ar fi avut cum să ungă şi să pregătească uşa. Mai rămâneau Patrick şi Julia Simmons, Phillipa Haymes şi, posibil, Dora Bunner. Tinerii Simmons erau în Milchester, iar Phillipa Haymes, la lucru. Sergentul Fletcher avea libertatea de a descoperi orice secret. Dar casa nu-i oferea nici un indiciu. Fletcher, expert în electricitate, nu descoperi nimic suspect la sistemul de iluminat care să sugereze cum fusese întrerupt curentul. Aruncă o privire rapidă prin dormitor, fără să constate nimic neobişnuit. În camera Phillipei erau nişte fotografii cu un băieţel cu ochi serioşi şi altele cu acelaşi băiat, dar la vârste mai mici, un pachet cu scrisori de la şcolar, unul sau două programe de teatru. Julia avea în cameră un sertar plin de instantanee din sudul Franţei. Poze cu marea şi în faţa unei vile frumoase. Patrick păstra câteva amintiri din marină. Dora Bunner avea câteva lucruşoare absolut inofensive.

„Şi totuşi, se gândi Fletcher, cineva din această casă a uns uşa.” Fu întrerupt de nişte zgomote care veneau de jos. Ajunse repede în capătul scării şi privi în jos.

Doamna Swettenham traversa holul cu un coş în mână. Se uita în salon, apoi se îndrepta către sufragerie, de unde ieşi fără coş.

În acel moment parchetul scârţâi sub greutatea lui Fletcher, ceea ce o făcu pe doamna Swettenham să înalţe capul.

— Dumneavoastră sunteţi, domnişoară Blacklock?

— Nu, doamnă Swettenham, sunt eu, răspunse Fletcher.

Doamna Swettenham scoase un ţipăt.

— Vai, ce m-aţi speriat. Credeam că poate a mai intrat vreun hoţ.

Fletcher cobori scara.

— Casa asta nu pare prea bine protejată împotriva hoţilor. Oricine poate intra şi ieşi când are chef?

— Am adus câteva gutui, explică doamna Swettenham. Domnişoara Blacklock vrea să facă peltea de gutui, dar ea nu are un gutui. I le-am lăsat în sufragerie.

Doamna Swettenham zâmbi.

— A, înţeleg. Vă întrebaţi cum am intrat în casă. Pai… pe uşa laterală, aşa cum facem toţi, în fiecare casă. Nimeni nu se gândeşte să încuie uşile până nu se înserează. Mă gândesc că ar fi ciudat să mergi în sat, să-ţi cumperi ceva şi să nu poţi intra să laşi pachetele. Nu mai e ca în trecut, când sunai la uşă, şi-ţi deschidea întotdeauna o servitoare.

Doamna Swettenham dădu din cap dezaprobator.

— Îmi amintesc că în India aveam optsprezece servitori, optsprezece! Fără să o punem la socoteală pe doică. Iar acasă, când eram copil, aveam trei, cu toate că mama a considerat întotdeauna un semn de sărăcie să nu-ţi poţi permite o fată la bucătărie. Trebuie să vă mărturisesc că viaţa din ziua de azi mi se pare foarte complicată, domnule sergent, deşi ştiu că nu ar trebui să mă plâng. E cu atât mai grea pentru minerii care se îmbolnăvesc şi trebuie să părăsească minele ca să se facă grădinari, chiar dacă nu deosebesc buruienile de spanac. Se îndreptă către uşă adăugând: Probabil sunteţi foarte ocupat. N-o să se mai întâmple nimic, nu-i aşa?

— De ce ar trebui să se mai întâmple ceva, doamnă Swettenham?

— Pai din moment ce dumneavoastră sunteţi aici, înseamnă că e ceva în neregulă. Am crezut că e o bandă de spărgători. Îi spuneţi dumneavoastră domnişoarei Blacklock despre gutui?

Doamna Swettenham plecă, iar Fletcher se simţi ca şi cum ar fi primit o lovitură în moalele capului. Se gândise, în mod eronat, după cum îşi dădea seama acum, că persoana care a uns uşa ar fi trebuit să fie cineva din casă. Acum înţelese însă că se înşelase, pentru că un străin nu trebuia decât să aştepte ziua liberă a lui Mitzi şi să pândească momentul când domnişoara Blacklock şi Dora Bunner nu erau acasă. Asta însemna că nu putea elimina de pe lista suspecţilor pe niciunul dintre cei prezenţi în salon în seara atacului.

III

— Murgatroyd!

— Da, Hinch?

— M-am gândit puţin.

— Te-ai gândit, Hinch?

— Da, mi-am pus motoraşul la treabă. Ştii ce cred eu, Murgatroyd? Că atacul acela e cam dubios.

— Dubios?

— Da. Strânge-ţi părul, Murgatroyd, şi ia mistria asta închipuindu-ţi că e un pistol.

— Aaa, făcu domnişoara Murgatroyd, îngrijorată.

— Stai liniştită, n-o să te muşc. Acum, te rog să intri pe uşa de la bucătărie. Tu o să fii hoţul. Stai aici. Acum vei intra în bucătărie să furi ceva. Ia lanterna şi aprinde-o!

— Dar e lumină afară!

— Foloseşte-ţi imaginaţia, Murgatroyd. Aprinde-o!

Domnişoara Murgatroyd se conformă, cam stângaci, în timp ce în mâna cealaltă ţinea mistria.

— Şi acum, fă pe hoţul, zise domnişoara Hinchcliffe. Îţi aduci aminte când ai jucat-o pe Hermia în Visul unei nopţi de vară la Institutul Femeilor? Joacă. Scoate tot ce ai mai bun. „Mâinile sus!” – asta e replica ta – şi încearcă să n-o distrugi spunând: „Te rog”.

Ascultătoare, domnişoara Murgatroyd ridică lanterna, apucă bine mistria şi merse către uşă.

Trecând lanterna în mâna dreapta, apăsă repede pe clanţă şi intră, transferându-şi lanterna în mâna stingă.

— Mâinile sus, strigă ea, agitată. Of, e foarte greu, Hinch.

— De ce?

— Uşa e batantă şi tot vine peste mine, ca să nu mai spun că am ambele mâini ocupate.

— Exact! izbucni domnişoara Hinchcliffe. Şi uşa de la salonul de la Little Paddocks se balansează. Nu e o uşă batantă ca asta, dar nu stă deschisă. De asta a cumpărat Letty Blacklock opritorul acela de uşă din sticlă absolut minunat de la Elliot's de pe High Street. N-o s-o iert niciodată că l-a luat înaintea mea. Aş fi rezolvat problema uşii ăsteia îndărătnice. A fost redus de la opt guinee la şase lire şi a apărut Blacklock şi mi l-a suflat de sub nas. N-am văzut în viaţa mea un opritor de uşă mai frumos.

— Poate că hoţul a pus opritorul în uşă ca să o ţină deschisă, sugeră domnişoara Murgatroyd.

— Fii serioasă, Murgatroyd. Ce crezi? A deschis brusc uşa şi a zis: „Scuzaţi-mă un moment", a pus obstacolul, după care şi-a văzut de treaba urlând: „Mâinile sus!" Încearcă să ţii uşa deschisă cu umărul.

— E greu şi aşa, se plânse domnişoara Murgatroyd.

— Exact, zise domnişoara Hinchcliffe. Un pistol, o lanternă şi o uşă pe care trebuie s-o ţii deschisă – cam mult, nu eşti de acord? Deci care e răspunsul?

Domnişoara Murgatroyd nu se aştepta să i se ceară un răspuns. Se uita întrebătoare şi plină de admiraţie la prietena ei atoateştiutoare, aşteptând să fie luminată.

— Ştim că a avut un pistol, fiindcă a tras, spuse domnişoara Hinchcliffe. Şi mai ştim că a avut o lanternă, pentru că am văzut-o toţi, asta dacă nu suntem victimele unei hipnoze colective sau a unei şmecherii din acelea indiene (ce plictisitor e bătrânul Easterbrook cu poveştile lui indiene). Întrebarea este dacă i-a ţinut cineva uşa.

— Cine ar fi putut face aşa ceva?

— Păi, spre exemplu, ai fi putut fi tu, Murgatroyd. Din câte îmi amintesc, stăteai chiar în dreptul uşii când s-a stins lumina, spuse domnişoara Hinchcliffe râzând din toată inima. Of, Murgatroyd, eşti atât de suspicioasă! Cine te-ar bănui de aşa ceva? Da-mi mistria aia. Slavă Domnului că nu e un pistol, pentru că te-ai fi împuşcat până acum!

IV

— Ce lucru extraordinar, murmură colonelul Easterbrook. Extraordinar, Laura.

— Da, dragul meu?

— Vino în garderobă puţin.

— Ce e?

Doamna Easterbrook apăru în pragul uşii.

— Îţi aminteşti că ţi-am arătat pistolul acela al meu?

— Da, Archie, obiectul ăla negru şi oribil.

— Era un suvenir din Hun. Nu era în sertarul acesta?

— Ba da.

— Nu mai e.

— Archie, e incredibil!

— L-ai pus tu în altă parte?

— Eu? Nici nu îndrăznesc să ating grozăvia aia.

— Crezi că monstrul acela bătrân de „cum o cheamă” l-a luat?

— În nici un caz. Doamna Butt nu face asemenea lucruri. Vrei s-o întreb?

— Mai bine nu. N-am chef să înceapă să răspândească zvonuri. Îţi aminteşti când ţi l-am arătat?

— Cam acum o săptămână, când scotoceai după gulere şi lenjerie şi ai deschis sertarul ăsta. Pistolul era acolo, în spate, şi eu te-am întrebat ce-i cu el.

— Aşa e, îmi amintesc, acum o săptămână. Nu-ţi aminteşti data?

Doamna Easterbrook închise ochii şi începu să se gândească.

— Aha! exclamă ea. A fost într-o sâmbătă, când voiam să mergem la film, dar n-am mai fost.

— Eşti sigură că n-a fost mai înainte? Miercuri? Joi sau chiar cu o săptămână mai devreme?

— Nu, dragă. Îmi amintesc chiar foarte bine. Era sâmbătă, pe 30. Pare că a fost de mult, din cauza evenimentelor care s-au petrecut. Şi o să-ţi spun şi de ce îmi amintesc. Era ziua de după atacul de la domnişoara Blacklock. Atunci când ţi-am văzut pistolul, mi-am amintit ce se întâmplase cu o seară înainte.

— În cazul ăsta mi-am luat o mare piatră de pe inimă.

— De ce spui asta, Archie?

— Pentru că, dacă pistolul meu ar fi dispărut înaintea acelei seri, ar fi existat şansa ca băiatul ăla elveţian să-l fi şterpelit.

— Da’ de unde să fi ştiut el că tu ai un pistol?

— Bandele astea sunt foarte bine organizate şi pot afla totul despre un loc şi cei care trăiesc acolo.

— Cât de multe ştii, Archie!

— Am văzut câteva lucruri la viaţa mea. Dar, din moment ce tu zici că mi-ai văzul pistolul după atac, m-am liniştit. Pistolul pe care l-a folosit individul ăla n-are cum să fie al meu, nu-i aşa?

— Bineînţeles că nu.

— Ce uşurare. Altfel, ar fi trebuit să merg la poliţie. Iar poliţia îţi pune tot felul de întrebări ciudate. Adevărul e că nici nu am permis pentru el, pentru că, după război, uiţi toate obligaţiile astea oficiale. L-am considerat un suvenir de război, nu o armă adevărată.

— Înţeleg perfect.

— Şi totuşi, unde naiba o fi?

— Poate l-a luat doamna Butt. Întotdeauna mi s-a părut o femeie cinstită, dar poate s-a speriat după atac şi s-a gândit că va fi mai în siguranţă dacă va avea un pistol la ea. Dar, chiar dacă l-a luat, nu va recunoaşte niciodată. Nici nu cred că o s-o întreb, pentru că se va simţi ofensată. Şi ce ne facem dacă se supără şi nu mai vrea să vină? Avem o casă aşa de mare şi singură chiar n-aş putea…

— Ai dreptate, zise colonelul. E mai bine să nu spui nimic.

Capitolul 13

DIMINEAŢA ÎN CHIPPING CLEGHORN (continuare)

Miss Marple ieşi pe poarta casei parohiale şi merse pe potecuţa care făcea legătura cu strada principală. Mergea în pas destul de vioi cu ajutorul bastonului trainic al reverendului Julian Harmon.

Trecu pe lângă Red Crow şi pe lângă măcelărie şi se opri câteva clipe să se uite în vitrina magazinului de antichităţi al domnului Elliot. Acesta era strategic situat lângă cafeneaua Bluebird, astfel încât automobiliştii bogaţi, după popasul făcut la o ceaşcă de ceai şi la ceea ce putea fi eufemistic numit „prăjituri de casă”, să fie tentaţi de vitrina aranjată cu grijă a domnului Elliot.

În magazinul său de antichităţi, domnul Elliot avea piese pentru toate gusturile. Două sticle de Waterford puse într-o frapieră impecabilă. Un birou din lemn de nuc făcut din diverse bucăţele şi proclamat a fi un „chilipir autentic”, iar pe o masă, chiar în vitrină, erau mai multe inele pentru uşă, nişte cutiuţe mai speciale, fragmente de sticlă de Dresda, vreo două şiraguri de perle deplorabile, o cană cu inscripţia: „Un cadou de la Tunbridge Wells” şi câteva fleculeţe din argint victorian.

Miss Marple cercetă vitrina cu interes, iar domnul Elliot, un păianjen bătrân şi obez, îşi întinse antenele pentru a vedea ce şanse are să prindă în plasă o nouă muscă.

Dar chiar în momentul în care hotărî că farmecele cadoului din Tunbridge Wells erau probabil puţin cam mult

pentru doamna care stătea la casa parohială (pentru că, logic, domnul Elliot ştia prea bine, la fel ca toată lumea, cine era), Miss Marple o zări cu coada ochiului pe Dora Bunner intrând la Bluebird Cafe şi se gândi că remediul cel mai bun împotriva vântului rece era o ceaşcă de cafea bună.

Înăuntru erau patru sau cinci doamne care, pornite la cumpărăturile de dimineaţă, luaseră o pauză intrând la Bluebird Cafe. Miss Marple încercă să distingă ceva în penumbra din interior, dar fu întâmpinată de vocea Dorei Bunner:

— Buna dimineaţa, Miss Marple. Veniţi să staţi cu mine la masă, sunt singură.

— Mulţumesc.

Miss Marple se aşeză recunoscătoare în micul fotoliu albastru cu muchii ascuţite de la Bluebird.

— Ce vânt rece bate, se plânse ea. Şi nici nu pot merge prea repede din cauza reumatismului.

— Da, ştiu. Am avut sciatică timp de un an şi mai tot timpul eram în agonie.

Cele două doamne discutară o vreme cu mult interes despre reumatism, sciatică şi nevrită. O fată îmbufnată, îmbrăcată într-o uniforma roz, cu un desen reprezentând zborul unor păsări, le luă comanda de cafea şi prăjituri, căscând şi afişând o răbdare prefăcută.

— Prăjiturile, şopti domnişoara Bunner complice, sunt chiar bune aici.

— Mă interesează fata aceea drăguţă pe care am întâlnit-o la întoarcerea din vizita de la domnişoara Blacklock de ieri. Cred că a spus că se ocupă de grădinărit. O cheamă Haynes?

— A, vă referiţi la Phillipa Haymes. „Chiriaşa” noastră, aşa îi spunem, zise domnişoara Bunner râzând de propriul simţ al umorului. E o fată drăguţă şi cuminte. O doamnă, dacă înţelegeţi ce vreau să spun.

— Mă întrebam… am cunoscut un colonel Haymes, din cavaleria indiană. E posibil să fi fost tatăl ei?

— De fapt e doamna Haymes. Văduvă. Soţul ei a fost ucis în Sicilia sau Italia. Poate e vorba de tatăl lui.

— Mă întrebam dacă nu e pe cale să se înfiripe o poveste de dragoste între ea şi tânărul acela înalt, sugeră Miss Marple roşind.

— Cu Patrick? Nu cred…

— Nu, mă refeream la tânărul acela cu ochelari.

— A, Edmund Swettenham. Şşş! Mama lui e puţin mai încolo. Nu ştiu ce să zic. Credeţi că o place? E un tânăr atât de ciudat care spune lucruri supărătoare uneori. Se crede inteligent, zise domnişoara Bunner cu subînţeles şi dezaprobator.

— Inteligenţa nu e totul în viaţă, zise Miss Marple dând din cap. A, iată şi cafeaua noastră!

Fata cea îmbufnată trânti cafeaua pe masă cu zgomot, iar doamnele se serviră cu prăjituri.

— Am înţeles că dumneavoastră şi domnişoara Blacklock aţi fost colege de şcoală. Prin urmare, sunteţi prietene de mult timp.

— E adevărat. Puţini oameni au noroc să aibă prieteni atât de loiali precum domnişoara Blacklock. Ce repede au trecut anii! Letty era o fată atât de drăguţă şi de veselă. Totul pare atât de trist acum.

Miss Marple o aprobă neavând nici cea mai mică idee ce anume era atât de trist.

— Viaţa e complicată, murmură ea.

— Şi de cât curaj e nevoie ca să-ţi porţi crucea”, murmură domnişoara Bunner lăcrimând. Mereu mă gândesc la versul acesta. Răbdare şi resemnare. O asemenea răbdare şi un asemenea curaj ar trebui răsplătite, asta vreau să spun. Consider că nimic nu e suficient de bun pentru draga de domnişoara Blacklock şi că merită tot ce e mai bun.

— Banii, zise Miss Marple, îţi pot face viaţa mult mai uşoară.

Se simţi la adăpost cu această observaţie din moment ce se gândi că domnişoara Bunner se referea la viitoarea

moştenire a prietenei sale. Remarca o făcu însă pe domnişoara Bunner să se gândească la altceva.

— Banii! exclamă ea cu amărăciune. Până n-ai trecut prin aşa ceva, n-ai cum să ştii ce înseamnă să nu-i ai.

Miss Marple dădu din cap cu compasiune.

Domnişoara Bunner continuă să vorbească repede şi din ce în ce mai însufleţită:

— I-am auzit pe mulţi oameni afirmând că mai bine au flori pe masă decât să mănânce şi să nu şi le mai permită. Dar de câte ori n-au avut ce să mănânce acei oameni? Nu ştiu ce înseamnă să-ţi fie într-adevăr foame. Pâine, nişte carne tocată şi o urmă de margarină. Şi mai e ponosirea. Momentul în care-ţi cârpeşti hainele sperând că nu se va observa. Şi toate încercările pe care le faci ca să găseşti un loc de muncă, primind mereu acelaşi răspuns, şi anume, că eşti prea bătrână. Iar când în sfârşit eşti acceptat undeva, constaţi că nu eşti suficient de rezistentă. Leşini şi te întorci de unde-ai plecat. Chiria trebuie plătită mereu, altfel te trezeşti în stradă. Iar în timpurile acestea ai atât de puţin, şi pensia chiar nu-ţi ajunge.

— Ştiu, zise Miss Marple cu blândeţe şi privind cu milă faţa întunecată a domnişoarei Bunner.

— I-am scris lui Letty. Tocmai îi văzusem numele într-un ziar. Era vorba despre o acţiune de caritate la Spitalul Milchester şi am văzut scris negru pe alb numele Letitiei Blacklock. Mi-am amintit de trecut. Nu mai ştiam nimic de ea de ani de zile. A fost secretara acelui om bogat, Goedler. Întotdeauna a fost o fată isteaţă, genul acela care reuşeşte în viaţă. O persoană cu un caracter puternic. M-am gândit că poate îşi va aminti de mine, ea fiind una dintre persoanele cărora le-aş putea cere ajutor. Cineva care te ştie din copilărie, care ţi-a fost coleg de şcoală ştie ce fel de om eşti, îşi dă seama că nu eşti doar un nimeni care cerşeşte milă printr-o scrisoare.

Ochii Dorei Bunner se umplură de lacrimi.

— Apoi Lotty a venit şi m-a luat cu ea, zicând că are nevoie de ajutorul meu acasă. Am fost foarte surprinsă, bineînţeles, dar ziarele răstălmăcesc totul. A fost atât de bună şi de săritoare! Şi-a amintit de momentele frumoase din trecut. Aş face orice pentru ea, absolut orice. Şi chiar mă străduiesc să iasă totul bine, dar uneori mai încurc lucrurile pentru că, asta e, am îmbătrânit. Greşesc şi mă ia şi gura pe dinainte. Dar ea are multă răbdare, iar cel mai drăguţ lucru e că pretinde că are întotdeauna nevoie de mine. Asta înseamnă adevărata bunătate, nu sunteţi de acord?

Miss Marple o aprobă cu blândeţe.

— Într-adevăr, aşa este.

— Întotdeauna mi-am făcut griji, chiar şi după ce m-am mutat la Little Paddocks, întrebându-mă ce s-ar întâmpla cu mine dacă domnişoara Blacklock ar păţi ceva. În ziua de azi se întâmplă tot felul de accidente şi niciodată nu se ştie ce poţi păţi. Nu i-am spus niciodată nimic, normal, dar e posibil să fi ghicit. Pe neaşteptate, m-a anunţat într-o zi că m-a trecut în testament, lăsându-mi o rentă şi, ceea ce preţuiesc şi mai mult, toată mobila ei deosebită. Am fost copleşită. Mi-a spus că nimeni n-ar aprecia-o la adevărata ei valoare, aşa cum aş face eu, şi chiar are dreptate, pentru că nu suport să văd vreun porţelan ciobit. Iar oamenii sunt din ce în ce mai neglijenţi cu lucrurile. Ştiţi, nu sunt chiar atât de proastă precum par şi îmi dau seama când se profită de Letty, iar unele persoane chiar fac asta. Cred că draga domnişoară Blacklock are uneori prea multă încredere în oameni.

— Asta e o greşeală, observă Miss Marple.

— Aşa este. Eu şi cu dumneavoastră, Miss Marple, cunoaştem lumea. Biata domnişoară Blacklock…

Miss Marple se gândi că se presupune că şi domnişoara Blacklock cunoaşte lumea, din moment ce fusese secretara unui om de afaceri important. Dar probabil Dora Bunner se referise la faptul că domnişoara Blacklock nu ştiuse

niciodată cum e să ai probleme financiare şi asta o împiedicase să cunoască profunzimile fiinţei umane.

— Patrick ăla! izbucni domnişoara Bunner atât de brusc încât Miss Marple tresări. I-a cerut bani, de două ori, din câte ştiu, pe motiv că nu se descurcă şi că are datorii. E mult prea generoasă. Când vreau să-i deschis ochii, nu-mi spune decât: „Băiatul e tânăr, Dora. Iar când eşti tânăr, ai aripi”.

— Cam aşa este. Mai ales că tânărul este şi chipeş.

— Prea multă frumuseţe dăunează. Tot timpul e pus pe glume. Şi probabil are şi multe cuceriri. Pentru el nu sunt decât un subiect demn de luat peste picior. Nu pare să realizeze că oamenii au sentimente.

— Tinerii nu prea ţin cont de asemenea lucruri.

Domnişoara Bunner se aplecă înainte, cu un aer misterios.

— Nu veţi sufla o vorbă, nu-i aşa? întrebă ea. Nu mă pot abţine să nu bănuiesc că a fost implicat în afacerea asta oribilă. Cred că-l cunoştea pe omul acela, poate chiar şi Julia. N-am îndrăznit să-i sugerez aşa ceva domnişoarei Blacklock, dar cred că am făcut-o deja, iar ea nici n-a vrut să audă aşa ceva. Şi, oricum, e ciudat, pentru că el e nepotul ei, sau, mă rog, un fel de văr, iar dacă tânărul elveţian s-a sinucis, Patrick ar putea fi considerat moralmente vinovat, nu? În eventualitatea în care el a pus totul la cale. Sunt destul de confuză în legătură cu toate astea. Şi toţi fac atâta caz în legătură cu cea de-a doua uşă a salonului! Şi asta mă îngrijorează, pentru că detectivul a spus că i-au fost unse balamalele. Pentru că, vedeţi dumneavoastră, eu am văzut…

Se întrerupse brusc. Miss Marple încercă să spună ceva pentru a o ajuta.

— Înţeleg că vă e greu, mai ales că n-aţi vrea ca poliţia să fie implicată.

— Tocmai asta e, strigă Dora Bunner. Mă trezesc noaptea din somn îngrijorată, pentru că, vedeţi, l-am găsit pe Patrick ieri în magazia de unelte. Mă uitam după ouă şi l-am văzut

cu o pană şi o ceaşcă cu vaselină. Iar când m-a văzut, a tresărit vinovat şi a spus: „Tocmai mă întrebam ce caută lucrurile astea aici”. E mereu pe fază, normal, şi probabil asta i-a venit în minte să zică atunci când m-a văzut. Şi cum era să găsească aşa ceva în magazia de unelte, decât dacă ştia exact ce să caute acolo. Bineînţeles, nu i-am zis nimic.

— Normal că nu.

— Dar i-am aruncat o privire sugestivă, ştiţi ce vreau să zic.

Dora Bunner întinse mâna şi luă o prăjitură de o culoare roz-portocalie cam dubioasă.

— Iar în altă zi, l-am auzit purtând o conversaţie cam suspectă cu Julia. Păreau că se ceartă. El zicea: „Dacă m-aş fi gândit că poţi avea de-a face cu aşa ceva…” iar Julia, care e mereu foarte calmă, i-a răspuns: „Ei, frăţioare, ce-ai fi făcut?” Şi exact în acel moment, din nefericire, podeaua a scârţâit şi m-au văzut, aşa că le-am zis veselă: „Vă certaţi?” Patrick mi-a răspuns: „O avertizez pe Julia să nu facă afaceri pe piaţa neagră”. A fost şiret, ca de obicei, dar nu cred că vorbeau despre aşa ceva. Şi dacă vreţi să ştiţi părerea mea, cred că Patrick a făcut ceva cu lampa din salon ca să stingă lumina, pentru că îmi amintesc foarte clar că era păstoriţa – nu păstorul. Iar a doua zi…

Se opri înverzindu-se la faţă. Miss Marple se întoarse şi o văzu pe domnişoara Blacklock în spatele lor – probabil tocmai atunci intrase.

— Stai la o cafea şi bârfeşti, Bunny? întrebă domnişoara Blacklock cu o urmă de reproş în glas. Bună dimineaţa, Miss Marple. E frig afară, nu-i aşa?

Uşa se deschise cu zgomot şi apăru ca o furtună Bunch Harmon.

— Bună, salută ea. Am ajuns prea târziu pentru o cafea?

— Nu, draga mea, îi răspunse Miss Marple. Ia loc şi serveşte o ceaşcă.

— Trebuie să mergem acasă. Ţi-ai terminat cumpărăturile, Bunny? Tonul i se îndulcise, însă dezaprobarea i se citea

încă în privire.
— Da, mulţumesc, Letty. Trebuie să mai trec doar pe la farmacie, ca să-mi cumpăr nişte aspirină şi câţiva plasturi.
Când uşa de la Bluebird se închise în urma celor două, Bunch întrebă:
— Despre ce vorbeaţi?
Miss Marple nu-i răspunse imediat. Aşteptă ca Bunch să comande, apoi zise:
— Solidaritatea familială e un lucru foarte serios. Foarte trainic. Îţi aminteşti vreun caz celebru, pentru că mie memoria îmi cam joacă feste? Parcă era vorba de un soţ care-şi otrăvise soţia. Cu un pahar de vin. Apoi, la proces, fiica a spus că băuse jumătate din paharul mamei, ca să-şi salveze tatăl. Se mai spune, sau poate sunt doar zvonuri, că nu i-a mai vorbit tatălui său niciodată. Bineînţeles, un tată e ceva, iar un nepot sau un vâr îndepărtat, altceva. Şi totuşi, solidaritatea există pentru că nimeni nu vrea să-şi vadă vreo rudă la răcoare, nu-i aşa?
— Nu, zise Bunch, nu cred că şi-ar dori cineva aşa ceva.
Miss Marple se întinse pe scaun murmurând ca pentru sine:
— Oamenii sunt la fel peste tot.
— Eu cu cine semăn?
— Ei bine, draga mea, tu semeni foarte mult cu tine. Nu-mi aminteşti de nimeni în mod special. Poate cu excepţia…
— Ia să vedem.
— Îmi aminteşti de o menajeră pe care am avut-o.
— O menajeră? Cred că m-aş descurca deplorabil într-o astfel de postură.
— Şi ea era exact la fel. Nu era în stare să servească la masă şi încurca absolut tot, iar boneta ei (asta a fost demult, dragă), nu era niciodată dreaptă.
Bunch şi-o aranjă pe a ei, în mod automat.
— Altceva? întrebă Bunch neliniştită.
— Nu am concediat-o pentru că era foarte plăcut s-o ai în casă şi pentru că mă făcea să râd. Îmi plăcea felul ei de a

spune lucrurilor pe nume. Într-o zi a venit la mine şi mi-a zis:Nu mă pricep la lucruri de-astea, coniţă, dar, după cum stă jos, s-ar zice că Florrie e o femeie măritată”. Şi, într-adevăr Florrie, se încurcase cu un angajat de la coafor. Din fericire, am aflat în timp util pentru a avea o discuţie cu el, aşa că au avut o nuntă frumoasă şi s-au aşezat la casa lor. Era fată bună Florrie, dar se lăsa sedusă de aparenţe.

— Nu a omorât pe nimeni, nu? întrebă Bunch. Mă refer la menajeră.

— În nici un caz. S-a măritat cu un preot baptist şi au avut trei copii.

— La fel ca mine, zise Bunch. Numai că, deocamdată, eu nu-i am decât pe Edward şi pe Susan. După un minut sau două adaugă: La ce te gândeşti acum, mătuşă Jane?

— La multă lume, răspunse Miss Marple cu mintea în altă parte.

— Din St. Mary Mead?

— În mare parte… De fapt, mă gândeam la sora Ellerton, o femeie deosebit de cumsecade. A avut grijă de o bătrână şi se părea că ţinea mult la ea. Apoi bătrâna a murit, şi acelaşi lucru s-a întâmplat şi cu următoarea. Morfină. Totul a ieşit la iveală. Le omora cu blândeţe şi ceea ce e şi mai şocant e că nici nu realiza că face ceva rău. Nu mai aveau mult de trăit, aşa gândea ea, iar una dintre ele mai avea şi cancer, suferind de dureri cumplite.

— Vrei să spui că le omora din milă?

— Nu, nu. Îşi treceau banii pe numele ei, iar ea iubea banii. Şi mai era şi băiatul acela de pe vas – era nepotul doamnei Pusey, care avea o papetărie. Aducea acasă lucruri furate şi o punea pe ea să le vândă. Şi pe urmă, când poliţia a început să pună întrebări, a încercat să-i spargă capul ca să nu-l poată da de gol… Nu era un băiat serios, dar arăta bine. Două fete erau îndrăgostite de el şi a cheltuit mulţi bani cu una din ele.

— Cu cea mai urâtă, presupun, zise Bunch.

— Da, dragă. Şi mai era doamna Cray de la atelierul de lână. Avea un băiat pe care-l răsfaţă îngrozitor şi care s-a înhăitat cu nişte indivizi dubioşi. Ţi-o aminteşti pe Joan Croft, Bunch?

— Nu prea cred.

— Mă gândeam că poate ai văzut-o când ai venit în vizită la mine. Obişnuia să se plimbe ţanţoş fumând o ţigară sau pipă. Odată a fost un atac la bancă, iar ea era acolo când s-a întâmplat. L-a doborât pe atacator şi i-a luat pistolul. A fost felicitată pentru curajul ei.

Bunch ascultă cu mare atenţie, de parcă învăţa pe de rost.

— Şi? făcu ea curioasă.

— Fata aceea de la St. Jean Collines din vara aceea. O fată liniştită, nu atât liniştită, cât tăcută. Toată lumea o plăcea, dar nimeni nu o cunoştea prea bine… Am auzit apoi că soţul ei făcea falsuri, fapt care a îndepărtat-o de oameni şi a transformat-o într-o ciudată. Deprimarea îţi poate face mult rău, să ştii.

— Îţi aminteşti de vreun colonel anglo-indian, draga mea?

— Bineînţeles. Erau maiorul Vaughan la Larches şi colonelul Wright la Simla Lodge. Nu era nimic în neregulă cu ei. Dar îmi aduc aminte de domnul Hodgson, directorul băncii, care a plecat într-o croazieră şi s-a căsătorit cu o femeie care-i putea fi fiică. Nu se ştie de unde provenea, cu excepţia celor povestite de ea.

— Şi minţea?

— Cam aşa ceva.

— Nu-i rău, zise Bunch, numărând persoanele pe degete. O avem pe Dora cea devotată, pe frumosul de Patrick, pe doamna Swettenham şi pe Edmund, pe Phillipa Haymes şi pe colonelul Easterbrook, plus doamna Easterbrook, iar dacă îmi ceri mie părerea, cred că ai absolută dreptate în privinţa ei. Dar ea n-ar avea nici un motiv s-o omoare pe domnişoara Blacklock.

— Poate că domnişoara Blacklock ştie ceva ce ei nu i-ar conveni să se afle.

— Să fie oare chestia ăia veche legată de Tanqueray? Nu prea cred, e prea veche şi cunoscută.

— Posibil. Dar vezi, Bunch, tu nu eşti genul de om căruia să-i pese prea mult de ceea ce gândesc ceilalţi despre tine.

— Înţeleg ce vrei să spui, zise Bunch. Dacă ai fost un singuratic, asemenea unei mâţe vagaboande, iar pe urmă ţi-ai fi găsit o casă, un castron cu lapte şi o mână iubitoare care să te mângâie şi să te alinte, cred că ai face tot posibilul să nu pierzi asta… Trebuie să recunosc că mi-ai prezentat un tablou complet al situaţiei.

— Ţi-a mai scăpat cineva, zise Miss Marple cu blândeţe.

— Da? Despre cine e vorba? Julia? „Julia cea drăguţă şi ciudăţică.”

— Trei şilingi şi şase centi, zise chelneriţa cea îmbufnată, apărând ca prin farmec. Apoi împingându-şi în faţă sânii acoperiţi de păsări, adăugă: Aş vrea să ştiu, doamnă Harmon, de ce m-aţi numit ciudată. Am avut o mătuşă care a trecut la altă religie, însă eu am fost o bună creştină, după cum vă poate confirma şi fostul reverend Hopkinson.

— Îmi pare nespus de rău, se scuză Bunch. Citam dintr-un cântec. Nu ştiam că te cheamă Julia.

— Ce coincidenţă, zise chelneriţa înveselindu-se brusc. Fără supărare, dar când mi-am auzit numele, am crezut că vorbiţi despre mine. Mulţumesc.

Se îndepărtă cu bacşişul primit.

— Mătuşă Jane, pari supărată. Ce s-a întâmplat?

— Sigur că da, murmura Miss Marple. Nu e posibil. Nu există nici un motiv…

— Mătuşă Jane!

Miss Marple ridica bărbia şi zâmbi cu o strălucire în ochi.

— Nu-i nimic, draga mea.

— Ai crezut că ştii cine-i criminalul? întrebă Bunch. Cine era?

— Habar n-am. Mi-a venit o idee pe moment, dar am pierdut-o. Timpul e prea scurt.

— Ce vrei să spui cu asta?

— Doamna aceea din Scoţia poate muri în orice moment.

Bunch ridică vocea:

— Deci chiar crezi în povestea cu Pip şi Emma? Crezi că a fost mâna lor şi că vor încerca din nou?

— Bineînţeles că vor încerca iar, zise Miss Marple, aproape absentă. Dacă au încercat o dată, o vor mai face. Când ţi-ai pus în cap să omori pe cineva, nu te opreşti doar pentru că prima dată n-ai reuşit. Mai ales dacă eşti aproape sigur că nu eşti suspectat.

— Dar dacă e vorba despre Pip şi Emma, nu există decât doi oameni care ar putea fi ei. Patrick şi Julia. Sunt fraţi şi au şi vârsta corespunzătoare.

— Draga mea, nu e chiar atât de simplu pe cât pare. Sunt tot felul de ramificări şi combinaţii. Poate fi soţia lui Pip, dacă e căsătorit, sau soţul Emmei. Mai e mama lor care e interesată, chiar dacă nu e moştenitoare directă. Dacă Lotty Blacklock n-a mai văzut-o de 30 de ani, în mod sigur n-ar mai recunoaşte-o. Bătrânii seamănă între ei. Îţi aminteşti că doamna Wotherspoon şi-a ridicat şi pensia ei, dar şi pe a doamnei Bartlet, deşi cea din urmă era moartă de ani de zile. Oricum, domnişoara Blacklock nu vede prea bine. N-ai remarcat cum se uita la oameni? Apoi mai e şi tatăl copiilor, care se pare, nu era un individ prea cinstit.

— Da, dar e un străin.

— Prin naştere. Ceea ce nu constituie un motiv să credem că vorbeşte o engleză stricată şi gesticulează. Aş îndrăzni să afirm că ar putea juca rolul unui colonel anglo-indian la fel ca pe oricare altul.

— Asta crezi?

— Nu, draga mea. Cred numai că sunt în joc foarte mulţi bani şi mi-e teamă că ştiu foarte bine de ce sunt în stare oamenii să facă pentru a pune mâna pe ei.

— Ştiu despre ce vorbeşti, spuse Bunch. Şi când te gândeşti că în final banii nu le aduc nimic bun…

— Foarte adevărat, însă ei nu realizează lucrul acesta.

— Cred că înţeleg, zâmbi Bunch în felul ei dulce şi un pic şmecheresc. Banii te fac să te gândeşti că totul se va schimba în viaţa ta… chiar şi eu simt asta. Te gândeşti că ai putea face atâtea fapte bune dacă ai avea bani. Proiecte, donaţii pentru orfani, mame singure, bătrâni etc.

Bunch se întunecă la faţă, iar ochii ei se întristară brusc.

— Ştiu ce părere ai, îi zise ea lui Miss Marple. Crezi că aş fi de cea mai joasă speţă, pentru că mă păcălesc singură. Dacă-ţi doreşti bani din motive egoiste, măcar îţi recunoşti adevărata natură. Însă în momentul în care începi să te autoconvingi că ai putea face bine celor din jur cu ajutorul lor, poate că n-ar fi atât de greu să începi să crezi că n-ar fi un capăt de lume să omori pe cineva.

Privirea i se înseninã.

— Dar n-aş fi în stare, să ştii. N-aş putea să omor pe cineva. Nici dacă ar fi bătrân sau bolnav, nici dacă ar fi cel mai mare criminal din lume.

Culese o muscă din zaţul de cafea şi o aşează pe masă, să se usuce.

— Oamenilor le place viaţa, nu-i aşa? La fel şi muştelor. Chiar dacă eşti bătrân şi bolnav şi de-abia te mai târăşti. Julian e de părere că astfel de oameni iubesc viaţa chiar mai mult decât tinerii în putere. Le e mai greu să moară, de aceea se ţin cu dinţii de viaţă. Şi mie îmi place să trăiesc, şi nu mă refer la a fi fericita pur şi simplu sau la a mă simţi bine. Îmi place că trăiesc – că merg şi că simt că sunt aici şi că inima mea bate.

Suflă încetişor peste muscă. Aceasta îşi mişca aripile şi zbură puţin ameţită.

— Înveseleşte-te, dragă mătuşă Jane, o îndemnă Bunch. N-am omorât pe nimeni!

Capitolul 14

O INCURSIUNE ÎN TRECUT.

După o noapte petrecută în tren, inspectorul Craddock coborî într-o mică gară din Highland.

Pentru un moment fu şocat să constate că bogata doamnă Goedler, o invalidă care avea la dispoziţie o casă într-o zonă foarte bună a Londrei, o proprietate în Hampshire şi o vilă în sudul Franţei, alesese să locuiască în această staţiune scoţiană. Aici era privată de multe distracţii şi de vizita multor prieteni. Probabil că se simţea foarte singură sau poate era prea bolnavă ca să mai realizeze ce se petrecea în jurul ei.

Îl aştepta o maşină. Un Daimler mare şi demodat, cu un şofer bătrân. Era o dimineaţă însorită, iar inspectorul se bucură de cei 30 de kilometri de mers, cu toate că nu se putu abţine să nu se mire din nou de aceasta preferinţă a doamnei Goedler pentru izolare. O anume remarca aruncată şoferului îi aduse oarecare lămuriri.

— Aici e casa în care s-a născut. E ultima reprezentantă a familiei. Ea şi domnul Goedler au fost aici mult mai fericiţi decât oriunde altundeva, deşi el nu putea scăpa prea des de la Londra. Dar atunci când putea, erau fericiţi ca doi copii.

Când zări zidurile cenuşii ale bătrânei case, Craddock simţi că se întorcea în timp. Un majordom în vârstă îl întâmpină şi, după ce se spălă şi se bărbieri, fu condus într-o cameră unde ardea un foc imens în şemineu şi i se servi micul dejun.

După ce mâncă, o femeie între două vârste, înaltă şi purtând o uniformă de soră medicală, intră şi se prezentă politicos ca fiind sora McClelland.

— Pacienta mea vă aşteaptă, domnule Craddock, şi este nerăbdătoare să vă cunoască.

— Voi face tot posibilul să fiu o companie plăcută, promise Craddock.

— Trebuie să vă avertizez asupra unor aspecte. Doamna Goedler vă va părea o persoană absolut normală. Va vorbi şi se va simţi bine, după care o vor lăsa puterile. Când se va întâmpla asta, vă rog să mă chemaţi. Ştiţi, e dependentă de morfină. În majoritatea timpului moţăie. Ca s-o pregătesc pentru vizita dumneavoastră, i-am dat un stimulent

puternic. De îndată ce efectul acestuia va trece, va cădea într-o stare de semiconştienţă.

— Înţeleg perfect, domnişoară McClelland. Îmi puteţi spune exact care este starea de sănătate a doamnei Goedler?’

— E pe moarte, domnule Craddock. Nu mai are de trăit mai mult de câteva săptămâni. Dacă v-aş spune că ar fi trebuit să moară de ani de zile, vi se va părea ciudat, dar e purul adevăr. Doamna Goedler mai este vie numai datorită plăcerii şi iubirii ei imense de a trăi. Poate părea bizar să afirmi aşa ceva despre o persoană invalidă care nu şi-a părăsit casa de 15 ani, dar e adevărat. Doamna Goedler n-a fost niciodată o femeie puternică, dar a avut întotdeauna o puternică dorinţă de a trăi. Este şi o femeie de-a dreptul încântătoare, veţi vedea, mai adăugă sora zâmbind.

Craddock fu condus într-un dormitor mare, în care ardea focul şi unde o doamnă în vârsta stătea într-un pat imens cu baldachin. Deşi nu era mai mare decât cu şapte sau opt ani decât Letiţia Blacklock, constituţia ei fragilă o făcea să pară mult mai în vârstă. Părul alb era coafat cu grijă, iar umerii şi gâtul îi erau înfăşuraţi cu un şal bleu. Pe faţa ei se vedeau ravagiile suferinţei îndelungate, dar trăsăturile îi erau blânde. Craddock observă cu uimire o licărire zburdalnică în ochii ei de un albastru-pal.

— E chiar un eveniment, vorbi doamna Goedler, pentru că nu primesc în fiecare zi o vizită de la poliţie. Am înţeles că Letiţia Blacklock a scăpat teafără din atacul ăsta asupra ei. Ce face scumpa mea Blackie?

— E foarte bine, doamnă Goedler, şi vă transmite salutări.

— N-am mai văzut-o de mult timp şi singura noastră legătură a devenit de mulţi ani o felicitare de Crăciun. Am rugat-o să vină aici când s-a întors în Anglia după moartea Charlottei, dar a spus că ar fi dureros după atâta vreme şi poate avea dreptate. Blackie a fost întotdeauna o femeie raţională. Acum un an m-a vizitat o fostă colegă de şcoală şi, Dumnezeule, zâmbi ea, ne-am plictisit de moarte! După ce

am terminat cu amintirile, nu mai aveam nimic să ne spunem. Foarte jenant.

Craddock fu mulţumit să o audă vorbind înainte să pună vreo întrebare. Voia să afle mai multe despre trecut şi, în special, despre legătura Goedler-Blacklock.

— Presupun, zise Belle pe un ton şăgalnic, că vreţi să mă întrebaţi despre bani?! Randall i-a lăsat tot lui Blackie după moartea mea. Randall nu şi-ar fi închipuit niciodată că o să-i supravieţuiesc. Era un bărbat puternic, care n-a fost bolnav în viaţa lui, iar eu aveam mereu dureri, mă plângeam şi consultam o groază de doctori.

— Nu cred că „a se plânge” e tocmai termenul adecvat, doamnă Goedler.

Bătrâna chicoti.

— Nu-mi plângeam de milă, dacă la asta va gândeaţi. Niciodată nu mi-a fost prea milă de mine. Dar părea firesc ca, din moment ce eu eram cea şubredă, să mor prima. Dar n-a fost aşa, n-a fost deloc aşa…

— De ce şi-a făcut soţul dumneavoastră testamentul în acest fel?

— Vreţi să spuneţi de ce i-a lăsat banii lui Blackie? Nu pentru motivele la care, probabil, vă gândiţi dumneavoastră.

Licărirea poznaşă din ochii bătrânei se amplifică.

— Ce minte aveţi şi voi, poliţiştii! Randall n-a fost nici o secundă îndrăgostit de ea, aşa cum nici ea n-a fost de el. Ştiţi, Letiţia a avut mintea unui bărbat. Nu are sentimente ori slăbiciuni feminine. Nu cred că a iubit vreodată un bărbat. N-a fost niciodată foarte drăguţă şi nici n-o interesa moda. Se machia puţin, doar de dragul convenienţelor, şi nu pentru că ar fi crezut că va fi mai frumoasă. N-a cunoscut niciuna dintre plăcerile faptului de a fi femeie, mai zise ea cu milă în glas.

Craddock o privi cu interes pe fragila şi micuţa făptură din patul imens. Îşi dădu seama că Belle Goedler se bucurase şi

încă se mai bucura de faptul că era femeie. Îl privi cu o sclipire jucăuşă în ochi.

— Întotdeauna m-am gândit că e teribil de plictisitor să fii bărbat. Apoi adăugă căzută pe gânduri: Cred că Randall a considerat-o întotdeauna pe Blackie ca pe un fel de frate mai mic. Avea încredere în raţionamentele ei care erau întotdeauna excelente. L-a scos din necaz de mai multe ori.

— Mi-a spus că odată l-a ajutat şi cu bani.

— Şi asta, dar eu mă refeream la mai mult de atât. Pot spune adevărul după atâţia ani. Randall nu prea făcea diferenţa între o escrocherie şi o afacere curată. Nu avea fler şi, săracul de el, nu ştia ce anume e cinstit şi ce nu. Blackie l-a ajutat enorm şi l-a menţinut pe calea cea dreaptă. Ăsta e un lucru care se poate afirma cu tărie despre Letiţia Blacklock, că e cinstită până-n măduva oaselor. Nu ar face niciodată o nedreptate. E o femeie de caracter, iar eu am admirat-o întotdeauna. Fetele astea au avut o copilărie de coşmar. Tatăl era un doctor de ţară, necioplit şi îngust la minte, care le-a tiranizat. Letiţia s-a răzvrătit, a venit la Londra şi s-a pregătit să devină contabilă. Sora ei era invalidă, avea o problemă la genunchi, aşa că n-a văzut niciodată lumea. De aceea, când a murit bătrânul, Letiţia a renunţat la tot şi s-a dus acasă pentru a avea grijă de sora ei. Randall a fost furios, dar asta n-a contat pentru ea. Dacă Letiţia crede că e de datoria ei să facă ceva, nimic n-o opreşte.

— La cât timp după aceea a murit soţul dumneavoastră?

— Cred că după doi ani. Randall şi-a făcut testamentul înainte ca ea să plece din firmă şi nu l-a modificat. Mi-a spus:Nu avem pe nimeni”. (Băieţelul nostru a murit când avea doi ani). „După ce noi doi nu vom mai fi, cred că ar fi cel mai bine ca banii să ajungă la Blackie. Va intra din nou în afaceri şi-i va spori.” Vedeţi, continuă Belle, lui Randall îi plăcea foarte mult întregul proces de a face bani, şi nu atât banii în sine, cât aventura, riscul şi plăcerea jocului. Şi Blackie era la fel ca el. Avea acelaşi spirit aventuros şi

gândea la fel. Săraca, n-a avut însă niciodată parte de lucrurile frumoase, să te îndrăgosteşti, să fii cu un bărbat şi să îl alinţi, să ai copii şi să te bucuri pur şi simplu de viaţă.

Craddock găsi destul de ciudată mila şi dispreţul moderat pe care-l resimţea această femeie, a cărei viaţă fusese marcată de boală, al cărei unic copil murise, al cărei soţ murise, lăsând-o singură, şi care era o invalidă neputincioasă de ani de zile.

Doamna Goedler dădu din cap.

— Ştiu la ce vă gândiţi. Dar am avut toate lucrurile care fac viaţa să merite să fie trăită; poate că mi-au fost răpite, dar le-am avut. Când eram tânără eram veselă şi drăguţă, m-am măritat cu bărbatul pe care l-am iubit, iar el nu a încetat niciodată să mă iubească. Copilul meu a murit, dar m-am bucurat de el timp de doi ani minunaţi. Am avut parte de multă suferinţă fizică, dar, dacă suferi, ştii să te bucuri din plin de momentele lipsite de durere. Şi toată lumea s-a purtat atât de frumos cu mine, întotdeauna… Sunt o femeie norocoasă.

Craddock făcu referire la ceea ce doamna Goedler promise în treacăt puţin mai devreme.

— Spuneaţi acum câteva momente că soţul dumneavoastră i-a lăsat averea domnişoarei Blacklock pentru că nu mai aveaţi pe altcineva. Dar acest lucru nu e chiar adevărat, nu-i aşa? Soţul dumneavoastră avea o soră.

— A, Sonia. S-au certat cu mult timp în urmă şi a rupt orice legătură cu ea.

— N-a fost de acord cu căsătoria ei?

— Exact. S-a măritat cu un om pe nume… oare cum îl chema?

— Stamfordis.

— Aşa este. Dimitri Stamfordis. Randall l-a considerat întotdeauna un escroc. Cei doi nu s-au agreat din prima clipă. Sonia era însă foarte îndrăgostită şi hotărâtă să se căsătorească cu el. Şi, la urma urmei, de ce n-ar fi făcut-o? Sonia nu mai era o fetiţă, avea 25 de ani şi ştia foarte bine

ce face. El chiar era un escroc veritabil. Cred că avea şi cazier, iar Randall a bănuit întotdeauna că numele sub care se prezenta era fals. Sonia ştia toate astea. Ce nu putea înţelegea însă Randall, şi era normal, era faptul că Dimitri era un bărbat foarte atrăgător şi o iubea pe Sonia la fel de mult ca şi ea pe el. Randall a insistat pe ideea că nu se căsătorea cu ea decât din interes, dar n-a fost aşa. Sonia era foarte frumoasă şi inteligentă. Dacă n-ar fi mers sau Dimitri s-ar fi purtat urât cu ea, sau ar fi înşelat-o, l-ar fi părăsit şi ar fi mers mai departe. Era o femeie bogată care putea face orice dorea cu viaţa ei.

— Şi fraţii nu s-au mai împăcat niciodată?

— Nu. Oricum ei nu se înţelegeau prea bine. Sonia n-a putut trece peste faptul că el s-a opus căsătoriei. I-a spus: „Foarte bine. Eşti de-a dreptul imposibil şi e ultima oară când o să mai auzi de mine!”

— Dar n-a fost ultima oară când dumneavoastră aţi auzit veşti despre ea.

Belle zâmbi.

— Da, am primit o scrisoare de la ea după 18 luni de la acel eveniment. Mi-a scris din Budapesta, din câte îmi amintesc, dar nu şi-a dat adresa. M-a rugat să-i spun lui Randall că era foarte fericită şi că tocmai născuse gemeni.

— Şi v-a spus şi cum se numeau?

Belle zâmbi din nou.

— Mi-a spus că se născuseră imediat după prânz şi că vrea să le spună Pip şi Emma. Cred că a făcut o glumă, normal.

— N-aţi mai primit alte veşti de la ea?

— Nu. Mi-a spus că vor pleca pentru o vreme în America. De atunci nu mai ştiu nimic despre ea…

— N-aţi păstrat, din întâmplare, scrisoarea aceea?

— Nu, cred că nu. I-am citit-o lui Randall, iar el a spus: „O să regrete în curând că s-a măritat cu tipul ăsta”. Asta a fost tot ce-a avut de spus, apoi am uitat de existenţa ei. Ieşise din vieţile noastre…

— Cu toate astea, domnul Goedler a lăsat averea copiilor ei, în eventualitatea în care domnişoara Blacklock ar fi murit înaintea dumneavoastră?

— O, aici am intervenit eu. Când mi-a spus de testament, i-am zis: „Şi dacă Blackie moare înaintea mea?” A fost foarte surprins. I-am spus: „Ştiu că Blackie e foarte puternică, iar eu sunt o fiinţă fragilă, dar se pot întâmpla accidente”. Iar el mi-a replicat: „Dar nu mai există nimeni căruia i-aş putea lăsa banii”. „O uiţi pe Sonia.” „Şi să-mi încapă banii pe mâna acelui nenorocit? În nici un caz!” „Atunci îi poţi lăsa copiilor ei, Pip şi Emma, şi celorlalţi care s-or mai fi născut.” A mormăit ceva îmbufnat, dar tot i-a trecut în testament.

— Şi de atunci încoace, întrebă Craddock rar, nu aţi mai primit nici o veste de la cumnata dumneavoastră sau de la copiii acesteia?

— Nimic. E posibil să fi murit sau e posibil să fie oriunde în lume.

„Pot fi în Chipping Cleghorn”, se gândi inspectorul.

Ca şi cum i-ar fi citit gândurile, ochii Bellei Goedler se alarmară. Spuse:

— Nu-i lăsaţi să-i facă rău lui Blackie. Blackie e un om bun, foarte bun, iar răul nu trebuie lăsat…

Deodată vocea i se pierdu, iar Craddock observă umbrele din jurul ochilor şi gurii ei.

— Sunteţi obosită, zise. Voi pleca.

Bătrâna încuviinţă.

— Trimiteţi-o pe Mac la mine, şopti ea. Da, sunt obosită… Aveţi grijă de Blackie… Nimic nu trebuie să i se întâmple… Aveţi grijă de ea, mai zise făcând un semn slab cu mâna.

— Îmi voi da toată silinţa, doamnă Goedler.

Se ridică şi se îndreptă către uşă. Vocea ei stinsă îl urmări.

— Voi muri peste puţin timp şi va fi în pericol. Aveţi grijă…

Se întâlni cu sora McClelland în timp ce ieşea. Îi spuse:

— Sper că nu i-am făcut rău.

— Nu cred, domnule Craddock. V-am spus că o să obosească brusc.

Mai târziu o întrebă pe soră:

— Singurul lucru pe care n-am apucat să-l lămuresc cu doamna Goedler este legat de fotografii vechi. Ştiţi cumva dacă păstrează astfel de fotografii?

Femeia îl întrerupse.

— Mi-e teamă că nu mai există. Toate documentele şi multe lucruri personale plus mobila din Londra s-au pierdut la începutul războiului. Doamna Goedler a suferit cumplit atunci, doar îşi pierduse multe suvenire şi hârtii personale. Mi-e teamă că n-aveţi noroc.

Craddock se resemnă. Totuşi, simţi că nu făcuse această călătorie degeaba, Pip şi Emma, gemenii fantomă, nu erau chiar nişte fantome.

Inspectorul se gândi: „Există un frate şi o soră crescuţi undeva în Europa. Sonia Goedler era o femeie bogată când s-a căsătorit, dar vremurile s-au schimbat. S-au întâmplat lucruri ciudate cu banii în timpul războiului. Deci există doi tineri, copiii unui infractor. Să zicem că ajung în Anglia mai mult sau mai puţin lefteri. Ce-ar face? Ar încerca să descopere rude bogate. Unchiul lor, un om foarte bogat, e mort. Poate că primul lucru pe care l-ar face ar fi să se intereseze de testamentul unchiului lor pentru a vedea dacă, din întâmplare, le-a fost lăsat ceva – lor sau mamei lor. Prin urmare, ar merge la Somerset House şi ar afla conţinutul testamentului, după care ar afla probabil de existenţa Letitiei Blacklock. Apoi ar face cercetări despre văduva lui Randall Goedler. E invalidă, locuieşte în Scoţia şi nu mai are mult de trăit. Dacă această Letiţia Blacklock moare înaintea lor, ar intra în posesia unei mari averi. Şi pe urmă? Craddock îşi continuă raţionamentul: N-ar veni în Scoţia. Ar afla unde locuieşte Letiţia Blacklock şi s-ar duce acolo, dar sub o altă identitate… Ar merge împreuna sau separat? Emma… Mă întreb?… Pip şi Emma… Să nu-mi spui mie Craddock dacă Pip sau Emma, sau amândoi, nu se află în Chipping Cleghorn chiar acum…”

Capitolul 15

DELICIOUS DEATH.

I

În bucătăria de la Little Paddocks, domnişoara Blacklock o instruia pe Mitzi.

— Sandvişuri cu sardine şi cu roşii şi biscuiţi din aceia care-ţi ies atât de bine. Şi mi-ar plăcea să faci prăjitura aia specială.

— O să avem o petrecere?

— E ziua domnişoarei Bunner şi vom avea invitaţi la ceai.

— La vârsta dumneaei n-ar mai trebui să sărbătorească, ci să uite.

— Ei bine, nu mai vrea să uite. Vor fi persoane care îi vor face cadouri şi e frumos să-i organizăm şi o mică petrecere.

— Aţi spus acelaşi lucru şi data trecută şi aţi văzut ce-a ieşit!

Domnişoara Blacklock încercă s-o tempereze.

— De data asta nu se va mai întâmpla nimic.

— De unde ştiţi dumneavoastră ce se poate întâmpla în casa asta? Tremur toată ziua de frică, iar noaptea îmi încui camera şi mă uit în dulap să văd dacă nu-i cineva ascuns acolo.

— Asta ar trebui să te calmeze, zise domnişoara Blacklock cu răceală.

— Prăjitura pe care vreţi s-o fac este… Şi Mitzi scoase nişte vocabule care pentru urechea englezească a domnişoarei Blacklock, sunară a păsărească.

— Da, da. Prăjitura aceea gustoasă.

— Da, e gustoasă, dar eu nu am nimic. Mi-e imposibil s-o prepar. Am nevoie de ciocolata şi mult unt, zahăr şi struguri.

— Poţi folosi pachetul ăsta de unt pe care l-am primit din America şi strugurii pe care-i păstrăm pentru Crăciun. Uite şi ciocolata şi o jumătate de kilogram de zahăr.

Mitzi se lumină brusc la faţa.

— Va ieşi un deliciu, un deliciu, veţi vedea, strigă ea, în extaz. Va fi foarte gustoasă. Şi pe deasupra voi pune

glazură de ciocolată. O voi aranja foarte frumos şi voi scrie pe ea „La mulţi ani”. Englezii ăştia cu prăjiturile lor cu gust de nisip n-au mâncat în viaţa lor o asemenea bunătate. Delicioasă, vor spune, e delicioasă! Chipul lui Mitzi se posomori din nou. Domnul Patrick. A numit-o Delicious Death. Pe prăjitura mea! Nu vreau ca prăjitura mea să se numească aşa!

— A fost un compliment. Voia să spună că ai putea face moarte de om pentru o asemenea prăjitură.

Mitzi o privi neîncrezătoare.

— Mie nu-mi place cuvântul acesta, moarte. Nu vor muri mâncând prăjitura mea, nu, se vor simţi mult, mult mai bine…

— Sunt sigură că toţi ne vom simţi bine.

Domnişoara Blacklock părăsi bucătăria uşurată că reuşise s-o convingă. Cu Mitzi nu se ştia niciodată.

Pe culoar dădu peste Dora Bunner.

— O, Letty, nu crezi că ar fi bine să merg şi să-i spun lui Mitzi cum să prepare corect sandvişurile?

— Nu, zise domnişoara Blacklock încercând s-o reţină pe hol. E în toane bune şi nu vreau s-o deranjăm.

— Dar i-aş putea arăta…

— Te rog să nu-i arăţi nimic, Dora. Acestor străini nu le place să le explici ceva. Urăsc asta.

Dora o privi cu neîncredere, apoi izbucni în râs.

— A sunat Edmund Swettenham. Mi-a urat „La mulţi ani” şi a spus că-mi va face cadou un borcan de miere în după-amiaza aceasta. Nu e drăguţ din partea lui? Nu-mi dau seama cum de a aflat de ziua mea.

— Toată lumea pare să ştie. Probabil că de la tine, Dora.

— Eu am precizat doar că astăzi voi împlini 59 de ani.

— Adică 64, domnişoara Miss Blacklock zâmbind.

— Şi domnişoara Hinchcliffe mi-a zis: „Nu-ţi arăţi vârsta. Câţi ani crezi că am eu?” întrebarea mi s-a părut ciudată, pentru că domnişoara Hinchcliffe ar putea avea orice

vârstă. Apropo, mi-a promis că îmi aduce nişte ouă. I-am spus că găinile noastre nu au prea ouat în ultima vreme.

— N-o s-o ducem prea rău de ziua ta, constată domnişoara Blacklock. Miere, ouă, o minunată cutie cu bomboane de ciocolată de la Julia…

— Nu-mi pot da seama de unde face rost de astfel de lucruri.

— Mai bine nu întreba. Probabil pe căi ilegale.

— Şi broşa asta frumoasă de la tine.

Domnişoara Blacklock îşi privi mândră bluza de care era prins un mic diamant în formă de frunză.

— Mă bucur că-ţi place. Pe mine nu m-au impresionat niciodată bijuteriile.

— O ador.

— Bine. Hai să hrănim raţele.

II

— Ha! exclamă Patrick, odată începută petrecerea în jurul mesei din salon. Ce-mi văd ochii? Delicious Death!

— Şşş, făcu domnişoara Blacklock. Să nu te-audă Mitzi. A făcut foarte urât din cauza poreclei date de tine prăjiturii.

— Nu contează, prăjitura rămâne mortal de delicioasă. Nu e prăjitura pentru aniversarea lui Bunny?

— Ba da, zise domnişoara Bunner. E cea mai frumoasă sărbătorire din viaţa mea.

Avea obrajii îmbujoraţi şi rămăsese aşa din momentul în care colonelul Easterbrook îi înmânase o cutiuţă cu dulciuri şi-i declamase: „Dulciuri pentru cea mai dulce!” Julia îşi întorsese capul pentru a nu izbucni în râs, iar domnişoara Blacklock o mustrase din priviri.

Musafirii serviră ceai, prăjitură, apoi se ridicară de pe scaune.

— Mă simt cam rău, zise Julia. E de la prăjitură, pentru că-mi amintesc că am avut aceeaşi senzaţie şi data trecută.

— Oricum merită, îi replică Patrick.

— Străinii ăştia chiar ştiu să facă prăjituri, zise domnişoara Hinchcliffe. Dar nu sunt în stare să facă o budincă normală.

Toată lumea tăcu, din respect, însă lui Patrick îi stătea pe limba să întrebe dacă chiar îşi dorea cineva o budincă.

— Aveţi un nou grădinar? o întreba domnişoara Hinchcliffe pe domnişoara Blacklock în timp ce se întorceau în salon.

— Nu, de ce?

— Am văzut un individ învârtindu-se pe lângă coteţul găinilor. Părea genul militar.

— O, acela, zise Julia. Acela este detectivul nostru.

Doamna Easterbrook îşi lăsă jos geanta.

— Detectiv? se miră ea. Dar de ce?

— Nu ştiu, zise Julia. Stă cu ochii pe casă. Cred că o apără pe mătuşa Letty.

— Ce prostie, interveni domnişoara Blacklock. Mă pot apăra singură, mulţumesc.

— Dar, oricum, totul s-a terminat acum, strigă doamna Easterbrook. Apropo, chiar voiam să vă întreb, de ce au amânat închiderea cazului?

— Poliţia nu e mulţumită, spuse soţul ei. De asta nu l-au închis.

— În legătură cu ce nu e mulţumită?

Colonelul Easterbrook dădu din cap cu aerul unui om care nu mai ştie ce să spună. Edmund Swettenham, care nu-l suferea pe colonel, zise:

— Adevărul e că toţi suntem suspecţi.

— Suspecţi de ce? interveni din nou doamna Easterbrook.

— Nu contează, pisicuţo, îi răspunse soţul.

— Suntem bănuiţi că vom încerca să comitem o crimă cu prima ocazie, zise Edmund.

— O, te rog încetează, domnule Swettenham, începu să strige Dora Bunner. Sunt sigură că niciunul dintre noi nu ar fi în stare s-o ucidă pe draga noastră Letty.

Urma un moment de tăcere penibilă. Edmund se făcu stacojiu şi bâlbâi:

— Era doar o glumă.

Phillipa sugeră pe un ton ferm că ar putea să asculte ştirile de la ora şase, şi propunerea ei fu întâmpinată cu mult

entuziasm.

Patrick îi şopti Juliei:

— Numai doamna Harmon mai lipseşte. Parc-o şi aud zicând: „Totuşi, cred că cineva încă mai aşteaptă o ocazie ca să vă omoare, domnişoară Blacklock”.

— Mă bucur că ea şi bătrâna aceea, Miss Marple, nu au putut veni, zise Julia. Bătrâna asta e foarte curioasă şi nici nu-i scapă nimic, aş zice eu. E o fire de-a dreptul victoriană.

Ascultând ştirile, cei prezenţi se lăsară prinşi uşor într-o discuţie despre ororile provocate de armele chimice. Colonelul Easterbrook susţinu că ameninţarea cea mai mare pentru civilizaţie o constituia, fără îndoială, Rusia, în timp ce Edmund zise că el avea câţiva prieteni ruşi absolut încântători, dar remarca lui fu primită cu răceală.

Petrecerea luă sfârşit cu ultimele mulţumiri adresate gazdei.

— Te-ai simţit bine, Bunny? întrebă domnişoara Blacklock după ce ultimul musafir fu condus.

— Da, foarte bine. Dar acum mă doare îngrozitor capul. Cred că e din cauza emoţiilor.

— E de la prăjitură, zise Patrick. Şi pe mine mă cam supără ficatul. Iar tu ai mai şi ronţăit ciocolată toată dimineaţa.

— Cred că mă duc să mă întind puţin, zise domnişoara Bunner. O să iau două aspirine şi o să încerc să dorm.

— Aşa să faci, o îndemnă domnişoara Blacklock.

Domnişoara Bunner plecă sus.

— Să mă duc să închid raţele, mătuşă Letty?

Domnişoara Blacklock îi aruncă o privire severă lui Patrick.

— Numai dacă te asiguri că o să le închizi cum trebuie.

— Promit.

— Ia un pahar de vin, mătuşă Letty, o îndemna Julia. După cum spunea bătrâna mea doică: „O să-ţi liniştească stomacul”. Ciudat, dar foarte adevărat în momentul ăsta.

— Cred că e o idee bună. Adevărul e că nu suntem obişnuiţi cu delicatesele. O, Bunny, ce m-ai speriat! Ce s-a întâmplat?

— Nu-mi găsesc aspirina, spuse domnişoara Bunner dezolată.

— Poţi lua din ale mele, draga mea. Sunt chiar lângă pat.

— Găseşti un flacon şi pe măsuţa mea de toaleta, zise Phillipa.

— Mulţumesc foarte mult, dar sper să le găsesc pe ale mele. Trebuie să fie pe aici pe undeva un flacon neînceput. Oare unde le-am pus?

— Am văzut câteva pastile şi prin baie, zise Julia enervată. Casa asta e plină de aspirine.

— Mă irită la culme că sunt atât de neatentă şi de împrăştiată, replică domnişoara Bunner, retrăgându-se din nou sus.

— Săraca Bunny, zise Julia, ridicându-şi paharul. Credeţi că ar fi trebuit să-i dăm nişte vin?

— Mai bine nu, o contrazise domnişoara Blacklock. A avut parte de multe emoţii astăzi şi, oricum, nu-i face bine. Mâine s-ar simţi mai rău. Totuşi, cred că s-a distrat foarte bine!

— De minune, adăugă Phillipa.

— Haideţi să-i dăm şi lui Mitzi un pahar de vin, sugeră Julia. Hei, Pat, strigă ea când îl auzi intrând pe uşa laterală. Cheam-o pe Mitzi.

În felul acesta Mitzi fu adusă, iar Julia îi turnă un pahar de vin.

— În cinstea celei mai bune bucătărese din lume, zise Patrick.

Deşi era măgulită, Mitzi simţi totuşi nevoia să protesteze.

— Nu e chiar aşa. Eu nu sunt bucătăreasă. În ţara mea eram intelectuală.

— În cazul ăsta, te iroseai, îi spuse Patrick. Ce înseamnă să fii intelectual în comparaţie cu săvârşirea unei capodopere ca Delicious Death?

— Să ştii că nu-mi place…

— Nu contează ce-ţi place, fetiţo, replica Patrick. Crede-mă pe cuvânt că am dreptate. Hai să bem toţi în cinstea prăjiturii şi la naiba cu tot ce va urma.

III

— Phillipa, draga mea, vreau să-ţi vorbesc.

— Da, domnişoară Blacklock.

Phillipa Haymes o privi puţin surprinsă.

— Eşti cumva îngrijorată?

— Îngrijorată?

— Mi s-a părut că eşti îngrijorată în ultima vreme. S-a întâmplat ceva?

— Nu, domnişoară Blacklock. Ce să se întâmple?

— Păi, mă întrebam şi eu… Mă gândeam că poate tu şi Patrick…

— Patrick? se miră Phillipa.

— Deci nu e adevărat. Te rog să mă ierţi dacă am fost indiscretă, dar v-am văzut destul de des împreună în ultimul timp. Şi, deşi e vărul meu, cred că Patrick nu e pregătit să fie un soţ bun, deocamdată.

Faţa Phillipei nu trăda nici o emoţie.

— Nu mă voi mai mărita, zise ea.

— Ba te vei mărita într-o zi, copila mea. Doar eşti tânără. Dar să lăsăm asta. Nu cumva ai alte probleme, legate de bani, spre exemplu?

— N-am probleme financiare.

— Ştiu că uneori îţi faci griji pentru educaţia băiatului tău. De aceea aş vrea să-ţi fac o mărturisire. Am fost la Milchester în după-amiaza asta să-mi văd avocatul, pe domnul Beddingfeld. Lucrurile n-au fost chiar liniştite în ultima vreme, aşa că m-am gândit să-mi fac un nou testament, ca să las totul în ordine. În afară de moştenirea lui Bunny, totul îţi va reveni ţie, Phillipa.

— Ce? zise Phillipa absolut răvăşită şi aproape terifiată. Dar n-am nevoie, nu vreau bani. Şi, oricum, de ce mie?

— Poate, zise domnişoara Blacklock pe un ton ciudat, pentru că nu mai am pe nimeni.
— Dar mai sunt Patrick şi Julia.
— Da, Patrick şi Julia, repetă domnişoara Blacklock pe acelaşi ton bizar.
— Sunt rudele dumneavoastră.
— Rude îndepărtate, care nu au nici un drept asupra averii mele.
— Dar nici eu nu am. Nu ştiu de ce vreţi să faceţi asta şi nici nu vreau…
În privirea ei se putea citi mai degrabă ostilitate decât recunoştinţă. Şi parcă se temea de ceva.
— Crede-mă că ştiu ce fac, Phillipa. Am ajuns să ţin la tine şi mai e şi copilul tău… Dacă aş muri acum, nu ai moşteni mare lucru, dar, în câteva săptămâni, situaţia va fi cu totul alta.
Ochii ei întâlniră privirea fixă a Phillipei.
— Dar nu o să muriţi! protestă Phillipa.
— Nu şi dacă iau anumite măsuri.
— Măsuri?
— Da. Gândeşte-te la ce ţi-am spus şi nu-ţi mai face griji.
Părăsi camera pe neaşteptate, iar Phillipa o auzi vorbind cu Julia pe hol.
Julia intră în salon câteva clipe mai târziu, cu ochii scăpărând de mânie.
— Văd că ţi-ai jucat bine cărţile, nu-i aşa, Phillipa? Taci şi le faci…
— Deci ai ascultat conversaţia?
— Exact. Şi cred că trebuia s-o aud.
— Ce vrei să spui?
— Letty a noastră nu e deloc proastă… Oricum, te-ai cam aranjat, Phillipa, nu-i aşa?
— Vai, Julia, n-am vrut, niciodată n-am avut intenţia să…
— N-ai vrut? Bineînţeles că ai vrut. Ai face orice pentru bani, ca să scapi de greutăţi. Dar fii atentă aici, dacă o ucide cineva acum pe mătuşa Letty, tu vei fi suspecta numărul 1.

— În nici un caz. Ar fi o prostie s-o omor acum, pe când, dacă aş aştepta…

— Deci ştii totul despre doamna Cutare care trage să moară în Scoţia. Încep să cred că ai lucrat totul din umbră, Phillipa.

— Nu vreau să vă privez pe tine ori pe Patrick de nimic.

— Chiar nu vrei, draga mea? Îmi pare rău, dar nu te cred.

Capitolul 16

INSPECTORUL CRADDOCK SE ÎNTOARCE.

Inspectorul Craddock avusese o noapte proastă pe drumul de întoarcere spre casă, în care visele lui fuseseră mai mult coşmaruri. Se făcea că rătăceşte pe culoarele unui vechi castel, într-o încercare disperată de a ajunge undeva sau de a împiedica un eveniment să se întâmple. Apoi visase că se trezeşte, simţind o mare uşurare. În acel moment uşa compartimentului său se deschise şi apăru Letiţia Blacklock, plină de sânge, care îl privi cu reproş, spunându-i: „De ce nu m-ai salvat? Ai fi putut, dacă ai fi vrut”.

Atunci se trezi cu adevărat.

Una peste alta, inspectorul se bucură când ajunse în Milchester şi se duse să-i prezinte rezultatul cercetărilor lui Rydesdale, care îl ascultă cu atenţie.

— Nu am aflat ceva nou, zise el. Dar s-a confirmat ceea ce ţi-a spus domnişoara Blacklock. Mă tot gândesc la Pip şi Emma.

— Patrick şi Julia Simmons au vârsta corespunzătoare, domnule. Dacă am putea dovedi că domnişoara Blacklock nu i-a văzut de când erau copii…

Rydesdale îi spuse cu un zâmbet abia schiţat:

— Partenera noastră, Miss Marple, a demonstrat deja acest lucru. Domnişoara Blacklock nu i-a văzut pe niciunul din ei până acum două luni.

— În cazul ăsta, e clar, domnule…

— Nu e chiar aşa de simplu pe cât pare, Craddock. Am făcut cercetări şi, după cât se pare, Patrick şi Julia nu au nici un amestec în povestea asta. Dosarul lui din marină e

autentic şi nu are decât câteva menţiuni de „insubordonare”. Am vorbit şi la Cannes cu o indignată doamnă Simmons care ne-a asigurat că ambii ei copii sunt la Chipping Cleghorn, la verişoara ei, Letiţia Blacklock. Cam asta e!

— Şi doamna Simmons e chiar doamna Simmons?

— E doamna Simmons de multă vreme, asta e tot ce-ţi pot spune, îi răspunse Rydesdale pe un ton aspru.

— Pare destul de clar. Numai că totul se potrivea. Aveau vârsta potrivită, domnişoara Blacklock nu-i cunoştea. Mi se părea că-i găsisem pe Pip şi Emma.

Inspectorul-şef căzu pe gânduri, după care îi întinse peste masă o hârtie lui Craddock.

— Uite ce-am descoperit despre doamna Easterbrook.

Inspectorul citi ridicând din sprâncene.

— Foarte interesant, remarcă el. Cam şmecheră bătrâna, nu-i aşa? Dar ce scrie aici nu poate fi legat de povestea noastră, din câte îmi dau eu seama.

— Se pare că nu. Şi uite încă ceva legat de doamna Haymes.

Craddock ridică iar din sprâncene.

— Se pare că o să mai am o discuţie cu această doamnă.

— Crezi că informaţia asta e relevantă?

— S-ar putea. Ar fi o mare lovitură…

Cei doi bărbaţi tăcură pentru câteva momente.

— Cum s-a descurcat Fletcher, domnule?

— Fletcher a fost foarte activ. A făcut o percheziţie amănunţită a casei, cu acordul domnişoarei Blacklock, dar n-a găsit nimic concludent. Apoi a încercat să descopere cine ar fi putut avea ocazia să ungă uşa aceea, cercetând cine putea fi acasă în ziua liberă a bucătăresei. S-a dovedit un pic mai complicat decât am fi crezut, pentru că se pare că ea iese la plimbare aproape în fiecare după-amiază. De obicei merge în sat, unde se duce să bea o cafea la Bluebird. Aşa că, atunci când domnişoara Blacklock şi

domnişoara Bunner nu sunt acasă, ceea ce se întâmpla mai ales după-amiezile, calea e liberă.

— Şi uşile sunt întotdeauna lăsate deschise?

— Aşa se obişnuia, dar cred că acum le închid.

— Şi la ce concluzii a ajuns Fletcher? Pe cine suspectează că ar fi intrat în casă când nu era nimeni acolo?

— Practic, ar fi putut fi oricare dintre cei prezenţi în noaptea aceea.

Rydesdale consultă o hârtie aflata în faţa lui.

— Domnişoara Murgatroyd a apărut cu o cloşcă. (Sună ciudat, dar asta susţine ea.) Se pare că era foarte fâstâcită şi se contrazicea singură, dar Fletcher crede că asta e firea ei, nefiind vorba de un sentiment de vinovăţie.

— S-ar putea, admise Craddock. E o persoană emotivă.

— Apoi a venit doamna Swettenham să ia o bucată de carne pe care domnişoara Blacklock o lăsase pentru ea pe masa din bucătărie, pentru că domnişoara Blacklock fusese la Milchester cu maşina în ziua aceea, şi întotdeauna îi aduce carne când merge la Milchester. Tu înţelegi ceva din toată povestea asta?

Craddock analiză situaţia.

— De ce nu i-a lăsat chiar domnişoara Blacklock carnea doamnei Swettenham, atunci când a trecut pe lângă casa acesteia, când se întorcea de la Milchester?

— Nu ştiu, dar nu a procedat aşa. Doamna Swettenham pretinde că ea (domnişoara B.) îi lasă întotdeauna pachetul pe masa din bucătărie, iar ei (doamna S.) îi place să treacă după pachet când Mitzi nu e acasă, pentru că uneori Mitzi e foarte nepoliticoasă.

— Plauzibilă explicaţie. Altceva?

— Domnişoara Hinchcliffe a declarat că nu a trecut deloc pe acolo în ultimul timp. Dar nu-i adevărat, pentru că Mitzi a văzut-o ieşind pe uşa laterală într-o zi. La fel şi o anumită doamnă Butt (e una dintre localnice). Pusă faţă în faţă cu aceste mărturii, domnişoara H. A admis că e posibil să fi

trecut pe acolo, dar a uitat. Nu-şi aminteşte de ce s-a dus şi pretinde că ar fi trecut aşa, în vizită.

— Pare destul de ciudat.

— Ciudat e şi felul în care s-a purtat. Apoi mai e şi doamna Easterbrook, care şi-a scos câinii la plimbare şi a trecut, ca din întâmplare, să vadă dacă domnişoara Blacklock nu-i poate împrumuta nişte modele pentru tricotat. Dar domnişoara Blacklock nu era acasă. Aşa că s-a hotărât s-o aştepte puţin.

— Probabil că a rămas să spioneze pe acolo. Sau probabil că a uns balamalele unei uşi. Şi colonelul?

— A apărut într-o zi cu o carte despre India, pe care domnişoara Blacklock îşi dorea s-o citească neapărat.

— Chiar îşi dorea?

— Se pare că a încercat din răsputeri să scape de această plăcere, dar n-a reuşit.

— Nici n-avea cum să scape, observă Craddock.

— Dacă e cineva hotărât să-ţi împrumute o carte, n-ai cum să te opui!

— Despre Edmund Swettenham nu ştim exact dacă a trecut pe la Little Paddocks. E extrem de rezervat. A zis că a trecut de câteva ori pentru a face nişte comisioane mamei sale, dar crede că nu în ultima vreme.

— Oricum declaraţia lui nu e concludentă.

— Aşa este.

Rydesdale zise cu zâmbetul pe buze:

— Nici Miss Marple nu a stat degeaba. Fletcher mi-a raportat că şi-a luat cafeaua de dimineaţa la Bluebird. A băut vin la Boulder şi ceai la Little Paddocks. I-a admirat grădina doamnei Swettenham şi a trecut pe la colonel pentru a-i vedea suvenirele din India.

— Înseamnă că poate să ne spună dacă colonelul Easterbrook e un colonel pukka3.

— În mod sigur ştie, dar colonelul pare în regulă. Va trebui să luăm legătura cu autorităţile din Orientul îndepărtat pentru a ne convinge că a fost acolo.

— Şi între timp, izbucni Craddock, credeţi că domnişoara Blacklock ar fi de acord să plece?

— Să plece din Chipping Cleghorn?

— Da. Să o ia pe credincioasa ei Bunner şi să plece spre o destinaţie necunoscută. De ce să nu meargă în Scoţia să stea cu Belle Goedler? E un loc frumos şi inaccesibil.

— Să stea acolo şi să aştepte ca doamna Goedler să moară? Nu cred că-i va surâde ideea. Nici o doamnă adevărată n-ar proceda aşa.

— Ar putea să-şi salveze viaţa în felul acesta.

— Haide, Craddock, nu-i atât de simplu să elimini pe cineva.

— Chiar credeţi asta, domnule?

— Într-un fel nu e greu deloc, sunt de acord. Există o mulţime de posibilităţi. O lovitură în cap, când iese să închidă găinile, sau un glonţ tras de după un gard viu. Foarte simplu. Dar să omori pe cineva şi nici măcar să nu fii suspectat că ai comis crima e mai greu. Şi cred că şi-au dat toţi seama până acum că suntem cu ochii pe ei. Planul lor iniţial a dat greş. Criminalul nostru trebuie să se gândească la altceva.

— Sunt de acord cu ce spuneţi, domnule, dar să nu pierdem din vedere elementul timp. Doamna Goedler e pe moarte, poate trece în lumea drepţilor în orice clipă. Asta înseamnă că asasinul nostru nu-şi permite să aştepte.

— Corect.

— Şi încă ceva, domnule. El sau ea trebuie să ştie că verificăm pe toată lumea.

— Iar pentru asta avem nevoie de timp, zise Rydesdale dând din cap. Înseamnă să iei legătura cu zone îndepărtate, cu India, spre exemplu. Da, sunt lucruri care se desfăşoară lent, în timp.

— Iată un alt motiv de grabă. Sunt sigur că pericolul e real, domnule. Vorbim de o grămadă de bani care sunt în joc. Dacă Belle Goedler moare…

Se întrerupse pentru că intră un poliţist.

— Vă caută poliţistul Legg de la Chipping Cleghorn la telefon, domnule.

— Fă-mi legătura aici.

Inspectorul Craddock privi cum comisarul-şef se schimbă la faţa.

— Bine, mormăi Rydesdale. Detectivul inspector Craddock va veni imediat.

Puse receptorul în furcă.

— E vorba de?… izbucni Craddock.

Rydesdale negă din cap.

— Nu, zise el. E vorba despre Dora Bunner. Voia să ia nişte aspirină şi, din câte se pare, a luat dintr-un flacon aflat lângă patul Letitiei Blacklock. Mai erau câteva pastile în flacon. A luat două şi a mai lăsat una. Doctorul a luat-o pentru a putea fi analizată, dar spune că, în mod sigur, nu este aspirină.

— E moartă?

— Da. A fost găsită moartă în patul ei, în dimineaţa asta. După cum susţine doctorul, a murit în somn. Nu crede că a fost moarte naturală, deşi domnişoara Bunner nu era tocmai sănătoasă. E de părere că a fost otrăvită. Vom primi diseară rezultatele autopsiei.

— Aspirine lângă patul Letitiei Blacklock… Foarte inteligentă mişcare. Patrick mi-a spus că domnişoara Blacklock a aruncat o jumătate de sticlă cu vin şi a deschis una nouă. Nu cred că s-ar fi gândit să faci acelaşi lucru cu un flacon desfăcut de aspirina. Cine a fost în casă în perioada aceasta, mai precis în ultimele două zile? Cred că pastilele au fost puse acolo de curând.

Rydesdale îl privi.

— Toţi suspecţii noştri au fost prezenţi ieri acolo, la petrecerea de ziua domnişoarei Bunner. Oricare dintre ei se putea strecura până sus să înlocuiască flacoanele. Sau oricare dintre membrii familiei putea să facă acest lucru oricând.

Capitolul 17

ALBUMUL.

Stând în faţa porţii casei parohiale, bine înfofolită, Miss Marple luă biletul din mâna lui Bunch.

— Transmite-i domnişoarei Blacklock, zise Bunch, că lui Julian îi pare foarte rău că nu poate veni el însuşi, dar trebuie să se ocupe de un prizonier care e pe moarte la Locke Hamlet. Va veni după prânz, dacă domnişoara Blacklock va dori să-l primească. Biletul conţine instrucţiunile pentru înmormântare. El crede că ar fi mai bine să fie joi, dacă ancheta are loc miercuri. Săraca Bunny. Într-un fel numai ei i se putea întâmpla să moară otrăvită cu aspirina care era destinată altcuiva. La revedere, draga mea. Sper ca plimbarea nu te va obosi prea tare. Mi-e imposibil să te însoţesc, pentru că trebuie să merg cu copilul acela la spital, imediat.

Miss Marple o linişti în privinţa plimbării, aşa că Bunch fugi. În timp ce o aştepta pe domnişoara Blacklock, Miss Marple aruncă o privire prin salon, întrebându-se ce anume voise să spună Dora Bunner în dimineaţa aceea, la cafeneaua Bluebird, când afirmase că bănuia că Patrick „umblase la veioză” pentru „a defecta lumina”. Ce veioză? Şi cum s-o strice?

Miss Marple ajunse la concluzia că se referea la mica veioză de pe masa de lângă fereastra boltită. Mai spusese ceva despre un păstor sau o păstoriţă, iar veioza era, într-adevăr, un exemplar delicat din porţelan de Dresda, înfăţişând un păstor cu haină albastră şi pantaloni roz, care ţinea ceea ce, la origine, fusese un suport pentru lumânări, dar care acum fusese adaptat pentru curentul electric. Abajurul era din pergament transparent şi puţin cam mare, astfel încât aproape că acoperea figurina. Ce mai spusese oare Dora Bunner? „Îmi amintesc perfect că era păstoriţa. Iar în ziua următoare…” În mod clar, acum era păstorul.

Miss Marple îşi aminti că atunci când ea şi Bunch veniseră să ia ceaiul, Dora Bunner făcuse o remarcă legată de veioză, cum că ar fi perechea alteia. Afirmaţia avea sens, un

păstor şi o păstoriţă. Şi fusese veioza cu păstoriţa în ziua atacului, iar în dimineaţa următoare apăruse cealaltă veioză, cea care era şi acum pe masă, cu păstorul. Veiozele fuseseră schimbate între ele în acea noapte. Iar Dora Bunner avusese motive să creadă (sau crezuse pur şi simplu) că Patrick le schimbase.

De ce? Pentru că, dacă veioza iniţială ar fi fost examinată, s-ar fi dovedit cum reuşise Patrick să facă lumina să se stingă la momentul oportun. Dar oare cum reuşise? Miss Marple examină cu atenţie veioza aşezată în faţa ei. Cablul se întindea pe o parte a mesei, după care cobora, fiind conectat la priza din perete. Un întrerupător în formă de pară se afla la jumătatea firului. Lui Miss Marple nu i se păru nimic suspect, pentru că nu ştia mare lucru despre electricitate.

Se întrebă unde era veioza cu păstoriţa. În camera de oaspeţi, sau aruncată pe undeva, sau în locul unde Dora Bunner îl surprinsese pe Patrick Simmons cu o pană şi o ceaşcă de ulei în mână? În magazia de unelte? Miss Marple se hotărî să-i spună toate aceste amănunte inspectorului Craddock.

La început, domnişoara Blacklock ajunsese la concluzia că nepotul ei, Patrick, ar fi putut fi responsabil de anunţul acela din ziar. O asemenea părere instinctivă se dovedise a fi de multe ori corectă, după cum credea Miss Marple. Pentru că, dacă-i cunoşti pe oameni îndeajuns de bine, poţi bănui de ce sunt în stare…

Patrick Simmons…

Un tânăr frumos. Un tânăr atrăgător, pe care îl plăceau atât tinerele, cât şi bătrânele. Acelaşi gen de bărbat, poate, ca acela care devenise soţul surorii lui Randall Goedler. Ar putea fi Patrick Simmons „Pip”? Dar fusese în marină în timpul războiului, iar poliţia putea cu uşurinţă verifica acest lucru.

Numai că uneori oamenii erau în stare să joace de minune un rol… şi, cu puţin curaj, puteau ajunge departe…

Uşa se deschise şi domnişoara Blacklock intră. Miss Marple constată că părea mult îmbătrânită şi toată viaţa şi energia îi dispăruseră de pe chip.

— Îmi pare rău că vă deranjez, începu Miss Marple, dar vicarul trebuie să se ocupe de un prizonier care e pe moarte, iar Bunch – de un copil care trebuie dus la spital. Vicarul v-a scris acest bilet.

Îi întinse bileţelul, iar domnişoara Blacklock îl luă şi îl deschise.

— Vă rog, luaţi loc, Miss Marple, zise ea. Vă mulţumesc că mi-aţi adus biletul.

Apoi îl citi.

— Vicarul e un om foarte înţelegător, spuse ea încetişor. Fără consolări inutile… Transmiteţi-i că sunt de acord cu tot ce mi-a propus. Imnul ei preferat era Lead Kindly Light.

Rămase fără grai.

Miss Marple spuse cu blândeţe:

— Ne cunoaştem de foarte puţin timp, dar să ştiţi că-mi pare foarte rău.

În acel moment, fără să se mai poată controla, Letiţia Blacklock începu să plângă. Era o durere copleşitoare care semăna cu un fel de neputinţă. Miss Marple tăcu respectându-i durerea.

Domnişoara Blacklock se aşeză, în sfârşit. Faţa îi era inundată de lacrimi.

— Îmi pare rău, spuse ea. Nu m-am mai putut controla, pur şi simplu. Ce pierdere! Ea era singura mea legătura cu trecutul. Singura care… care-şi mai amintea. Acum că s-a dus, am rămas singură.

— Înţeleg foarte bine ce vreţi să spuneţi. Eşti singur când ultima persoană care-şi aminteşte moare. Am nepoţi, nepoate şi prieteni buni, dar nu mai există nimeni care să mă fi cunoscut în tinereţe, nimeni din vremurile bune. Sunt singură de ceva vreme.

Cele două femei nu mai spuseră nimic câteva momente.

— Mă înţelegeţi foarte bine, zise Letiţia Blacklock. Se ridică şi merse la birou. Trebuie să-i scriu câteva cuvinte vicarului, începu să scrie încet, ţinând stiloul într-un fel neobişnuit. Am artrită, explică ea. Uneori de-abia pot să scriu. Închise plicul şi scrise numele destinatarului. Vă rog să fiţi amabilă şi să-i înmânaţi acest plic vicarului.

O voce de bărbat se auzi pe hol, iar domnişoara Blacklock spuse repede:

— A sosit inspectorul Craddock.

Se duse la oglinda de lângă şemineu şi se pudră puţin.

Craddock intră foarte posomorât şi abătut.

Îi aruncă lui Miss Marple o privire dezaprobatoare.

— A, deci aici sunteţi.

Domnişoara Blacklock preciză:

— Miss Marple a fost atât de drăguţă şi a trecut să îmi aducă un bilet din partea vicarului.

Miss Marple zise un pic nervoasă:

— Plec imediat, imediat. Vă rog să nu vă supăraţi din cauza mea.

— Aţi fost aici la petrecerea de ieri după-amiază?

Miss Marple răspunse impacientată:

— Nu. N-am fost. Bunch m-a dus în oraş să sun nişte prieteni.

— În cazul acesta, nu-mi puteţi fi de nici un ajutor.

Craddock deschise uşa sugestiv, iar Miss Marple ieşi fâstâcindu-se.

— Femeile astea care-şi bagă nasul peste tot, zise Craddock.

— Cred că sunteţi nedrept cu ea, îi replică domnişoara Blacklock. Chiar a venit să-mi aducă un bilet din parte vicarului.

— Mda, sunt sigur că aşa e.

— Nu cred că a făcut-o din pură curiozitate.

— Poate aveţi dreptate, domnişoară Blacklock, dar eu am un nas foarte bun în ceea ce le priveşte pe bătrânele astea băgăcioase…

— Este o fiinţă absolut inofensivă, spuse domnişoara Blacklock.

„Şi periculoasă ca o muşcătură de şarpe”, se gândi Craddock. Dar nu avea de gând să-i facă astfel de confidenţe domnişoarei Blacklock. Acum când nu mai era nici un dubiu că undeva prin apropiere se afla un criminal, ştia că e mai înţelept să vorbească cât mai puţin. Şi nu voia ca următoarea victimă de pe listă să fie Jane Marple. Undeva era un asasin. Dar unde?

— N-o să mai pierd timp cu condoleanţele, domnişoară Blacklock. Adevărul e că moartea domnişoarei Bunner mă face să nu mă simt deloc în largul meu, pentru că ar fi trebuit să fim în stare s-o prevenim.

— Nu prea văd ce-aţi fi putut face.

— Aşa e, n-ar fi fost prea uşor. Dar acum trebuie să ne mişcăm repede. Cine face toate astea, domnişoara Blacklock? Cine a tras două focuri asupra dumneavoastră şi o va mai face, probabil, dacă nu acţionăm rapid?

Letiţia Blacklock se cutremură.

— Nu ştiu, inspectore. Nu am nici o idee!

— Am stat de vorbă cu doamna Goedler şi a încercat să mă ajute pe cât posibil. Dar n-am aflat mare lucru. Sunt doar câteva persoane care ar avea de profitat în urma morţii dumneavoastră. Mai întâi e vorba despre Pip şi Emma. Patrick şi Julia Simmons au vârsta potrivită, dar i-am verificat şi n-am găsit nimic suspect în legătură cu ei. Oricum, nu trebuie să ne limităm numai la ei doi. Spuneţi-mi, domnişoară Blacklock, aţi recunoaşte-o pe Sonia Goedler dacă aţi vedea-o?

— Dacă aş recunoaşte-o pe Sonia? Normal că da, dar de ce…

Se opri brusc.

— Nu, zise ea potolit, nu cred că aş fi în stare. A trecut mult timp, 30 de ani. Probabil că e foarte în vârstă acum.

— Cum arăta înainte?

— Sonia?

Domnişoara Blacklock făcu o pauză de gândire.
— Era destul de micuţă, brunetă…
— Vreo particularitate anume?
— Nu, nu-mi aduc aminte. Era veselă, foarte veselă.
— Probabil că acum nu mai este atât de vesela. Aveţi vreo fotografie cu ea?
— Cu Sonia? Staţi să văd… nu cred că am o fotografie numai cu ea, dar cred că am nişte poze vechi pe undeva, printr-un album, şi e posibil să fie şi ea pe acolo.
— Pot să văd şi eu aceste poze?
— Da, bineînţeles, numai să-mi amintesc unde am pus albumul…
— Spuneţi-mi, domnişoară Blacklock, vi s-ar părea imposibil ca doamna Swettenham să fie Sonia Goedler?
— Doamna Swettenham?
Domnişoara Blacklock se uită la el puţin şocată.
— Dar soţul ei a fost în serviciul guvernului, în India mai întâi şi apoi în Hong Kong.
— Vreţi să spuneţi că astea sunt lucrurile pe care vi le-a spus ea, nu-i aşa? Nu ştiţi exact dacă e adevărat.
— Nu, şopti domnişoara Blacklock. Dacă puneţi problema în acest fel, nu, nu ştiu… Dar doamna Swettenham? E absurd!
— Ştiţi cumva dacă Sonia Goedler a jucat vreodată teatru, ca amatoare, de exemplu?
— Da. Şi era foarte bună.
— Vedeţi! Încă un lucru: doamna Swettenham poartă perucă. Sau, cel puţin, aşa susţine doamna Harmon.
— Într-adevăr, e posibil să poarte perucă. Toate buclele acelea gri sunt prea perfecte ca să fie naturale. Dar tot cred că e absurd ceea ce susţineţi dumneavoastră. E o persoană foarte drăguţă şi uneori chiar amuzantă.
— Dar ce părere aveţi despre domnişoara Hinchcliffe şi domnişoara Murgatroyd? Poate fi vreuna din ele Sonia Goedler?

— Domnişoara Hinchcliffe e prea înaltă. Seamănă cu un bărbat.

— Domnişoara Murgatroyd?

— Sunt sigură că domnişoara Murgatroyd n-ar putea fi Sonia.

— Dumneavoastră nu vedeţi prea bine, nu-i aşa, domnişoară Blacklock?

— Vă referiţi la faptul că sunt mioapă?

— Da. Mi-ar plăcea să văd o poză de-a Soniei Goedler, chiar dacă a trecut mult timp şi fotografiile sunt uzate. Avem ochiul format pentru a descoperi amănunte pe care un amator nu le-ar detecta.

— O să încerc să le caut.

— Acum?

— Cum, vreţi chiar pe loc?

— Aşa aş dori.

— Prea bine. Aşteptaţi o clipă… Am văzut albumul acela când făceam ordine prin bufet. Julia m-a ajutat. Mi-amintesc că a râs de hainele pe care le purtam pe atunci… Am pus cărţile pe raftul din salon. Oare unde am pus albumele şi volumele mari din Art Journal? Ce memorie proastă am! Poate îşi va aminti Julia. E acasă astăzi.

— Mă duc s-o găsesc.

Inspectorul pomi în căutarea Juliei, dar n-o găsi în niciuna dintre camerele de jos. Întrebată unde era domnişoara Simmons, Mitzi răspunse răspicat că nu era problema ei.

— Eu stau în bucătărie şi-mi văd de pregătirea mesei. Şi nu mănânc nimic din ceea ce nu gătesc eu, înţelegeţi? Absolut nimic!

Aflat în capătul scării, inspectorul o strigă pe domnişoara Simmons şi, neprimind nici un răspuns, urcă.

Dădu nas în nas cu Julia în momentul în care cotea pe palier. Aceasta apăruse de pe o uşă care lăsa să se întrevadă o scăriţă în spirală.

— Eram în pod, explica ea. Ce s-a întâmplat?

Inspectorul Craddock îi spuse de ce avea nevoie de ajutorul ei.

— Albumele vechi de fotografii? Da, mi le amintesc foarte bine. Parcă le-am pus în biblioteca din birou. O să le caut.

Coborâră şi intrară în birou. În apropierea ferestrei se afla o bibliotecă mare. Julia deschise o uşă dând la iveală o învălmăşeală de obiecte.

— Vechituri, zise ea. Numai vechituri. Dar bătrânii chiar nu se pot lipsi de ele.

Inspectorul îngenunche şi luă două albume demodate de pe un raft.

— Astea sunt?

— Da.

Domnişoara Blacklock intră şi li se alătură.

— O, deci aici le pusesem. Chiar nu-mi aminteam.

Craddock puse albumele pe masa şi începu să le răsfoiască.

Fotografiile reprezentau femei cu pălării rotunde şi rochii lungi, în care abia puteau păşi, şi aveau explicaţii dedesubt, însă cerneala era veche şi se ştersese.

— Cred că sunt în acesta, zise domnişoara Blacklock. Pe a două sau a treia pagină. Celălalt album conţine fotografii de după nunta Soniei, iar ea nu mai apare în ele.

Întoarse o pagină.

— Aici ar trebui să fie.

Se opri.

Pe pagină erau mai multe locuri goale. Craddock se aplecă şi descifra scrisul şters. „Sonia… eu… R. G.” Şi puţin mai încolo: „Sonia şi Belle pe plajă”. Iar pe pagina următoare: „Picnic la Skeyne”. Întoarse altă pagină: „Charlotte, eu, Sonia, R. G”.

Craddock scrâşni din dinţi.

— Cineva a dezlipit pozele astea şi cred că destul de recent.

— Nu era nici o fotografie lipsă când am răsfoit albumul, zilele trecute. Nu-i aşa, Julia?

— Nu m-am uitat cu mare atenţie decât la câteva rochii. Dar… cred că ai dreptate, mătuşa Letty, nu erau fotografii lipsă.

Craddock deveni şi mai palid.

— Cineva a scos toate pozele cu Sonia Goedler din acest album.

Capitolul 18

SCRISORILE.

I

— Îmi cer scuze că vă deranjez din nou, doamnă Haymes.

— Nu face nimic, spuse Phillipa distantă.

— Haideţi să intrăm în această cameră, vă rog.

— În birou? Dacă doriţi. Dar e foarte frig, pentru că nu e făcut focul.

— Nu-i nimic. Nu va dura mult. Şi, oricum e bine, pentru că aici putem vorbi fără a fi auziţi.

— Contează?

— Pentru mine, nu, doamnă Haymes, dar ar putea conta pentru dumneavoastră.

— Ce vreţi să spuneţi?

— Cred că mi-aţi declarat că soţul dumneavoastră a murit pe câmpul de bătălie, în Italia, nu-i aşa?

— Şi?

— N-ar fi fost mai simplu dacă mi-aţi fi spus adevărul, şi anume că a dezertat din regimentul lui?

O văzu cum se albeşte la faţă şi-şi strânge pumnii.

Spuse cu amărăciune:

— Chiar trebuie să scormoniţi tot?

Craddock îi replică pe un ton aspru:

— Ne aşteptam ca oamenii să spună adevărul în ceea ce-i priveşte.

Phillipa tăcu un timp, apoi spuse:

— Şi?

— Ce vreţi să spuneţi cu „şi”-ul acesta, doamnă Haymes?

— Vă întreb ce o să faceţi în privinţa asta? Veţi spune tuturor? Chiar e necesar, sau corect, sau amabil din partea

dumneavoastră?
— Nu ştie nimeni?
— Aici nu. Harry, spuse ea cu voce schimbată, fiul meu, nu ştie. Nu vreau să afle niciodată.
— În cazul acesta vă asumaţi un mare risc, doamnă Haymes. Spuneţi-i băiatului adevărul, atunci când va fi îndeajuns de mare să înţeleagă. Dacă află pe cont propriu într-o zi, nu-i va pica prea bine. Iar dacă veţi continua să-i umpleţi capul cu poveşti despre tatăl lui care a murit ca un erou…
— Nu fac aşa ceva. Nu-l mint chiar în totalitate. Pur şi simplu nu vorbesc despre acest subiect. Ştie că tatăl lui a fost ucis în război, şi în mare parte pentru noi acesta este adevărul.
— Dar soţul dumneavoastră mai trăieşte?
— Poate. De unde să ştiu?
— Când l-aţi văzut ultima oară?
Phillipa răspunse repede:
— Nu l-am văzut de ani de zile.
— Sunteţi sigură? Nu cumva l-aţi văzut acum două săptămâni?
— Ce vreţi să insinuaţi?
— Nu mi s-a părut posibil ca dumneavoastră să vă fi întâlnit cu Rudi Schertz aici, în chioşc. Dar Mitzi părea foarte convinsă. Insinuez, doamnă Haymes, că bărbatul pe care l-aţi văzut în dimineaţa aceea când v-aţi întors de-la lucru era soţul dumneavoastră.
— Nu m-am întâlnit cu nimeni în chioşc.
— Poate că nu mai avea bani şi a venit la dumneavoastră să ceară ajutor.
— Vă asigur că nu l-am văzut şi nu m-am întâlnit cu nimeni în chioşc.
— Dezertorii sunt adeseori oameni disperaţi. Uneori iau parte şi la jafuri. Atacuri. Lucruri de genul acesta. Şi au pistoale străine, de cele mai multe ori, pe care le-au adus din străinătate.

— Nu ştiu unde este soţul meu. Nu l-am mai văzut de ani de zile.

— Acesta e ultimul dumneavoastră cuvânt, doamnă Haymes?

— Nu mai am nimic de adăugat.

II

Craddock se simţi mânios şi nedumerit după conversaţia cu Phillipa Haymes.

„E încăpăţânată ca un catâr”, îşi spuse el, plin de nervi.

Era aproape sigur că Phillipa minţea, dar nu putuse s-o determine să recunoască.

Ar fi vrut să ştie mai multe despre ex-căpitanul Haymes, dar nu avea decât câteva informaţii insuficiente. Un raport nu tocmai grozav din armată, dar care nu sugera că Haymes ar fi fost un criminal.

În plus, Haymes nu se potrivea în povestea cu uşa unsă.

Treaba asta o făcuse cineva din casă sau cineva care avea foarte lesne acces înăuntru.

Se trezi privind casa scărilor şi, deodată, se întreba ce făcea Julia în pod. Un pod nu era tocmai locul în care sofisticata Julia ar fi mers.

Oare ce căuta acolo?

Ajunse repede la primul etaj. Nu era nimeni acolo. Deschise uşa de unde venise Julia şi urcă pe scara strâmtă până ce ajunse în pod.

Podul era plin de cufere, valize vechi, mai multe mobile stricate, un scaun cu un singur picior, o veioză sparta, nişte farfurii. Deschise unul dintre cufere. Era plin de haine de damă, demodate, dar de bună calitate. Probabil haine ale domnişoarei sau ale surorii ei moarte.

Deschise un alt cufăr. Perdele.

Trecu la o cutie de acte. Conţinea diverse hârtii şi scrisori foarte vechi şi îngălbenite de vreme.

Cutia avea gravate iniţialele C. L. B. Deduse că îi aparţinuse surorii Letitiei, Charlotte. Deschise una dintre scrisori. Începea:

Draga mea Charlotte, Ieri Belle s-a simţit suficient de bine ca să mergem la un picnic. R. G. Şi-a luat zi liberă. Fondarea întreprinderii Asvogel a mers de minune, iar R. G. E foarte încântat. Acţiunile Preference au o valoare mai mare decât cea nominală.

Sări peste restul textului şi se uita la semnătură:

Sora ta, care te iubeşte, Letiţia.

Alese altă scrisoare.

Draga Charlotte, Uneori mi-aş dori să te răzgândeşti şi să ieşi, să cunoşti lumea. Să ştii că exagerezi şi că lucrurile nu sunt aşa de rele precum crezi tu. Iar oamenii trec cu vederea astfel de lucruri. Desfigurarea ta nu e atât de gravă precum crezi.

Îşi aminti ce-i spusese Belle Goedler despre faptul că Charlotte Blacklock era desfigurată sau avea o diformitate. Letiţia renunţase la slujba ei până la urmă, pentru a putea avea grijă de sora ei. Scrisorile erau o mărturie a realei afecţiuni pe care domnişoara Blacklock o nutrea faţă de invalidă. După câte se părea îi scria surorii sale, descriindu-i în amănunt ceea ce făcea zilnic, încercând să o înveselească pe bolnavă. Iar Charlotte păstrase toate aceste scrisori. În unele dintre ele existau şi fotografii. Lui Craddock îi veni o idee sclipitoare. Poate că aici, în aceste scrisori, putea găsi un indiciu. Aici putea descoperi lucruri pe care Letiţia Blacklock le uitase de mult. Scrisorile erau o oglindă a trecutului şi, poate, undeva acolo se afla un amănunt care să-l ajute să facă lumina în acest caz. Erau şi fotografii, iar într-una dintre ele poate se afla şi Sonia Goedler.

Inspectorul Craddock împacheta scrisorile cu grijă, închise cutia şi coborî.

Pe culoar se întâlni cu Letiţia Blacklock, care-l privi cu uimire.

— Ce-aţi făcut în pod? Am auzit zgomot de paşi, dar nu mi-am închipuit că…

— Domnişoara Blacklock, am găsit nişte scrisori scrise de dumneavoastră şi adresate lui Charlotte acum mulţi ani. Îmi permiteţi să le iau şi să le citesc?

Domnişoara Blacklock se înroşi de mânie.

— Chiar trebuie să faceţi asta? De ce? La ce vă folosesc?

— Îmi pot da o imagine a Soniei Goedler, a caracterului ei. Poate descopăr vreo aluzie sau un amănunt care să mă ajute.

— Sunt scrisori personale, inspectore.

— Ştiu.

— Bănuiesc că oricum le veţi lua, pentru că aveţi puterea să faceţi acest lucru. Luaţi-le, luaţi-le! Dar nu veţi găsi mare lucru despre Sonia. S-a măritat şi a plecat după numai un an sau doi de când am început să lucrez pentru Randall Goedler.

Craddock se încăpăţână.

— Ar putea fi ceva. Trebuie să încercam tot. Vă asigur că pericolul e cât se poate de real.

Domnişoara Blacklock spuse muşcându-şi buzele:

— Ştiu. Bunny e moartă pentru că a luat o aspirină care-mi era destinată. Pot urma Patrick sau Julia, Phillipa sau Mitzi, tineri care au toată viaţa înainte. Cineva o să bea un pahar turnat pentru mine sau va mânca o bucată de ciocolată pe care ar fi trebuit s-o mănânc eu. Of! Luaţi scrisorile, luaţi-le! Şi apoi puteţi să le ardeţi. Nu înseamnă nimic pentru nimeni, în afară de mine şi Charlotte. Totul e trecut, s-a terminat…

Îşi duse mâna la colierul de perle false pe care-l purta, iar Craddock nu se putu abţine să nu observe cât de puţin se potrivea cu taiorul şi fusta din tweed pe care le purta.

Mai repetă o dată:

— Luaţi scrisorile!

III

În după-amiaza următoare, Craddock sună la uşa casei parohiale.

Era o zi mohorâtă care anunţa o furtună.

Miss Marple îşi trăsese scaunul aproape de foc şi croşeta. Bunch îngenunchease pe podea şi tăia un material după un tipar.

Luă o pauză, înlăturându-şi o şuviţă de pe frunte, şi îl privi întrebătoare pe Craddock.

— Nu ştiu dacă procedez corect, zise inspectorul adresându-i-se lui Miss Marple, dar aş vrea să frunzăriţi scrisorile acestea.

Le explică pe scurt cum le descoperise în pod.

— Sunt scrisori încărcate de emoţii şi sentimente, adăugă Craddock. Domnişoara Blacklock făcea tot posibilul pentru a menţine treză pofta de viaţă a surorii sale şi lupta pentru sănătatea acesteia. Apar şi menţiuni despre tată, bătrânul doctor Blacklock. Un grobian intimidant, convins de faptul că tot ce spunea sau gândea era adevărul suprem. Probabil a omorât sute de pacienţi din încăpăţânare. Era unul dintre oamenii care nu acceptă nici o idee sau metodă nouă.

— Nu sunt sigură că-l pot blama pentru acest lucru, zise Miss Marple. Întotdeauna am fost de părere că doctorii tineri sunt mult prea nerăbdători să experimenteze. Abia după ce ţi-au scos toţi dinţii şi diverse părţi ale corpului, îţi spun că nu mai pot face nimic pentru tine. Sincer, prefer medicamentele de odinioară, ţinute în sticle mari, negre. La urma urmei, întotdeauna le puteai arunca în chiuvetă dacă ţi se păreau suspecte.

Luă scrisorile pe care i le înmânase Craddock.

— Vreau să le citiţi, deoarece cred că vă este mult mai uşor să înţelegeţi această generaţie decât mine. Nu-mi dau seama prea bine cum gândeau aceşti oameni.

Miss Marple despături o hârtie fragilă.

Dragă Charlotte, Nu ţi-am scris de două zile pentru că aici au apărut nişte complicaţii. Sora lui Randall, Sonia, (Ţi-o aminteşti? A venit să te ia cu maşina în ziua aceea. Cât mi-aş dori să ieşi mai mult!) ne-a anunţat că se căsătoreşte cu un oarecare Dimitri Stamfordis. Nu l-am văzut decât o singură dată. Foarte atrăgător, dar nu un om de onoare, aş

adăuga. R. G. E furios şi spune că e un escroc şi un şarlatan. Belle, drăguţa, nu face altceva decât să zâmbească şi să stea pe canapea. Sonia, care pare atât de nepăsătoare, are un caracter teribil şi e atât de furioasă pe R. G. Încât ieri am avut senzaţia că o să-l omoare!

Am făcut tot ce-mi stătea în putinţă. Am vorbit cu Sonia şi cu R. G. Şi i-am determinat pe amândoi să se mai calmeze puţin, dar când s-au văzut din nou au luat-o de la capăt! Nu mi-am închipuit că va fi atât de complicat. R. G. A făcut cercetări şi se pare că, într-adevăr, acest Stamfordis e o persoană reprobabilă.

Între timp afacerile au fost neglijate. Continui să merg la serviciu şi într-un fel chiar e plăcut, pentru că R. G. Mi-a dat mână liberă. Mi-a zis ieri: „Slavă Domnului că mai sunt şi oameni inteligenţi pe lumea asta. N-o să te îndrăgosteşti niciodată de un escroc, nu-i aşa, Blackie?" I-am răspuns că nu cred că mă voi îndrăgosti niciodată de nimeni. R. G. Mi-a propus să încercam câteva nebunii noi în oraş. Uneori e ca un mic diavol neastâmpărat şi îi place să se joace cu focul. „Eşti chiar hotărâtă să mă menţii pe calea cea dreaptă, nu-i aşa, Blackie?" Şi chiar asta am de gând să fac. Nu pot să-mi dau seama cum de o persoană nu realizează când un lucru nu e corect, dar R. G. Chiar nu-şi dă seama. Nu ştie decât ce e împotriva legii.

Belle râde de toate astea. Crede că toată agitaţia legată de Sonia e o prostie. „Sonia are banii ei, a zis ea. De ce să nu se mărite cu acest om, dacă îşi doreşte?" I-am răspuns că poate acest pas se va dovedi a fi o mare greşeală, iar Belle mi-a replicat: „Niciodată nu e o greşeală să te măriţi cu bărbatul pe care îl iubeşti, chiar dacă mai târziu vei regreta. Cred că Sonia nu vrea să se certe cu Randall din cauza banilor, având în vedere cât de mult iubeşte ea banii".

Dar să lăsăm lucrurile astea. Ce face tata? Nu te voi ruga să-i transmiţi salutările mele. Dar o poţi face dacă tu crezi

că e mai bine aşa. Te-ai mai văzut cu cineva? Nu trebuie să fii morbidă, draga mea.

Sonia mă roagă să te salut din partea ei. Tocmai a intrat şi îşi strânge şi îşi deschide pumnii de parcă ar fi o pisică furioasă care-şi ascute ghearele. Cred că ea şi R. G. Au avut o nouă confruntare. Sonia poate fi foarte enervantă, mai ales când se uita la tine cu privirea aia de gheaţă.

Multe sărutări, draga mea, şi fruntea sus. Tratamentul acesta cu iod poate da rezultate bune. M-am interesat şi pare a fi foarte eficient.

Sora ta care te iubeşte, Letiţia.

Miss Marple împături scrisoarea şi i-o dădu înapoi inspectorului. Apoi rămase pe gânduri.

— Aşadar, ce părere v-a făcut? se grăbi să întrebe Craddock. Ce credeţi despre ea?

— Despre Sonia? E destul de greu să judeci pe cineva după felul în care este văzută de altă persoană… Cred că era foarte hotărâtă să facă ce-şi dorea şi voia să împace şi capra, şi varza…

— Îşi strânge şi îşi deschide pumnii de parcă ar fi o pisică furioasă", murmură Craddock. Asta îmi aminteşte de cineva…

Se încruntă.

— A făcut cercetări… îşi aminti Miss Marple.

— Dacă am putea avea rezultatele acelor cercetări, zise Craddock.

— Scrisoarea îţi aminteşte de cineva din St. Mary Mead? întrebă Bunch, cam imprudentă, având în vedere că avea gura plină de bolduri.

— Nu-mi dau prea bine seama… Doctorul Blacklock are probabil ceva din domnul Curtiss, preotul de la Wesleyan. Nu-şi lăsa copilul să poarte aparat dentar şi zicea că e voinţa Domnului să aibă dinţi strâmbi. „La urma urmei, i-am spus, tu îţi aranjezi părul şi barba. Poate e voinţa Domnului ca părul tău să crească." Mi-a răspuns că asta e cu totul altceva. Dar asta nu ne ajută prea mult în situaţia de faţă.

— N-am descoperit nici acum al cui era pistolul. Nu era al lui Rudi Schertz. Dacă aş şti cine are pistol în Chipping Cleghorn…

— Colonelul Easterbrook are unul pe care îl păstrează în sertarul lui cu gulere.

— De unde ştiţi, doamnă Harmon?

— Mi-a spus doamna Butt, care vine să lucreze la mine cu ziua. Sau, mai bine spus, de două ori pe săptămână. Doamna Butt e de părere că e normal să aibă un pistol, de vreme ce a fost în armată. În felul acesta se poate apăra şi de eventualii hoţi.

— Când v-a spus toate astea?

— Cu mult timp în urmă. Cred că acum şase luni.

— Colonelul Easterbrook? se întrebă Craddock.

— E ca ţintele acelea de la bâlciuri, nu-i aşa? continuă să vorbească Bunch cu gura plină de bolduri. Se învârte, se învârte şi se opreşte la ceva diferit, de fiecare dată.

— Mie îmi spuneţi, mormăi Craddock. Colonelul a fost într-o zi la Little Paddocks pentru a lăsa o carte. Atunci ar fi putut unge uşa. Dar n-a negat nici o clipă că a fost acolo. Nu ca domnişoara Hinchcliffe.

Miss Marple tuşi încetişor.

— Trebuie să fiţi mai înţelegător, având în vedere timpurile pe care le trăim, inspectore.

Craddock o privi neînţelegând unde bătea.

— La urma urmei, dumneavoastră reprezentaţi poliţia, nu-i aşa? Oamenii nu pot spune chiar tot ce ştiu la poliţie, înţelegeţi?

— Nu văd de ce nu, zise Craddock. Doar dacă nu au ceva necinstit de ascuns.

— Se referă la unt, explică Bunch, încercând să înfăşoare o hârtie în jurul piciorului unui scaun. Unt, porumb pentru găini, câteodată smântână şi, uneori, şuncă.

— Arată-i biletul de la domnişoara Blacklock, zise Miss Marple. Nu e foarte recent, dar sună ca un roman poliţist.

— Oare ce-am făcut cu el? La acesta te referi, mătuşă Jane?

Miss Marple luă biletul şi îl citi.

— Da, zise ea încântată. Acesta este.

Îl înmână inspectorului.

M-am interesat, joi este ziua potrivita. Oricând după ora 15. Dacă mai e şi pentru mine, lăsaţi-l la locul obişnuit.

Bunch îşi scoase boldurile din gură şi începu să râdă. Miss Marple urmări faţa inspectorului.

Soţia vicarului începu să-i explice:

— Joi este ziua în care fermele din împrejurimi fac unt. Şi oferă câte puţin tuturor. De obicei, domnişoara Hinchcliffe merge să-l ia. Îi cunoaşte bine pe fermieri datorită faptului că are porci, probabil. Dar totul se face mai pe ascuns, fiind un fel de schimb local. O persoană primeşte unt şi dă în schimb castraveţi sau altceva şi puţină carne atunci când taie un porc. Şi, din când în când, un animal are un accident şi trebuie sacrificat. Toate acestea nu pot fi spuse chiar aşa, pe faţă, din cauza poliţiei. Pentru că bănuiesc că un astfel de schimb nu este tocmai legal. Cred că Hinch s-a strecurat la Little Paddocks cu puţin unt pe care l-a pus în locul obişnuit. Care este un borcan de sub un bufet, apropo.

— Mă bucur că am venit să vă văd, doamnelor, zise Craddock.

— Uneori existau şi bonuri pentru haine, zise Bunch. În general nu se face asta, deoarece nu e considerat un schimb corect. Şi nici banii nu intra în calcul. Însă persoane precum doamna Finch sau doamna Huggins îşi doresc o rochie de lână sau o haină de iarnă şi le plătesc cu bonuri în loc de bani.

— Ar fi bine să nu-mi mai spuneţi nimic, zise Craddock. E ilegal ceea ce faceţi.

— În cazul acesta n-ar trebui să existe legi atât de nedrepte, zise Bunch umplându-şi din nou gura cu bolduri. Eu nu mă implic, normal, pentru că Julian e împotrivă. Dar ştiu ce se întâmplă.

Inspectorul simţi că-l cuprinde disperarea.

— Simplu şi frumos! Şi, cu toate acestea, o femeie şi un bărbat au fost omorâţi, iar altă femeie ar putea fi ucisă înainte să pot descoperi ceva clar. Deocamdată i-am lăsat să aştepte pe Pip şi Emma, pentru că mă concentrez pe Sonia. Îmi doresc să fi ştiut cum arăta. Am găsit în scrisori câteva fotografii, dar cred că nu apare în niciuna.

— De unde ştiţi că nu apare în nici o fotografie? Aveţi semnalmentele ei?

— Domnişoara Blacklock mi-a spus că era micuţă şi brunetă.

— Da? Ce interesant.

— Mi s-a părut că una dintre fotografii îmi aminteşte de cineva. Era o fată înaltă, blondă, cu părul strâns în creştetul capului. Nu ştiu cine ar putea fi. Dar, în orice caz, nu poate fi Sonia. Credeţi că e posibil ca doamna Swettenham să fi fost brunetă în tinereţe?

— Foarte brunetă nu cred, îşi dădu Bunch cu părerea. Are ochi albaştri.

— Am sperat să găsesc o poză cu Dimitri Stamfordis, dar cred că mi-am făcut prea multe iluzii… Îmi pare rău că nu vă spun nimic, domnişoară Marple, zise Craddock strângând scrisorile.

— Vă înşelaţi, îi răspunse Miss Marple. Îmi sugerează destule. Mai citiţi o dată, inspectore, mai ales pasajul în care se specifică faptul că Randall Goedler a făcut cercetări în legătură cu Dimitri Stamfordis.

Craddock o privi uimit.

În acel moment sună telefonul.

Bunch se ridică de pe podea şi merse în hol, unde, în concordanţă cu cele mai solide tradiţii victoriene, fusese plasat telefonul, nemaifiind mişcat de acolo.

Se întoarse şi îl anunţă pe Craddock:

— E pentru dumneavoastră.

Uşor surprins, inspectorul ieşi pe hol, închizând cu grijă uşa sufrageriei în urma lui.

— Craddock? Sunt Rydesdale.

— Da, domnule.

— M-am uitat prin raportul tău. În interogatoriul luat Phillipei Haymes, am observat că ar fi negat că şi-a mai văzut soţul din momentul dezertării acestuia din armată.

— Aşa este, domnule. Voia să fie foarte convingătoare, dar, după mine, minţea.

— Sunt de acord cu tine. Îţi aminteşti de un caz de acum zece zile – un om a fost lovit de un camion şi dus la spitalul Milchester cu contuzii şi fractură pelviană?

— Omul acela care a smuls practic un copil de sub roţile unui camion, sfârşind prin a fi el însuşi lovit?

— Chiar el. Nu avea acte asupra lui şi nimeni nu s-a prezentat să-l identifice. Părea un fugar. A murit azi-noapte în comă. Dar l-am identificat – dezertor din armată, Ronald Haymes, ex-căpitan în South Loamshire.

— Soţul Phillipei Haymes?

— Exact. Avea un bilet vechi către Chipping Cleghorn asupra lui şi o sumă considerabilă de bani.

— Deci până la urmă a luat bani de la soţia lui. Am crezut mereu că el trebuie să fi fost omul cu care vorbise Phillipa în chioşc, când i-a auzit Mitzi. Dar a negat cu îndârjire, normal. Domnule, accidentul a avut loc înainte… Rydesdale îi luă vorba din gură.

— Da, a fost dus la spitalul Milchester în data de 28, iar atacul de la Little Paddocks a avut loc pe 29. Asta îl eliberează de orice bănuială. Soţia lui n-a ştiut însă nimic despre accident şi probabil s-a gândit că el fusese implicat în atac. Dar şi-a ţinut gura, normal, pentru că, la urma urmei, era vorba de soţul ei.

— A făcut un gest foarte nobil, nu-i aşa, domnule? şopti Craddock.

— Să-l salveze pe copilul acela? Da. Curajos. Nu cred că laşitatea l-a făcut pe Haymes să dezerteze. Oricum, acum nu mai contează. Pentru un om ca el, care îşi ascundea identitatea, a fost o moarte bună.

— Mă bucur pentru ea, zise inspectorul. Şi pentru băiatul lor.

— Da, n-ar trebui să-i fie ruşine cu tatăl lui. Iar tânăra va putea să se recăsătorească.

— Chiar mă gândeam la acest aspect, domnule… Deschide posibilităţi.

— Ar fi mai bine să-i dai vestea când ajungi acolo.

— Aşa voi face, domnule. Mă duc acum. Sau mai bine aştept până termină lucrul. Poate va avea un şoc şi, oricum, aş vrea să văd pe altcineva mai întâi.

Capitolul 19

RECONSTITUIREA CRIMEI.

I

— O să-ţi aduc o veioză înainte să plec, spuse Bunch. E întuneric aici. Cred că o să vină furtuna.

Aşează mica veioză de citit pe cealaltă parte a mesei, de unde ar fi putut lumina lucrul de mână al lui Miss Marple, care stătea într-un scaun mare cu spătar.

În acel moment, Tiglath Pileser, pisica, sări şi se repezi la cablul întins pe masă, trăgându-l violent cu ghearele.

— Nu, Tiglath Pileser, nu e voie… E de-a dreptul îngrozitor, la uite, e muşcat peste tot şi aproape rupt. Chiar nu înţelegi, pisică prostuţă, că, dacă mai faci asta, s-ar putea să te curentezi?

— Mulţumesc, dragă, zise Miss Marple întinzând mâna să aprindă veioza.

— Nu se aprinde aşa. Trebuie să apeşi pe întrerupătorul acela mic şi caraghios aşezat de-a lungul cablului. Stai puţin să mult florile de aici.

Ridica o vază cu trandafiri deasupra mesei.

Tiglath Pileser, mişcându-şi coada, dădu jucăuş cu lăbuţa şi îi atinse braţul lui Bunch, care vărsă nişte apă din vază. Apa căzu în zona cablului şi pe Tiglath Pileser, care sări pe podea mieunând cu indignare.

Miss Marple apăsă pe întrerupător şi, în momentul acelea, în zonele unde ajunsese apa apăru o mică flamă şi se auzi

un sfârâit.

— Of, zise Bunch. S-a ars. Bănuiesc că a afectat lumina din întreaga casă.

Încercă să aprindă lumina.

— Mda, nu merge, aşa cum am bănuit. Ce prostie să fie toate legate în acelaşi circuit. Şi am ars şi masa puţin. Numai pisica e de vină. Ce s-a întâmplat, mătuşă Jane? Te-am speriat?

— Nu-i nimic, draga mea. Doar că mi-am dat seama de un lucru pe care ar fi trebuit să-l realizez mai de mult.

— Mă duc să repar siguranţa şi să aduc o veioză din biroul lui Julian.

— Nu te deranja, o să pierzi autobuzul. Nu mai am nevoie de lumină. Vreau doar să stau liniştită şi să mă gândesc la ceva. Grăbeşte-te, altfel o să pierzi autobuzul.

După ce Bunch plecă, Miss Marple stătu liniştită preţ de câteva clipe. În încăpere atmosfera era apăsătoare, prevestind furtuna.

Miss Marple luă o bucată de hârtie.

Mai întâi scrise: „Veioză?” şi sublinie cu o linie groasă. După un minut sau două notă un alt cuvânt.

Creionul ei zbura pe hârtie, făcând tot felul de însemnări misterioase…

II

În camera de zi cam întunecată de la Boulders, cu tavanul scund şi cu ferestrele zăbrelite, domnişoara Hinchcliffe şi domnişoara Murgatroyd aveau o dispută.

— Problema ta, Murgatroyd, spuse domnişoara Hinchcliffe, este că nu încerci.

— Dar crede-mă, Hinch, nu-mi amintesc nimic.

— Ia ascultă aici, Amy Murgatroyd, o să încercăm să gândim constructiv. Până acum n-am strălucit în postura de detectivi. Am greşit în problema aceea cu uşa. N-ai ţinut uşa deschisă pentru criminal, până la urmă. Eşti nevinovată, Murgatroyd!

Domnişoara Murgatroyd zâmbi timid.

— Aşa avem noi noroc să avem cea mai tăcută femeie de serviciu din Chipping Cleghorn, continuă domnişoara Hinchcliffe. De obicei mă bucură acest lucru, însă de data asta nu ne avantajează.

Toată lumea a aflat despre cea de-a doua uşă a salonului, iar noi abia ieri.

— Sincer, tot nu înţeleg cum…

— E foarte simplu. Premisele noastre iniţiale erau corecte. Nu poţi ţine o uşă deschisă, agita o lanternă şi ameninţa cu un pistol, şi toate astea în acelaşi timp. Am păstrat lanterna şi pistolul şi am eliminat uşa. Ei bine, am greşit. Trebuia să eliminăm pistolul.

— Totuşi, a avut un pistol, zise domnişoara Murgatroyd. L-am văzut. Zăcea pe podea, lângă el.

— După ce murise. E foarte clar: nu el a tras cu pistolul.

— Atunci cine?

— Asta o să aflăm. Persoana care a tras e aceeaşi care a pus aspirină otrăvită lângă patul domnişoarei Blacklock şi a omorât-o pe săraca Dora Bunner. Şi nu mai putea fi Rudi Schertz, pentru că e mort de-a binelea. A fost cineva care era în salon în seara atacului şi, probabil, a fost prezent şi la petrecerea de ziua Dorei Bunner. Şi singura persoană pe care putem să n-o mai bănuim este doamna Harmon.

— Crezi că cineva a pus aspirinele alea acolo în ziua petrecerii?

— De ce nu?

— Dar cum a reuşit?

— Păi am mers toţi la toaletă, nu-i aşa? zise domnişoara Hinchcliffe. M-am spălat pe mâini la baie pentru că eram lipicioasă de la prăjitură. Iar micuţa şi drăguţa doamnă Easterbrook şi-a pudrat nasul în dormitorul lui Blacklock, nu?

— Hinch! Crezi că ea…?

— Încă nu-mi dau seama. Dacă a fost ea, n-a fost prea discretă. Dacă vrei să plasezi nişte pastile, nu cred că vrei să fii văzut deloc în dormitor. Oricum, au fost destule ocazii.

— Bărbaţii n-au urcat la etaj.

— Există scara de serviciu. La urma urmei, dacă un bărbat pleacă din cameră, nu-l urmăreşti ca să te asiguri că merge acolo unde crezi tu că merge. Lucrurile astea nu se fac! Deci hai să nu ne mai dondănim, pentru că vreau să revenim la atacul iniţial asupra domnişoarei Blacklock. Pentru început, vreau să încerci să lămureşti lucrurile în mintea ta, pentru că totul depinde de tine.

Domnişoara Murgatroyd păru alarmată.

— Of, draga Hinch, în ce încurcătura mă bag!

— Stai liniştită, nu trebuie să depui prea mult efort pentru a gândi. E o chestiune de ochi. Important e ce ai văzut.

— Dar n-am văzut nimic.

— Problema ta, Murgatroyd, e, cum spuneam mai devreme, că nu încerci. Acum, fii atentă. Uite ce s-a întâmplat. Oricine ar fi cel care a încercat să o omoare pe Letty Blacklock se afla cu noi în cameră în seara aceea. El (spun el pentru că mi-e mai uşor, dar asta nu înseamnă că nu poate fi vorba de o femeie) unsese în prealabil cea de-a doua uşă prin care se poate ieşi din salon şi care se presupunea că era zăvorâtă. Nu întreba când anume a făcut acest lucru, pentru că asta complică lucrurile. De fapt, dacă aş vrea, cred că aş putea merge în orice casă din Chipping Cleghorn şi să fac orice vreau acolo timp de o jumătate de oră, fără să mă vadă nimeni. Nu trebuie decât să ştii clar unde sunt femeile care vin să muncească, proprietarii şi să stabileşti când şi unde au plecat şi când se întorc. Să continuăm. A uns ce-a de-a doua uşă care se putea deschide fără nici un sunet. Uite scenariul. Se sting luminile, iar uşa A (uşa normală) se deschide cu zgomot. Atacatorul intră cu lanterna şi începe să ameninţe. În timpul acesta, pe când noi toţi chicoteam, X s-a strecurat uşor pe uşa B în holul întunecat, s-a dus în spatele elveţianului ăluia idiot, a tras două focuri înspre Letty Blacklock, după care l-a împuşcat pe individ. A lăsat pistolul jos, ca să pară, pentru cei care nu gândesc prea mult, aşa ca tine, că elveţianul a

tras, după care s-a reîntors în cameră, în timp ce restul încercau să găsească o brichetă. Ai înţeles?

— Da, da, dar cine a fost?

— Păi, dacă tu nu ştii, Murgatroyd, atunci nimeni nu ştie.

— Eu? Domnişoara Murgatroyd intră în panică. Dar eu nu ştiu nimic. Pe cuvânt, Hinch!

— Pune la treabă chestia aia pe care o numeşti creier. Pentru început, unde se aflau ceilalţi când s-au stins luminile?

— Nu ştiu.

— Ba ştii. Mă scoţi din sărite, Murgatroyd. Ştii unde erai tu, nu-i aşa? Erai lângă uşă.

— Da, acolo eram. M-a lovit la bătătură când s-a deschis.

— Nu înţeleg de ce nu-ţi faci pedichiura, în loc să te plângi atâta din cauza picioarelor. N-o să mai poţi să-ţi opreşti sângerarea într-o zi. Haide, erai lângă uşă. Iar eu stăteam sprijinită de şemineu, aşteptând ceva de băut. Letty Blacklock era lângă masa din dreptul ferestrei boltite, pregătind ţigările. Patrick Simmons se dusese după băutură în cea de-a doua cameră. De acord?

— Da, da, îmi amintesc.

— Bun. În acel moment cineva s-a dus după Patrick în cea de-a doua cameră sau începuse să se îndrepte într-acolo. Unul dintre bărbaţi. Partea proastă e că nu-mi amintesc care din ei era, Easterbrook sau Edmund Swettenham. Tu îţi aminteşti?

— Nu.

— Normal că nu. Apoi mai era cineva care s-a dus către camera cea mică: Phillipa Haymes. Îmi amintesc foarte bine lucrul acesta, pentru că am observat ce spate drept şi frumos are şi mi-am zis că i-ar sta bine călărind. S-a îndreptat către şemineul din cealaltă cameră, dar nu ştiu ce anume căuta acolo, pentru că, în acel moment s-a făcut întuneric. Prin urmare, astea sunt poziţiile. În camera mică erau Patrick Simmons, Phillipa Haymes şi ori colonelul Easterbrook, ori Edmund Swettenham. Acum te rog să fii

atentă, Murgatroyd. Cel mai probabil ar fi ca făptaşul să fie unul dintre aceştia trei. Dacă cineva intenţiona să iasă pe uşa aceea îndepărtată, ar fi avut grijă să stea într-un loc cât mai convenabil. Prin urmare, după cum am mai spus, poate fi vorba de unul dintre cei trei. Şi, în acest caz, tu nu mai poţi face nimic, Murgatroyd. Domnişoara Murgatroyd se însenină în mod vizibil. Pe de altă parte, continuă domnişoara Hinchcliffe, există posibilitatea ca niciunul dintre cei trei să nu fie cel pe care-l căutăm. Şi aici vei interveni tu, Murgatroyd.

— Dar de unde să ştiu eu ce s-a întâmplat?

— Am mai spus deja: dacă tu nu ştii, nimeni nu ştie.

— Dar chiar nu ştiu! N-am putut vedea nimic.

— Ba ai putut. Eşti singura persoană care ar fi putut. Stăteai în spatele uşii, iar lanterna nu te putea orbi, pentru că între ea şi tine era uşa deschisă. Tu vedeai ce vedea Rudi Schertz în lumina lanternei, pe când noi, restul, eram orbiţi.

— Probabil că nu eram orbită de lumina lanternei, dar n-am văzut nimic, pentru că lumina aceea se tot învârtea…

— Şi pe ce pica lumina lanternei? Pe feţe, nu-i aşa? Pe scaune? Pe mese?

— Da, da… Am văzut-o pe domnişoara Bunner, cu gura căscată şi cu ochii ieşindu-i din orbite, holbându-se şi clipind foarte des.

— Asta e! zise domnişoara Hinchcliffe. Vezi, nu trebuie decât să-ţi pui mintea la contribuţie! Continuă.

— Dar n-am mai văzut altceva, pe cuvânt.

— Vrei să spui că ai văzut o cameră goală? Nimeni nu stătea în picioare sau jos?

— Nu, bineînţeles că nu. Domnişoara Bunner stătea cu gura căscată, iar doamna Harmon stătea pe braţul unui fotoliu. Îşi ţinea ochii închişi şi şi-i acoperise cu palmele, ca un copil.

— Foarte bine. Am aflat ce făceau doamna Harmon şi domnişoara Bunner. Înţelegi cum stă treaba? Cel mai greu e să-ţi ordonezi ideile. După ce o să eliminăm persoanele pe

care le-ai văzut, vom ajunge într-un punct important, şi anume, pe cine n-ai văzut. Te-ai prins? În afară de mese, scaune, crizanteme şi toate celelalte obiecte, erau şi anumite persoane: Julia Simmons, doamna Swettenham, doamna Easterbrook, fie colonelul Easterbrook, fie Edmund Swettenham, Dora Bunner şi Bunch Harmon. Le-ai văzut pe Bunch Harmond şi pe Dora Bunner. Le putem tăia de pe listă. Acum gândeşte, Murgatroyd, gândeşte, erau toate aceste persoane prezente?

Domnişoara Murgatroyd tresări uşor asemenea unei ramuri care se izbeşte de geam. Închise ochii şi începu să murmure…

— Florile… pe masă… fotoliul cel mare… lumina n-ajungea până la tine, Hinch, doamna Harmon…

Telefonul sună strident. Domnişoara Hinchcliffe se duse să răspundă.

— Alo? Gara?

Domnişoara Murgatroyd, ascultătoare, rememora cu ochii închişi evenimentele din seara de 29. Lumina lanternei rotindu-se prin toată camera… un grup de oameni… ferestrele… canapeaua… Dora Bunner… peretele… masa cu veioza… fereastra arcuită… detunătura bruscă a pistolului…

— Extraordinar! făcu domnişoara Murgatroyd.

— Ce? ţipă domnişoara Hinchcliffe nervoasă în telefon. E acolo încă de dimineaţă? De la ce oră? Fir-ar să fie, şi mă suni de-abia acum? O să vă denunţ la Protecţia Animalelor pentru afacerea asta! Ţi-a scăpat? Asta e tot ce poţi să-mi spui?

Trânti receptorul.

— E vorba de câine, zise ea. Prepelicarul. E la gară de azi-dimineaţă, de azi-dimineaţă de la ora opt! Şi n-a băut strop de apă! Iar incompetenţii ăştia mă sună de-abia acum. Mă duc s-o aduc imediat.

Năvăli pe uşă afară, în timp ce domnişoara Murgatroyd se trezi din reverie.

— Stai, Hinch, trebuie să-ţi spun ceva important… nu înţeleg…

Domnişoara Hinchcliffe ieşise valvârtej îndreptându-se către şopronul care servea drept garaj.

— Continuam când mă întorc, strigă ea. Nu pot să te aştept. Eşti în papuci de casă, ca de obicei.

Apăsă acceleraţia şi pomi în trombă. Domnişoara Murgatroyd se dădu în lături.

— Dar Hinch, te rog, ascultă-mă, trebuie să-ţi spun…

— Când mă întorc…

Maşina plecă. Vocea domnişoarei Murgatroyd se auzea slab, din depărtare.

— Dar Hinch, ea nu era acolo.

III

Pe cer se îngrămădiseră nori negrii. În timp ce domnişoara Murgatroyd se uita după maşina care se îndepărta, primii stropi de ploaie începură să cadă.

În stilul ei agitat, domnişoara Murgatroyd se repezi spre sârma pe care atârnase la uscat, cu câteva ore înainte, două perechi de pantaloni şi două pulovere de lână.

Începu să vorbească singură:

— Ce uimitor… of, n-o să dau rufele jos la timp! Şi erau aproape uscate…

Se chinui puţin să desprindă un cârlig de rufe, apoi îşi întoarse capul pentru că auzi pe cineva apropiindu-se.

Apoi îi zâmbi musafirului de bun venit.

— Bună ziua, vă rog să mergeţi înăuntru, vă veţi uda.

— Lăsaţi-mă să vă ajut.

— Dacă nu-i prea mare deranjul… ar fi păcat să se ude din nou. Ar trebui să dau jos frânghia de rufe, dar cred că pot să ajung.

— Poftiţi eşarfa. Să v-o aranjez în jurul gâtului?

— Da, mulţumesc… Da, poate… dacă aş putea să ajung la cârligul ăsta…

Eşarfa de lână îi fu înfăşurată în jurul gâtului, apoi, deodată, laţul se strânse…

Gura domnişoarei Murgatroyd se deschise, dar nu scoase nici un sunet, cu excepţia unui horcăit uşor.

Şi laţul se strânse şi mai tare…

IV

Pe drumul de întoarcere de la gară, domnişoara Hinchcliffe opri maşina ca s-o ia pe Miss Marple, care mergea grăbită pe stradă.

— Hei, strigă ea. O să vă udaţi până la piele. Vă invit să beţi un ceai la mine. Am văzut-o pe Bunch aşteptând autobuzul, ceea ce înseamnă că veţi fi singură în casa parohială. Veniţi la noi. Eu şi Murgatroyd încercăm să facem o reconstituire a crimei şi cred că suntem pe cale de a descoperi adevărul. Nu luaţi în seamă câinele. E cam nervos.

— Ce frumuseţe!

— Da, e un animal frumos! Proştii aceia au ţinut-o la gară de azi-dimineaţă fără să mă anunţe. Dar i-am pus la punct, leneşii naibii. O, scuzaţi-mi limbajul, dar am fost crescută de servitori, acasă în Irlanda.

Maşinuţa se opri cu zgomot în curtea de la Boulders. Un cârd de raţe şi găini le înconjură pe cele două femei, cum se dădură jos din maşină.

— Doamne, Murgatroyd, zise domnişoara Hinchcliffe. Nu le-a dat grăunţe.

— E greu să faci rost de porumb? se interesă Miss Marple.

Domnişoara Hinchcliffe îi făcu cu ochiul.

— Sunt în relaţii bune cu majoritatea fermierilor, zise ea.

Gonind găinile, o conduse pe Miss Marple către casă.

— Sper că nu v-aţi udat prea tare.

— Nu, am un impermeabil bun.

— O să aprind focul dacă Murgatroyd n-a făcut-o deja. Hei, Murgatroyd? Unde e femeia asta? Murgatroyd? Unde s-a dus câinele? A dispărut.

De afară se auzi un lătrat.

— Javră afurisită.

Domnişoara Hinchcliffe merse la uşă şi strigă:

— Cuţu, Cuţu. Ce nume prostesc, dar se pare că aşa au botezat-o. Trebuie să-i găsim alt nume. Hei, Cuţu.

Prepelicarul adulmeca ceva care zăcea sub frânghia întinsă de care atârnau rufele în bătaia vântului.

— Murgatroyd nici nu s-a gândit să strângă rufele de pe sârmă. Oare unde o fi?

Prepelicarul continua să miroasă ceea ce părea a fi un maldăr de haine, apoi îşi ridică botul şi urlă din nou.

— Ce are câinele?

Domnişoara Hinchcliffe se îndreptă către animal, iar Miss Marple, înţelegând deodată totul fugi repede după ea. Stăteau acolo, una lângă cealaltă, în ploaie, iar braţul femeii mai în vârstă se aşează în jurul umerilor celeilalte.

Simţi muşchii încordaţi ai domnişoarei Hinchcliffe în timp ce aceasta privea fiinţa care zăcea acolo, cu faţa congestionată şi cu limba atârnând.

— O să-l omor pe cel care a făcut asta, şopti domnişoara Hinchcliffe răspicat. Numai de-aş pune mâna odată pe ea…

Miss Marple întrebă uimită:

— Ea?

Domnişoara Hinchcliffe o privi cu o expresie răvăşită.

— Da, sunt aproape sigură cine a fost… e una dintre cele trei posibilităţi.

Mai rămase un moment privindu-şi prietena moartă, apoi se îndreptă către casă. Vocea îi era rece şi aspră.

— Trebuie să sunăm la poliţie. Şi, în timp ce-i aşteptăm, o să vă povestesc. Într-un fel, e vina mea că Murgatroyd zace acolo. Am transformat totul într-un joc… Crima nu e un joc…

— Aşa e, confirmă Miss Marple. Crima nu e un joc.

— Şi dumneavoastră bănuiţi ceva, nu-i aşa? zise domnişoara Hinchcliffe în timp ce ridica receptorul şi formă numărul.

Vorbi scurt, după care închise.

— O să fie aici în câteva minute… Am auzit că aţi mai fost implicată în astfel de cazuri. Cred că Edmund Swettenham

mi-a spus. Vreţi să auziţi la ce concluzii am ajuns eu şi Murgatroyd?

Descrise pe scurt conversaţia pe care o avusese cu Murgatroyd înainte de a pleca la gară.

— Ştiţi, a strigat după mine, exact când plecam… De asta ştiu că e vorba despre o femeie, şi nu despre un bărbat… Dacă aş fi aşteptat, dacă aş fi ascultat-o! La naiba, câinele ar mai fi putut rezista un sfert de oră.

— Nu te învinovăţi, draga mea, pentru că nu-ţi face bine. Nu putem vedea viitorul.

— Nu, nu putem… Ceva s-a izbit de fereastră, din câte îmi amintesc. Poate ea era afară, da, în mod sigur era acolo… a venit înspre casă, iar eu şi Murgatroyd ţipam una la cealaltă. Cred că a auzit tot…

— Încă nu mi-aţi spus ce a zis prietena dumneavoastră.

— A spus o singură propoziţie! „Ea nu eraacolo.” Făcu o pauză. Există trei femei pe care nu le-am eliminat. Doamna Swettenham, doamna Easterbrook şi Julia Simmons. Iar una dintre acestea trei nu era acolo. Nu mai era în salon, pentru că se strecurase pe cealaltă uşa şi se dusese pe hol.

— Da, zise Miss Marple, înţeleg.

— Este una dintre aceste femei. Nu ştiu care, dar voi afla!

— Scuzaţi-mă, zise Miss Marple, dar ea, adică domnişoara Murgatroyd, a rostit cuvintele exact cum mi le-aţi spus dumneavoastră?

— Cum adică exact cum vi le-am spus?

— Of, cum să vă explic? Aţi spus: „Ea nu era acolo”, accentuând la fel fiecare cuvânt. Dar există trei modalităţi de a rosti această propoziţie: „Ea nu era acolo” – foarte personal. Sau: „Ea nu era acolo”, confirmând o suspiciune deja existentă. Sau s-ar mai putea spune (şi asta e varianta cea mai apropiată de felul în care aţi pronunţat dumneavoastră), „Ea nu era acolo”, cu o uşoară accentuare a cuvântului „acolo”.

— Nu ştiu, zise domnişoara Hinchcliffe dând din cap. Nu-mi amintesc… Cum naiba să-mi amintesc? Cred, da, în mod

sigur a zis: „Ea nu era acolo”. Aşa cred că a zis. Dar chiar contează?

— Da, spuse Miss Marple pe gânduri. Aşa cred. E un indiciu destul de slab, normal, dar cred că este un indiciu. Da, în mod sigur contează…

Capitolul 20

MISS MARPLE LIPSEŞTE.

I

Deşi nu-i făcea nici o plăcere, poştaşul fusese obligat în ultima vreme să ducă scrisori locuitorilor din Chipping Cleghorn nu numai dimineaţa, ci şi după-amiaza.

În după-amiaza aceasta lăsă trei scrisori la Little Paddocks exact la ora 17.10.

Una îi era adresată Phillipei Haymes, după caligrafie, fiind scrisă de un şcolar, iar celelalte două erau pentru domnişoara Blacklock, care le deschise în timp ce ea şi Phillipa stăteau la măsuţa de ceai. Din cauza ploii torenţiale, Phillipa putuse să plece devreme de la Dayas Hall şi, oricum, odată ce sera fusese închisă, nu prea mai avea ce face.

Domnişoara Blacklock rupse primul plic care conţinea o factură pentru repararea unui boiler de la bucătărie. Pufni enervată.

— Preţurile lui Daymond sunt astronomice, pur şi simplu astronomice. Dar presupun că e la fel de rău peste tot.

Desfăcu cea de-a doua scrisoare, scrisă de cineva al cărui scris nu-l recunoştea.

Dragă verişoară Letty, Crezi că e bine dacă vin la tine joi? I-am scris lui Patrick acum două zile, dar nu mi-a răspuns. Aşa că presupun că nu este nici o problemă. Mama ajunge în Anglia luna viitoare şi speră să reuşească şi ea să te vadă.

Trenul meu va ajunge în Chipping Cleghorn la 6.15 şi sper că nu e prea de dimineaţă.

Cu mult drag, Julia Simmons.

Prima dată domnişoara Blacklock citi scrisoarea mai mult uimită, dar a doua oară expresia i se înăspri. O privi pe

Phillipa care zâmbea parcurgând scrisoarea de la fiul ei.
— Ştii cumva dacă Julia şi Patrick s-au întors?
Phillipa ridică ochii din scrisoare.
— Da, au intrat imediat după mine. S-au dus sus să se schimbe, pentru că erau uzi.
— Te deranjează dacă-i chemi?
— Nici o problemă.
— Aşteaptă puţin, aş vrea să-ţi citesc ceva.
Îi înmânã Phillipei scrisoarea pe care o primise. Phillipa citi şi se încruntă.
— Nu înţeleg…
— Sincer, nici eu, dar cred că e momentul să-i chemi pe Patrick şi pe Julia, Phillipa.
Phillipa striga de lângă scară:
— Patrick! Julia! Domnişoara Blacklock vrea să vă vadă.
Patrick coborî în fugă scara şi intră în cameră.
— Rămâi, Phillipa, o rugă domnişoara Blacklock.
— Bună, mătuşă Letty, zise Patrick vesel. M-ai chemat?
— Da. Poate reuşeşti să-mi explici asta.
Faţa lui se umplu de o spaimă aproape comică în timp ce citea.
— Am uitat să-i scriu. Ce idiot sunt!
— Presupun că scrisoarea asta este de la sora ta, Julia?
— Da, aşa este.
Domnişoara Blacklock întreba cu asprime în glas:
— În cazul acesta, dacă-mi permiţi să întreb, cine este domnişoara pe care ai adus-o aici ca fiind Julia Simmons şi care mi-a dat de înţeles că ar fi verişoara mea?
— Păi să vezi, mătuşa Letty, ideea e că… pot să-ţi explic tot, ştiu că n-ar fi trebuit să procedez aşa, dar a fost un fel de glumă, dar lasă-mă să-ţi explic…
— Aştept explicaţia. Cine este tânăra?
— Am întâlnit-o la o petrecere la scurt timp după ce am fost lăsat la vatră. Am stat de vorbă şi i-am spus că tocmai veneam la tine, aşa că ne-am gândit că n-ar fi o idee rea dacă aş lua-o şi pe ea… Ştii, Julia, adevărata Julia, e

înnebunită să joace teatru, dar mama nu e deloc de acord cu asta. În orice caz, Juliei i s-a oferit şansa să joace într-o companie în Perth şi s-a gândit că n-ar fi rău să încerce, dar s-a gândit că mama ar fi mult mai liniştită dacă ar şti că e aici cu mine studiind, ca o fetiţă cuminte.

— Şi până la urma domnişoara asta cine e mai precis?

Patrick se întoarse uşurat către Julia, care intră calmă în cameră.

— S-a aflat tot, spuse el.

Julia ridică din sprâncene, dar îşi păstra calmul şi luă loc.

— Bun, zise ea. Presupun că eşti furioasă, zise ea studiind faţa domnişoarei Blacklock aproape fără nici un interes. Eu aş fi, în locul tău.

— Cine eşti?

Julia ridică privirea.

— Cred că e timpul să lămuresc lucrurile. Sunt jumătate din combinaţia Pip şi Emma. Ca să fiu şi mai clară, numele meu de botez este Emma Jocelyn Stamfordis, numai că tata a renunţat repede la numele de Stamfordis. Cred că l-a schimbat în De Courcy. Părinţii mei s-au despărţit la trei ani după ce eu şi Pip ne-am născut. Fiecare a luat-o pe drumul său. Şi ne-au separat şi pe noi, iar eu am rămas cu tata. N-a fost un părinte prea grozav, deşi, în mare, pot spune că a fost încântător. Au avut farmecul lor perioadele în care am fost la mănăstire, atunci când tata nu mai avea nici un ban sau pregătea vreo afacere nefericită. Obişnuia să-mi plătească câte un an şcolar, după care pleca şi mă lăsa pe mâna călugăriţelor timp de un an sau doi. Între aceste intervale ne simţeam foarte bine împreună învârtindu-ne în cercuri selecte. Războiul ne-a separat şi nu ştiu ce s-a întâmplat cu el. Şi eu am avut o perioadă aventuroasă. Am fost în Rezistenţa franceză o perioadă şi a fost foarte interesant. Ca să scurtez povestirea, am aterizat la Londra şi am început să mă gândesc la viitorul meu. Ştiam că fratele mamei, cu care aceasta avusese o ceartă teribilă, a fost un om bogat, aşa că i-am cercetat testamentul să văd

dacă îmi revenea ceva. Şi nu era aşa, nu în mod direct, vreau să spun. Am făcut câteva cercetări despre văduvă, aflând că era cam bolnavă şi pe moarte. Aşa că mi s-a părut că tu erai cartea mea câştigătoare. Mai aveai puţin şi intrai în posesia unei averi uriaşe şi, din câte am aflat, nu prea aveai cu cine s-o cheltuieşti. Aşa că mi-a trecut prin cap că, dacă aş avea ocazia să te cunosc şi să ne împrietenim, lucrurile ar ieşi chiar bine. Până la urmă lucrurile s-au mai schimbat puţin de când a murit unchiul Randall, având în vedere că banii pe care i-am avut au fost înghiţiţi de cataclismul din Europa. M-am gândit că poate ţi se va face milă de o biată orfană şi îi vei face cadou o mică sumă. Poate…

— Aşa te-ai gândit deci? zise domnişoara Blacklock cu amărăciune.

— Da. Din păcate nu prea aveam cum să te cunosc, prin urmare nu puteam să mă apropii de tine… Apoi fericita întâmplare a făcut să-l cunosc pe Patrick şi mi s-a părut o şansă minunata. L-am convins pe Patrick, apoi şi pe Julia, căreia îi era teamă să încerce să se facă actriţă. I-am explicat însă că e de datoria ei să se dedice artei, aşa că a plecat în Perth încercând să devină o nouă Sarah Bernhardt. Nu trebuie să-l blamezi pe Patrick prea mult. I-a fost milă de mine, pentru că eram singura pe lume, şi s-a gândit că ar fi o idee minunată să vin aici dându-mă drept sora lui.

— Şi a fost de acord şi cu faptul că ai îndrugat o groază de minciuni la poliţie?

— Ai milă, Letty. Nu înţelegi că, după ce a avut loc atacul acela ridicol, am început să simt că eram într-un fel în încurcătură. Să recunoaştem, eu aveam un o motiv foarte bun pentru a te elimina. Dar ai cuvântul meu în acest moment că nu eu am încercat să te omor. Sper că nu te aştepţi să merg şi să mă denunţ. Până şi Patrick a gândit uneori lucruri rele despre mine, şi dacă el a gândit aşa ceva, îţi dai seama ce-ar crede poliţia? Inspectorul

Craddock mi s-a părut un om destul de sceptic. M-am gândit că pentru mine cel mai înţelept ar fi fost să rămân Julia şi s-o şterg la un moment dat, după ce lucrurile se vor linişti. De unde să ştiu că proasta de Julia, adevărata Julia, se va certa cu producătorul şi va da totul peste cap într-o singură clipă? I-a scris lui Patrick întrebându-l dacă poate veni aici, iar el, în loc să-i scrie: „Nu poţi veni”, uită complet! Îi aruncă o privire plină de mânie lui Patrick. Ce mare idiot eşti!

Îşi scutură părul.

— Habar n-ai cât de greu mi-a fost la Milchester! Normal, n-am putut merge la spital. Dar trebuia să merg undeva. Aşa că mi-am petrecut ore întregi la cinema, văzând de mii de ori aceleaşi filme îngrozitoare.

— Pip şi Emma, murmură domnişoara Blacklock. Niciodată n-am crezut, în pofida celor spuse de inspector, că existau cu adevărat… O privi scrutătoare pe Julia. Dacă tu eşti Emma, atunci unde e Pip?

Ochii limpezi şi inocenţi ai Juliei îi întâlniră pe ai ei.

— Habar nu am.

— Cred că minţi, Julia. Când l-ai văzut ultima oară?

Julia ezită o clipă înainte să vorbească, apoi spuse apăsat:

— Nu l-am mai văzut de la trei ani, când l-a luat mama. De atunci nu i-am mai văzut pe niciunul din ei şi nu ştiu unde sunt.

— Asta e tot ce ai de spus?

Julia aprobă cu o mişcare a capului.

— N-aş putea spune că îmi pare rău, pentru că, dacă ar fi s-o iau de la început, aş face acelaşi lucru, deşi cred că m-aş răzgândi, în caz că aş afla de afacerea asta cu crime.

— Julia, zise domnişoara Blacklock. Îţi spun aşa pentru că m-am obişnuit. Ai fost în Rezistenţa franceză, nu-i aşa?

— Da, timp de opt luni.

— În cazul acesta presupun că ştii să tragi cu pistolul.

Ochii albaştri ai Juliei o fixară din nou.

— Da. Sunt o trăgătoare foarte bună, dar n-am tras în tine, Letiţia Blacklock. Va trebui să mă crezi pe cuvânt, pentru că, dacă aş fi tras eu în tine, poţi fi sigură că n-aş fi ratat.

II

Zgomotul unei maşini mai risipi din atmosfera tensionată din cameră.

— Oare cine o fi? întrebă domnişoara Blacklock Mitzi băgă pe uşă un cap ciufulit, cu nişte ochi înspăimântaţi.

— Iar a venit poliţia. Asta se numeşte persecuţie! De ce nu ne lasă-n pace? Nu mai suport. O să-i scriu prim-ministrului. O să scriu regelui vostru.

Mâna lui Craddock o împinse ferm şi nu foarte amabil. Inspectorul nu mai era acelaşi om.

Anunţa pe un ton sever:

— Domnişoara Murgatroyd a fost omorâtă, strangulată acum o oră. Se uită la Julia. Dumneavoastră, domnişoară Simmons, unde aţi fost toată ziua?

— În Milchester. De-abia am intrat.

— Şi dumneavoastră? îl întrebă el pe Patrick.

— Da.

— V-aţi întors împreună?

— Da, răspunse Patrick.

— Nu, zise Julia. N-are rost, Patrick. E genul de minciună care e descoperită imediat, mai ales că oamenii din autobuz ne cunosc. M-am întors cu autobuzul care ajunge aici la ora 16.00, inspectore.

— Şi ce-aţi făcut?

— Am făcut o plimbare.

— Înspre Boulders?

— Nu. Pe câmp.

Inspectorul o ţintui cu privirea, iar Julia i-o susţinu cu faţa palidă şi buzele strânse.

Înainte de a spune cineva ceva, sună telefonul.

Privindu-l întrebător pe Craddock, domnişoara Blacklock răspunse.

— Da? Cine? A, Bunch. Ce? Nu. Nu a venit. Nu am nici o idee… Da, e aici.

Luă receptorul de la ureche şi anunţă:

— Doamna Harmon vrea să vă vorbească, inspectore. Miss Marple nu s-a întors acasă, iar doamna Harmon e îngrijorată.

Craddock luă receptorul.

— Craddock la telefon.

— Sunt îngrijorată, domnule inspector, tremură vocea lui Bunch. Mătuşa Jane a ieşit undeva şi nu ştiu unde. Şi se spune că domnişoara Murgatroyd a fost omorâtă. E adevărat?

— Da, doamnă Harmon. Miss Marple era împreună cu domnişoara Hinchcliffe când au descoperit cadavrul.

— Deci acolo este, spuse Bunch uşurată.

— Nu, nu mai este acolo. A plecat de acolo, staţi să-mi amintesc, acum o jumătate de oră. Nu a ajuns acasă?

— Nu. Ar fi trebuit să ajungă în zece minute. Unde s-o fi dus?

— Poate e la unul dintre vecinii dumneavoastră.

— O să-i sun pe toţi. Mi-e teamă, domnule inspector.

„Şi mie”, gândi Craddock.

Inspectorul spuse repede:

— O să vin numaidecât la dumneavoastră.

— Chiar vă rog. Am găsit o hârtie pe care mătuşa a scris ceva înainte să plece. Nu ştiu dacă are vreo valoare… Mie mi se pare că a mâzgălit ceva, pur şi simplu.

Craddock închise telefonul.

Domnişoara Blacklock întrebă speriată:

— A păţit ceva Miss Marple? Sper că nu.

— Şi eu sper la fel, zise Craddock cu amărăciune în glas.

— E atât de bătrână şi fragilă.

— Ştiu.

Cu mâna la colierul de perle de la gât, domnişoara Blacklock spuse cu voce tare:

— Totul se complică din ce în ce mai mult. Oricine ar face lucrurile acestea nu e în toate minţile, inspectore, e nebun de legat…

— Mă întreb…

Colierul de perle de la gâtul domnişoarei Blacklock se frânse sub strânsoarea degetelor sale, perlele împrăştiindu-se prin toată camera.

Letiţia începu să strige ca apucată:

— Perlele mele, perlele mele.

Agonia din vocea ei era atât de mare, încât toţi râmaseră muţi de uimire. Cu mâna la gât, domnişoara Blacklock ieşi în fugă din cameră.

Phillipa începu să strângă perlele.

— N-am văzut-o niciodată atât de supărată. Nu se despărţea niciodată de colierul acesta. Credeţi că e un cadou special de la cineva? Poate de la Randall Goedler?

— Posibil, răspunse inspectorul încet.

— Nu sunt, n-ar putea fi veritabile? întrebă Phillipa în timp ce culegea perlele de pe jos.

Inspectorul ridică una, contemplând-o.

— Veritabile? Sigur că nu!

Deodată însă îi trecu prin minte faptul că perlele ar putea fi totuşi veritabile.

Erau atât de mari, de bine şlefuite şi de albe încât falsitatea lor părea plauzibilă, dar Craddock îşi aminti de un caz în care un şirag de perle veritabile fusese cumpărat cu câţiva şilingi din magazinul unui cămătar.

Letiţia Blacklock îl asigurase că nu există nici o bijuterie de valoare în casă. Dar dacă aceste perle, erau, ipotetic vorbind, veritabile, valorau probabil o avere. Iar dacă i le făcuse cadou Randall Goedler, înseamnă că erau foarte, foarte scumpe.

Păreau false, trebuiau să fie false, dar dacă nu erau?

De ce nu? Poate că nici ea nu realiza adevărata lor valoare. Sau poate hotărâse să-şi protejeze averea considerând-o fără valoare. Oare cât ar fi valorat dacă erau

veritabile? O sumă neînchipuit de mare… O sumă care ar fi împins la crimă, dacă cineva ar fi ştiut adevărul.

Pentru moment inspectorul renunţă la speculaţiile sale. Miss Marple lipsea, iar el trebuia să ajungă la casa parohială.

III

Îi găsi pe Bunch şi pe soţul ei palizi de îngrijorare.

— Nu s-a întors, zise Bunch.

— A zis că vine aici, când a plecat de la Boulders? întrebă Julian.

— Nu, răspunse Craddock străduindu-se să-şi amintească tot ce se întâmplase ultima oară când o văzuse pe Jane Marple.

Îşi aminti faţa ei serioasă şi lumina întunecată din ochii atât de blânzi, de obicei, ai lui Miss Marple. Îngrijorare şi o hotărâre fermă… de a face ce? De a merge unde?

— Ultima oară când am văzut-o, vorbea cu sergentul Fletcher, spuse Craddock. Chiar lângă poartă. Apoi a plecat. M-am gândit că va veni direct aici, la casa parohială. Aş fi trimis-o cu maşina, dar erau atât de multe de făcut, iar ea a dispărut, pur şi simplu. Poate ştie Fletcher ceva! Unde e Fletcher?

Dar, după cum ieşi la iveală, când Craddock sună la Boulders, sergentul Fletcher nu mai era acolo şi nu lăsase nici un mesaj despre locul unde putea fi găsit. Se părea că se întorsese la Milchester dintr-un motiv oarecare.

Inspectorul sună la secţie, în Milchester, dar tot nu află nimic despre Fletcher.

Inspectorul îşi aminti ce-i spusese Bunch la telefon.

— Unde este hârtia aceea? Spuneaţi că a scris ceva pe o bucată de hârtie.

Bunch îi aduse hârtia. O despături pe masă şi se uită la ea. Bunch se aplecă peste umărul lui şi începu să silabisească. Scrisul era destul de neciteţ.

„Veiozăˮ

Apoi urma cuvântul „Violete.ˮ

Pe urmă, după o pauză: „Unde e flaconul de aspirină?”

Următorul lucru scris pe această listă destul de curioasă era mai greu de descifrat.

— Delicious Death”, citi Bunch. Asta e prăjitura lui Mitzi!

— Cercetări”, citi Craddock. „Cercetări?” Despre ce oare? Ce e asta? „Afecţiune vindecată…” Ce Dumnezeu! „Iod, Perle.” A, perle.

— Lotty”, nu, Letty. E-ul ei arată ca un o. După care e scris: „Berna.” Şi asta ce mai e? „Pensie de bătrâneţe”…

Se priviră reciproc, neînţelegând nimic.

Craddock recapitula repede:

— Veioza. Violete. Unde e flaconul de aspirină? Delicious Death. Cercetări. Afecţiune vindecată. Iod. Perle. Letty. Berna. Pensie de bătrâneţe.

— Toate acestea înseamnă ceva? Nu văd care ar fi legătura dintre ele?

— Am o idee, dar încă nu pot vedea întregul ansamblu. E ciudat că a amintit despre perle.

— Ce-i cu perlele? Ce-a vrut să spună?

— Domnişoara Blacklock poartă mereu colierul acela cu trei şiraguri de perle?

— Da. Uneori chiar râdem pe seama lor. Par atât de nepotrivite! Dar probabil ea crede că sunt la modă.

— Ar putea fi un alt motiv, şopti Craddock.

— Doar nu insinuaţi că ar fi veritabile. E imposibil!

— De câte ori aţi avut ocazia să vedeţi perle veritabile de mărimea aceasta, doamnă Harmon?

— Dar par de sticlă.

Craddock ridică din umeri.

— Oricum, nu perlele contează acum, ci Miss Marple. Trebuie să o găsim.

Trebuiau s-o găsească înainte să fie prea târziu – dar oare nu era deja prea târziu? Cuvintele acelea scrise pe hârtie demonstrau că Miss Marple urmărea o pistă… Dar era periculos, înfiorător de periculos. Şi unde naiba era Fletcher?

Craddock părăsi casa parohială, îndreptându-se către locul unde îşi lăsase maşina. Nu putea face nimic altceva decât să caute.

O voce îl strigă din spatele unui tufiş ud.

— Domnule! zise sergentul Fletcher, repede. Domnule…

Capitolul 21

TREI FEMEI.

Cina luase sfârşit la Little Paddocks şi fusese una tăcută şi stânjenitoare.

Patrick, conştient că nu mai era agreat, încercase de câteva ori să facă conversaţie, dar nu avusese efectul scontat. Phillipa Haymes se retrăsese într-o lume proprie şi chiar şi domnişoara Blacklock renunţase să mai facă efortul de a fi veselă, ca de obicei. Se schimbase pentru cină şi coborâse purtând colierul ei cu camee, dar, pentru prima oară, frica i se putea citi în priviri şi era trădată de tremurul mâinilor.

Numai Julia îşi păstrase aerul de detaşare cinică pe tot parcursul serii.

— Îmi pare rău, Letty, că nu-mi pot face bagajul să plec. Dar cred că poliţia nu mi-ar permite. Nu cred că voi mai zăbovi mult sub acoperişul tău, pentru că mă aştept ca inspectorul Craddock să apară în orice moment cu un mandat de arestare şi o pereche de cătuşe. De fapt, mă întreb de ce lucrul ăsta nu s-a întâmplat deja.

— O caută pe bătrână, pe Miss Marple, îi răspunse domnişoara Blacklock.

— Credeţi că şi ea a fost omorâtă? întrebă Patrick cu o curiozitate ştiinţifică. Mă întreb de ce ar vrea s-o omoare. Oare ştie ceva?

— Nu ştiu, zise domnişoara Blacklock sec. Poate domnişoara Murgatroyd i-a spus ceva.

— Dacă şi ea a fost omorâtă, spuse Patrick, atunci, în mod logic nu există decât o persoană care ar fi putut face toate astea.

— Cine?

— Hinchcliffe, logic, făcu Patrick triumfător. De aceea a fost văzută ultima oara în viaţa la Boulders. Eu cred că nici n-a mai părăsit locul acela.

— Mă doare capul, spuse domnişoara Blacklock apăsându-şi fruntea cu degetele.

— De ce s-o omoare Hinch pe Miss Marple? N-are nici un sens.

— Ar avea dacă Hinch este cea care a omorât-o pe Murgatroyd, triumfă din nou Patrick.

Phillipa ieşi din apatie şi spuse:

— Hinch n-ar omorî-o pe Murgatroyd.

— Ba ar fi făcut-o dacă Murgatroyd ar fi descoperit că ea, Hinch, era criminala.

— În orice caz, Hinch era la gară când Murgatroyd a fost omorâtă.

— Ar fi putut s-o omoare înainte să plece.

Brusc, Letiţia începu să urle, speriind pe toată lumea:

— Crima, crimă, crimă! Nu mai puteţi vorbi şi despre altceva? Mi-e frică, nu înţelegeţi? Sunt speriată. Înainte nu eram. Am crezut că pot avea singură grijă de mine… Dar ce pot face contra unui asasin care stă la pândă şi aşteaptă, şi plănuieşte! Of, Doamne!

Îşi lăsă capul în mâini. Un moment mai târziu se ridică şi-şi ceru scuze.

— Îmi pare rău. Mi-am pierdut cumpătul.

— Nu-i nimic, mătuşă Letty, îi zise Patrick afectuos. Voi avea grijă de tine.

— Tu?

Fu singurul cuvânt pe care-l rosti Letiţia Blacklock, dar dezamăgirea din glasul ei sună aproape ca o acuzaţie.

Conversaţia avusese loc cu puţin timp înainte de cină, când Mitzi făcuse o mică scenă venind şi anunţând că ea n-o să pregătească masa.

— Nu mai fac nimic în casa asta. Mă duc în camera mea şi mă încui. Mi-e frică, au fost omorâţi oameni. Cine să vrea s-o omoare pe domnişoara Murgatroyd, cu faţa aia a ei

prostească de englezoaică? Numai un maniac! Despre un maniac este vorba aici, iar unui maniac nu-i pasă pe cine omoară! Eu nu vreau să fiu ucisă. Sunt tot felul de umbre în bucătărie şi aud voci, mi se pare că e cineva în curte, după care mi se pare că văd o umbră lângă uşa cămării şi aud zgomote de paşi. Aşa că o să merg imediat în cameră şi o să încui uşa şi poate o să pun şi un sertar de la dulap ca s-o blochez. Iar mâine-dimineaţă îi voi spune poliţistului aceluia rău şi nemilos că eu plec de aici. Şi, dacă nu mă lasă, îl ameninţ că o să ţip până îmi va da drumul!

Toată lumea tremură la gândul că Mitzi ar putea să ţipe din nou.

— Deci mă duc în camera mea, zise Mitzi repetând încă o dată, pentru a se face bine înţeleasă.

Cu un gest simbolic îşi smulse şorţul pe care-l purta.

— Noapte bună, domnişoară Blacklock. Poate mâine-dimineaţă nu veţi mai fi în viaţă, aşa că vă spun la revedere.

Ieşi valvârtej din cameră, pe uşa care se închise, ca de obicei, cu un mic scârţâit.

Julia se ridică.

— O să mă ocup eu de cină, anunţă ea, pe un ton cât se poate de firesc. E mai bine aşa, pentru că vă voi scuti pe toţi de sentimentul de jenă care vă va încerca stând la masă cu mine. Din moment ce s-a proclamat protectorul tău, mătuşă Letty, Patrick ar face bine să guste din mâncare. Nu vreau să fiu acuzată că te-am otrăvit, pe lângă toate celelalte lucruri.

Aşa că Julia pregăti şi servi o cină chiar gustoasă.

Phillipa merse la bucătărie, oferindu-se să o ajute, dar Julia spuse răspicat că n-avea nevoie de ajutor.

— Julia, trebuie să-ţi spun ceva…

— N-am timp de confidenţe. Întoarce-te în salon, Phillipa.

Cina luase sfârşit, iar acum stăteau cu toţii în salon la măsuţa de lângă foc, bându-şi cafeaua în tăcere.

Stăteau şi aşteptau. La ora 20.30, inspectorul telefonă.

— O să fiu la dumneavoastră cam într-un sfert de oră, anunţă el. Îi aduc pe colonel, pe doamna Easterbrook şi pe doamna Swettenham cu fiul ei.

— Dar, inspectore, nu cred că pot face faţă atâtor musafiri în seara aceasta.

Vocea domnişoarei Blacklock suna de parcă ajunsese la capătul puterilor.

— Ştiu cum vă simţiţi, domnişoară Blacklock, şi îmi pare rău, dar e urgent.

— Aţi găsit-o pe Miss Marple?

— Nu, spuse inspectorul şi închise.

Julia duse tava de cafea la bucătărie, unde, spre surprinderea ei, o găsi pe Mitzi contemplând grămada de vase din chiuvetă.

Mitzi izbucni într-un torent de ocări.

— Vezi ce-ai făcut în bucătăria mea frumoasă? Tigaia asta n-o folosesc decât pentru omletă! Şi tu ce-ai prăjit în ea?

— Ceapă.

— Mi-ai distrus-o complet! Acum va trebui s-o spăl, iar eu nu spăl niciodată tigaia de omletă. O şterg bine cu o bucată de ziar, asta-i tot. Iar cratiţa pe care ai folosit-o nu o întrebuinţez decât pentru lapte.

— De unde să ştiu eu ce oale foloseşti tu şi pentru ce. Ai ales să mergi la culcare şi, sincer, nu înţeleg de ce ai coborât iar. Pleacă şi lasă-mă să spăl vasele liniştită.

— Nu te voi lăsa să-mi distrugi bucătăria.

— Of, Mitzi, eşti imposibilă!

Julia ieşi furioasă din bucătărie, moment în care se auzi soneria.

— Nu mă duc să deschid, strigă Mitzi din bucătărie.

Julia murmură o înjurătură printre dinţi, apoi se duse să deschidă uşa.

Era domnişoara Hinchcliffe.

— Bună seara, salută pe tonul ei aspru. Îmi cer scuze că dau buzna, dar presupun că inspectorul a telefonat.

— Nu ne-a spus că veniţi, îi zise Julia şi o conduse în salon.

— Mi-a zis că nu e nevoie să vin decât dacă vreau. Şi eu vreau.

Nimeni nu-i oferi domnişoarei Hinchcliffe condoleanţe şi nici nu se pomeni de moartea prietenei sale. Faţa răvăşită a femeii, de obicei energică, vorbea de la sine şi lăsa să se înţeleagă că orice de fel de consolare ar fi fost o impertinenţă.

— Aprindeţi toate luminile, spuse domnişoara Blacklock. Şi mai puneţi cărbuni în foc. Mi-e foarte frig. Veniţi şi aşezaţi-vă lângă foc, domnişoară Hinchcliffe. Inspectorul a anunţat că va ajunge într-un sfert de oră. Trebuie să apară.

— Mitzi a coborât iar, spuse Julia.

— Da? Uneori am senzaţia că fata asta e nebună, nebună de legat. Dar poate toţi suntem cam nebuni.

— Eu cred că aceia care comit o crimă nu sunt nebuni, spuse printre dinţi domnişoara Hinchcliffe. Sunt oribil de sănătoşi şi de calculaţi!

Afară se auzi o maşină, iar în secunda următoare Craddock îşi făcu apariţia însoţit de colonel şi de doamna Easterbrook, de Edmund şi de doamna Swettenham.

Toţi erau foarte supuşi.

Colonelul spuse pe un ton care era un ecou al vocii lui obişnuite:

— A! Un foc bun.

Doamna Easterbrook nu-şi dădu jos haina de blană şi luă loc lângă colonel. Faţa ei, de obicei drăguţă şi destul de inexpresivă, semăna acum cu cea a unui animal îngheţat. Edmund era într-o pasă proastă şi se uita urât la toată lumea. Doamna Swettenham făcu un mare efort, care avu drept rezultat un fel de parodie a propriei persoane.

— Ce îngrozitor, nu-i aşa, zise ea ca să facă conversaţie. Mă refer la tot. Şi cu cât spui mai puţin, cu atât mai bine. Şi asta pentru că nimeni nu ştie care va fi următorul, aşa ca în cazul ciumei. Dragă domnişoară Blacklock, nu aveţi nişte coniac? Jumătate de pahar numai. Nimic nu se compară cu coniacul, care e cel mai grozav stimulent. Ştiu că este puţin

ciudat că suntem aici, dar inspectorul ne-a obligat să venim. Şi e îngrozitor că n-au găsit-o încă. Mă refer la doamna aceea de la casa parohială. Bunch Harmon e de-a dreptul disperată. Nimeni nu ştie unde s-a dus, în loc să meargă acasă. La noi n-a venit. Eu nici n-am văzut-o astăzi. Şi ar fi trebuit s-o văd dacă se întorcea acasă, pentru că eram în salon, în spate, iar Edmund era în biroul lui, care e mai în faţă, şi scria. Prin urmare, am fi văzut-o, indiferent pe care parte ar fi venit. Mă rog şi sper să nu i se fi întâmplat nimic acestei fiinţe minunate, care la vârsta ei este în toate minţile şi foarte vioaie.

— Mamă, strigă Edmund îndurerat, n-ai putea să taci din gură?

— Bine, dragă. N-o să mai zic nimic, spuse doamna Swettenham luând loc pe canapea lângă Julia.

Inspectorul Craddock ramase lângă uşă. În faţa lui stăteau aproape aliniate trei femei. Julia şi doamna Swettenham pe canapea, iar doamna Easterbrook pe braţul fotoliului unde se aşezase soţul ei. Nu contribuise la această aranjare, dar îi convenea foarte bine.

Domnişoara Blacklock şi domnişoara Hinchcliffe stăteau ghemuite lângă foc, iar Edmund se afla în preajma lor. Phillipa stătea mai în spate, în penumbră.

Craddock începu fără nici un preambul:

— Ştiţi cu toţii că domnişoara Murgatroyd a fost omorâtă, începu el. Avem motive să credem că persoana care a ucis-o a fost o femeie. Şi, din alte motive, cercul suspecţilor s-a micşorat şi mai mult. O să le întreb pe anumite doamne de aici ce anume au făcut astăzi între orele 16.00 şi 16.20. Până acum am aflat un răspuns de la tânăra care şi-a spus domnişoara Simmons. O să o rog să repete declaraţia. Vreau să vă pun în vedere, domnişoară Simmons, că nu sunteţi obligată să răspundeţi dacă dumneavoastră consideraţi că ceea ce spuneţi vă va dăuna, având în vedere că tot ce declaraţi va fi notat de poliţistul Edwards şi poate fi folosit la proces.

— Trebuia să spuneţi asta, nu-i aşa? zise Julia. Era cam palidă, dar stăpână pe sine. Repet că între 16.00 şi 16.30 m-am plimbat pe câmp, de-a lungul pârâului, către ferma Compton. M-am întors pe stradă traversând câmpul acela cu plopi. Nu m-am întâlnit cu nimeni, din câte îmi amintesc, şi n-am ajuns lângă Boulders.

— Doamnă Swettenham?

— Ne interogaţi pe toţi? întrebă Edmund.

Inspectorul se întoarse către el.

— Nu. Pentru moment doar pe domnişoara Simmons. Nu cred că vreuna dintre declaraţii va fi incriminatoare, dar, desigur, oricine are dreptul să ceară prezenţa unui avocat şi să refuze să răspundă la întrebări, în lipsa acestuia.

— Ar fi o adevărată pierdere de timp, interveni doamna Swettenham. Va pot spune imediat ce am făcut. Asta doriţi, nu-i aşa? Să încep?

— Da, vă rog, doamnă.

— Ia să vedem, zise doamna Swettenham închizând ochii. Normal, n-am nimic de-a face cu moartea domnişoarei Murgatroyd şi sunt sigură că toată lumea de aici ştie acest lucru. Dar, pentru că sunt o fiinţă care cunoaşte aspectele convenienţelor, îmi dau seama că poliţia trebuie să pună tot felul de întrebări inutile şi să noteze toate răspunsurile cu atenţie, pentru că totul trebuie să intre la dosar, nu-i aşa? Doamna Swettenham îl privi cu subînţeles pe ofiţerul Edwards în timp ce vorbea, apoi i se adresă: Sper că nu vorbesc prea repede?!

Ofiţerul Edwards, specializat în stenografie, dar prea puţin sociabil, se înroşi până în vârful urechilor şi răspunse:

— E bine, doamnă. Dar, dacă s-ar putea un pic mai rar, ar fi şi mai bine.

Doamna Swettenham îşi ţinu discursul cu pauze edificatoare pe care le făcea în apropierea câte unei virgule sau după punct.

— E greu de spus, exact, ce am făcut, pentru că nu am un simţ prea clar al timpului. Şi chiar din perioada războiului

jumătate din ceasurile noastre nu mai merg cum trebuie, iar cele care mai merg o iau când înainte, când rămân în urmă, şi asta pentru că nu ne-am ocupat de ele. Făcu o pauză, pentru a lăsa misterul ceasurilor nefuncţionabile să mai plutească puţin, după care reluă: Ceea ce cred că făceam la ora 16.00 este că meşteream ceva la călcâiul unui ciorap (şi nu ştiu din ce motiv, făceam totul greşit), iar dacă nu făceam asta, probabil eram afară şi tăiam crizantemele ofilite, nu, asta se întâmpla mai devreme, înainte să înceapă ploaia.

— Ploaia, zise inspectorul, a început exact la ora 16.10.

— Da? Informaţia asta mă ajută foarte mult. Îmi amintesc, eram sus şi puneam un vas pe hol, acolo unde se infiltrează mereu apa. Şi curgea atât de repede încât am realizat că jgheabul se înfundase iar. Aşa că am coborât şi mi-am luat pelerina de ploaie şi cizmele de cauciuc. L-am strigat pe Edmund care nu mi-a răspuns, şi m-am gândit că era într-un punct important al romanului, aşa că n-am vrut să-l deranjez. Oricum mai făcusem treaba aceasta şi altă dată cu mătura legată de vergeaua aceea cu care se împing ferestrele.

— Vreţi să spuneţi, zise Craddock remarcând încurcătura de pe faţa subordonatului său, că aţi curăţat jgheabul?

— Da, era plin de frunze. Mi-a luat ceva timp şi m-am udat, dar până la urmă am reuşit. Apoi am intrat în casă, m-am schimbat şi m-am spălat – miroseam a frunze moarte – după care m-am dus la bucătărie şi am pus ibricul pe foc. După ceasul de la bucătărie era ora 16.15.

Ofiţerul Edwards clipi.

— Ceea ce înseamnă, încheie doamna Swettenham triumfătoare, că mai erau exact douăzeci de minute până la ora 17.00. Sau aproape, adăuga.

— V-a văzut cineva în timp ce curăţaţi jgheabul?

— Nu. L-aş fi chemat să-mi dea o mână de ajutor, pentru că e o treabă destul de dificilă.

— Prin urmare, conform declaraţiei dumneavoastră, eraţi afară, când a început ploaia, într-un impermeabil şi purtând cizme de cauciuc, desfundând jgheabul, dar nu există nici un martor care să vă susţină afirmaţiile.

— Vă puteţi uita la jgheab, răspunse doamna Swettenham. E chiar curat.

— Aţi auzit-o pe mama dumneavoastră chemându-vă, domnule Swettenham?

— Nu, zise Edmund. Dormeam.

— Edmund, îi reproşă mama lui, credeam că scrii.

Inspectorul Craddock se întoarse către doamna Easterbrook.

— Dumneavoastră, doamnă Easterbrook?

— Stăteam cu Archie în birou, spuse doamna Easterbrook fixându-l cu o privire inocentă. Ascultam radioul împreună, nu-i aşa, Archie?

Urmă o pauză. Colonelul Easterbrook se înroşise. Luă mâna soţiei într-a lui.

— Tu nu înţelegi lucrurile acestea, pisicuţo. Trebuie să vă mărturisesc, inspectore, că toată povestea aceasta ne-a cam afectat. Soţia mea a fost foarte supărată în toată aceasta perioada. E nervoasă, încordată şi nu realizează adevărata importanţă a unei declaraţii.

— Archie, strigă doamna Easterbrook cu reproş, o să declari că nu erai cu mine?

— Păi chiar nu eram cu tine, draga mea. Sunt de părere că trebuie să spunem adevărul, care e foarte important într-o anchetă de acest gen. Eu vorbeam cu Lampson, fermierul de la Croft End despre un adăpost pentru pui. Era cam 15.45. Nu am ajuns acasă decât după ce ploaia a încetat, chiar înainte de ceai. La 16.45. Laura cocea nişte biscuiţi.

— Şi dumneavoastră aţi fost plecată, doamnă Easterbrook?

Doamna Easterbrook părea mai încurcată ca niciodată, iar faţa ei devenise şi mai lividă.

— Nu. Eu am stat în casă şi am ascultat radioul. N-am ieşit atunci, ci mai devreme. Pe la 15.30. Am făcut o mică plimbare, prin apropiere.

Arăta de parcă ar mai fi aşteptat şi alte întrebări, însă Craddock zise încet:

— Mulţumesc, doamnă Easterbrook. Apoi continuă: Aceste declaraţii vor fi înregistrate. Le puteţi citi şi semna, dacă vi se par corecte.

Doamna Easterbrook îi aruncă brusc o privire plină de venin.

— Pe ceilalţi de ce nu-i întrebaţi unde au fost? Pe femeia aia, Haymes, de exemplu? Şi pe Edmund Swettenham? De unde ştiţi că e adevărat că dormea în casă? Nimeni nu l-a văzut.

Inspectorul spuse calm:

— Înainte de a muri, domnişoara Murgatroyd a făcut o anumită afirmaţie. În noaptea atacului, cineva lipsea din această cameră. Cineva care se presupunea că a fost prezent aici tot timpul. Domnişoara Murgatroyd i-a spus prietenei sale numele persoanelor pe care le văzuse. Şi printr-un proces de eliminare şi-a dat seama că există o persoană pe care n-o văzuse.

— Nimeni nu putea să vadă nimic, spuse Julia.

— Murgatroyd a putut, interveni pe neaşteptate domnişoara Hinchcliffe cu vocea ei gravă. Stătea acolo, în spatele uşii, exact unde este acum inspectorul Craddock. Era singura persoană care a putut vedea ce s-a întâmplat.

— Aha! Deci aşa procedezi, nu? urla Mitzi.

Intră în stilul ei dramatic, trântind uşa şi aproape dărâmându-l pe inspector. Părea foarte supărată.

— Pe Mitzi n-o chemi aici, nu-i aşa, poliţist arogant ce eşti! Eu sunt numai Mitzi, Mitzi de la bucătărie! S-o lăsăm la bucătărie unde îi este locul! Dar îţi spun eu că Mitzi vede anumite lucruri la fel de bine ca toată lumea sau poate chiar mai bine. Da, văd lucruri. Am văzut ceva în noaptea atacului. Am văzut ceva ce mi s-a părut incredibil şi de

aceea mi-am ţinut gura până acum. M-am gândit bine şi încă nu voi spune ce am văzut, voi mai aştepta.

— Iar după ce lucrurile se vor mai linişti, o să ceri bani de la o anumită persoană, nu-i aşa?

Mitzi se întoarse către el ca o pisică furioasă.

— Şi, de ce nu? De ce să fiu mai prejos? De ce să nu fiu plătită dacă am fost atât de generoasă şi am păstrat tăcerea? Mai ales dacă într-o zi vor exista bani, foarte mulţi bani. O, am auzit lucruri. Ştiu ce se întâmplă. Ştiu toată povestea aceasta cu Pip şi Emma, acest secret din care ea face parte, adăugă Mitzi îndreptând un deget ameninţător către Julia. Da, aş fi vrut să aştept şi să cer bani, dar acum mi s-a făcut frică. Aş vrea să fiu în siguranţă. Pentru că, cine ştie, poate în curând va intenţiona cineva să mă omoare şi pe mine. Aşa că o să vă spun ce ştiu.

— Bine, spuse inspectorul sceptic. Ce ştii?

— O să vă spun, rosti Mitzi solemn. În seara aceea nu eram în cămară curăţând argintăria, cum am spus, eram deja în sufragerie când am auzit împuşcătura. M-am uitat pe gaura cheii. Era întuneric, dar s-a mai tras un foc, iar lanterna s-a rotit şi a căzut, şi atunci am văzut-o pe ea. Am văzut-o acolo, lângă el, cu pistolul în mână. Am văzut-o pe domnişoara Blacklock!

— Pe mine? tresări uimită domnişoara Blacklock. Cred că ai luat-o razna!

— Dar e imposibil, strigă Edmund. Mitzi n-ar fi putut s-o vadă pe domnişoara Blacklock.

Craddock interveni pe un ton care avea aciditatea unei substanţe mortale.

— Nu putea, domnule Swettenham? De ce nu? Pentru că nu domnişoara Blacklock stătea acolo cu pistolul în mână? Pentru că eraţi dumneavoastră, nu-i aşa?

— Eu? Bineînţeles că nu, ce naiba!

— Dumneavoastră aţi luat pistolul colonelului Easterbrook şi tot dumneavoastră aţi aranjat afacerea cu Rudi Schertz, gândindu-vă că avea să fie o glumă bună. L-aţi urmat pe

Patrick Simmons în camera îndepărtată, iar când s-a stins lumina, v-aţi strecurat pe uşa unsă cu grijă. Aţi tras în domnişoara Blacklock, după care l-aţi împuşcat pe Rudi Schertz. Iar după câteva secunde eraţi din nou în cameră, aprinzându-vă bricheta.

Pentru câteva clipe Edmund rămase fără cuvinte, însă apoi izbucni:

— Scenariul ăsta e monstruos. De ce eu? Ce motive aş putea avea?

— Dacă domnişoara Blacklock moare înaintea doamnei Goedler, averea e moştenită de două persoane. Cei pe care îi cunoaştem sub numele de Pip şi Emma. Julia Simmons s-a dovedit a fi Emma…

— Şi credeţi că eu sunt Pip? râse Edmund. Fantastic, absolut fantastic! În afară de faptul că am vârsta potrivită, nu aveţi nici un alt motiv să credeţi că eu aş fi Pip. Şi pot să vă demonstrez, fir-ar să fie, că sunt Edmund Swettenham. Certificat de naştere, diplome de la şcoli, tot tacâmul!

— Edmund nu este Pip.

Vocea veni de undeva din penumbra din colţ. Phillipa Haymes se apropie, palidă la faţă.

— Eu sunt Pip, inspectore.

— Dumneavoastră, doamnă Haymes?

— Da. Toată lumea a presupus că Pip era băiat. Julia ştia, desigur, că are o soră geamănă şi chiar nu ştiu de ce nu a spus asta azi după-amiază…

— Din solidaritate familială, răspunse Julia. Brusc mi-am dat seama cine eşti. Habar n-am avut până în acel moment.

— Mi-a venit aceeaşi idee ca Juliei, zise Phillipa cu vocea tremurând puţin. După ce mi-am pierdut soţul şi s-a terminat războiul, nu ştiam ce să fac. Mama a murit cu ani în urmă şi am aflat despre înrudirea cu Goedler. Doamna Goedler era pe moarte, iar după moartea ei banii urmau să revină unei oarecare domnişoare Blacklock. Am aflat unde trăia domnişoara Blacklock şi am venit aici. M-am angajat la doamna Lucas. M-am gândit că, din moment ce domnişoara

Blacklock era o femeie în vârstă fără urmaşi, ar fi dorit, poate, să fie de ajutor. Nu să mă ajute pe mine, pentru că eu pot munci, ci să contribuie la educaţia lui Harry. La urma urmei, au fost banii lui Goedler, iar ea nu are urmaşi care să folosească toţi aceşti bani. Apoi, continuă Phillipa repede, gâtuită de emoţie, a urmat atacul acela şi a început să-mi fie teamă. Pentru că mi se părea că singura persoană care ar fi avut vreun motiv s-o omoare pe domnişoara Blacklock eram eu. Nu ştiam unde se afla Julia şi, având în vedere că nu suntem gemene identice, nu semănăm prea mult. Aşa că mi se părea că eu aş fi fost singura suspectă.

Se opri şi-şi îndepărtă părul blond de pe faţă, iar Craddock îşi dădu seama dintr-odată că fotografia ştearsă din cutia cu scrisori trebuia să fie o fotografie de-a mamei Phillipei. Asemănarea era indiscutabilă şi realiză şi de ce menţiunea cu deschiderea şi închiderea pumnilor îi părea familiară – Phillipa făcea acelaşi gest în acel moment.

— Domnişoara Blacklock s-a purtat frumos cu mine. Foarte frumos şi n-am încercat s-o omor. Nici nu mi-a trecut prin minte s-o omor. Dar, oricum, eu sunt Pip, şi nu mai aveţi de ce să-l suspectaţi pe Edmund.

— Credeţi? zise Craddock, păstrându-şi acelaşi ton muşcător de mai devreme. Edmund Swettenham este un tânăr care îndrăgeşte foarte mult banii. Un tânăr căruia i-ar plăcea poate să se căsătorească cu o femeie bogată. Dar ea n-ar putea fi o femeie bogată decât dacă domnişoarei Blacklock ar muri înaintea doamnei Goedler. Şi, cum este evident că doamna Goedler va muri înaintea domnişoara Blacklock, trebuia să facă ceva în privinţa asta, nu-i aşa, domnule Swettenham?

— E o minciună sfruntată! striga Edmund.

Deodată se auzi un zgomot care venea de la bucătărie – un urlet prelung şi neomenesc.

— Nu e Mitzi! strigă Julia.

— Nu, confirmă inspectorul Craddock, e cineva care a omorât trei oameni…

Capitolul 22
ADEVĂRUL.

În momentul în care inspectorul se întorsese către Edmund Swettenham, Mitzi se strecurase tiptil din cameră şi se întorsese la bucătărie. Tocmai dăduse drumul la apă, când domnişoara Blacklock intră.

Mitzi nu îndrăzni să se uite la ea.

— Ce mincinoasă eşti, Mitzi, îi zise domnişoara Blacklock amuzată. Nu aşa se spală vasele. Argintăria, mai întâi, şi umple chiuveta cum trebuie. Nu poţi spăla vase în câteva picături de apă.

Mitzi deschise robinetul ascultătoare.

— Sunteţi supărată pe mine pentru că am spus ce am spus, domnişoară Blacklock? întrebă ea.

— Dacă ar fi să mă supăr pentru toate minciunile pe care le spui tu, Mitzi, în momentul acesta n-aş mai fi întreagă la minte.

— O să mă duc şi o să-i spun inspectorului că am inventat tot.

— Ştie deja acest lucru, zise domnişoara Blacklock cu amabilitate.

Mitzi închise robinetul. Deodată simţi cum două mâini o apucară de cap şi cu o mişcare fermă i-l împinseră în chiuveta plină cu apă.

— Numai că, de data asta, numai eu ştiu că spui adevărul, zise domnişoara Blacklock cu răutate.

Mitzi se zbătu, încercând să scape, dar domnişoara Blacklock era puternică, iar mâinile ei reuşeau să menţină capul fetei sub apă.

În acel moment, de undeva din apropierea lor se auzi vocea Dorei Bunner:

— O, Lotty, Lotty, te rog, nu face asta… Lotty!

Domnişoara Blacklock urlă fără să se mai poată opri, pentru că nu era nimeni în bucătărie…

— Dora, Dora, iartă-mă. N-am avut încotro, trebuia să…

Dădu să fugă pe uşa dinspre cămară, dar sergentul Fletcher Îi tăie calea, în timp ce Miss Marple ieşea triumfătoare şi roşie ca focul dintr-o debara.

— Întotdeauna am putut imita vocile oamenilor, zise Miss Marple.

— Vă rog să mă însoţiţi, doamnă, spuse sergentul Fletcher. Am fost martor la încercarea dumneavoastră de a o îneca pe aceasta fată. Şi mai aveţi şi alte capete de acuzare. Va aduc la cunoştinţă, Letiţia Blacklock…

— Charlotte Blacklock, îl corectă Miss Marple. Acesta este numele ei real. Sub colierul acela de perle pe care-l poarta mereu, veţi găsi cicatricea operaţiei.

— Operaţie?

— Operaţie de guşă.

Domnişoara Blacklock, liniştită acum, o privi pe Miss Marple.

— Deci ştiţi absolut tot?

— Da, ştiu de ceva timp.

Charlotte Blacklock se aşează la masă şi începu să plângă.

— N-ar fi trebuit să faceţi asta, spuse ea. Să imitaţi vocea Dorei. Am iubit-o pe Dora, am iubit-o cu adevărat.

Inspectorul Craddock şi toţi ceilalţi se îngrămădeau în uşă.

Ofiţerul Edwards, care făcuse un curs de prim ajutor, se ocupa de Mitzi. De îndată ce putu să vorbească, Mitzi începu să se umfle în pene.

— Am fost bună, nu-i aşa? Sunt isteaţă şi curajoasă. Era cât pe ce să fiu şi eu omorâtă. Dar am fost curajoasă şi am riscat!

Dintr-o mişcare, domnişoara Hinchcliffe se strecură pe lângă ceilalţi şi se năpusti asupra lui Charlotte Blacklock care suspina deasupra mesei. Fu nevoie de toată forţa sergentului Fletcher pentru a o putea ţine în frâu pe domnişoara Hinchcliffe.

— Staţi… staţi liniştită, domnişoară Hinchcliffe!

Domnişoara Hinchcliffe bolborosea printre dinţii încleştaţi:

— Lăsaţi-mă să ajung la ea, vreau să ajung la ea. Ea a omorât-o pe Amy Murgatroyd!

Charlotte Blacklock îşi ridica privirea şi se smiorcăi.

— N-am vrut s-o omor. N-am vrut să omor pe nimeni, dar n-am avut ce face. Mi-e dor de Dora! După ce a murit ea, am rămas singură, of, Dora, Dora…

Şi, încă o dată, îşi luă capul în mâini şi plânse.

Capitolul 23

SEARA LA CASA PAROHIALĂ.

Miss Marple şedea într-un fotoliu înalt. Bunch se aşezase pe podea, în faţa focului, cu mâinile în jurul genunchilor.

Reverendul Julian Harmon stătea puţin cocoşat şi arăta acum mai mult ca un şcolar decât ca un om matur. Inspectorul Craddock îşi fuma pipa şi savura un whisky cu sifon. Era mai mult decât evident că nu se afla în misiune. Un pic mai încolo stăteau Julia, Patrick, Edmund şi Phillipa.

— Cred că povestea vă aparţine, Miss Marple, zise Craddock.

— O, nu, dragul meu băiat. Eu am dat doar o mână de ajutor pe ici, pe colo. Tu ai condus toată operaţiunea şi ştii la fel de multe ca mine.

— Păi, povestiţi împreună, propuse Bunch nerăbdătoare. Câte o parte fiecare. Dar lăsaţi-o pe mătuşa Jane să înceapă pentru că îmi place cum funcţionează mintea ei întortocheată. Când ai început să bănuieşti că totul a fost pus la cale de domnişoara Blacklock?

— Ei bine, draga mea Bunch, e greu de spus. Bineînţeles, la început de tot părea că persoana ideală sau, mai bine zis, cea mai în măsură să aranjeze atacul era chiar domnişoara Blacklock. Din câte s-a aflat, era singura persoană care fusese în contact cu Rudi Schertz, plus că îi era cel mai uşor să aranjeze totul, fiind în propria casă. Încălzirea centrală, bunăoară. Nu trebuia făcut focul, pentru că avea nevoie de întuneric în cameră. Dar singura persoana care ar fi putut aranja să nu existe foc era stăpâna casei în persoană. Nu am avut tot timpul în minte această bănuială, dar mi s-a

părut că era păcat că lucrurile nu puteau fi atât de simple. O, nu, am fost dusă de nas ca noi toţi, de altfel, şi chiar am crezut că cineva chiar voia s-o omoare pe domnişoara Blacklock.

— Cred că mai întâi vreau să înţeleg ce s-a întâmplat, zise Bunch. Băiatul acela elveţian chiar a recunoscut-o?

— Da. Lucrase la…

Miss Marple ezită şi se uită spre Craddock.

— La clinica doctorului Adolf Koch, din Berna, completă Craddock. Koch era un specialist faimos al operaţiilor de extirpare a guşii. Charlotte Blacklock a fost acolo să facă o astfel de operaţie, iar Rudi Schertz era unul dintre infirmieri. Când a venit în Anglia, a recunoscut la hotel o doamnă care fusese pacientă acolo şi, sub impulsul momentului, s-a dus să stea de vorba cu ea. Îndrăznesc să spun că poate n-ar mai fi făcut gestul dacă s-ar fi gândit mai bine, pentru că în acel moment şi-a semnat condamnarea la moarte, dar n-avea cum să-şi închipuie aşa ceva.

— Deci nu i-a zis nimic despre Montreux şi despre faptul că tatăl lui era proprietarul unui hotel?

— O, nu, a inventat toată povestea asta ca să justifice faptul că vorbise cu el.

— Cred că a fost un mare şoc pentru ea, afirmă Miss Marple pe gânduri. Se simţea în siguranţă şi deodată a avut ghinionul să dea peste cineva care o cunoştea, nu ca pe una dintre cele două surori Blacklock (era pregătită pentru varianta asta), ci ca Charlotte Blacklock, o pacientă care fusese operată de guşă.

Dar voiaţi să auziţi povestea de la început. Totul a început, dacă inspectorul Craddock e de acord cu mine, când Charlotte Blacklock, o fată drăguţă şi sensibilă, a fost afectată de o disfuncţie a glandei tiroide care se numeşte guşă. Boala asta i-a distrus viaţa, pentru că era o persoană foarte sensibilă. O fată care ţinea foarte mult la felul în care arăta. Iar în adolescenţă, înfăţişarea e întotdeauna un subiect delicat pentru fete. Dacă ar fi avut o mamă sau un

tată mai înţelept, sunt sigură că n-ar fi ajuns în starea aceea morbidă în care a intrat în mod sigur. Nu avea nici un sprijin moral, pe cineva care s-o forţeze să vadă oameni, să o ajute să aibă o viaţă normală şi să nu se mai gândească atât de mult la handicapul ei. Şi, bineînţeles, dacă trăia într-un alt mediu, ar fi fost trimisă la operaţie cu mulţi ani înainte. Dar, după părerea mea, doctorul Blacklock era un doctor de modă veche cu vederi limitate şi un om încăpăţânat. Nu credea în genul acesta de operaţii. Charlotte a preluat probabil de la el ideea că nu se mai poate face nimic, în afară de tratamentul cu iod şi alte medicamente. Charlotte a crezut asta şi bănuise că şi sora ei avea mult mai multă încredere în tatăl lor decât ar fi meritat. Charlotte îi era devotată tatălui ei dintr-un fel de slăbiciune şi din sentimentalism. Chiar credea că tatăl ei ştie mai bine. Dar, pe măsură ce guşa creştea, devenind din ce în ce mai respingătoare, Charlotte se închidea şi mai mult în ea însăşi şi refuza să mai vadă oameni. Era o fiinţă bună şi foarte sensibilă.

— Ciudată descriere a unei criminale, comentă Edmund.

— Nu ştiu dacă e aşa, răspunse Miss Marple. Oamenii slabi şi buni au deseori firi schimbătoare. Şi dacă poartă şi pică destinului, e posibil să piardă şi puţina tărie morală pe care o posedă. Letiţia Blacklock, pe de altă parte, avea o personalitate complet diferită. Inspectorul Craddock mi-a spus că Belle Goedler i-a mărturisit că era o persoană cu adevărat bună, şi cred că acesta este adevărul. Era o femeie de o mare integritate, care nu putea înţelege cum de o persoană nu poate face diferenţa între un lucru cinstit şi unul necinstit. Deşi probabil a fost tentată, Letiţia Blacklock n-a comis niciodată o fraudă. Letiţia îi era devotată surorii sale. Îi descria în scrisori aproape tot ce făcea pentru a o menţine într-o oarecare legătură cu viaţa. Era îngrijorată de starea morbidă în care se afunda Charlotte. A dus-o în Elveţia, pentru a consulta mai mulţi specialişti. Era cam târziu, dar, după cum ştim, operaţia a

fost un succes. Diformitatea dispăruse, iar cicatricea operaţiei putea fi lesne mascată cu un colier de perle sau cu nişte mărgele. A început războiul şi, cum era dificil să se întoarcă în Anglia, cele două surori au rămas în Elveţia, implicându-se în acţiuni ale Crucii Roşii. Aşa este, nu, inspectore?

— Da, domnişoară Marple.

— Ocazional primeau şi veşti din Anglia şi, printre ele, trebuie să se fi numărat şi cea despre apropiata moarte a lui Belle Goedler. Probabil au început să vorbească şi să facă planuri pentru apropiatul moment în care aveau să moştenească o mare avere. Dar trebuie să înţelegem că această perspectivă însemna mult mai mult pentru Charlotte decât pentru Letiţia. Pentru prima oara în viaţa ei Charlotte se simţea o femeie normală, o femeie la care nu se mai uita nimeni cu repulsie sau milă. Se putea bucura în sfârşit de tot şi avea o viaţă întreagă de recuperat. Putea să călătorească, să aibă o casă frumoasă, haine şi bijuterii, putea merge la piese şi concerte, putea să se bucure de fiecare moment în parte. Totul era ca un basm devenit realitate pentru Charlotte. Însă Letiţia, puternica şi sănătoasa Letiţia, a făcut o gripă care s-a transformat în pneumonie şi a murit în numai o săptămână! Charlotte nu numai că-şi pierduse sora, dar i se spulberaseră şi toate visurile şi planurile. Cred că în acel moment chiar şi-a urât sora. De ce trebuia să moară tocmai atunci, când primiseră o scrisoare în care li se spunea că Belle Goedler nu va mai rezista mult? Probabil că peste doar o lună banii ar fi fost ai Letitiei şi apoi ai ei, după moartea acesteia… În acel moment cred că a ieşit la lumina diferenţa dintre cele două surori. Charlotte n-a crezut că era complet greşit ceea ce o să facă. Banii trebuiau să-i revină Letitiei, i-ar fi revenit Letitiei cam în două luni, iar ea considera că Letiţia şi ea sunt una şi aceeaşi persoană. Probabil ideea i-a venit în momentul în care doctorul sau altcineva a întrebat-o care era numele de botez al surorii sale. Atunci şi-a dat seama că

pentru cei din jur ele erau surorile Blacklock, nişte englezoaice în vârstă, îmbrăcate cam la fel şi care semănau (după cum i-am mai zis lui Bunch, bătrânele seamănă foarte mult între ele). De ce să nu fie Charlotte cea care a murit şi Letiţia să trăiască? A fost probabil mai degrabă un impuls decât un plan. Letiţia a fost îngropata sub numele de „Charlotte". „Charlotte" murise, iar „Letiţia" s-a întors în Anglia. Toată pofta de viaţă şi energia reprimate atâţia ani au ieşit la suprafaţă, iar Charlotte a preluat spiritul de lider al surorii sale. Nu erau foarte diferite ca temperament. Diferenţa era mai mult de moralitate cred! Charlotte a trebuit, evident, să fie puţin precaută. Şi-a cumpărat o casă într-o zonă a Angliei pe care o cunoştea foarte puţin. Singurele persoane pe care trebuia să le evite erau câţiva oameni din oraşul ei natal, Cumberland (unde oricum nu ieşise prea mult) şi, bineînţeles, pe Belle Goedler, care o cunoscuse pe Letiţia. Problemele legate de scris se rezolvau, pentru că Charlotte avea artrită şi, oricum, era uşor pentru că nimeni n-o cunoscuse prea bine pe Charlotte.

— Dar dacă s-ar fi întâlnit cu oameni care-o cunoscuseră pe Letiţia? întrebă Bunch. Probabil că erau o mulţime.

— Oricum n-ar fi contat. Cineva ar fi putut spune: „M-am întâlnit cu Letiţia Blacklock. S-a schimbat atât de mult, încât aproape n-am recunoscut-o". Dar oricum tot n-ar fi bănuit că nu era Letiţia. Oamenii chiar se schimbă pe parcursul anilor. Iar dacă ea nu /-ar fi recunoscut, ar fi avut drept scuză miopia. Trebuie să ţinem cont şi de faptul că ea cunoştea fiecare detaliu al vieţii Letitiei de la Londra, oamenii pe care-i întâlnea, locurile pe care le frecventa. Avea scrisorile Letitiei şi putea elimina repede orice suspiciune făcând referire la vreo întâmplare sau la un prieten comun. Singurul lucru de care se temea era să nu fie recunoscută drept Charlotte. S-a stabilit la Little Paddocks, a început să-şi cunoască vecinii, iar când a primit o scrisoare care făcea apel la generozitatea Letitiei, a

acceptat cu plăcere vizita celor doi veri pe care nu-i văzuse niciodată. Iar faptul că pentru ei a devenit mătuşa Letty, i-a mărit încrederea. Totul mergea de minune. A făcut însă o mare greşeală, pe care a comis-o din bunătate şi din cauza firii ei sentimentale. A primit o scrisoare de la o veche prietenă de şcoală care avea problema grave şi s-a grăbit să-i sară în ajutor. Cred că gestul ei poate fi explicat şi pentru că, la urma urmei, Charlotte era singură. În plus, ţinuse cu adevărat la Dora Bunner şi vedea în ea un simbol al zilelor ei vesele de altădată, de la şcoală. În sfârşit, sub imperiul unui impuls, i-a răspuns Dorei Bunner personal. Şi cât de surprinsă trebuie să fi fost Dora! Îi scrisese Letitiei, iar sora care îi răspunsese la scrisoare se dovedise a fi Charlotte. Nici nu s-a pus problema să se prefacă în faţa Dorei că ar fi Letiţia. Dora era una dintre puţinele prietene care o vizitase pe Charlotte în zilele ei triste, de singurătate şi agonie. Şi, pentru că ştia că Dora va fi întru totul de acord cu ea, i-a spus acesteia tot ce făcuse. Dora a aprobat-o din toată inima. În mintea ei confuză şi aiurită i se părea absolut normal ca draga de Lotty să nu fie privată de moştenirea Letitiei numai pentru că aceasta murise prematur. Lotty merita o recompensă pentru toată suferinţa pe care o îndurase atâţia ani. Ar fi fost nedrept dacă toţi banii aceia ar fi încăput pe mâna unor necunoscuţi. A înţeles şi faptul că trebuia să păstreze tăcerea. Era ca un kilogram în plus de unt. Nu putea vorbi despre el, dar nu era o greşeală să-l ai. Prin urmare, Dora veni la Little Paddock şi foarte curând Charlotte a înţeles ce greşeală uriaşă făcuse. Nu era numai faptul că era exasperant să trăieşti în aceeaşi casă cu aiurita de Dora, care făcea numai boroboaţe şi era o încurcă-lume. Charlotte putea trece peste asta, pentru că ţinea cu adevărat la Dora şi aflase de la doctori că oricum Bunny nu mai avea mult de trăit. Adevărata problemă era că Dora devenise în scurt timp un real pericol. Deşi Charlotte şi Letiţia îşi spuseseră întotdeauna pe numele întreg, Dora era genul de persoană

care folosea mereu diminutive. Pentru ea surorile fuseseră mereu Letty şi Lotty. Şi, deşi se străduia să-şi strige prietena Letty, celălalt nume îi scăpa în mod automat. Uneori îşi mai amintea de lucruri din tinereţe, iar Charlotte trebuia să fie mereu cu urechea ciulită ca Dora să nu facă vreo aluzie care ar fi putut s-o dea de gol. Situaţia începuse s-o calce pe nervi. Totuşi, nimeni nu pleca urechea la rememorările Dorei. Adevăratul pericol pentru siguranţa lui Charlotte l-a constituit, după cum am mai spus, momentul în care a fost recunoscută de Rudi Schertz la hotelul Royal Spa şi a vorbit cu el. S-ar putea ca banii pe care Rudi Schertz i-a pus la loc în schimbul celor pe care-i delapidase la început de la hotel ar fi putut proveni de la Charlotte Blacklock. Inspectorul Craddock nu crede, iar eu sunt de acord, că Rudi Schertz i-a cerut bani cu ideea unui şantaj în minte.

— Habar nu avea că ştie ceva cu care ar fi putut s-o şantajeze, zise inspectorul Craddock. Era conştient că e un tânăr chipeş şi ştia din experienţă că tinerii arătoşi pot scoate uneori bani de la doamnele în vârstă, dacă sunt îndeajuns de convingători. Dar se poate ca ea să fi văzut altfel lucrurile. A crezut că o şantaja în mod subtil, că poate bănuia ceva şi se gândea că, dacă va citi ziarele după moartea lui Belle Goedler, sigur îşi va da seama că descoperise o mină de aur. Deja comisese multe fraude. Acum era Letiţia Blacklock atât pentru bancă, cât şi pentru Belle Goedler. Singurul ei obstacol era acest funcţionar elveţian dubios de la hotel, un om cu un caracter urât şi, probabil, un şantajist. Dacă l-ar fi eliminat, ar fi fost la adăpost. Probabil totul a început ca o fantezie, iar Charlotte avea nevoie de fantezii după o viaţă lipsită de emoţii şi lucruri palpitante. Probabil s-a gândit la toate detaliile cu multă încântare. Oare cum putea să scape de el? Şi-a făcut un plan şi s-a hotărât să-l ducă până la capăt. I-a spus lui Rudi Schertz că voia să pună la cale farsa unui atac la o petrecere, explicându-i că avea nevoie de el să joace rolul

unui „gangster”, şi l-a răsplătit cu o sumă generoasă. Şi faptul că el a fost de acord fără să clipească demonstrează că n-avea nici cea mai mică intenţie să o şantajeze. Pentru el era doar o bătrâna prostuţă de la care putea stoarce nişte bani. I-a dat anunţul să-l ducă la ziar, i-a aranjat o vizită la Little Paddocks pentru a studia casa şi i-a arătat locul în care se vor întâlni pentru a-i da drumul în casă, în noaptea aceea. Dora Bunner nu ştia nimic despre toate acestea, bineînţeles. Sosi şi ziua stabilită…

Inspectorul făcu o pauză, iar Miss Marple continuă povestirea cu glasul ei blând.

— Probabil avusese o zi foarte proastă. Încă nu era prea târziu să dea înapoi. Dora Bunner ne-a spus că Letty era înspăimântată în ziua aceea şi în mod sigur aşa se simţea. Speriată de ceea ce urma să facă, speriată că planul ar putea da greş, dar nu îndeajuns de speriată ca să dea înapoi. Poate că s-a distrat luând pistolul din sertarul pentru gulere al colonelului Easterbrook, strecurând-se sus, în casa goală, cu ouă sau gem, ungând cea de-a doua uşă pentru a o putea deschide fără zgomot sau sugerând mutarea mesei din faţa uşii, pe culoar, sub pretextul de a pune într-o lumină mai bună aranjamentele florale ale Phillipei. Probabil totul i s-a părut un joc. Dar ceea ce urma să se întâmple nu mai era, în mod sigur, un joc. Da, era înspăimântată… Dora Bunner a avut dreptate în privinţa aceasta.

— Una peste alta, s-a hotărât să joace până la capăt, spuse Craddock, şi totul a mers conform planului. A ieşit puţin după ora 18.00 „să închidă raţele” şi l-a lăsat pe Schertz să intre dându-i masca, pelerina, mânuşile şi lanterna. Apoi, la 18.30, când ceasul a început să bată, era gata de acţiune la masa de lângă fereastra boltită, cu mâna pe tabacheră. Totul foarte natural. Patrick îşi îndeplinea îndatoririle de gazdă şi plecase să aducă vinul, iar ea se pregătea să-i servească cu ţigări pe musafiri. Bănuise corect că, în momentul în care ceasul va începe să bată, toată lumea va

privi într-acolo. Aşa au şi făcut. Doar o singură persoană, devotata Dora, nu şi-a dezlipit privirea de prietena ei. Iar în prima ei declaraţie ne-a spus exact ce a făcut domnişoara Blacklock. Ne-a spus că tocmai luase în mână vaza cu violete. Aranjase din timp cablul veiozei în aşa fel încât să fie aproape neizolat. Totul a durat câteva secunde. Tabachera, vaza şi micul întrerupător erau foarte apropiate. A ridicat violetele, a vărsat apa pe cablu şi a apăsat pe întrerupător. Apa este un bun conductor de electricitate, aşa că siguranţa s-a ars.

— Exact ca în după-amiaza aceea acasă, zise Bunch. De asta te-ai speriat aşa tare, mătuşă Jane?

— Da, draga mea. În acel moment am înţeles ce s-a întâmplat. Mi-am dat seama că existau două veioze, o pereche, şi că una fusese înlocuită cu cealaltă, probabil tot în seara aceea.

— Exact, confirma Craddock. Când Fletcher a examinat lampa în dimineaţa următoare era, la fel ca restul, în stare perfectă, fără cablu sau priza arse.

— Am înţeles în sfârşit ceea ce Dora Bunner a vrut să spună prin faptul că, în seara cu pricina, fusese păstoriţa, explică Miss Marple, dar am luat-o pe o pistă greşită, pentru că ea îl considera pe Patrick responsabil. Partea interesantă legată de Dora Bunner era că, deşi nu te puteai baza pe ceea ce auzea, pentru că avea tendinţa de a exagera şi de obicei făcea raţionamente greşite, avea o memorie vizuală foarte bună. A văzut-o pe Letiţia luând violetele din vază…

— Şi a văzut ceea ce a descris ca fiind o flamă şi un sfârâit, completă Craddock.

— Iar în momentul în care draga de Bunch a vărsat apă pe cablul veiozei, mi-am dat seama că numai domnişoara Blacklock putea să ardă siguranţele, pentru că numai ea se afla în apropierea mesei.

— Îmi vine să-mi dau palme. Dora Bunner a vorbit şi despre o arsură pe masă, unde cineva părea că „şi-a stins o

ţigară”, dar nimeni nu apucase să-şi aprindă vreo o ţigară… Iar violetele se ofiliseră pentru că nu mai era apă în vază, ceea ce a constituit o scăpare din partea lui Charlotte care ar fi trebuit să umple vaza la loc. Dar cred că s-a gândit că oricum nu va observa nimeni, iar domnişoara Bunner era gata să-şi ia asupra ei vina de a nu fi umplut vazele cu apă. Inspectorul continua: Domnişoara Bunner era foarte influenţabilă, iar domnişoara Blacklock a profitat încă o dată de acest lucru. Faptul că Bunny îl suspecta pe Patrick, a fost, cred eu, opera domnişoarei Blacklock.

— Dar de ce m-a ales pe mine? întrebă Patrick agresiv.

— Nu era o sugestie prea serioasă, dar avea rolul de a înlătura orice suspiciune a Dorei legată de domnişoara Blacklock. Ştim cu toţii ce s-a întâmplat mai departe. De îndată ce lumina s-a stins şi toată lumea a început să exclame, ea s-a strecurat afară pe uşa pregătită în prealabil şi a ajuns în spatele lui Rudi Schertz care îşi făcea numărul rotind lanterna prin cameră. Nu cred că şi-a dat seama că ea era în spatele lui cu mânuşile de grădină în mâini şi ţinând un pistol. A aşteptat până când lanterna a luminat locul pe care voia să-l ţintească, peretele în apropierea căruia se presupunea că se afla ea. Mai întâi a tras repede două focuri, iar în momentul în care el s-a întors speriat, a lipit pistolul de corpul lui şi a tras iar. A lăsat arma să cadă lângă Schertz, şi-a aruncat mănuşile neglijent, pe masă, şi s-a strecurat înapoi în salon în locul de unde plecase după ce se stinsese lumina. Intre timp şi-a rănit şi urechea, dar nu-mi dau seama cum…

— Cred că a folosit un foarfece, zise Miss Marple. O mică ciupitura pe lobul unei urechi lasă mult sânge să curgă. A gândit totul foarte bine. Sângele care a curs pe bluza ei alba i-a făcut pe toţi să creadă că se trăsese în ea şi că fusese cât pe ce să fie nimerită.

— Totul se potrivea de minune, interveni Craddock. Mai ales că Dora Bunner insista asupra faptului că Schertz intenţionase clar s-o omoare pe domnişoara Blacklock. Fără

să vrea, Dora Bunner a susţinut că şi-a văzut prietena rănită. Toate aparenţele duceau către concluzia unei sinucideri sau a unei morţi accidentale şi, în felul acesta, cazul ar fi fost închis. Datorită lui Miss Marple acest lucru nu s-a întâmplat însă.

— O, nu, nu, dădu energic Miss Marple din cap. Ajutorul dat de mine a fost întâmplător. Dumneavoastră nu eraţi mulţumit, domnule Craddock, şi dumneavoastră v-aţi opus închiderii cazului.

— Recunosc că nu eram mulţumit şi ştiam că era ceva în neregulă. Dar n-am realizat unde era problema până nu m-aţi luminat dumneavoastră. După care domnişoara Blacklock a avut un adevărat ghinion. Am descoperit că a doua uşă a fost unsă. Până în acel moment, orice am fi crezut noi că s-ar fi întâmplat, nu era decât o frumoasă teorie. Dar uşa aceea unsă era o dovadă. Şi am descoperit-o dintr-o pură întâmplare, apucând un mâner greşit.

— Cred că aţi fost condus către ea, inspectore, zise Miss Marple. Dar eu sunt cam demodată.

— Aşa că aveam din nou un caz, reluă Craddock. Numai că acum exista o diferenţă. Acum căutam pe cineva care ar fi avut motive s-o omoare pe Letiţia Blacklock.

— Şi o asemenea persoană exista, iar domnişoara Blacklock ştia acest lucru, zise Miss Marple. Cred că a recunoscut-o pe Phillipa de la început. Pentru că Sonia Goedler se pare că fusese una dintre puţinele persoane pe care Charlotte le acceptase în solitudinea ei. Iar când cineva îmbătrâneşte (şi nu e cazul dumneavoastră, domnule Craddock), are o memorie mult mai bună a feţelor pe care le-a văzut în tinereţe decât a celor pe care le-a cunoscut acum un an. Phillipa cred că are aceeaşi vârstă pe care o avea mama ei când a cunoscut-o pe Charlotte şi seamănă foarte mult cu ea. Ciudat este faptul că se pare că Charlotte a fost încântată când şi-a dat seama cine era Phillipa. A început s-o îndrăgească şi, probabil, în mod inconştient, asta o ajuta să-şi înăbuşe orice criză de conştiinţa ar fi avut.

Şi-a spus că, atunci când o să moştenească banii, va avea grija de Phillipa, pe care o va trata ca pe o fiică. Phillipa şi Harry urmau să trăiască în casa ei, şi acest gând o făcea chiar fericită. Dar când inspectorul a început să pună întrebări şi să afle despre „Pip şi Emma”, Charlotte a început să se neliniştească. Nu avusese de gând s-o amestece pe Phillipa. Ea voise ca totul să pară a fi atacul unui tânăr hoţ care murise din cauza unui accident. Dar acum, că uşa unsă fusese descoperită, situaţia se schimba. Şi cu excepţia Phillipei (din câte ştia ea) nu mai exista nimeni care să fi avut vreun motiv s-o omoare. A făcut tot posibilul să protejeze identitatea Phillipei. A fost îndeajuns de şireată, când aţi cerut o descriere a Soniei, să vă spună că era mică şi brunetă şi a scos pozele vechi din album, ca să nu observaţi vreo asemănare, după cum a scos şi pozele cu Letiţia.

— Şi când te gândeşti că am bănuit-o pe doamna Swettenham ca fiind Sonia Goedler, zise Craddock dezgustat.

— Biata mea mamă, murmură Edmund. O femeie fără nici un păcat, sau cel puţin aşa cred.

— Dar, continuă Miss Marple, adevăratul pericol îl constituia acum Dora Bunner. Pe zi ce trecea, Dora devenea mai uitucă şi mai vorbăreaţă. Îmi amintesc cum a privit-o domnişoara Blacklock în ziua în care am fost acolo la ceai. Ştiţi de ce? Pentru că Dora o strigase din nou Lotty. Nouă ni s-a părut o greşeală inofensivă, dar pe Charlotte a speriat-o. Şi lucrurile au continuat în acelaşi mod. Dora nu se mai oprea din trăncănit. În ziua în care am băut cafea la Bluebird, am avut strania senzaţie că Dora vorbea despre două persoane şi nu despre una, şi chiar aşa era. La un moment dat vorbea despre prietena ei ca având un caracter puternic, dar nefiind prea drăguţă, şi la puţin timp după aceea o descria ca fiind o fată frumoasă şi foarte nobilă. Vorbea despre cât de inteligentă era Letty şi ce mare succes a avut, pentru ca apoi să afirme că a avut o viaţă

foarte tristă. Apoi a zis ceva despre o afecţiune peste care trecuse, care nu părea să aibă nici o legătură cu viaţa Letitiei. Cred că Charlotte a auzit o parte din conversaţie, în acea dimineaţă, când a intrat în cafenea. Sigur a auzit-o pe Dora pomenind despre veioza care fusese schimbată şi despre faptul că iniţial fusese păstorul şi nu păstoriţa. Şi în acel moment a realizat gravitatea pericolului pe care îl constituia devotata Bunny. Mă tem că acea conversaţie pe care am avut-o la cafenea i-a pecetluit soarta Dorei, dacă-mi veţi scuza expresia melodramatică. Charlotte nu putea fi în siguranţă atâta vreme cât Dora Bunner trăia. O iubea pe Dora şi nu voia s-o ucidă, dar nu avea altă soluţie. Şi cred (la fel ca sora Ellerton, despre care ţi-am povestit, Bunch) că Charlotte s-a autoconvins că gestul ei era aproape unul de generozitate. Săraca Bunny – oricum nu mai avea mult de trăit şi probabil urma să aibă o moarte dureroasă. Lucrul ciudat a fost că s-a străduit s-o facă pe Bunny fericită în ultima ei zi de viaţă. Petrecerea de ziua ei, prăjitura specială…

— Delicious Death, spuse Phillipa înfiorată.

— Da. Cam asta a fost. A încercat să-i ofere prietenei sale o moarte delicioasă… Petrecerea, mâncarea ei preferată, încercarea de a nu-i lăsa pe ceilalţi s-o jignească pe Dora. Şi apoi pastilele din flaconul de aspirină, puse chiar lângă patul ei, pentru ca Bunny să meargă să le ia de acolo, în momentul când n-o să-şi găsească flaconul ei nou. Şi avea să pară, aşa cum s-a şi întâmplat, că pastilele îi fuseseră destinate Letitiei… Prin urmare, Bunny a murit fericită în somn, iar Charlotte s-a simţit din nou în siguranţă. Dar îi era dor de Dora Bunner, îi lipseau afecţiunea şi loialitatea ei, şi discuţiile pe care le aveau despre timpurile de altădată… A plâns cu amărăciune, în ziua când am fost să-i duc acel bilet de la Julian, iar durerea ei era reală. O omorâse pe prietena ei dragă…

— Este absolut oribil, izbucni Bunch. Oribil.

— Dar şi foarte omenesc, zise Julian Harmon. În general se uită că şi criminalii sunt oameni.

— Ştiu, spuse Miss Marple. Oameni şi uneori chiar vrednici de milă. Dar şi foarte periculoşi. În special un criminal slab şi amabil, precum Charlotte Blacklock. Pentru că în momentul în care o persoană slabă se sperie foarte tare, este absolut terorizată şi pierde orice control.

— Murgatroyd? întrebă Julian.

— Da, săraca domnişoară Murgatroyd. Charlotte era probabil acolo şi le-a auzit vorbind despre crimă. Fereastra era deschisă şi a putut asculta. Până în acel moment nu-i trecuse prin cap că mai exista cineva care ar fi putut s-o pună în pericol. Domnişoara Hinchcliffe o tot îndemna pe prietena ei să-şi amintească ce văzuse şi, până în acea clipă, Charlotte nu ştia că putuse cineva să vadă ceva. A presupus că toată lumea se va uita în mod automat la Rudi Schertz. Probabil şi-a ţinut respiraţia la fereastră şi a ascultat. Oare ce avea să se întâmple? Şi atunci, chiar în momentul în care domnişoara Hinchcliffe a plecat în grabă către gară, domnişoara Murgatroyd şi-a amintit. A strigat după domnişoara Hinchcliffe: „Ea nu era acolo…” Am întrebat-o pe domnişoara Hinchcliffe dacă aşa a pronunţat, pentru că, dacă spunea „Ea nu era acolo”, n-ar mai fi însemnat acelaşi lucru.

— În privinţa asta sunteţi prea subtilă pentru mine, recunoscu Craddock.

Miss Marple se întoarse către el îmbujorata la faţă.

— Gândiţi-vă ce se întâmpla în mintea domnişoarei Murgatroyd. Uneori vedem lucruri şi nu ne dăm seama că le-am văzut. Îmi amintesc că, odată, într-un accident de tren, am văzut o pată mare de vopsea pe unul dintre vagoane. Ulterior aş fi putut să o desenez. Altă dată, în timpul unui bombardament în Londra, era fum şi sticlă peste tot, plus şocul de rigoare, dar îmi amintesc bine de o femeie care stătea în faţa mea şi care avea o gaură în dres, la jumătatea piciorului. Aşa că în momentul în care

domnişoara Murgatroyd a încetat să se mai gândească şi a încercat pur şi simplu să-şi amintească ce a văzut, a avut o imagine clară. Cred că a început cu zona de lângă şemineu, unde probabil lanterna a luminat mai întâi, apoi a continuat cu cele două ferestre, unde se aflau câteva persoane. Doamna Harmon, de exemplu, care-şi ţinea mâinile la ochi. A continuat în minte să urmărească lumina lanternei care a trecut peste faţa domnişoarei Bunner care avea gura căscată şi ochii ieşiţi din orbite, apoi peste un perete alb şi o masă pe care se aflau o veioză şi o tabacheră. Apoi au urmat împuşcăturile, iar ea şi-a amintit un lucru absolut extraordinar. Văzuse peretele, unde se înfipseseră ulterior cele două gloanţe, peretele lângă care stătuse Letiţia Blacklock când se trăsese asupra ei, dar în momentul în care pistolul se descărcase şi se trăsese asupra lui Letty, Letty nu era acolo… Acum înţelegeţi ce voiam să spun? Se gândise la cele trei femei la care o pusese să se gândească domnişoara Hinchcliffe. Dacă una dintre ele n-ar fi fost în cameră, atunci ar fi putut gândi: „Ea e! Ea n-a fost în cameră!” Dar în mintea ei elementul-cheie era un loc, un loc unde ar fi trebuit să fie cineva, dar locul era gol şi nu era nimeni acolo. Locul era, dar persoana nu. De aceea a zis: „ Ea nu era acolo”… şi nu se putea referi decât la Letiţia Blacklock…

— Dar tu o bănuiai dinainte, nu-i aşa? întrebă Bunch. De când s-a ars veioza şi ai scris lucrurile acelea pe hârtie.

— Da, draga mea. Atunci am înţeles tot şi am pus cap la cap toate bucăţelele.

Bunch cită:

— Veioza”? Da. „Violete?” Da. „flacon de aspirină”. Te refereai la faptul că Bunny îşi cumpărase un flacon în acea zi, aşa că n-avea nevoie să ia de la Letiţia?

— N-avea nevoie, numai că flaconul i-a fost luat sau ascuns. Trebuia să pară că pe Letiţia Blacklock intenţiona cineva s-o omoare.

— Da, înţeleg. Urma Delicious Death. Prăjitura – dar mai mult decât atât. Toată petrecerea dată în cinstea lui Bunny înainte de a muri. A tratat-o ca pe un câine pe care te pregăteşti să-l omori. Acesta mi se pare cel mai îngrozitor amănunt, aşa-zisa ei bunătate.

— Chiar era o femeie cumsecade şi ce a spus la final în bucătărie era purul adevăr. „N-am vrut să omor pe nimeni.” Ceea ce voia era o sumă uriaşă de bani care nu-i aparţinea! Şi în faţa acestei dorinţe (care devenise un fel de obsesie, şi anume că banii urmau s-o despăgubească pentru toţi anii de suferinţă), orice altceva pălea. Oamenii frustraţi sunt întotdeauna periculoşi. Au senzaţia că viaţa le datorează ceva. Am cunoscut mulţi invalizi care au îndurat mult mai multă suferinţă decât Charlotte Blacklock, dar au reuşit să aibă o viaţă mulţumită şi fericită. Fericirea sau nefericirea se află în fiecare dintre noi. Dar mi-e teamă că m-am îndepărtat de povestea noastră. Unde rămăsesem?

— La lista ta, îi aminti Bunch. Ce-ai vrut să spui prin cuvântul „Cercetări”?

Miss Marple îl privi jucăuş pe inspectorul Craddock.

— Ar fi trebuit să vedeţi acest amănunt, inspectore. Mi-aţi arătat scrisorile pe care Letiţia i le-a scris surorii sale. Acolo apărea cuvântul „cercetări” (enquiries) scris de două ori cu litera „e”. Dar în biletul pe care am rugat-o pe Bunch să vi-l arate, inspectore, domnişoara Blacklock scrisese acelaşi cuvânt cu litera „i” (inquiries). Oamenii nu-şi schimba ortografia, pe măsură ce îmbătrânesc. Mie mi s-a părut un amănunt important.

— Da, o aprobă Craddock. Ar fi trebuit să-mi dau seama.

Bunch continuă.

— Afecţiune vindecată.” Asta are legătură cu ceea ce ţi-a povestit Bunny la cafenea şi, bineînţeles, Letiţia nu avusese nici o problemă de sănătate. „Iod.” Aşa ai descoperit povestea cu guşa?

— Da, draga mea. Referirile la Elveţia şi impresia lăsată de domnişoara Blacklock că sora ei ar fi murit de tuberculoză.

Dar mi-am amintit apoi că se spune că operaţiile de extirpare a guşii cele mai reuşite se fac în Elveţia. Şi am făcut legătura cu acel colier de perle pe care Letiţia Blacklock îl purta mereu. Nu era genul ei, dar era perfect pentru a ascunde cicatricea.

— Aşa se justifica disperarea din seara în care i s-a rupt colierul, zise Craddock, care atunci mi s-a părut exagerată.

— Apoi ai scris Lotty, nu Letty, aşa cum am crezut noi, zise Bunch.

— Da, mi-am amintit că numele surorii ei era Charlotte şi că Dora Bunner o strigase pe domnişoara Blacklock Lotty o dată sau de două ori, şi de fiecare dată când a făcut asta, s-a enervat.

— Şi ce-i cu „Berna” şi „Pensia de bătrâneţe”?

— Rudi Schertz a fost infirmier într-un spital din Elveţia.

— Şi „Pensia de bătrâneţe”?

— Of, draga mea Bunch, ţi-am pomenit despre asta, atunci, la cafenea, deşi în acel moment n-am făcut legătura. Ţi-am povestit cum doamna Wotherspoon i-a ridicat pensia doamnei Bartlett, deşi aceasta murise de ani de zile, numai pentru că o bătrână seamănă cu alta. Totul mi se părea foarte clar, aşa că m-am gândit să fac o plimbare pentru a-mi ordona ideile şi a mă gândi cum puteam dovedi tot ce ştiam. Apoi domnişoara Hinchcliffe m-a luat cu maşina şi am descoperit-o pe domnişoara Murgatroyd…

Miss Marple tăcu. Nu mai era entuziasmata şi încântată.

— Atunci am realizat că trebuia să fac ceva. Şi repede! Dar tot nu aveam nici o dovadă. M-am gândit la un plan şi am vorbit cu sergentul Fletcher.

— Pentru asta l-am sancţionat! zise Craddock. N-ar fi trebuit să facă nimic înainte să mă consulte.

— A ezitat, dar l-am convins până la urmă. Ne-am dus la Little Paddocks şi acolo am convins-o pe Mitzi să intre în joc.

Julia respira adânc şi zise:

— Nu-mi pot imagina cum de-aţi convins-o să facă aşa ceva.

— M-am străduit, draga mea. Are o părere mult prea bună despre ea şi era cazul să facă ceva şi pentru cei din jur. Am flatat-o, bineînţeles, spunându-i că sunt sigură că, dacă ar fi rămas în ţara ei, s-ar fi înscris în Rezistenţă, iar ea a fost întru totul de acord. După care i-am zis că pare a avea toate calităţile necesare unei astfel de acţiuni: e curajoasă, nu-i este teamă să-şi asume riscuri şi e foarte şireată. I-am povestit apoi despre câteva acte de curaj ale fetelor din Rezistenţă, unele adevărate, iar, altele, mărturisesc, inventate de mine. Era foarte încântată!

— Minunat! exclama Patrick.

— Apoi am convins-o să ne ajute. Am repetat împreună ce trebuia să zică până a ieşit perfect. Apoi i-am spus să urce în camera ei şi să nu coboare până nu ajunge inspectorul Craddock. Partea proastă cu aceste persoane entuziaste precum Mitzi este că îşi pierd răbdarea şi se pot arunca în luptă înainte de vreme.

— Dar i-a ieşit foarte bine totul, spuse Julia.

— Nu înţeleg la ce vă referiţi, făcu Bunch. Dar eu n-am fost acolo, se scuză ea.

— Treaba era destul de complicată şi cam cu două tăişuri. Ideea era ca Mitzi să amintească, aşa în treacăt, că se gândise la posibilitatea unui şantaj, dar pentru că era foarte speriată, se hotărâse să spună adevărul. Şi anume, că a văzut-o pe gaura cheii de la sufragerie pe domnişoara Blacklock pe hol, stând cu un pistol în spatele lui Rudi Schertz. Adică văzuse ceea ce se întâmplase cu adevărat. Singurul pericol era ca Charlotte Blacklock să-şi dea seama de faptul că, din moment ce cheia era în broasca, Mitzi n-ar fi putut să vadă nimic. Dar am mizat pe faptul că nu te gândeşti la astfel de amănunte când ai un şoc foarte mare. Trebuia s-o terorizeze faptul că Mitzi o văzuse.

Craddock preluă povestirea.

— Dar, şi asta era esenţial, am primit cu scepticism aceasta declaraţie, şi m-am repezit să atac ca şi cum asta aş

fi urmărit de fapt, o persoana care nu fusese suspectată anterior. L-am acuzat pe Edmund…

— Iar eu mi-am jucat rolul foarte bine. Negare categorică. Totul conform planului. Dar din plan nu făcea parte faptul că tu, iubita mea Phillipa, să ieşi la rampă şi să strigi că eşti Pip. Nici eu, nici inspectorul nu ştiam cine este Pip. Eu trebuia să fiu Pip! Intervenţia ta ne-a şocat pe moment, dar inspectorul a avut o revenire spectaculoasă acuzându-mă că vreau să mă însor cu o femeie bogată, lucru care probabil îţi va rămâne în subconştient şi ne va crea probleme într-o zi.

— Nu văd rostul acestei înscenări.

— Nu? Păi toată acea punere în scenă trebuia s-o asigure pe domnişoara Blacklock că se afla în afara suspiciunilor poliţiei şi ca singura persoană care bănuia sau ştia adevărul era Mitzi. Pentru moment toţi o considerau pe Mitzi o mincinoasă. Dar dacă ea ar fi insistat, poate ar fi ascultat-o şi ar fi luat-o în serios. Aşa că Mitzi trebuia redusă la tăcere.

— După ce a ieşit din salon, Mitzi s-a dus direct la bucătărie, exact cum îi spusesem, zise Miss Marple. Domnişoara Blacklock a apărut la scurt timp. Dar Mitzi nu era singură în bucătărie, pentru că sergentul Fletcher era în spatele uşii de la cămară, iar eu eram într-o debara din bucătărie. Noroc că sunt subţirică.

Bunch o privi pe Miss Marple.

— Ce te aşteptai să se întâmple, mătuşă Jane?

— Una din două. Fie Charlotte îi oferea bani lui Mitzi ca să-şi ţină gura, iar sergentul Fletcher urma să fie martorul acestei oferte, fie, fie… m-am gândit că e posibil să încerce s-o omoare pe Mitzi.

— Dar cum îşi închipuia că-i va merge şi de data aceea? Ar fi fost imediat suspectată.

— Din păcate, draga mea, nu mai judeca limpede. Era ca un şoarece speriat. Gândeşte-te prin câte trecuse în ziua aceea. Scena dintre domnişoara Murgatroyd şi domnişoara Hinchcliffe. Domnişoara Hinchcliffe pleacă la gară, dar, de

îndată ce se va întoarce, domnişoara Murgatroyd îi va spune că Letiţia Blacklock nu se afla în cameră în acea noapte. Trebuia să se asigure imediat că domnişoara Murgatroyd nu va vorbi cu nimeni despre acest lucru. N-avea timp de planuri sau puneri în scenă. Trebuia să o elimine imediat prin crimă. Aşa că s-a dus la biata femeie şi a strangulat-o. Apoi s-a grăbit să ajungă acasă, să se schimbe şi să fie găsită de ceilalţi stând lângă foc, ca şi cum n-ar fi ieşit deloc. Apoi s-a descoperit adevărata identitate a Juliei. Şi-a rupt colierul şi s-a îngrozit la gândul că i-ar putea observa cineva cicatricea. Mai târziu inspectorul a sunat-o pentru a o anunţa că venea cu toată lumea în vizită. Nu avea timp de odihnă sau de gândit. Avea mâinile pline de sânge şi se simţea în stare să ucidă cu sânge rece pe oricine i-ar fi stat în cale. Era în siguranţă? Da, până în acel moment. Apoi a apărut Mitzi, un nou pericol. Trebuia s-o omoare imediat, şi asta a şi încercat să facă, pentru că nu mai avea nimic omenesc în ea, era doar un animal periculos.

— Dar de ce te-ai ascuns tu în debara, mătuşă Jane? întrebă Bunch. Nu-l puteai lăsa pe sergentul Fletcher să stea acolo?

— Era mai sigur dacă stăteam amândoi, draga mea. Şi, în afară de asta, ştiam că pot imita vocea Dorei Bunner. Dacă exista ceva care s-o înfrângă pe Charlotte, asta era.

— Şi aşa a fost…!

— Da, acest lucru a terminat-o.

Se lăsă tăcerea, în timp ce fiecare rememora anumite lucruri. Apoi, cu veselie în glas şi pentru a detensiona atmosfera, Julia zise:

— Pentru Mitzi a fost o experienţă importantă. Mi-a spus ieri că şi-a găsit de lucru lângă Southampton. Şi mi-a mai zis (Julia imita foarte bine accentul lui Mitzi): „O să mă duc acolo şi dacă îmi spun că trebuie să mă înregistrez la poliţie pentru că sunt străină, le voi spune: «Da, nici o problemă, mă voi înregistra! Poliţia mă ştie foarte bine. Eu ajut poliţia.

Fără mine, poliţia n-ar fi reuşit să aresteze un criminal periculos. Mi-am riscat viaţa, pentru că sunt curajoasă ca un leu şi nu mi-e teamă să risc». Iar ei îmi vor spune: «Mitzi eşti o eroină, eşti superbă…» Iar eu voi răspunde: «E o nimic toată!»„

Julia se opri.

— Şi a mai adăugat multe altele, completă ea.

— Cred că în curând Mitzi o să ajute poliţia în sute de cazuri! zise Edmund gânditor.

— Cu mine s-a purtat frumos şi mi-a dat reţeta de la Delicious Death ca un fel de dar de nuntă. M-a pus să-i promit că nu-i voi dezvălui secretul Juliei, pentru că Julia a distrus tigaia de omletă.

— Doamna Lucas nu ştie cum să mai intre în graţiile Phillipei acum că Belle Goedler a murit, iar Phillipa şi Julia au moştenit milioanele familiei Goedler. Ne-a trimis chiar şi un cadou de nuntă. Voi avea imensa plăcere de a nu o invita la nuntă!

— Şi aşa au trăit fericiţi până la adânci bătrâneţi, zise Patrick. Edmund şi Phillipa, şi… Julia şi Patrick? încercă el.

— Nu cu mine vei trăi fericit până la adânci bătrâneţi, spuse Julia. Acele remarci făcute „pe scenă” de către inspectorul Craddock la adresa lui Edmund ţi se potrivesc mai degrabă ţie. Tu eşti genul de tânăr care şi-ar dori o soţie bogată. Şi să lenevească pur şi simplu!

— Câtă recunoştinţă, zise Patrick. După tot ce am făcut pentru fata asta!

— Aproape mi-ai facilitat drumul către închisoare sub acuzaţia de crimă, aşa m-ai ajutat, uituc ce eşti. Nu voi uita niciodată seara aceea în care a sosit scrisoarea surorii tale. Am crezut că totul s-a terminat pentru mine. În altă ordine de idei, cred că voi încerca să fiu actriţă, adăuga ea, căzută pe gânduri.

— Ce? Şi tu? se miră Patrick.

— Da. Poate o să merg la Perth. Să văd dacă pot ocupa locul Juliei tale acolo. Apoi când voi învăţa tot ce trebuie să

ştiu despre teatru, poate o să pun în scenă piesele lui Edmund.

— Credeam că scrii romane, zise Julian Harmon.

— Păi chiar am scris. Am început să lucrez la un roman şi cred că era bun. Am scris câteva pagini despre un bărbat nebărbierit care coboară din pat, despre cum mirosea, despre străzile cenuşii şi despre o bătrână oribilă, şi despre o tânără prostituată – şi vorbeau toţi la nesfârşit despre soarta lumii şi se întrebau de ce trăiesc. Şi, dintr-odată, am început să mă întreb şi eu… După care mi-a venit o idee destul de comică… mi-am notat-o, apoi am scris o scenă. Într-un fel, teatrul a început să mă intereseze tot mai mult şi, până să mă dezmeticesc de-a binelea, terminasem o farsă în trei acte chiar bună.

— Cum se numeşte? întrebă Patrick. Ce a văzut majordomul?

— Da, e o idee… De fapt, am numit-o Elefanţii uită. Şi, ceea e şi mai important, a fost acceptată şi va fi jucată.

— Elefanţii uită? murmură Bunch. Oare credeam că nu?

Reverendul Julian Harmon izbucni vinovat:

— Dumnezeule! Am fost atât de prins de povestire! Predica mea!

— Poveşti poliţiste din nou, zise Bunch. De data aceasta însă rupte din realitate.

— Puteţi predica pe tema „Să nu ucizi”, sugeră Patrick.

— Nu, zise Julian, nu voi include aşa ceva în textul meu.

— Ai dreptate, Julian. Ştiu eu ceva mult mai vesel. Cită cu o voce clară: „Primăvara e printre noi şi cântecul broaştei ţestoase se aude pe pământ”. Nu l-am citat foarte exact, dar înţelegi tu ce vreau să spun. Deşi chiar nu înţeleg de ce o broască ţestoasă. Nu mi-aş fi închipuit că ţestoasele au voce frumoasă.

— Cuvântul „turtle”4, explică reverendul Julian Harmon, nu este tradus cum trebuie. Nu face referire la reptilă, ci la „turtle dove”5. Cuvântul ebraic din care provine…

Bunch îl întrerupse cu o îmbrăţişare şi spuse:

— Un lucru ştiu! Tu crezi că Ashaverus din Biblie este Artaxerxes al II-lea, dar, între noi fie vorba, era Artaxerxes al III-lea.

Ca de obicei, Julian Harmon nu-şi putu explica nicicum ce putea găsi soţia lui atât de amuzant la istorioara aceasta.

— Tiglath Pileser vrea să te ajute, zise Bunch. Ar trebui să fie un motan foarte mândru de el, doar ne-a arătat cum s-au ars siguranţele.

Epilog

— Ar trebui să ne abonăm la câteva ziare, îi spuse Edmund Phillipei în ziua întoarcerii lor la Chipping Cleghorn, după luna de miere. Hai să mergem la magazinul domnului Totman!

Domnul Totman, un bărbat care se mişca încet şi respira greu, îi primi cu amabilitate.

— Îmi pare bine să vă revăd, domnule. Şi pe dumneavoastră, doamnă.

— Am dori să ne abonăm la nişte ziare.

— Cu multă plăcere, domnule. Mamei dumneavoastră îi merge bine la Bournemouth?

— Îi place la nebunie, zise Edmund neavând nici cea mai vagă idee dacă era adevărat sau nu, dar, ca majoritatea copiilor, prefera să creadă că totul le mergea bine acelor fiinţe iubite, dar adeseori enervante, care sunt părinţii. Da, domnule. E un loc foarte plăcut. Am fost acolo în concediu, anul trecut, iar doamna Totman s-a simţit foarte bine.

— Mă bucur. Acum, în legătură cu ziarele, am dori…

— Şi am auzit că vi se joacă o piesă la Londra, foarte amuzantă.

— Da, aşa este, piesa are succes.

— Numită Elefanţii uită, aşa am auzit. Va rog să mă scuzaţi că vă întreb asta, domnule, dar eu am crezut întotdeauna că ei nu uită, adică…

— Da, da, încep să cred că am făcut o greşeală numind-o aşa. Multa lume mi-a pus aceeaşi întrebare.

— Cred că ştiu asta de la ştiinţele naturii.

— Da, da, la fel cum ştim că urechelniţele sunt mame bune.
— Chiar aşa, domnule? Uite pe asta n-o mai ştiam.
— În legătură cu ziarele…
— The Times, nu-i aşa? întrebă domnul Totman cu stiloul suspendat în aer.
— The Daily Worker, zise Edmund hotărât.
— Şi The Daily Telegraph, adaugă Phillipa.
— Şi New Statesman.
— Radio Times.
— The Spectator.
— The Gardner’s Chronicle. Făcură amândoi o pauză de respiraţie.
— Mulţumesc, domnule, spuse domnul Totman. Şi Gazeta, presupun?
— Nu, zise Edmund.
— Nu, zise şi Phillipa.
— Scuzaţi-mă, vreţi Gazeta?
— Nu.
— Nu.
— Vreţi să spuneţi – domnului Totman îi plăcea să lămurească bine lucrurile – că nu vreţi Gazeta!
— Nu, n-o vrem.
— În mod clar, nu.
— Nu vreţi North Benham News and Chipping Cleghorn Gazette…
— Nu.
— Nu vreţi să o primiţi săptămânal?
— Nu. E destul de clar acum?
— Da, domnule.
Edmund şi Phillipa plecară, iar domnul Totman merse în biroul lui din spate.
— Ai un stilou, mamă? Al meu s-a stricat.
— Poftim, zise doamna Totman uitându-se pe comanda din registru. Lasă că scriu eu. Ce vor?

— The Daily Worker, The Daily Telegraph, New Statesman, Radio Times, The Spectator şi, stai o clipă, The Gardner’s Chronicle.

— The Gardner’s Chronicle, repetă doamna Totman scriind preocupata. Şi Gazeta.

— Nu vor Gazeta. Aşa au spus.

— Prostii, zise doamna Totman. N-ai auzit tu bine. Bineînţeles că vor şi Gazeta! Toată lumea citeşte Gazeta. Cum altfel ar putea afla ce se întâmpla pe aici?

SFÂRŞIT

1 Umflăţica (n.tr.)
2 Mic dejun (hindi) (n.tr.)
3 Colonel cu drepturi depline (n.tr.)
4 Broasca ţestoasă (n.tr.)
5 Turturică (n. Tr.)